

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2020

MUZEUM VÝCHODNÍCH ČECH V HRADCI KRÁLOVÉ

MUSEUM

I. Úvod	
Editorial	5
Charakteristika a poslání instituce	8
II. Organizace	
Organizační struktura	10
III. Úkoly v hlavní činnosti	
1. Sbírkotvorná činnost	14
2. Vědecko-výzkumná činnost	33
3. Odborná expertní činnost	49
4. Projekty	56
5. Spolupráce s dalšími institucemi	60
6. Členství v mezinárodních a celorepublikových organizacích	66
7. Zahraniční spolupráce	66
8. Výstavní a edukační činnosti	68
IV. Hospodaření organizace	
Personální oblast	110
Výnosy a náklady	111
Dotace	117
Investice	118
Tvorba a čerpání peněžních fondů	118
Finanční majetek	119
Kontrolní systém	119
Ukončené investiční zakázky	120
Autoprovoz	120
Provoz a obnova budov	121
Inventarizace majetku a závazků	122

I. Úvod

Výroční zpráva 2020 Muzea východních Čech v Hradci Králové

Vážení přátelé Muzea východních Čech v Hradci Králové!

V závěru úvodního slova loňské výroční zprávy jsem psal, že si přeji, aby rok 2020 byl pro muzeum ještě lepším, než rok 2019. Protože výroční zpráva se píše v únoru a březnu, netušil jsem, jak mnoho se během pár dnů a týdnů změní. Celou Zemi zasáhla pandemie koronaviru SARS-CoV-2, která si již u nás vybrala více jak 20 tisíc životů a změnila náš život k nepoznání. Republika je stíhána jednou vlnou nákazy za druhou, jsme sevřeni různými hygienickými omezeními a snažíme se uchránit své zdraví. Muzeum je již mnoho měsíců uzavřeno pro veřejnost. Nicméně přes to všechno, si dovoluji tvrdit, že z pohledu práce Muzea východních Čech v Hradci Králové nebyl rok 2020 špatný a přinesl nám mnoho úspěchů.

V pátek 13. března 2020, po předchozím asi týdenním marném pokusu udržet muzeum v návštěvnickém chodu, za pomoci rychlého nastolování hygienických opatření, rozhodl ředitel muzea na základě pokynu zřizovatele muzeum uzavřít pro veřejnost. Stejně tak učinily všechny pamětové instituce zřizované Královéhradeckým krajem. Současně byly postupně zaváděny změny v provozu muzea i pro zaměstnance. Vše vyvrcholilo jarní uzavírkou celé země a všichni zaměstnanci povinně zahájili práci z domova, popř. se nacházeli v režimu překážek v práci na straně zaměstnavatele. Na konci dubna se

zaměstnanci na základě situace začali vracet do práce (prakticky všichni, a to přestože nemuseli) a od počátku května se chod muzea vrátil do provozního režimu. S velikou radostí jsme opět přivítali návštěvníky a mysleli si, že svět se vrátí do normálu. Jenže s nástupem podzimu jsme od září opět museli přejít na přísnější opatření, a nakonec nám nezbylo, než muzeum znovu 18. prosince uzavřít pro veřejnost. Zaměstnanci se opět odebrali do režimu práce z domu. Tento stav bohužel trvá dosud.

Na první pohled by se nezasvěcenému pozorovateli mohlo zdát, že s uzavřením muzea veřejnosti veškerá jeho činnost utichá. To si zpravidla myslí lidé, kteří si velmi mylně pod slovem muzeum představují instituci, jejímž jediným účelem je vystavovat. Nepřemýšlejí o tom, jak a za jakých okolností ony výstavy vznikají. O jiných úkolech muzejnictví ani nemluví. Ano, pandemie v České republice velmi zintenzivnila a nebyvale zaktuálnila problém tragicky zastaralé definice muzea a prakticky nulového povědomí veřejnosti o naší činnosti. Bylo tedy jasné, že jedním z nových úkolů roku bude popularizace naší činnosti a edukace veřejnosti mj. i v tomto směru. Tedy, činnost muzea neustala, pokračovala dál. Možná se pozměnil způsob práce, ale pro mnohé – včetně mne – se dokonce výkon znásobil, protože jakýkoliv management na dálku je složitější než ten na místě.

První týdny jarní uzavírky byly ve znamení celospolečenského vzepětí solidarity a svépomoci. Muzejní pracovníci našli v tomto období několik set látkových roušek pro své kolegy, ale hlavně pro místní sociální služby. V té době se ale začala také rodit idea, že nezvyklá situace je vlastně pro muzeum výzva. Výzva, která nám může umožnit pozměnit způsob práce a zapojit dříve nevyužívané, nebo dokonce zcela nové (někdy dokonce trochu obávané) postupy. Na počátku stálo tradiční muzeum, jehož kurátoři a pedagogové vnímali cokoliv digitálního v oblasti služeb veřejnosti s náležitým respektem a pocitem, že je nutné tyto věci nechat výhradně profesionálům, zajistit je externími firmami a draze zaplatit, zkrátka že to je obtížný úkol. To se ale začalo radikálně měnit, takže od března do prosince 2020 dokázalo muzeum z výchozí nulo-

vé pozice připravit interaktivní panoramatické 360° prohlídky fyzických výstav, digitální výstavy s texty, fotografiemi, mluveným slovem a dalším obsahem, multimediální digitální exkurze, které kombinují charakter digitální výstavy a virtuální prohlídky určité lokality. Vznikly interaktivní geomapy s příběhem (GIS-stories), multimedií, 3D modely a možností využití aplikace přímo na místě. Pracovníci připravili virtuální přednášky pro veřejnost včetně živě vysílaných na Youtube a Facebooku. Namluvili jsme audio pohádky a natočili unikátní sérii plně hraných výukových videí pro školy. Hráli v nich sami pracovníci muzea a jejich rodinní příslušníci, to vše za spolupráce okresní metodičky dějepisu. Toto spektrum doplnilo ještě několik dalších drobnějších produktů. Vrcholem pak byl digitální adventní trh, jenž formou uceleného souboru edukačních textů a námi natočených videí představil práci nositelů lidových tradic oceněných UNESCO, MK ČR i různými kraji ČR, kteří s MVČ spolupracují. V doprovodném ad hoc extra e-shopu jsme nabídli jejich zboží a nahradili tak řemeslníkům, ale hlavně veřejnosti 31. Muzejní adventní trh v Hradci Králové, který se nemohl konat. Celkem tak nízkonákladově vzniklo na 50 produktů v 8 kategoriích informatiky, které měly 48 tisíc návštěv, v nichž 27 tisíc náleželo plnohodnotným zhlédnutím. Vše bez výjimky vzniklo prací samotných muzejníků, bez účasti jakékoliv firmy, pouze se třemi brigádníky. Hybatelem se stal organizační tým kolem ředitele muzea, který napnul síly k vnitřní propagaci a motivaci pracovníků. Do vzniku tohoto portfolia produktů se následně zapojila významná část muzea napříč věkovým spektrem kolegů, vč. muzejních doyenů. Své místo našli i ti, kteří předtím výpočetní techniku vnímali pouze v rovině kancelářských programů. Mnozí přicházeli sami se slovy: „ono to vlastně není tak těžké, tak jsem se zapojil/a i já“. Zkrátka, MVČ se přestalo bát informatiky a začalo ji chápat nejen jako žádoucí doplněk tradičního výstavnictví, ale také jako produkt, který v dnešní době může pomoci muzeím navazovat řeč s mladou generací. Dovolím si tvrdit, že jsme začali vnímat výstavně-edukační digitální komunikaci s návštěvníkem (výstavní, vzdělávací a osvětovou činnost, ale i prodej služeb etc.) jako běžný standard své práce a nastavili ji jako laťku. Zažili jsme skutečný ideový přerod v naší práci a zdá se podle reakcí okolí, že jsme

se dokonce stali i příkladem pro českou muzejní obec. Toto vzepětí považuji za neuvěřitelný úspěch a jsem na práci svých kolegů, kteří se na něm podíleli, velmi pyšný.

Zcela samozřejmě pak bylo posílení naší aktivity na sociálních sítích, kde jsme mj. začali představovat profese pracující v našem muzeu a celkově se snažili zprostředkovat veřejnosti náhled na pracovní aktivity v uzavřeném muzeu. Snad se nám tím podařilo přispět ke zlepšení informovanosti veřejnosti.

Po první pandemické vlně bylo muzeum otevřeno, s mnoha omezeními pro návštěvníky, pouze necelého půl roku. Po celou dobu jsme se ale snažili i v oboru tradičního kontaktního výstavnictví. Prodloužena byla unikátní výstava Uprostřed Koruny české. Vznikly nové výstavy, byť pro mnohé z nich šlo o poloprovoz, protože nebylo možné realizovat doprovodný program, který pro ně byl mnohdy klíčový. Takto postižena byla zejména výstava prací žáků a pedagogů Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské v Železném Brodě k jejímu stému výročí s názvem Skloletí. Návštěvníci tak bohužel přišli o několik praktických dílen pro dospělé i pro děti. Nekonala se ani Muzejní noc, která měla být věnována právě sklářskému tématu. Podobně postiženy byly i jiné výstavy. Např. výstava ke 100 letům vzniku naší novodobé ústavnosti a také naší armády se odehrála bez většiny celospolečenského zázemí, protože společnost pochopitelně řešila jiná témata. Redukce programu postihly i naši pobočku na Chlumu, včetně výrazného omezení akce, připomínající 154. výročí Bitvy u Hradce Králové. Některé výstavy potkal ten nejsmutnější osud. Jen několik málo dní byla veřejnosti přístupná výstava k výročí arcibiskupa Karla Otčenáška či výstava věnovaná pražskému groši. Naopak obrovskému zájmu veřejnosti se těšila výstava modelů zdravotnické techniky sběratele Anatolije Truhláře. Jsme muzeum zřizované krajem a hospodaříme s veřejnými prostředky. Proto je naší povinností pracovat tak, abychom v naší veřejné službě pokračovali i v nepříznivých dobách. S touto ideou jsme k věci přistoupili a přistupujeme i nadále. Proto i nadále připravujeme a stavíme výstavy, které přítomnost návštěvníka zažijí třeba až za několik měsíců.

Nezávisle na výstavní činnosti nadále pokračovala práce muzea na přípravě opakované veřejné zakázky na dodávku fundusu, multimédii, osvětlení a stavbu kulís stálé expozice dějin města Hradce Králové, jejímž zadavatelem byl královéhradecký magistrát. Tentokrát již vše dobře dopadlo a dodavatel byl vysoutěžen. Stavba expozice proběhne v první polovině roku 2021.

Během roku se také podařilo etablovat muzejní obchod, který postupně zaujímá svébytné postavení ve městě i regionu. Lze v něm totiž pořídit nejen předměty vážíci se k muzeu a jeho činnosti, ale také široký artikl předmětů uměleckého řemesla a výrobků nositelů lidových řemeslných tradic. Cílem je, aby obchod v MVČ byl místem, o kterém se všeobecně ví, že chcete-li někde sehnat kvalitní dárek či předmět prezentující Českou republiku, kraj a město v zahraničí, tak to lze právě v muzeu. Nezbytnou součástí tohoto cíle byl i start muzejního e-shopu.

Nejen výstavami a návštěvnickou činností je živo muzeum, a v případě našeho muzea to platí dvojnásob. Jsme sbírkotvornou organizací a rok 2020 se proto nesl také v přípravě na blížící se stěhování zpět do budovy Gayerových kasáren, kde sídlí náš hlavní depozitář. Spolu se stěhováním přijde také generální inventura. Kurátoři proto intenzivně pracovali na evidenci, a to nepřetržitě díky dálkovému přístupu k evidenčnímu softwaru. Muzeu se také podařilo několik vítaných akvizic v nominální hodnotě několika set tisíc korun. Na základě analýzy historických sbírkových fondů se ukázalo, že novým strategickým úkolem muzea bude doplnit fondy o sbírkové předměty a celky z období od r. 1945 do současnosti, kde máme zejména kvůli předchozí prostorové tísní vážné nedostatky. Začala být proto připravována akviziční akce, která se naplno rozběhne v roce 2021. Příprava na stěhování sbírky a zaměstnanců zpět byla důležitým úkolem závěru roku, kdy začaly být připravovány v tomto směru klíčové dokumenty. Po celý rok 2020 pak probíhaly stavební rekonstrukční práce v objektu Gayerových kasáren. Stavba by měla být hotova v létě 2021 a budova to bude k nepoznání. Současně však během roku 2020 docházelo k dalším

změnám v oblasti péče o sbírku. Muzeum bylo nuceno najít nové depozitární prostory pro uložení lapidárních sbírkových předmětů, což se díky spolupráci s městem Jaroměř podařilo v Josefově.

Muzeum východních Čech v Hradci Králové je nejen sbírkotvornou pamětovou institucí, ale také vědecko-výzkumnou organizací. K naší práci zcela samozřejmě náleží základní i aplikovaný výzkum a grantová činnost. Ani v této oblasti muzeum nezahálelo. Pracovníci v roce 2020 vykazali opět velmi pěkné množství publikací do RIV. Jsem rád, že se již zcela samozřejmě akceptuje, že muzeum afluje své vědecké výstupy pod svým jménem. Nadále pokračovala ediční činnost muzea, a to jak v případě všech tří časopisů vydávaných muzeem, tak v případě řady velmi atraktivních publikací našich autorů. Muzejní pracovníci opět usilovali o granty GAČR a v muzeu dobíhalo řešení projektu NAKI. Vedle toho se muzeum již naplno ponořilo do řešení evropského projektu Digitální bána do dějin. Jeho cílem je vybudovat dětskou školní digitální verzi ke stálé expozici.

Nezaháleli jsme ani v oblasti formulování a naplňování našich strategických cílů. Některé z nich byly opět úspěšně podpořeny grantovou činností. Takto jsme získali podporu pro řešení bezpečnosti našich návštěvníků i zaměstnanců jako měkkého cíle. Součástí celé sestavy činností bylo mj. také pořízení automatického defibrilátoru zahrnutého do soustavy veřejných zařízení tohoto typu ve městě.

Během roku 2020 se také zrodil nový strategický cíl, totiž zapojení muzea do ambiciózního projektu tzv. Řemeslné huti v Josefově, v jehož rámci by mělo mj. vzniknout muzejní science centrum se zaměřením na tradiční lidovou kulturu a řemesla. Stávajícím strategickým cílem je dosažení rekonstrukce Vrbenského kasáren jako krajské výstavní a návštěvnické budovy muzea, k čemuž se muzeum opět posunulo svou aktivní činností na úrovni managementu muzea. Novým doplněním cíle je potom plán na zrod centra pro moderní a kreativní služby v muzejnictví, jehož nositelem je muzeum spolu se svým zřizovatelem. I na tomto plánu

vedení muzea intenzivně pracovalo. Vedení muzea se také aktivně zapojilo do řešení vzniku koncepce rozvoje kultury v Královéhradeckém kraji, jejímž hybatelem a organizátorem je náš zřizovatel. Všemi těmito kroky se Muzeum východních Čech snažilo posilovat svou pozici celokrajského muzea jako nositele metodického rozvoje oboru v kraji a lídra v oboru na krajské i národní úrovni. Ve stejné roli se také muzeum zhostilo řady koordinačních úkolů v rámci kraje. V první řadě jde o organizaci systému spolupráce s amatérskými hledači s detektory kovů (tzv. detektoráři) na území celého kraje. MVČ se stalo hlavním architektem celého systému a jeho garantem vůči kraji a státu, a to i za jednotlivá regionální muzea. V oblasti metodické pomoci městským a regionálním muzeím v kraji můžeme zmínit jak rozličné činnosti konzervátorských dílen, tak např. pomoc Muzeu Náchodska při tvorbě části nové expozice v dobrošovské pevnosti. Důležitý byl pro naši roli také návrat muzejní etnografky z rodičovské dovolené a s tím spojený postupný rozvoj role muzea jako krajského centra pro tradiční lidovou kulturu. Ten byl podpořen i dílčím personálním posílením v této oblasti. V neposlední řadě pak k naplňování krajské role muzea přispěl i vznik pozice analytika a operátora GIS. Díky tomu se podařilo připravit unikátní celokrajský software pro evidenci a péči o válečné hroby a pomníky z války 1866. Pracoviště GIS pak má před sebou ještě další podobné úkoly.

V závěru roku také muzeum podalo žádost o akreditaci tříletého zapojení do mezinárodní síťové spolupráce Erasmus+. Muzeum má v této formě mezinárodní kooperace již mnohaletou tradici. Žádost o akreditaci tak pro nás byla velmi důležitá. S odstupem několika měsíců již víme, že jsme byli s žádostí úspěšnější a po následujících třech letech budeme moci naplňovat naše strategické cíle také v této oblasti.

Řadu strategických úkolů muzea se však kvůli pandemii zatím naplnit nepodařilo. Jde v první řadě o zapojení muzea do některých rozvojových grantových programů a účelem inovace stálé expozice Muzea války 1866 v Chlumu. Bohužel všechny

tyto důležité a pro muzeum netrpělivě očekávané grantové soutěže, (tzv. norské fondy a soutěž v oblasti infrastruktury cestovního ruchu), byly odloženy. Nezbyvá než čekat.

Z popsaného je zřejmé, že Muzeum východních Čech v Hradci Králové ani v krizové situaci roku 2020 nezůstalo stát na místě. A to jsem jistě na mnoho aktivit zapomněl. Jsem pyšný na to, že se muzeu daří a že stále lépe a lépe plní svou roli. Chci na tomto místě proto upřímně poděkovat všem svým kolegům, všem pracovníkům a spolupracovníkům muzea, za jejich práci. Jsem na ně hrdý lidsky i jako ředitel muzea.

Co nás čeká dále? Rok 2021 bude rokem dalších výzev a rokem pokračování těch současných. Přeji proto Muzeu východních Čech v Hradci Králové, aby rok 2021 byl brzy viruprostý a my se tak mohli na naši práci plně soustředit. Současně všem v muzeu i mimo něj přeji pevné zdraví!

doc. Mgr. Petr Grulich, Ph.D.
ředitel muzea

Charakteristika a poslání instituce

Muzeum východních Čech v Hradci Králové (dále jen MVČ) je příspěvkovou organizací zřízenou Královéhradeckým krajem, která svým charakterem naplňuje literu zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy. Muzeum získává, shromažďuje, trvale uchovává, eviduje a odborně zpracovává sbírky muzejní povahy. V současné době má muzeum v archeologické, přírodovědecké a historické podsbírce více než dva miliony sbírkových předmětů. Od roku 1993 spravuje areál Památníku bitvy 1866 na Chlumu včetně Muzea války 1866.

Základní identifikační údaje:

Muzeum východních Čech v Hradci Králové
adresa: Eliščino nábřeží 465, 500 03 Hradec Králové 3
tel.: +420 495 512 391, +420 495 512 392
e-mail: muzeum@muzeumhk.cz; info@muzeumhk.cz
web: www.muzeumhk.cz

IČO: 00088382

Bankovní spojení:

Komerční banka, a. s., pobočka Hradec Králové
číslo účtu: 78-7777510247/0100

Zřizovatel: Královéhradecký kraj

Působnost: krajská

Sbírková oddělení:

Archeologické oddělení
adresa: Malé náměstí 123/14, 500 03 Hradec Králové
tel.: +420 495 544 996
e-mail: archeo@muzeumhk.cz

Historické oddělení

adresa: Malé náměstí 123/14, 500 03 Hradec Králové
tel.: +420 495 534 798
e-mail: history@muzeumhk.cz

Přírodovědecké oddělení

adresa: Lipová 56, 503 21 Stěžery
tel.: +420 495 514 624, +420 495 514 631
e-mail: natura@muzeumhk.cz

Muzeum války 1866

adresa: Chlum č. p. 66, 503 12 pošta Věstary
tel.: +420 495 447 058
e-mail: chlum@muzeumhk.cz
web: www.chlum1866.cz

Informační středisko

adresa: Lípa 33, 503 12 pošta Věstary
tel.: +420 495 447 058
web: www.chlum1866.cz

Výroční zpráva Muzea východních Čech v Hradci Králové byla sestavena v souladu se Směrnicí č. 7 Rady Královéhradeckého kraje. Je shrnutím nejvýznamnějších aktivit muzea, ohlédnutím za činností jednotlivých oddělení, zhodnocením výsledků a hospodářské bilance celé instituce.

Muzeum války 1866

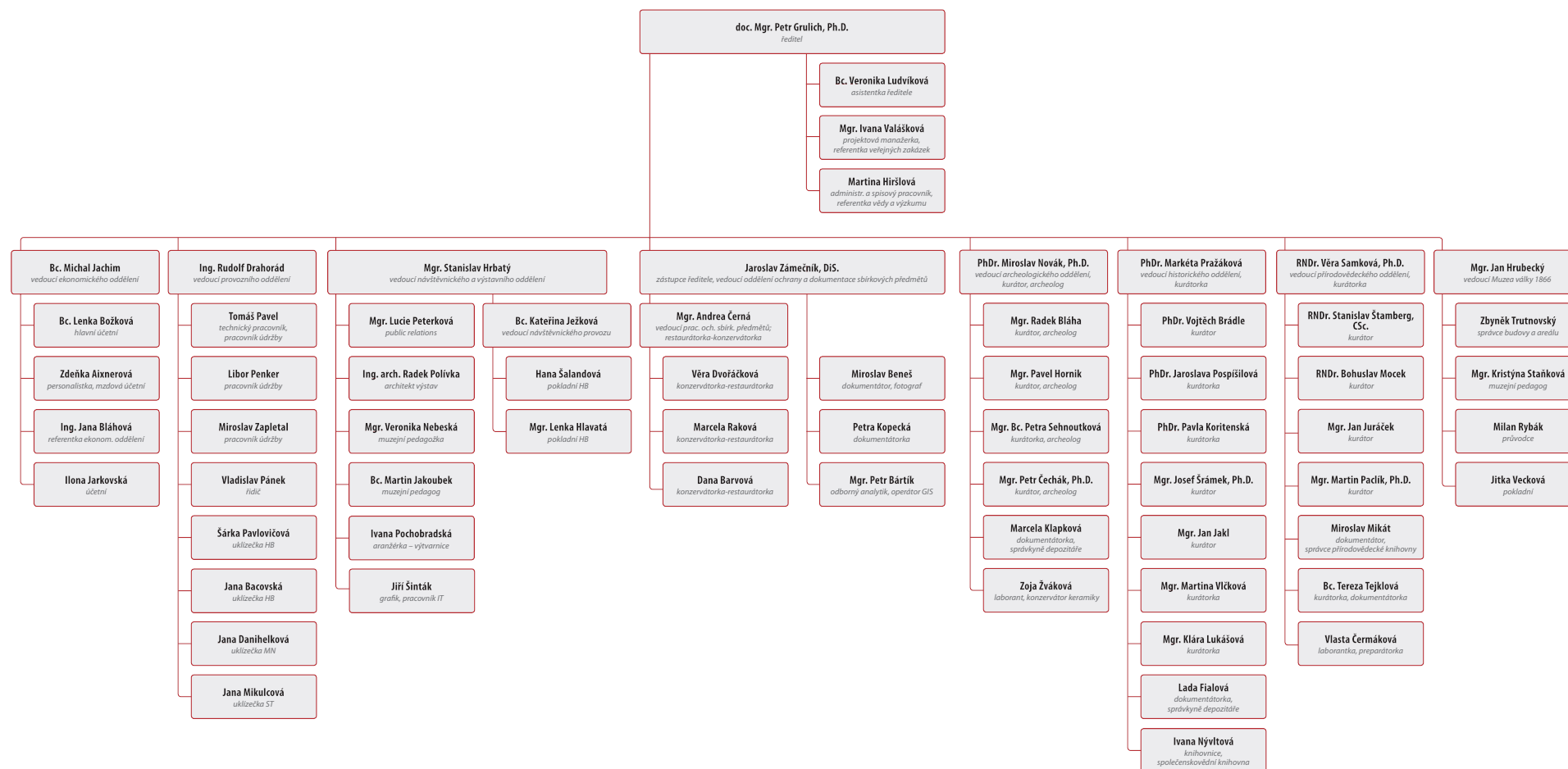
Historická budova Muzea východních Čech v Hradci Králové

II. Organizace

Výroční zpráva 2020 Muzea východních Čech v Hradci Králové

Organizační struktura

Stav k 31. 12. 2020

ÚTVAR ŘEDITELE

Ředitel plní úkoly vedoucího organizace a je oprávněn zastupovat organizaci navenek, rozhoduje o vytvoření vnitřní struktury organizace, řízení a pracovní zařazení zaměstnanců, vydává organizační, provozní a pracovní řád a další vnitřní předpisy organizace, jmenuje svého zástupce, kterým je Jaroslav Zámečník, DiS.

Součástí útvaru ředitele jsou projektová manažerka, asistentka a administrativní pracovnice – referentka vědy.

EKONOMICKÉ ODDĚLENÍ

Zodpovídá za řádné hospodaření instituce. Zajišťuje ekonomické plánování a výkaznictví, vede účetnictví, provádí výplaty mezd zaměstnancům i veškeré odvody, platby a poplatky. Dále zajišťuje provoz hotovostních pokladen a vedení skladového hospodářství. Vedoucím oddělení je Bc. Michal Jachim a hlavní účetní je Bc. Lenka Božková.

PROVOZNÍ ODDĚLENÍ

Zajišťuje správu a údržbu všech objektů užívaných muzeem, jejich ostrahu a technický provoz, zejména vytápění, dodávky energií i vody. Zajišťuje činnost truhlářské a zámečnické dílny, spravuje provoz vozidel muzea a zabezpečuje instalaci a demontáž výstav a expozic, technicky zajišťuje akce muzea, provoz všech zabezpečovacích systémů, telefonních ústředien a ostatních technických zařízení. Zajišťuje činnosti v zájmu naplnění úkolů a podmínek bezpečnosti práce a požární ochrany, organizuje ostrahu objektů v pracovní době i mimo ni. Vedoucím pracoviště je Ing. Rudolf Drahorád.

ODDĚLENÍ OCHRANY A DOKUMENTACE SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

Oddělení ochrany a dokumentace sbírkových předmětů plní úkoly v oblasti všech hlavních činností MVČ, které se dotýkají práce se sbírkou. Kompletně zabezpečuje oblast ochrany sbírkových předmětů. Konzervátorské dílny vedené Mgr. Andreou Černou zajišťují preventivní a sanační konzervaci a restaurování sbírkových předmětů. Pracoviště fotografa pak zajišťuje digitalizaci, obrazovou dokumentaci sbírkových předmětů, te-renní obrazovou dokumentaci a dokumentaci činnosti muzea. Je tzv. servisním oddělením muzea. Vedoucím oddělení je Jaroslav Zámečník, DiS.

NÁVŠTĚVNICKÉ A VÝSTAVNÍ ODDĚLENÍ

Návštěvnické a výstavní oddělení zajišťuje plánování, přípravu, propagaci a organizaci expoziční, výstavní a další prezentační činnosti muzea. V jeho gesci je zajištění provozu ve výstavních prostorách MVČ, organizování veškerých lektor-ských i doprovodných programů, přednášek, exkurzí, vernisáží a kulturních akcí, dále pak poskytování služeb v souvislosti se zajišťováním akcí v prostorách muzea. Zároveň zajišťuje výběr a nabídku propagačních předmětů muzea. Vedoucím oddělení je Mgr. Stanislav Hrbatý.

Do oddělení spadá pracovnice pro PR, Mgr. Lucie Peterková, která je zodpovědná za strategii komunikace a propagace veškerých činností MVČ směrem k veřejnosti. Vytváří a realizuje koncepční řešení v oblasti marketingu a komunikace.

ARCHEOLOGICKÉ ODDĚLENÍ

Archeologické oddělení shromažďuje, eviduje, řádně spravuje, odborně zpracovává, trvale uchovává a zpřístupňuje sbírky muzejní povahy a příslušnou dokumentaci o stavu a vývoji osídlení, společnosti a lidské činnosti na území východních Čech od nejstarších dob po středověk a stále častěji až do novověku, a to zejména na základě vlastních výzkumů. Oddělení provádí archeologické výzkumy formou povrchových průzkumů a výzkumů, záchranných akcí, archeologických dohledů nebo systematických výzkumů. Přijímá nálezy z území Královéhradeckého kraje od náhodných nálezců, dobrovolných spolupracovníků i jiných organizací oprávněných k provádění archeologických výzkumů. Získaná data odborně vyhodnocuje a zpracovává do podoby databázových systémů a specializovaných map, které poskytuje pro badatelské, popularizační účely nebo jako podklady pro rozhodování orgánů veřejné správy. Oddělení zajišťuje vydávání odborného recenzovaného periodika Archeologie východních Čech. Vedoucím oddělení je PhDr. Miroslav Novák, Ph.D.

HISTORICKÉ ODDĚLENÍ

Historické oddělení získává, shromažďuje, eviduje, řádně spravuje a odborně zpracovává, trvale uchovává a zpřístupňuje sbírky muzejní povahy dokumentující zejména historický vývoj společnosti od středověku do současnosti na území východních Čech, a to především v oborech historie, etnografie, historie uměleckých řemesel, numismatika, případně dalších, které jsou členěny do téměř třiceti tematických či materiálových fondů. Oddělení zajišťuje též výkon činností vyplývajících z pověření muzea funkcí Regionálního odborného pracoviště pro tradiční lidovou kulturu a odborného garanta péče o tradiční lidovou kulturu na území Královéhradeckého kraje, dle usnesení Rady Královéhradeckého kraje č. 8/769/2004 ze dne 9. června 2004. Vedoucím historického oddělení je PhDr. Markéta Pražáková.

Organizační struktura

Společenskovední knihovna

Knihovna je veřejně přístupnou základní knihovnou se specializovaným knihovním fondem a poskytuje veřejné a informační služby. K dispozici jsou katalogy v elektronické podobě i on-line katalog. Veškeré knihovnické služby jsou poskytovány pouze k prezenčnímu studiu.

Studijní fond obsahuje 46 313 knihovních jednotek, ve specializovaném knižním fondu je 11 359 knižních jednotek. Celkový roční přírůstek knihovny byl 443 knižních jednotek. Knihy jsou doplňovány především nákupy, dary nebo výměnou s českými a zahraničními institucemi.

Hlavním tématem jsou dějiny, a to zejména regionální a české, dále publikace k oborům archeologie, numismatika, etnografie, dějiny řemesel, architektura, umění a muzejnictví a s tematikou války 1866 a bitvy u Hradce Králové.

PŘÍRODOVĚDECKÉ ODDĚLENÍ

Pracovníci přírodovědeckého oddělení vytvářejí terénní průzkumy a sběry, formou darů i nákupů, přírodovědeckou sbírku, kterou odborně zpracovávají, spravují a evidují, zajišťují její doplňování, uchování a využití. Stav a vývoj přírodních poměrů regionu dokumentují i nesbírkovými formami, zejména terénním pozorováním, mapováním, foto i video dokumentací, shromažďováním nálezových zpráv, vytvářením nálezových databází, rešersemi apod. Svou odbornou činnost provádějí v základních přírodovědeckých oborech a vyhlášených specializacích – geologie (petrografie, mineralogie, paleontologie), botanika (včetně mykologie) a zoologie (zejména entomologie, malakologie, vertebratologie), ekologie a ochrana životního prostředí, a to v regionálním i nadregionálním měřítku. Výsledky odborného zpracování sbírek a přírodovědeckých výzkumů jsou využívány k vědeckým, badatelským, výstavním a popularizačním účelům. Vedoucí oddělení je RNDr. Věra Samková, Ph.D.

Přírodovědecká knihovna

Součástí přírodovědeckého oddělení je přírodovědecká knihovna, kterou vede dokumentátor-knihovník. Knihovna má statut veřejně přístupné knihovny se specializovaným knižním fondem zaměřeným na přírodovědecké obory (geologie, paleontologie, mykologie, botanika, entomologie, zoologie). Knižní fond je budován převážně formou výměny periodik a publikací za titul *Acta Musei Reginaehradecensis*, s. A. Z celkových 21 690 knižních jednotek tvoří 6 441 publikací monografického charakteru a 15 249 položek periodické publikace (časopisy), což představuje asi 700 titulů časopisů. Přírodovědecká periodika patří k nejvýznamnějším takto zaměřeným knihovním fondům v Královéhradeckém kraji. Pro interní potřeby muzea slouží knihovní fond k vědeckému zpracování a správě přírodovědeckých sbírek, externě je využíván jinými odbornými pracovišti příslušných oborů i badatelskou veřejností z oblasti přírodních věd, ochrany přírody a ekologie.

MUZEUM VÁLKY 1866

Všestranně zabezpečuje a rozvíjí činnost Muzea války 1866 na Chlumu, a to v součinnosti s ostatními odděleními Muzea východních Čech v Hradci Králové. Pečuje o válečné hroby a pomníky vázící se k válce 1866, které jsou ve správě Muzea východních Čech v Hradci Králové. Je též orgánem zajišťujícím komunikaci s laickou i odbornou veřejností – tematicky zaměřenými kluby vojenské historie a Komitétem pro záležitosti prusko-rakouské války. Vede též edukační programy muzejně-edukační povahy. Vedoucím oddělení je Mgr. Jan Hrubecký.

Historická budova Muzea východních Čech v Hradci Králové

III. Úkoly v hlavní činnosti

Výroční zpráva 2020 Muzea východních Čech v Hradci Králové

1. Sbírkotvorná činnost

CHARAKTERISTIKA SBÍRKY MUZEA VÝCHODNÍCH ČECH V HRADCI KRÁLOVÉ

Sbírka Muzea východních Čech v Hradci Králové je zapsána v Centrální evidenci sbírek pod evidenčním číslem MVČ/001-09-26/028001 a dělí se na patnáct samostatných podsbírek – archeologickou, antropologickou, militaria, staré tisky a specializovaný fond, numismatika, etnografie, hospodářství a technika, veřejný život a služby, kulturní život, bydlení-odívání, umělecký průmysl, hradecensia, geologickou, botanickou a zoologickou.

Z administrativních důvodů zůstávají v centrální evidenci sbírek i nadále vedeny podsbírkou historická a přírodovědecká, které budou v budoucnu zrušeny.

K 31. 12. 2020 je v rámci archeologické a antropologické podsbírkou zapsáno celkem 791 013 předmětů evidovaných pod 156 437 evidenčními čísly, z toho 342 418 jednotlivých kusů sbírkových předmětů je evidováno ve druhém stupni evidence a 68 291 dosud nerozpracovaných souborů čítajících odhadem dalších 448 595 kusů je evidováno pouze v prvním stupni evidence; v rámci historických podsbírek (kromě knihovní podsbírkou staré tisky a specializovaný fond) je evidováno celkem 318 903 kusů sbírkových předmětů, vedených pod 151 397 evidenčními čísly a v rámci přírodovědeckých sbírek evidováno celkem 1 026 357 sbírkových předmětů, vedených pod 110 708 evidenčními čísly.

K 31. 12. 2020 obsahuje sbírka MVČ celkem 2 136 273 kusů sbírkových předmětů, evidovaných pod 418 542 evidenčními čísly.

ARCHEOLOGICKÁ PODSBÍRKA

Archeologická podsírka byla v roce 2020 doplňována částečně vlastním terénním výzkumem a sběrem. Na počtu nálezových souborů zapsaných do přírůstkové knihy se nejvýznamněji podílely nálezy předané náhodnými nálezci a spolupracovníky muzea, ovšem s menším průměrným počtem jednotlivých kusů. Mezi hlavní nálezové soubory získané v roce 2020 vlastní výzkumnou činností, patří artefakty nalezené při výstavbě přípojky Horkovodu na Velkém náměstí v Hradci Králové, při výstavbě kanalizační sítě ve správním území obce Všetary nebo při rekonstrukci silnice mezi Metličany a Králíky na Novobydžovsku. Početný soubor nálezů byl získán v souvislosti s výstavbou kolonie rodinných domů v Libčanech.

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla zapsána přírůstková čísla A1/2020 až A52/2020 čítajících více než 2091 evidenčních jednotek, tedy sáčků nebo jednotlivých artefaktů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence probíhalo zpracování přírůstků převážně z roku 2016. Bylo přiděleno 1517 inventárních čísel. Pod uvedenými čísly je evidováno 19 541 jednotlivých předmětů.

Inventarizace sbírek

Byla provedena inventarizace staré pravěké inventární řady A 3001 – 6 000, kde bylo z celkového počtu 3 023 kusů zjištěno 276 nedostatků a navržena nápravná opatření. Dále byly inventarizaci podrobeny přírůstky z let 1974, 1990 a 2005 zahrnující 2130 jednotlivých nálezů zapsaných pod 458 přírůstkovými čísly. V 7 případech byly aktualizovány neplatné údaje. V 6 případech byly zjištěny nedostatky a navržena nápravná opatření.

Centrální evidence sbírek

Do centrální evidence sbírek vedené na MK ČR byla v roce 2020 nahlášena přírůstková čísla zapsaná do přírůstkové knihy v rozsahu: A1/2020 až A52/2020.

Poradní sbor

Vzhledem ke skutečnosti, že nabývání sbírkových předmětů vlastní terénní činností a přebírání archeologických nálezů od soukromých nálezců podléhá ustanovení zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči a v roce 2019 neproběhl žádný nákup ani vyřazení sbírkových předmětů, byl poradní sbor pouze informován o struktuře přírůstků v roce 2020.

Výpůjčky

V roce 2020 bylo v rámci archeologické podsbírkou evidováno pět výpůjček, díky kterým bylo zapůjčeno 449 sbírkových předmětů. Dvě výpůjčky byly provedeny za účelem výstavním, dvě za účelem studijním a jedna za účelem vyhotovení posudku pro Královéhradecký kraj.

- A-1/2020 – Archeologický ústav AV Praha
- A-2/2020 – Masarykova univerzita Brno, Filosofická fakulta
- A-3/2020 – Město Nový Bydžov
- A-4/2020 – Národní muzeum Praha
- A-5/2020 – Západočeské muzeum v Plzni

Zápůjčky

V roce 2020 nebyly realizovány žádné zápůjčky.

Badatelský servis

Archeologické pracoviště zajistilo v roce 2020 z důvodu omezených prostorových možností pouze 13 badatelských návštěv, jejichž předmětem bylo studium sbírkových předmětů. Telefonické a e-mailové dotazy nejsou jednotlivě evidovány, ale jejich počet se dlouhodobě pohybuje kolem 200 dotazů. Kromě jednotlivých individuálních tazatelů byly zodpovídaný i dotazy na institucionální úrovni, např. pro Univerzitu Hradec Králové, Masarykovu univerzitu Brno, Západočeské muzeum v Plzni, Národní muzeum, Archeologické ústavy AV ČR v Praze a v Brně.

Nejvýznamnější akvizice

Bronzový depot z 10. století př. n. l.

V září 2020 byli archeologové muzea přivoláni nálezem k depotu bronzových předmětů u Skaličky. Většinu souboru se podařilo vyjmout v původním uložení v keramické nádobě. Soubor čítá 25 kusu, především bronzových srpů a zlomků seker. Nejvzácnější součástí nálezů je torzo bronzové růžicové spony se zdobeným plechovým štítkem a přívěsek ve tvaru miniaturního meče. Zejména dva posledně jmenované předměty se bezpochyby pojí s vyšším sociálním prostředím lužické kultury mladší doby bronzové.

Součásti depotu lužické kultury ze Skaličky

Depot ze Skaličky při preparaci v laboratoři

1. Sbírkotvorná činnost

Nález časně laténské bronzové spony v podobě gryfa

Na počátku roku 2020 byla dobrovolným spolupracovníkem muzea předána bronzová zoomorfní spona nalezená na Novobydžovsku. Sponu lze zařadit do časně doby laténské, tedy do 5. nebo 4. stol. př. n. l. Lučik spony má podobu mytického zvířete, patrně gryfa. Z hlediska řemeslného zpracování a umělecké kvality patří tento exemplář k vrcholným dílům své doby ve středoevropském kontextu.

Časně laténská spona

ANTROPOLOGICKÁ PODSBÍRKA

Antropologická podsbíрка vyčleněná v roce 2017 zahrnuje lidské kosterní pozůstatky archeologického původu. Všechny dosud evidované sbírkové předměty pocházejí ze starších nálezů evidovaných původně ve sbírce archeologické a dále z novodobých archeologických výzkumů. Podsbíрка nemá zavedenu samostatnou přírůstkovou knihu. Kosterní pozůstatky jsou vyčleňovány z nálezových souborů evidovaných v archeologické přírůstkové řadě až ve druhém stupni evidence. V roce 2020 nebyla doplněna žádná nová inventární čísla.

HISTORICKÉ PODSBÍRKY

PODSBÍRKA BYDLENÍ-ODÍVÁNÍ

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla zapsána do podsbířky bydlení – odívání přírůstková čísla BO1/2020 – BO17/2020, která představují 61 předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 205 sbírkových předmětů, které představují 194 inventárních čísel.

Centrální evidence sbírek

V návaznosti na kontrolu čísel vedených v CESu, kvůli stěhování sbírek do náhradních prostor a rozčlenění původní jednotné historické podsbířky na dílčí samostatné podsbířky, pokračovaly velmi rozsáhlé a časově náročné kontrolní práce. Ty budou ukončeny teprve po kompletním vyprázdnění a zrušení dřívější historické podsbířky. Dokud k tomuto nedojde, nemusí odpovídat aktuální výčet čísel vedených v CESu skutečnosti.

Do centrální evidence sbírek vedené na MK ČR byla v roce 2020 nahlášena přírůstková čísla zapsaná do přírůstkové knihy podsbířky bydlení-odívání v rozsahu BO1/2020 – BO17/2020.

Badatelský servis

V rámci podsbířky nebyly v roce 2020 evidovány žádné badatelské návštěvy. Zodpovězeno bylo 10 telefonických, emailových či písemných dotazů.

Nejvýznamnější akvizice

V roce 2020 byl získán nákupem od soukromého majitele obývací nábytkový soubor podle návrhu architekta Josefa Rathouského a zhotovený v jedné z hradeckých továren na výrobu nábytku, podle tvrzení majitelů pravděpodobně u J. Nevyhoštěného. Soubor pořídil pan Adolf Kastner na počátku 40. let 20. století. V této době v Hradci Králové provozoval vlastní živnost na výrobu svítidel (Firma Aka).

K dispozici je i původní výkresová dokumentace od architekta Rathouského.

PODSBÍRKA ETNOGRAFIE

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla zapsána do podsbířky etnografie přírůstková čísla E1/2020 – E7/2020, která představují 39 předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 10 sbírkových předmětů, které představují 10 inventárních čísel.

Centrální evidence sbírek

V návaznosti na kontrolu čísel vedených v CESu kvůli stěhování sbírek do náhradních prostor a rozčlenění původní jednotné historické podsbířky na dílčí samostatné podsbířky pokračovaly velmi rozsáhlé a časově náročné kontrolní práce. Ty budou ukončeny teprve po kompletním vyprázdnění a zrušení dřívější historické podsbířky. Dokud k tomuto nedojde, nemusí odpovídat aktuální výčet čísel vedených v CESu skutečnosti.

Do centrální evidence sbírek vedené na MK ČR byla v roce 2020 nahlášena přírůstková čísla zapsaná do přírůstkové knihy podsbířky etnografie v rozsahu E1/2020 – E7/2020.

Badatelský servis

V rámci podsbířky nebyly v roce 2020 evidovány žádné badatelské návštěvy. Zodpovězeno bylo 12 telefonických, emailových či písemných dotazů.

Nejvýznamnější akvizice

Podsbířku obohatily výrobky řemeslníků oceněných krajskou cenou Zlatý kolovrat. Ve sbírce se nyní nachází soubor paličkovaných krajků od Anděly Králové a Jany Štefkové a proutěné výrobky Václava Krále.

1. Sbírkotvorná činnost

Tvorba paličkované krajky, A. Králová

PODSBÍRKA HOSPODÁŘSTVÍ A TECHNIKA

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla zapsána do podsbírký hospodářství a technika přírůstková čísla T1/2020 – T6/2020, která představují 29 předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence byly zpracovány 2 sbírkové předměty, které představují dvě inventární čísla. Opraveno a doplněno bylo 290 záznamů.

Centrální evidence sbírek

V návaznosti na kontrolu čísel vedených v CESu kvůli stěhování sbírek do náhradních prostor a rozčlenění původní jednotné historické podsbírký na dílčí samostatné podsbírký pokračovaly velmi rozsáhlé a časově náročné kontrolní práce. Ty budou ukončeny teprve po kompletním vyprázdnění

a zrušení dřívější historické podsbírký. Dokud k tomuto nedojde, nemusí odpovídat aktuální výčet čísel vedených v CESu skutečnosti.

Do centrální evidence sbírek vedené na MK ČR byla v roce 2020 nahlášena přírůstková čísla zapsaná do přírůstkové knihy podsbírký hospodářství a technika v rozsahu T1/2020 – T6/2020.

Badatelský servis

V rámci podsbírký byla v roce 2020 evidována jedna badatelská návštěva. Zodpovězeny byly 4 telefonické, emailové, písemné či v rámci osobních návštěv vznesené dotazy.

Nejvýznamnější akvizice

V roce 2020 se podsbírký hospodářství a technika rozrostla o několik menších akvizic charakteru tiskovin a promítačku ATAS.

PODSBÍRKA HRADECENSIA

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla zapsána do podsbírký hradecensia přírůstková čísla HK1/2020 – HK6/2020, která představují 91 předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 328 sbírkových předmětů, které představují 328 inventárních čísel. Opraveno a doplněno bylo 90 záznamů.

Centrální evidence sbírek

V návaznosti na kontrolu čísel vedených v CESu kvůli stěhování sbírek do náhradních prostor a rozčlenění původní jednotné historické podsbírký na dílčí samostatné podsbírký pokračovaly velmi rozsáhlé a časově náročné kontrolní práce. Ty budou ukončeny teprve po kompletním vyprázdnění a zrušení dřívější historické podsbírký. Dokud k tomuto nedojde, nemusí odpovídat aktuální výčet čísel vedených v CESu skutečnosti.

Do centrální evidence sbírek vedené na MK ČR byla v roce 2020 nahlášena přírůstková čísla zapsaná do přírůstkové knihy podsbírký hradecensia v rozsahu HK1/2020 – HK6/2020.

Badatelský servis

V rámci podsbírký byly v roce 2020 evidovány dvě badatelské návštěvy. Zodpovězeno bylo 26 telefonických, emailových, písemných či v rámci osobních návštěv vznesených dotazů.

Nejvýznamnější akvizice

Mezi nejvýznamnější akvizice patřily soubory fotografií dokumentující výstavbu Agrární záložny a obchodního domu DON a skicář malíře a architekta Karla Mahrly.

1. Sbírkotvorná činnost

PODSBÍRKA KULTURNÍ ŽIVOT

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla zapsána do podsbírký kulturní život přírůstková čísla K1/2020 – K35/2020, která představují 403 předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 344 sbírkových předmětů, které představují 293 inventárních čísel.

Centrální evidence sbírek

V návaznosti na kontrolu čísel vedených v CESu kvůli stěhování sbírek do náhradních prostor a rozčlenění původní jednotné historické podsbírký na dílčí samostatné podsbírký pokračovaly velmi rozsáhlé a časově náročné kontrolní práce. Ty budou ukončeny teprve po kompletním vyprázdnění a zrušení dřívější historické podsbírký. Dokud k tomuto nedojde, nemusí odpovídat aktuální výčet čísel vedených v CESu skutečnosti.

Do centrální evidence sbírek vedené na MK ČR byla v roce 2020 nahlášena přírůstková čísla zapsaná do přírůstkové knihy podsbírký kulturní život v rozsahu K1/2020 – K35/2020.

Badatelský servis

V rámci podsbírký bylo v roce 2020 evidováno 6 badatelských návštěv (z toho jedna řešena on-line). Sbírkové předměty byly badatelům ke studiu poskytovány jen výjimečně (hudební rukopisy Hr-7, Hr-6, nová akvizice materiálů bývalých příslušníků 18. p. pl.), jinak pouze digitální vyobrazení ISO, příslušná odborná literatura, záznamy evidence v programu Museion a z pracovních databází, regionální tiskoviny a pomocný materiál. Zodpovězeno bylo 45 telefonických, emailových, písemných či v rámci osobních návštěv vznesených dotazů.

Nejvýznamnější akvizice

Z akvizic lze uvést soubor loutek a rekvizit loutkáře Jiřího Polehni z Hradce Králové, fotografie a tiskoviny z pozůstalosti členky ochotnického souboru JDO Klicpera v Hradci Králové

M. Novotné-Kofránkové, památník Jiřího Tichého s podpisy významných osobností, album fotografií z natáčení filmu Babička z roku 1940.

Soubor loutek, J. Polehňa

Soubor loutek, J. Polehňa

PODSBÍRKA MILITARIA

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla zapsána do podsbírký militaria přírůstková čísla M1/2020 – M2/2020, která představují 2 předměty.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence nebyly zpracovány žádné sbírkové předměty.

Centrální evidence sbírek

V návaznosti na kontrolu čísel vedených v CESu kvůli stěhování sbírek do náhradních prostor a rozčlenění původní jednotné historické podsbírký na dílčí samostatné podsbírký pokračovaly velmi rozsáhlé a časově náročné kontrolní práce. Ty budou ukončeny teprve po kompletním vyprázdnění a zrušení dřívější historické podsbírký. Dokud k tomuto nedojde, nemusí odpovídat aktuální výčet čísel vedených v CESu skutečnosti.

Do centrální evidence sbírek vedené na MK ČR byla v roce 2020 nahlášena přírůstková čísla zapsaná do přírůstkové knihy podsbírký militaria v rozsahu M1/2020 – M2/2020.

Badatelský servis

V rámci podsbírký nebyly v roce 2020 evidovány žádné badatelské návštěvy. Zodpovězeno bylo 10 telefonických, emailových či písemných dotazů.

PODSBÍRKA NUMISMATIKA

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla zapsána do podsbírký numismatika přírůstková čísla N1/2020 – N3/2020, která představují 143 předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 504 sbírkových předmětů, které představují 504 inventárních čísel.

Inventarizace sbírek

V roce 2020 byla provedena řádná inventarizace podsbírký numismatika, materiálu v prvním stupni v počtu 20 662 kusů.

Centrální evidence sbírek

V návaznosti na kontrolu čísel vedených v CESu kvůli stěhování sbírek do náhradních prostor a rozčlenění původní jednotné historické podsbírký na dílčí samostatné podsbírký pokračovaly velmi rozsáhlé a časově náročné kontrolní práce. Ty budou ukončeny teprve po kompletním vyprázdnění a zrušení dřívější historické podsbírký. Dokud k tomuto nedojde, nemusí odpovídat aktuální výčet čísel vedených v CESu skutečnosti.

Do centrální evidence sbírek vedené na MK ČR byla v roce 2020 nahlášena přírůstková čísla zapsaná do přírůstkové knihy podsbírký numismatika v rozsahu N1/2020 – N3/2020.

Badatelský servis

V rámci podsbírký byla v roce 2020 evidována jedna badatelské návštěva. Zodpovězeno bylo 41 telefonických, emailových či písemných dotazů.

Nejvýznamnější akvizice

Veškeré letošní akvizice představují historicky cenné mincovní nálezy. Nejvýznamnější a největší z nich reprezentuje depot stříbrných mincí různé provenience z období třicetileté války (1618–1648), jenž byl objeven na katastru Janských Lázní (okr. Trutnov).

PODSBÍRKA STARÉ TISKY A SPECIALIZOVANÝ FOND

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla zapsána do podsbírký staré tisky a specializovaný fond přírůstková čísla L1/2020 – L86/2020, která představují 86 předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 86 sbírkových předmětů, které představují 86 inventárních čísel.

Inventarizace sbírek

V roce 2020 byla provedena řádná inventarizace podsbírký staré tisky a specializovaný fond u signatur K1 – K 2000, celkově 3134 knižních jednotek.

Centrální evidence sbírek

V návaznosti na kontrolu čísel vedených v CESu kvůli stěhování sbírek do náhradních prostor a rozčlenění původní jednotné historické podsbírký na dílčí samostatné podsbírký pokračovaly velmi rozsáhlé a časově náročné kontrolní práce. Ty budou ukončeny teprve po kompletním vyprázdnění a zrušení dřívější historické podsbírký. Dokud k tomuto nedojde, nemusí odpovídat aktuální výčet čísel vedených v CESu skutečnosti.

Do centrální evidence sbírek vedené na MK ČR byla v roce 2020 nahlášena přírůstková čísla zapsaná do přírůstkové knihy podsbírký staré tisky a specializovaný fond v rozsahu L1/2020 až L86/2020.

Badatelský servis

V rámci podsbírký byly v roce 2020 evidovány 4 badatelské návštěvy. Zodpovězeno bylo 32 telefonických, emailových, písemných či v rámci osobních návštěv vznesených dotazů.

Nejvýznamnější akvizice

Řadu vzácných bibliofilii obohatily tři akvizice: Šuchman, J.: Moudrá sova, 2020, dále Macek, M.: Milostná poesie v překladech Miroslava Macka, 2019 a Lamač, L.: Chvála překladů, 2019.

PODSBÍRKA UMĚLECKÝ PRŮMYSL

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence bylo zapsáno do podsbírký umělecký průmysl přírůstkové číslo U1/2020, které představuje 3 předměty.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 9 sbírkových předmětů, které představují 9 inventárních čísel.

Centrální evidence sbírek

V návaznosti na kontrolu čísel vedených v CESu kvůli stěhování sbírek do náhradních prostor a rozčlenění původní jednotné historické podsbírký na dílčí samostatné podsbírký pokračovaly velmi rozsáhlé a časově náročné kontrolní práce. Ty budou ukončeny teprve po kompletním vyprázdnění a zrušení dřívější historické podsbírký. Dokud k tomuto nedojde, nemusí odpovídat aktuální výčet čísel vedených v CESu skutečnosti.

Do centrální evidence sbírek vedené na MK ČR bylo v roce 2020 nahlášeno přírůstkové číslo U1/2020.

Badatelský servis

V rámci podsbírký nebyly v roce 2020 evidovány žádné badatelské návštěvy. Zodpovězeno bylo 34 telefonických, emailových či písemných dotazů.

1. Sbírkotvorná činnost

Nejvýznamnější akvizice

Soubor bruselského dekorativního porcelánu z přelomu 50. – 60. let 20. století

PODSBÍRKA VEŘEJNÝ ŽIVOT A SLUŽBY

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla zapsána do podsbírký veřejný život a služby přírůstková čísla V1/2020 – V94/2020, která představují 266 předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 241 sbírkových předmětů, které představují 197 inventárních čísel.

Centrální evidence sbírek

V návaznosti na kontrolu čísel vedených v CESu kvůli stěhování sbírek do náhradních prostor a rozčlenění původní jednotné historické podsbírký na dílčí samostatné podsbírký pokračovaly velmi rozsáhlé a časově náročné kontrolní práce. Ty budou ukončeny teprve po kompletním vyprázdnění a zrušení dřívější historické podsbírký. Dokud k tomuto nedojde, nemusi odpovídat aktuální výčet čísel vedených v CESu skutečnosti.

Do centrální evidence sbírek vedené na MK ČR byla v roce 2020 nahlášena přírůstková čísla zapsaná do přírůstkové knihy podsbírký veřejný život a služby v rozsahu V1/2020 – V94/2020.

Badatelský servis

V rámci podsbírký byly v roce 2020 evidovány 3 badatelské návštěvy. Kromě sbírkových předmětů byla badatelům ke studiu poskytována příslušná odborná literatura, záznamy evidence v programu Museion a pracovních databázích, regionální tiskoviny a pomocný materiál. Zodpovězeno bylo 36 telefonických, emailových, písemných či v rámci osobních návštěv vznesených dotazů.

Nejvýznamnější akvizice

Reklamní otočná dóza na cukrovinky

Za unikátní akvizici lze označit dózu na otočném základě se třemi patry skleněných nádob s víčky (př. č. V89/2020). Předměty tohoto typu byly používány v meziválečném období například v obchodech s koloniálním zbožím, kavárnách nebo cukrárnách na bonbóny, cukrovinky, koření, přípravky určené pro vaření nebo drobné zboží. Předmět obohatí chystanou expozici o historii města. Zakoupeno bylo také pečetidlo Purkmistrovského úřadu města Hradce Králové a kolo-rovaný sešit s kresbami bývalého ředitele muzea architekta Františka Tichého z let 1914–1915.

Soubor bruselského dekorativního porcelánu, J. Ježek, přelom 50. – 60. let 20. století

Reklamní otočná dóza na cukrovinky

HISTORICKÉ PODSBÍRKY (SPOLEČNÁ ČÁST)

Poradní sbor

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost se sešel 30. září 2020. Vzal na vědomí informaci o složení a struktuře dosavadních přírůstků historických podsbírek. Dále projednal schválení nákupů podle nabídkových listů (loutky, kulisy, texty divadelních představení: Posvícení v Hudlicích, Byl jednou jeden, Ale když ona je zakletá, 3 ceny 45. a 46. ročníku Loutkařské Chrudimi (2x Kašpárek, 1x Čert), soubor tiskovin, fotografií, odznaků: fond Tělesná kultura, soubor fotografií, tiskovin: fond Hradecensia, soubor tiskovin, fotografií: fond Kultura, soubor tiskovin, fotografií, odznaků: fond Politika, Stát, soubor tiskovin, odznaků, plaket: fond Výroba technika, soubor tiskovin, fotografií: fond Školství, soubor tiskovin, fotografií, předmětů: fond Bydlení-odívání, dětská jízdní kola zn. Pionýr a Spurt, Odborná škola pro umělecká zámečnictví v Hradci Králové – výkresy, výrobky studentů školy, konvolut školních učebnic poč. 20. století – 2. polovina 20. století, mapa školní Evropa v době Karla Velikého, busta T. G. Masaryka, Jan Štursa – pálená hlína, busta Bedřicha Smetany, Jan Štursa – pálená hlína, model sochy – Melancholické děvče, Jan Štursa – pálená hlína, velký proutěný koš, kukaň, nosič lahví, miska, kukaňka, košík, košík větší, krmítko, 6x pomlázka, paličkovaný betlém, Královna Eliška, Svatá Kateřina, Hradec Králové – chrám Sv. Ducha, Loutnistka, Chlapec s píšťalkou, 3 fotografie (tablo, členové, interiér) – Agrární záložna, 1 grafika – Jan Černý, předseda AZ, Karel Mahrla (1911–1999), skicář, 10 oboustranných listů s architektonickými návrhy, Pilnáčkovy původní terpentýnové mýdlo, v původním obalu dva kusy mýdla v celkové výši 41 330 Kč.

Výpůjčky

V roce 2020 byly v rámci evidence historického oddělení realizovány celkem 2 výpůjčky, v rámci kterých bylo zapůjčeno 28 kusů sbírkových předmětů.

- 1/2020 – Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě – nerealizováno (covid-19)
- 2/2020 – Regionální muzeum v Chrudimi
- 3/2020 – Regionální muzeum v Chrudimi

Vrácena byla 1 výpůjčka realizovaná v roce 2019 a představující 6 kusů sbírkových předmětů.

- 4/2019 – Národní galerie Praha.

Zápůjčky

V rámci evidence historického oddělení bylo sepsáno 7 smluv o zápůjčkách:

- ZS 1/2020 – Muzeum Broumovska
- ZS 2/2020 – Museum of Admont Monastery
- ZS 3/2020 – Jan Kolowrat Krakowský
- ZS 4/2020 – Parafia Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Klodzku
- ZS 5/2020 – Parafia sw. Jerzego
- ZS 6/2020 – Verwaltung Stift Stams
- ZS 7/2020 – Benediktínské opatství sv. Václava v Broumově

V roce 2020 bylo v rámci historických podsbírek evidováno 18 zápůjček od jiných institucí v rámci přípravy výstavy „Poklady sbírek Královéhradeckého kraje“:

1. Muzeum Boženy Němcové v České Skalici
2. Městské muzeum ve Dvoře Králové nad Labem
3. Městské muzeum a galerie Hořice
4. České farmaceutické muzeum Kuks

5. Městské muzeum Loreta v Chlumci nad Cidlinou
6. Městské muzeum v Jaroměři
7. Regionální muzeum a galerie v Jičíně
8. Muzeum bratří Čapků v Malých Svatoňovicích
9. Muzeum Náchodska
10. Městské muzeum v Nové Pace
11. Městské muzeum Nové město nad Metují
12. Městské muzeum Nový Bydžov
13. Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou
14. Muzeum Podkrkonoší v Trutnově
15. Třebechovické muzeum betlémů
16. Městské muzeum a galerie Julie W. Mezerové v Úpici
17. Krkonošské muzeum ve Vrchlabí
18. Městské muzeum Žacléř

Dohody o poskytnutí vyobrazení

Na základě vznesených a schválených požadavků bylo sepsáno celkem 17 dohod o poskytnutí vyobrazení sbírkových předmětů.

Databáze

Vedeno bylo celkem jedenáct pracovních databází: články o Muzeu východních Čech (aktuálně 738 záznamů), legionáři okresu Hradec Králové (aktuálně 2497 záznamů), lidové zvyky Královéhradeckého kraje (aktuálně 35 záznamů), mincovní nálezy města Hradce Králové (aktuálně 185 záznamů), mincovní nálezy okresu Hradce Králové (aktuálně 109 záznamů), mincovní nálezy Královéhradeckého kraje (aktuálně 12 záznamů), oběti druhé světové války okresu Hradec Králové (aktuálně 1448 záznamů), osobnosti Královéhradeckého kraje (aktuálně 1167 osob, záznamy doplněny také o 303 bibliografických odkazů, aktuálně 1281), stavby a místopis Hradce Králové (aktuálně 497 záznamů, bibliografické odkazy rozšířeny o 575 záznamů, aktuálně 2695), události (aktuálně 801 záznamů) a výstavy Muzea východních Čech (aktuálně 1235 záznamů).

1. Sbírkotvorná činnost

PŘÍRODOVĚDECKÉ SBÍRKY

Přírodovědecké sbírky byly v roce 2020 doplněny o 11 471 kusů sbírkových předmětů, tj. 69 přírůstkových čísel, z toho 52 % představují vlastní sběry, 26 % nákup a 22 % dar. Největší podíl přírůstků podle počtu kusů (položek, exemplářů) náleží fondu botanika (52,7 %) a fondu entomologie (44,7 %). Struktura přírůstků za rok 2020 podle oborů a způsobu nabytí je uvedena v tabulce na straně 27.

GEOLOGICKÁ PODSBÍRKA

Geologická podsíbírka byla v roce 2020 doplněna o 328 kusů sbírkových předmětů, tj. 31 přírůstkových čísel, z toho 300 kusů sbírkových předmětů představují vlastní sběry, 27 kusů dary a 1 sbírkový předmět byl získán nákupem.

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence bylo zapsáno do geologické podsíbírky 31 přírůstkových čísel G1/2020 až G31/2020, což představuje 328 kusů sbírkových předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 237 evidenčních čísel, což je 327 kusů sbírkových předmětů.

Inventarizace sbírek

V roce 2020 byla provedena inventarizace (dle plánu inventarizací podsíbírek přírodovědeckého oddělení na období 2018–2032). Celkem inventarizací prošlo 3077 evidenčních čísel, což představuje 5126 kusů nebo položek sbírkových předmětů.

Centrální evidence sbírek

V návaznosti na kontrolu čísel vedených v CESu kvůli stěhování sbírek do náhradních prostor a rozčlenění původní jednot-

né přírodovědecké podsíbírky na dílčí samostatné podsíbírky, pokračovaly velmi rozsáhlé a časově náročné kontrolní práce. Ty budou ukončeny teprve po kompletním vyprázdnění a zrušení dřívější přírodovědecké podsíbírky. Dokud k tomuto nedojde, nemusí odpovídat aktuální výčet čísel vedených v CESu skutečnosti.

Do centrální evidence sbírek vedené na MK ČR byla v roce 2020 nahlášena přírůstková čísla zapsaná do přírůstkové knihy geologické podsíbírky v rozsahu G1/2020 – G31/2020.

Poradní sbor

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost přírodovědeckého oddělení se sešel 6. 11. 2020. Schválil 3 návrhy kurátorů na nákupy paleontologických a entomologických sbírek. Poradní sbor konstatoval, že geologické akvizice zapsané v přírůstkové knize pod přírůstkovými čísly G10/2019 až G18/2019 a G1/2020 až G16/2020 byly v souladu se strategií sbírkotvorné činnosti muzea vyplývající ze zřizovací listiny muzea.

Výpůjčky

V roce 2020 byla evidována 1 nová smlouva o výpůjčce 2 sbírkových předmětů. Jedna výpůjčka z minulých let byla vrácena.

Vypůjčeno

- P-5/2020 – RNDr. Jiří Kvaček, Národní muzeum, paleontologické oddělení, Praha

Vráceno

- P-10/2016 – PhDr. Miloš Kadlec, Národní památkový ústav, územní památková správa Sychrov

Badatelský servis

V rámci geologické podsíbírky bylo poskytnuto 7 konzultací. Badatelská činnost spočívala v determinaci donesených vzorků hornin, minerálů a fosilií a v konzultaci ke kamenným surovinám v rámci bakalářské práce.

Nejvýznamnější akvizice

Mimořádnou akvizicí je odlitek spodní čelisti chobotnatce *Deinotherium*. Kosti třetihorního předchůdce slonů byly objeveny u České Třebové při výstavbě železnice v 19. století. Odlitek z pryskyřice byl zhotoven podle originálu uloženého v Národním muzeu. Předmět má být vystaven v plánované přírodovědecké expozici.

BOTANICKÁ PODSBÍRKA

Botanická podsíbírka byla v roce 2020 doplněna o 6 042 kusů sbírkových předmětů, tj. 13 přírůstkových čísel, 3 548 kusů představují vlastní sběry a 2 494 kusů bylo získáno darem.

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla zapsána do botanické podsíbírky 13 přírůstkových čísel (B1/2020 – B13/2020), což představuje 6 042 kusů sbírkových předmětů.

V doprovodné dokumentaci bylo zaevidováno 1 evidenční číslo (D-P1/2020), což je 51 modelů hub, zhotovených J. Polčákem.

Systematická evidence

V roce 2020 se podařilo v systematické evidenci zkatologizovat do databáze Museion mimořádné množství evidenčních čísel – 6 474, což je 6 474 sbírkových předmětů. Převážnou část představují mykologické sběry (5932 sbírkových předmětů).

Inventarizace sbírek

V roce 2020 byla provedena inventarizace (dle plánu inventarizací podsíbírek přírodovědeckého oddělení na období 2018–2032). Celkem inventarizací prošlo 868 evidenčních čísel, což představuje 5 468 kusů nebo položek sbírkových předmětů.

Odlitek spodní čelisti chobotnatce *Deinotherium*

1. Sbírkotvorná činnost

Centrální evidence sbírek

V návaznosti na kontrolu čísel vedených v CESu kvůli stěhování sbírek do náhradních prostor a rozčlenění původní jednotné přírodovědecké podsbírký na dílčí samostatné podsbírký, pokračovaly velmi rozsáhlé a časově náročné kontrolní práce. Ty budou ukončeny teprve po kompletním vyprázdnění a zrušení dřívější přírodovědecké podsbírký. Dokud k tomu nedojde, nemusí odpovídat aktuální výčet čísel vedených v CESu skutečnosti. Do centrální evidence sbírek vedené na MK ČR byla v roce 2020 nahlášena přírůstková čísla zapsaná do přírůstkové knihy botanické podsbírký v rozsahu B1/2020 – B13/2020.

Poradní sbor

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost přírodovědeckého oddělení se sešel 6. 11. 2020. Schválil 3 návrhy kurátorů na nákupy paleontologických a entomologických sbírek. Poradní sbor konstatoval, že botanické akvizice zapsané v přírůstkové knize pod přírůstkovými čísly B4/2019 a B1/2020 až B10/2020 byly v souladu se strategií sbírkotvorné činnosti muzea vyplývající ze zřizovací listiny muzea.

Výpůjčky

V roce 2020 bylo evidováno 5 smluv o výpůjčce sbírkových předmětů, z nichž dvě byly během roku vráceny, další 3 nebyly dosud vráceny – mají stanoven výpůjční termín přesahující do dalšího období. Bylo vypůjčeno 86 kusů sbírkových předmětů. V roce 2020 bylo vráceno 8 výpůjček a 1 smlouva byla prodloužena.

Vypůjčeno

- P-2/2020 – doc. RNDr. Michal Tomšovský, Lesnická a dřevařská fakulta Mendelovy univerzity, Brno
- P-3/2020 – doc. Ing. Radomír Řepka, Lesnická a dřevařská fakulta Mendelovy univerzity, Brno
- P-4/2020 – Mgr. Jan Holec, Ph.D., Národní muzeum, mykologické oddělení, Praha
- P-6/2020 – MDDr. Zuzana Sochorová, Olomouc
- P-7/2020 – Mgr. Markéta Šandová, Ph.D., Národní muzeum, mykologické oddělení, Praha

Vráceno

- P-1/2018 – Mgr. Lucie Zíbarová, Ústí nad Labem
- P-7/2018 – RNDr. Zdeněk Palice, Botanický ústav AV ČR, Průhonice
- P-8/2018 – Mgr. Lucie Zíbarová, Ústí nad Labem
- P-9/2018 – MgA. Viktorie Halasů, Olomouc
- P-3/2019 – Mgr. Lucie Zíbarová, Ústí nad Labem
- P-4/2019 – doc. RNDr. Michal Tomšovský, Lesnická a dřevařská fakulta Mendelovy univerzity, Brno
- P-4/2020 – Mgr. Jan Holec, Ph.D., Národní muzeum, mykologické oddělení, Praha
- P-6/2020 – MDDr. Zuzana Sochorová, Olomouc

Zápůjčky

V roce 2020 byla vrácena 1 zápůjčka 2 herbářových položek hub z herbáře univerzity v Göteborgu. Byla uskutečněna jedna zápůjčka ze Slovenského národního múzea v Bratislavě, představující jednu položku hub.

Badatelský servis

V rámci botanické podsbírký bylo evidováno 63 badatelských návštěv, z toho cca 20 pracovalo se sbírkovým fondem (studium herbářů). K revizi druhů a studiu bylo zapůjčeno celkem 2 300 položek vyšších rostlin a 200 položek hub. Kromě přípravy sbírek ke studiu se badatelská činnost týkala revidování herbářových položek, excerpce floristických dat ze sbírkových předmětů nebo dokumentace k nim, determinace donesených vzorků nebo e-mailem poslaných fotografií (kvetoucí rostliny, určování hub), dotazů k biologii a rozšíření flóry v regionu (*Cypripedium calceolus*), určování přírodnin dle fotografií zaslaných e-mailovou poštou, nafození herbářových položek rodu *Carex* (*C. pilosa*, *C. ornithopoda*, *C. alba*, *C. supina*, *C. humilis*) a *Cytisus nigricans*, *C. supinus* pro databázi Pladias, výpis položek *Tofieldia calyculata* pro výzkum T. Vlasty, podklady o rostlinách ve VKP v okrese Hradec Králové, vyhledávání položek hub pro připravované články jiných autorů (položky *Panellus ringens* pro připravovaný článek J. Holce a položky *Tricholoma luridum* pro připravovaný článek J. W. Jongepiera), vyhledávání položek z lokalit PR Strádovka, PR Mokřadlo, PP Na Skalách, PP Upolíny u Kamenice, NPP Semínský přesyp

pro mykologický průzkum R. Doležala, vyhledávání položek z lokalit PP Zadní rybník, PR Údolí Doubravy a PP Písník u Sokolovce pro mykologický průzkum L. Zíbarové, vyhledávání položek hub z NPR Ransko, PR Ranská jezírka, PP Díly u Lhotky, PP Pod Kamenným vrchem, NPR Radostinské rašeliníště, PR Štíří důl, PP Vlčí kámen pro mykologické průzkumy J. Burela.

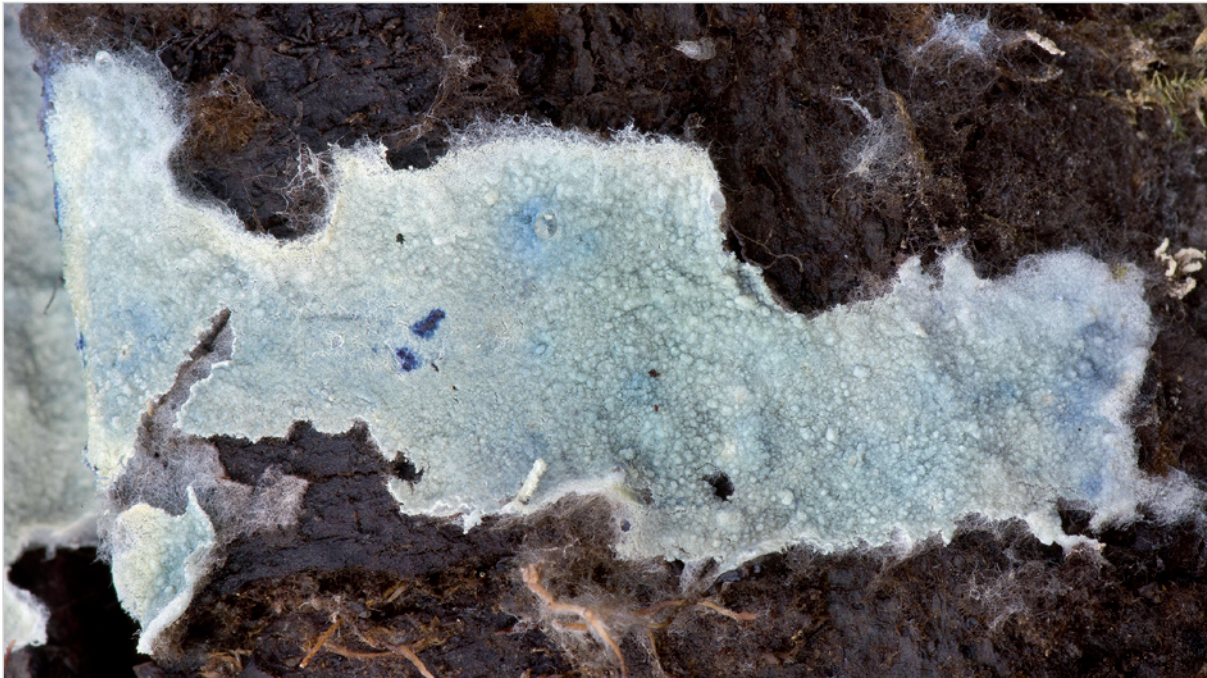
Nejvýznamnější akvizice

Nejvýznamnější akvizicí za rok 2020 jsou i vzhledem k celkovému počtu položky hub. Jako mimořádné lze vyzdvihnout soubor položek z Podunajské nížiny na Slovensku (601 kusů) a dary L. Zíbarové, L. Hagary, P. Brůžka a Z. Sochorové, mezi kterými se nachází řada vzácných druhů hub nejen z území východních Čech, ale i prvonálezy pro území České republiky (např. *Amaurodon mustialaensis*, *Bankera violascens*, *Corticium boreoroseum*, *Dendrothele wojewodae*, *Gliophorus reginae*, *Hygrocybe calyptriformis*, *Jafnea semitosta*, *Jahnoporus hirtus*, *Lactarius scoticus*, *Marasmiellus carneopallidus*, *Ramaria gracilis* a další).

Lactarius scoticus – ryzec skotský, NPP Jestřebské slatiny, foto L. Zíbarová

1. Sbírkotvorná činnost

Amaurodon mustialaensis – modrospórka hladkovýtrusá, NPP Hrabanovská černava, foto L. Zíbarová

ZOOLOGICKÁ PODSBÍRKA

Zoologická podsbíрка byla v roce 2020 doplněna o 5 128 kusů sbírkových předmětů, tj. 25 přírůstkových čísel, 3 008 kusů sbírkových předmětů bylo nakoupeno, 2 100 kusů sbírkových předmětů bylo nasbíráno při výzkumech a 18 kusů sbírkových předmětů bylo získáno darem.

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence bylo zapsáno do zoologické podsbířky 25 přírůstkových čísel Z1/2020 až Z25/2020, což představuje 5 128 kusů sbírkových předmětů.

V doprovodné dokumentaci byla zaevidována 2 evidenční čísla (D-P2/2020, D-P3/2020), což jsou preparáty 2 ryb.

Systematická evidence

V roce 2020 bylo zkatologizováno 169 evidenčních čísel, což představuje 239 sbírkových předmětů.

Inventarizace sbírek

V roce 2020 byla provedena inventarizace (dle plánu inventarizací podsbírek přírodovědeckého oddělení na období 2018–2032). Celkem inventarizací prošlo ve fondu entomologie 179 evidenčních čísel, což představuje 36 293 kusů sbírkových předmětů. Ve fondu obratlovců byl inventarizován soubor dermoplastických preparátů ptáků (pěvců + nepěvců) v rozsahu 914 evidenčních čísel, což představuje 920 kusů sbírkových předmětů.

Centrální evidence sbírek

V návaznosti na kontrolu čísel vedených v CESu kvůli stěhování sbírek do náhradních prostor a rozčlenění původní jednotné přírodovědecké podsbířky na dílčí samostatné podsbířky, pokračovaly velmi rozsáhlé a časově náročné kontrolní práce. Ty budou ukončeny teprve po kompletním vyprázdnění a zrušení dřívější přírodovědecké podsbířky. Dokud k tomu nedojde, nemusí odpovídat aktuální výčet čísel vedených v CESu skutečnosti.

Do centrální evidence sbírek vedené na MK ČR byla v roce 2020 nahlášena přírůstková čísla zapsaná do přírůstkové knihy zoologické podsbířky v rozsahu Z1/2020 – Z25/2020.

Poradní sbor

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost přírodovědeckého oddělení se sešel 6. 11. 2020. Schválil 3 návrhy kurátorů na nákupy paleontologických a entomologických sbírek. Poradní sbor konstatoval, že zoologické akvizice zapsané v přírůstkové knize pod přírůstkovými čísly Z1/2019 až Z11/2019 a Z1/2020 až Z11/2020 byly v souladu se strategií sbírkotvorné činnosti muzea vyplývající ze zřizovací listiny muzea.

Výpůjčky

V roce 2020 byly evidovány 2 smlouvy o výpůjčce sbírkových předmětů, z nichž 1 výpůjčka již byla vrácena.

Vypůjčeno

- P-1/2020 – Mgr. Blanka Čuhelová, Muzeum Svitavy
- P-8/2020 – Mgr. Václav Houfek, Muzeum města Ústí nad Labem

Vráceno

- P-1/2020 – Mgr. Blanka Čuhelová, Muzeum Svitavy

Badatelský servis

V rámci entomologického fondu bylo evidováno 20 badatelských návštěv, z toho 3 osoby pracovaly se sbírkovým fondem (J. Mertlík studoval čeledi Geotrupidae, Scarabaeidae a Trogidae (Coleoptera), studentky Univerzity Hradec Králové

1. Sbírkotvorná činnost

pod vedením doc. P. Bogusche studovaly včely rodu *Andrena* a čmeláky rodu *Bombus*). K revizi druhů a studiu bylo zapůjčeno celkem cca 300 exemplářů hmyzu a pavoukvců. Na žádost externích žadatelů byla provedena excerpce dat z entomologického sbírkového materiálu (druh *Anthidium florentinum* (Hymenoptera) pro V. Bélangeru z univerzity v Montrealu; druh *Orthocerus* sp. (Coleoptera) pro F. Trnku z České společnosti entomologické.

Bylo evidováno 35 badatelských dotazů (determinace donesených vzorků hmyzu, determinace digitálních fotografií hmyzu, identifikace druhů z domácností a provozů pro občany a deratizační firmu, faunistické informace k nálezům, vyjádření k poškození stromu pro správní řízení ke kácení pro Městský úřad Jaroměř a krajský úřad Pardubického kraje, konzultace k výskytu vážek na Josefovských loukách). V rámci fondu obratlovců bylo zodpovězeno 32 dotazů (determinace druhů, praktická ochrana obratlovců) telefonicky nebo e-mailem.

Nejvýznamnější akvizice

K nejvýznamnějším přírůstkům, získaným do entomologické sbírky, patří typový materiál brouků (Coleoptera) z Evropy a Asie, získaný především formou darů od nálezců.

Z hlediska regionální faunistiky patří k nejvýznamnějším přírůstkům dokladové exempláře střevlíka *Metophonus subsinuatus* a potemníka *Corticeus fraxini*. Jedná se o nové druhy brouků pro území Čech.

Pracovní databáze

Do faunistických databází bylo doplněno 500 záznamů determinovaných druhů čeledi Coleoptera z výzkumu v Kladrubech nad Labem.

Z přírůstků entomologické sbírky. Střevlíkovitý brouk *Metophonus subsinuatus*. Hradec Králové – Březhrad, 2019 (publ. Klapalekiana 56, 2020). Nový druh pro faunu Čech.

Nejvýznamnější akvizice – nově získaný entomologický typový materiál

Př. č.	Taxon	Kategorie	Původ	Doplňující údaje
PZ1/2020	<i>Omanocossonus sabulosus</i> Hlaváč, Skuhrovec & Pelikán, 2020	paratypus	Omán	3 ex., T. Kopecký, dar
PZ2/2020	<i>Carabus torosus usurpator</i> Cavazzuti, 1987	paratypus	Turecko	1 ex., staré fondy
PZ3/2020	<i>Carabus erenleriensis ahmetustaensis</i> Cavazzuti, 1987	paratypus	Turecko	1 ex., staré fondy
PZ4/2020	<i>Ophonus histryx altaiensis</i> Kataev, 2001	paratypus	Rusko	2 ex., A. G. Koval, dar
PZ5/2020	<i>Pseudorchestes kostali</i> Dieckmann, 1985	paratypus	Maďarsko	1 ex., M. Košťál, dar
PZ6/2020	<i>Eurospalmus dieckmanni</i> Košťál, 1988	paratypus	Bulharsko	1 ex., M. Košťál, dar
PZ7/2020	<i>Anostirus turcicus</i> Platia & Mertlik, 1996	holotypus	Turecko	1 ex., B. Mocek, dar
PZ8/2020	<i>Cardiophorus aemulus</i> Platia & Gudenzi, 2002	paratypus	Turecko	1 ex., B. Mocek, dar
PZ9/2020	<i>Aphaobiella novaki</i> Udržal & Moravec	paratypus	Slovinsko	4 ex., R. Udržal, dar
PZ10/2020 PZ11/2020	<i>Cardiophorus samai</i> Platia & Gudenzi, 2000	paratypus	Turecko	4 ex., B. Mocek, dar
PZ12/2020	<i>Limonius poneli</i> Leseigneur & Mertlik, 2007	paratypus	Slovensko	1 ex., M. Mikát, dar

1. Sbírkotvorná činnost

Počet přírůstkových čísel v přírůstkových knihách v roce 2020 (počet kusů nebo položek)

Obor	Vlastní sběry	Nákup	Převod	Dar	Předáno nálezcem	Staré fondy	Celkem
Archeologie	12	-	1	-	39	-	52
Antropologie	-	-	-	-	-	-	-
Botanika	8 (3548)	-	-	5 (2494)	-	-	13 (6042)
Entomologie	3 (2100)	10 (3008)	-	10 (18)	-	2 (2)	25 (5128)
Malakologie	-	-	-	-	-	-	-
Paleontologie	21 (216)	1 (1)	-	6 (27)	-	-	27 (244)
Petrografie	3 (57)	-	-	-	-	-	3 (57)
Zoologie obratlovců	-	-	-	-	-	-	-
Bydlení – odívání	5(9)	1(14)	-	11(38)	-	-	17(61)
Divadlo	10(119)	7(200)	-	-	-	1(1)	18(320)
Doprava – spoje	-	1(1)	-	-	-	-	1(1)
Ekonomika	-	1(1)	-	-	-	-	1(1)
Etnografie – folkloristika	2(16)	4(22)	-	1(1)	-	-	7(39)
Foto – kino	-	1(4)	-	1(1)	-	-	2(5)
Hradecensia	-	4(69)	-	2(22)	-	-	6(91)
Hudba	3(3)	3(6)	-	-	-	-	6(9)
Kultura	2(18)	6(46)	-	-	-	-	8(64)
Literatura	-	-	-	-	-	-	-
Militaria	-	2(2)	-	-	-	-	2(2)
Numismatika – faleristika	1(7)	-	-	2(136)	-	-	3(143)
Obchod – služby	-	1(20)	-	-	-	-	1(20)
Politika	27(71)	4(34)	-	-	-	26(29)	57(134)
Stát	1(1)	5(14)	-	1(1)	-	2(2)	9(18)
Školství	16(84)	4(14)	2(5)	-	-	-	22(103)
Tělesná kultura	-	1(2)	-	-	-	-	1(2)
Umělecký průmysl	-	1(3)	-	-	-	-	-
Výroba – technika	-	-	-	-	-	-	-
Výtvarné umění	-	3(10)	-	-	-	-	3(10)
Zdravotnictví	2(4)	3(5)	-	-	-	-	5(9)
Zemědělství	-	1(2)	-	-	-	-	1(2)

Struktura katalogizace podle sbírkových fondů v roce 2020

Název sbírkového fondu	Počet inventár-ních čísel	Počet předmětů (kusů)
Archeologie	1517	19541
Antropologie	0	0
Botanika	6474	6474
Entomologie	165	235
Malakologie	-	-
Paleontologie	218	270
Petrografie	19	57
Zoologie obratlovců	4	4
Bydlení – odívání	194	205
Divadlo	254	298
Doprava – spoje	-	-
Ekonomika	-	-
Etnografie – folkloristika	10	10
Foto – kino	-	-
Hradecensia	328	328
Hudba	4	4
Kultura	28	28
Literatura	86	86
Militaria	-	-
Numismatika – faleristika	504	504
Obchod – služby	-	-
Politika	68	112
Stát	16	16
Školství	103	103
Tělesná kultura	2	2
Umělecký průmysl	9	9
Výroba – technika	1	1
Výtvarné umění	7	7
Zdravotnictví	8	8
Zemědělství	1	1

1. Sbírkotvorná činnost

OCHRANA A ZABEZPEČENÍ SBÍREK

Pracoviště ochrany sbírkových předmětů

Pracoviště ochrany sbírkových předmětů zajišťuje preventivní konzervaci prostřednictvím systematické kontroly a případné úpravy prostředí v depozitářích a expozicích tak, aby předměty setrvaly v pokud možno nezměněném stavu, a vypracovává o této činnosti podrobné zprávy.

Konzervátorské dílny dohlíží na chod monitorovacího systému Testo, a to jak v depozitářích, tak ve výstavních prostorách muzea a provádí vyhodnocení údajů, včetně zajištění servisu systému.

Pravidelné plynování depozitářů a prostor s uloženými sbírkovými předměty, proti napadení biologickými škůdci, proběhlo ve všech depozitářích muzea 7. 5. 2020.

V expozici Muzea války 1866 na Chlumu proběhla 29. 6. 2020 údržba a instalace sbírek po rekonstrukci stávající expozice.

Ve vysvěceném kostele v obci Suchá u Nechanic, kde je dočasně uložena expozice kampanologie (sádrové odlitky zvonů), proběhlo v březnu 2020 pravidelné čištění a kontrola stavu exponátů před zahájením návštěvnické sezóny.

Prioritou roku 2020 bylo zajištění odpovídajících klimatických podmínek pro vystavené sbírkové předměty po dobu uzavření muzea z důvodu epidemie covid-19. Konzervátorky průběžně sledovaly údaje z monitorovacího systému Testo a fyzicky prováděly pravidelnou kontrolu stavu expozic, po celou dobu lockdownu.

V průběhu roku konzervátorky poskytovaly odborné konzultace a posudky pro tyto instituce: VŠCHT Praha, Galerie moderního umění v Hradci Králové, Garda města Hradce Králové, Komitét pro udržování památek z války roku 1866, statutární město Hradec Králové, Muzeum Boženy Němcové v České Skalici. Pro Vlastivědné muzeum v Dobrušce byla vyhotovena

zakázka v podobě sanační konzervace šperkovnice se skleněnou mozaikou a stříbrné mince z pozůstalosti F. V. Heka.

V průběhu roku zajišťovaly konzervátorky průzkum exponátů, jejich sanační konzervaci a restaurování dle požadavků odborných kurátorů sbírkových fondů. Hlavní náplní byla konzervace kovových, keramických a skleněných exponátů z detektorových sběrů pro připravovanou výstavu archeologického oddělení „Poklady spolupráce“. O každém zásahu na exponátu byl vytvořen evidenční záznam.

V roce 2020 bylo konzervováno 1547 sbírkových předmětů z historických sbírek a doprovodné dokumentace a 336 sbírkových předmětů z archeologických sbírek a doprovodné dokumentace.

Průběžně probíhalo konzervování a restaurování předmětů vytipovaných na základě kontroly v depozitářích, popř. požadavků odborných pracovníků nebo předmětů, které se vrací ze zápůjček. K půjčovaným exponátům vypracovaly konzervátorky-restaurátorky průvodní kondiční listy před zápůjčkou a zkontrolovaly stav předmětů po jejich návratu a před uložením do depozitářů.

Při přípravě výstav muzea se konzervátorky-restaurátorky podílely nejen na jejich instalaci, ale i na balení a na kurýrním doprovodu exponátů. Náročným počínem byla příprava výstavy Uprostřed koruny české, kdy pracovníce konzervátorských dílen zajišťovaly sanační konzervaci vybraným předmětům, asistovaly při instalaci předmětů, pravidelně kontrolovaly a upravovaly klimatické podmínky ve výstavě a podílely se na mezinárodním kurýrním doprovodu předmětů.

Pracovníci oddělení ochrany a dokumentace sbírkových předmětů se aktivně podíleli na přípravě podkladů pro rekonstrukci Gayerových kasáren. Od zahájení rekonstrukce se pravidelně účastnili kontrolních dnů na stavbě a zajišťovali veškeré požadavky ze strany „stavby“ k muzeu a opačně.

Nejvýznamnější konzervátorské a restaurátorské zásahy

Na podzim roku 2020 se na pracoviště obrátili zástupci Gardy města Hradce Králové, z. s. se zakázkou na restaurování nalezeného obrazu z roku 1866. Obraz byl původně instalován ve hřbitovní kapli v Cerekvici nad Bystřicí. Po mnoha letech se jej podařilo objevit na půdě místního zámku. V archivu byly dohledány velmi zajímavé okolnosti vzniku obrazu. Značně poničený obraz byl přes zimu restaurován a bude prezentován k příležitosti výročí války 1866.

Dokumentace a digitalizace

V rámci fotodokumentace sbírkových předmětů bylo pořízeno 2594 záběrů a 1354 skenů, které byly zařazeny do interní databáze sbírkových předmětů. Ve vysoké kvalitě jsou pak samostatně digitalizovány skleněné negativy, kterých bylo zpracováno 385 kusů. Pro publikační a výstavní účely bylo pořízeno 947 fotografií a 1234 skenů ve vysoké kvalitě.

Skenování materiálů pro účely nové expozice –
Na terase Městských lázní, 30. léta 20. století, soukromá sbírka

Pro realizované knihy bylo nafoceno 315 záběrů. Dále byla provedena dokumentace vernisáží, výstav a dalších akcí pořádaných muzeem v rozsahu 1180 záběrů. Pro vytvoření virtuálních výstav 360° bylo pořízeno 1750 záběrů a pro virtuální adventní trhy pak 450 záběrů. Další dokumentace v rozsahu 3005 záběrů, byla pořízena pro interní potřeby organizace, a jako služba veřejnosti nebo jiným kulturním institucím.

Fotografování předmětů pro účely nové expozice – Lomnické suchary, Ant. Jina

Archeologické pracoviště provádí v rámci zpracování nových přírůstků i starších fondů systematickou fotodokumentaci. Činnost prováděnou především studenty v rámci praxí a brigád negativně ovlivnil omezený přístup na pracoviště v roce 2020.

V roce 2020 bylo pořízeno cca 600 snímků, zejména pokračovala fotodokumentace rozsáhlého souboru ze středověkého sídliště ve Svobodných Dvorech. Z novějších výzkumů to byly nálezy získané v souvislosti s výstavbou kanalizace ve Věstarech a přilehlých obcích.

Vedle fotografické dokumentace probíhala i standardní kresebná dokumentace. Kresebně dokumentováno bylo cca 200 nálezů ze záchranného výzkumu u obce Lípa a dále solitérní kusy ze staré sbírky a výběr předmětů předaných hledači s detektorem kovů.

Restaurování nalezeného obrazu z roku 1866

1. Sbírkotvorná činnost

Fotografování součástí depotu z doby laténské – Velký Vřeštov

OCHRANA A ZABEZPEČENÍ SBÍREK V RÁMCI ODDĚLENÍ

Archeologická a antropologická podsbíрка

V roce 2020 bylo laboratorně ošetřeno cca 1200 sáčků s nálezy získanými v závěru roku 2019 a zejména v průběhu roku 2020. Vzhledem k prostorovému omezení provizorních pracovišť na Malém náměstí byla v rámci restaurátorských prací upřena pozornost především na rekonzervaci keramických nádob ze staré části podsbířky, u nichž bylo v průběhu stěhování zjištěno poškození nebo dožití původních povlív. Celkem bylo takto zpracováno zcela nebo částečně 45 keramických nádob. Z nových přírůstků bylo zpracováno 15 kusů.

V rámci přípravy na zpětné stěhování sbířky do depozitářů v Gayerových kasárnách pokračuje příprava stabilního lokačního seznamu, který aktuálně zahrnuje 9451 beden.

Historické podsbířky

(bydlení-odívání, etnografie, hospodářství a technika, hradecensia, kulturní život, militaria, numismatika, umělecký průmysl a veřejný život a služby)

Kontrolovány byly pravidelně podmínky v náhradních prostorech, v nichž jsou sbířkové předměty aktuálně uloženy (depozitář v Čelákovcích, Rychnově nad Kněžnou a Stěžerách). Do chlazeného depozitáře ve Stěžerách byla nově zabudována klimatizace, aby byla zajištěna stálost klimatických podmí-

nek, jež sbířky tohoto charakteru vyžadují. I v náhradních depozitářských prostorech jsou vedeny knihy depozitářských režimů a pohybu sbířek, kde je zapsáno datum zapůjčení a datum vrácení, k jakému účelu a kdo má předmět zapůjčen z depozitáře.

Společenskovední knihovna

(včetně podsbířky staré tisky a specializovaný fond)

Knížní fond společenskovední knihovny byl do září z organizačních důvodů dočasně umístěn v depozitáři Městské knihovny v Hradci Králové, kde byla zajištěna i badatelská agenda. Badatelské dny zde probíhaly jednou v týdnu (středa) s využitím jejich čtenářských klidových boxů. Do depozitáře v suterénu hlavní budovy muzea byl celý fond studijní knihovny a podsbířka staré tisky a specializovaný fond přestěhován v září až listopadu 2020 vlastními silami pracovníků muzea. Celkem bylo uskutečněno 43 jízd za 14 pracovních dní, převezeno bylo 43 tun knih a ručně přeloženo 172 tun v 1935 krabicích nebo boxech (provozní oddělení). Konečné uložení knih provedla knihovnice společně s brigádníky. Pravidelné badatelské dny dosud nebyly stanoveny vzhledem k vzhledem k současnému uzavření kulturních institucí vlivem pandemie covid-19. V části depozitáře knihovny byl zřízen provizorní mezisklad vydaných publikací a periodik, aby mohl být operativně doplňován e-shop muzea a vyřizovány objednávky publikací. Zajištěna byla správa čísel ISBN, hlášení vydaných knih do Národní agentury ISBN, do databáze vydaných knih České knihy a distribuce povinných výtisků periodických i neperiodických publikací muzea. Proběhla inventarizace části specializovaného fondu signatura K1 až signatura K2000, celkem u 3134 knihovních jednotek. Byl vypracován inventarizační zápis.

Počty konzervovaných a restaurovaných sbírkových předmětů v roce 2020

Skupina	Sbírkové předměty	Ostatní předměty
Počet konzervovaných předmětů	824	1065
z toho vlastní kapacitou	824	1065
externě	–	–
Počet zrestaurovaných předmětů	–	1
z toho vlastní kapacitou	–	1
externě	–	–
Celkem	824	1066

Botanická podsbíрка

Od července 2019 jsou herbáře umístěny ve skříních v místnostech č. 209 a 210 ve Stěžerách.

Nové přírůstky hub, lišejníků a rostlin (6042 kusů) byly opatřeny evidenčními čísly. Preparovány byly položky získané vlastním sběrem. V roce 2020 prošlo karanténním ošetřením v desinsekční místnosti cca 7732 položek sbírkových předmětů (darované či vlastním sběrem získané rostliny, mechrosty, houby, lišejníky, vrácené předměty z výpůjček, exponáty z výstav). V dubnu a září proběhlo pravidelné plynování herbářů proti škůdcům. 350 položek bylo přebaleno do nových obálek a sběry byly opatřeny novými schedami. Byly revidovány a dourčovány starší nedeterminované a nevidované položky hub (80 položek), lokalizovány starší dourčené sběry hub (ca 100 položek). Zrevidování a dourčení položek některých druhů hub provedli M. Bartůšek, MgA. V. Halasů, Mgr. P. Hrouda, Ph.D., Mgr. J. Salaš, MDDr. Z. Sochorová, Mgr. H. Ševčíková, P. Vampola, Mgr. L. Zíbarová (např. Asco-

Přehled počtu předmětů prošlých konzervačními či restaurátorskými zásahy v roce 2020

Materiál	Počet předmětů (interní zásahy)	Počet předmětů (zakázka)	Počet předmětů (externí zásahy)
Knihy, grafiky, rukopisy, plány, mapy, školní obrazy	1096	–	–
Malované a polychromované předměty ze dřeva	–	–	–
Umělecko-historické předměty z organických materiálů	–	4	–
Umělecko-historické předměty z kovů a kovových slitin	4	–	–
Předměty lidové kultury z organických materiálů	–	–	–
Předměty lidové kultury z kovů a kovových slitin	–	–	–
Numismatika	178	–	–
Archeologický materiál – keramika, sklo	18	–	–
Archeologický materiál – kosti	4	–	–
Archeologický materiál – železo	95	–	–
Archeologický materiál – barevné a drahé kovy	212	–	–
Archeologický materiál – obecné kovy	21	–	–
Archeologický materiál – organické materiály	49	–	–
Archeologický materiál – anorganické materiály	7	–	–
Textil	7	–	–
Keramika, sklo, porcelán	–	–	–
Šperky	–	–	–
Nábytek	–	–	–
Zbraně a lovecké potřeby	–	–	–
Fotografie a daguerrotypie	–	–	–
Obrazy na plechu	–	–	–
Obrazy na plátně	–	1	–
Hudební nástroje	–	–	–
Plastiky ze sádry	–	–	–
Zdravotnické pomůcky	4	–	–
Školní a tělovýchovné pomůcky	13	–	–
Domácnost	–	–	–
Předměty do expozice	20	–	–
Mineralogie	142	–	–

1. Sbírkotvorná činnost

mycetes, Corticiaceae s.l., Crepidotus, Pluteus, Polyporales). Byly skládány obálky pro položky hub (Tejklová, Hiršlová, Šalandová, Čermáková, Nosková, Danihelková).

Byly přebrány položky rostlin a lišejníků dovozené z Gymnázia Jaroslava Žáka v Jaroměři, lišejníky od R. Traxlera zrevidoval J. Halda z Univerzity Hradec Králové. Byly přebrány herbářové položky rostlin z Městského muzea v Jaroměři a vydesinfikovány (V. Samková, J. Zámečník). R. Řepka z Mendelovy univerzity v Brně revidoval položky *Carex digitata, C. alba, C. humilis, C. supina, C. ornithopoda, C. pendula agg., Cytisus nigricans, C. scoparius*. M. Ducháček z Národního muzea v Praze zrevidoval položky rodu *Euphorbia*. J. Halda zrevidoval 45 položek lišejníků od R. Traxlera. Byly odebrány vzorky ze 7 herbářových položek *Tofieldia calyculata* pro analýzu genetické variability pro studenta T. Vlastu z Přírodovědecké fakulty Karlovy univerzity. J. Danihelka z Masarykovy univerzity v Brně revidoval herbářové položky více rodů rostlin – *Triglochin palustris, T. maritimum, Bupleurum tenuissimum, Linaria spp., Cirsium brachycephalum, Glaux maritima, Samolus valerandii, Juncus compressus, J. gerardii, J. squarrosus, Stellaria, Inula, Lychnis, Silene*. J. Prančl z Botanického ústavu AV ČR v Průhonících zrevidoval položky více rodů rostlin – *Corydalis, Anthemis, Selinum, Silaus, Laserpitium, Cnidium, Asperugo, Bunias*. Přírůstky rostlin z let 2018 a 2019 byly zařazeny do základní sbírky (L. Komárková, E. Aubrechtová, V. Samková).

Geologická podsírka

Od července 2019 jsou sbírky umístěny ve Stěžerách v místnostech č. 104, 110, 111, 112.

Preparovány a nálezovými údaji byly opatřeny přírůstky získané vlastním sběrem 300 geologických a paleontologických vzorků. Dále bylo preparováno 150 paleontologických předmětů. Bylo konzervováno 104 kusů geologických předmětů.

Zoologická podsírka

Entomologický fond je od července 2019 umístěn ve Stěžerách v místnostech č. 206 a 207, malakologický fond v místnosti š. 205.

Sbírka obratlovců je od července 2019 umístěna ve Stěžerách v místnostech č. 203 a 204. Po opravě havárie a snížení vlhkosti v místnosti č. 204 byla kolekce dermoplastických preparátů ptáků finálně vrácena zpět do této místnosti z místností č. 203 a 205.

Lihový materiál je od července 2019 umístěn do podzemního podlaží místnost č. 005.

Byly preparovány a lokalizačními etiketami opatřeny nové přírůstky tj. 2100 entomologických exemplářů (1900 kusů Coleoptera, 200 kusů Lepidoptera). Základním ošetřením, včetně karanténní desinfekce prošlo 4000 kusů hmyzu.

V dubnu a září proběhlo pravidelné plynování depozitářů zoologie, malakologie a entomologie proti škůdcům.

Byla prováděna průběžná kontrola stavu sbírky (se zaměřením na potenciální výskyt hmyzích škůdců) v entomologických depozitářích s měsíční periodicitou (vždy namátková kontrola 50–100 krabic). Při suspekci na přítomnost živočišných škůdců byly krabice ošetřeny Biolitem. Nad rámec běžného plynování byla in situ opakovaně ošetřena nově zakoupená sbírka motýlů (coll. Drnec – 2000 exemplářů Lepidoptera), kde byl zjištěn výskyt a napadení živočišnými škůdci (opakovaně byl aplikován insekticidní přípravek Biolit nástřikem na vnitřní stranu vík krabic s uloženým materiálem). Dále byly ošetřeny vystavené předměty – 2 krabice s hmyzem z výstavy „Není

obraz jako obraz“. Byly zařazeny entomologické sběry z roku 2018, 2019 do systematické sbírky – 2000 kusů. Proběhlo třídění a etiketáž lihových vzorků z odchyťových zařízení (pastí) – 48 vzorků, archivováno cca 300 položek, které budou zapsány do pomocné evidence.

Pokračovaly preparace kosterního materiálu s využitím chovu brouků kožojedů – preparovány byly diagnostické části kosti (hrudní kosti, lebky) z 20 jedinců ptáků a savců. Externím preparátorem bylo zhotoveno 10 ks preparátů obratlovců.

V roce 2020 prošlo karanténním ošetřením v desinsekční místnosti cca 80 kusů sbírkových předmětů obratlovců (nové preparáty, exempláře vrácené z výstav).

Počty konzervovaných a restaurovaných sbírkových předmětů v roce 2020

Skupina	Počet preparovaných kusů	Počet sbírkových předmětů – ošetření a desinsekce (kromě plynování)
Obratlovci	30	80
Bezobratlí	2100	4000
Rostliny a houby	3636	7732
Fosilie a geologické vzorky	214	104 (konzervace geologických vzorků)

Muzeum východních Čech v Hradci Králové patří mezi vědecko-výzkumné instituce a je zapsáno do seznamu výzkumných organizací na základě rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 14. prosince 2018, čj. MŠMT-33859/2018-5. Vědecko-výzkumná činnost tak patří mezi jednu z priorit pro všechny odborné pracovníky Muzea východních Čech v Hradci Králové.

Pro přímou podporu vědecko-výzkumné činnosti v Muzeu východních Čech v Hradci Králové bylo v roce 2020 vypsáno interní výběrové řízení, v rámci kterého bylo na základě doporučení komise jmenované příkazem ředitele č. 3/2020 ze dne 28. 1. 2020, schváleno 17 projektů – v rámci archeologického oddělení 5 projektů, v rámci historického oddělení 5 projektů, v rámci přírodovědeckého oddělení 4 projekty a dále 3 projekty realizované pracovníky z ostatních oddělení.

PŘEHLED VĚDECKO-VÝZKUMNÝCH PROJEKTŮ REALIZOVANÝCH V ROCE 2020

PROJEKTY S ARCHEOLOGICKOU TEMATIKOU

Středověké město ve východních Čechách

Řešitel: Mgr. Radek Bláha

Interní projekt č.: 202012

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Výzkum se zaměřuje na prostorový a stavební vývoj královských měst v severovýchodních Čechách s důrazem na podobu a využití veřejných prostranství a na ně navazující zástavby. Vychází zejména z archeologického materiálu, pocházejícího z takzvané staré středověké sbírky, získané v souvislosti se záchrannými výzkumy, především v areálu Městské památkové rezervace v Hradci Králové, ale i na Pražském Předměstí. Zohledňuje ovšem i kolekce nálezů z Nového Bydžova, Jaroměře, Trutnova a jině.

Přehled vědecko-výzkumných projektů realizovaných v roce 2020

Číslo projektu	Tématika	Řešitel/é	Název projektu
202001	přírodověda	Bc. Tereza Tejklová	Lignikolní druhy vybraných lužních lokalit Podunajské nížiny
202002	přírodověda	Bc. Tereza Tejklová	Biodiverzita pavučinců (<i>Cortinarius</i>) nejen ve východních Čechách
202003	přírodověda	RNDr. Stanislav Štamberg, CSc.	Permokarbonské paprskoploutvé ryby, jejich anatomie a taxonomie
202004	přírodověda	Mgr. Bc. Jan Juráček	Geologické struktury a dynamika východních Čech
202005	přírodověda	Jaroslav Zámečník, DiS.	Výzkum a dokumentace rodu <i>Taraxacum</i> se specializací na bahenní pampelišky – sekce <i>Palustria</i> (doplňkově i sekce <i>Erythrosperma</i> , <i>Hamata</i> a <i>Celtica</i>)
202006	historie	PhDr. Vojtěch Brádle	Závěr mincovnictví denárového období ve světle depotu z Rybné nad Zdobnicí
202008	historie	PhDr. Pavla Koritenská	Školní obrazy ve Sběrce Muzea východních Čech v Hradci Králové
202009	historie	PhDr. Pavla Koritenská Mgr. Josef Šrámek, Ph.D.	Reedice prací Ignáta Herrmanna „V pevnosti“ a „Něco ze vzpomínek hradeckých“
202010	historie	Mgr. Klára Lukášová	Podnikatelská rodina Sehnoutka-Steinský a jejich odkaz ve východočeském regionu
202011	historie	Mgr. Martina Vlčková	Jevy tradiční lidové kultury Královéhradeckého kraje. Identifikace a dokumentace vybraných výročních obyčejů
202012	archeologie	Mgr. Radek Bláha	Středověké město ve východních Čechách
202013	archeologie	Mgr. Petr Čechák, Ph.D.	Vyhledávání, mapování a výzkum paleolitických a mezolitických lokalit ve východních Čechách
202014	archeologie	Mgr. Pavel Horník Mgr. Kateřina Čecháková	Vyhodnocení depotů z doby laténské z Velkého Vřeštova a Lužan
202015	archeologie	Mgr. Pavel Horník	Osídlení východních Čech v době římské
202016	archeologie	PhDr. Miroslav Novák, Ph.D.	Královéhradecko na přelomu střední a mladší doby bronzové
202017	historie	Mgr. Jan Hrubecý	Prusko-rakouská válka v optice vojenské vědy a osobností branné moci Republiky Československé
202018	historie	Mgr. Stanislav Hrbatý	Zbrojnice zámku Opočno – zbroje ze sbírky Colloredo-Mannsfeldů

2. Vědecko-výzkumná činnost

Výsledky: V roce 2020 výzkum navázal na předchozí období. Zaměřil se na výzkum torzální architektury Královéhradecka, která časově a stylově souvisí se stavbami podobného stáří v samotném Hradci Králové (a jejíž hmotné doklady jsou zastoupeny ve sbírkových fondech MVČ). Část prostředků se užila také v souvislosti s přípravou dílčích podkladů pro přípravu nové expozice k dějinám města a pro přípravu publikace Hrad v Hradci Králové.

V rámci odborného vyhodnocení a dokumentace vybraných nálezových souborů bylo publikováno samostatně nebo ve spolupráci s dalšími autory 5 příspěvků a jedna monografie.

V červenci 2020 provedli Radek Bláha a Miroslav Kovář revizi vybraných kostelů gotického původu ve střední části okresu Hradec Králové, západně od Labe. Na tomto území byly vytipovány lokality Světí, Všešary, Chlum, Dohaličky, Hněvčevs, Hrádek, Libčany a Osice. Cílem bylo ověřit stav lokalit, doklady gotických částí, narušení, provést fotodokumentaci, případně sběr materiálů.

Vyhledávání, mapování a výzkum paleolitických a mezolitických lokalit ve východních Čechách

Řešitel: Mgr. Petr Čechák, Ph.D.

Interní projekt č.: 202013

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Jedná se o dlouhodobý záměr, který by měl podrobněji zkoumat již známá naleziště z paleolitu a mezolitu, a také aktivně vyhledávat a vzorkovat situace nové. V minulých letech původního projektu došlo k provedení sběrů na gravettské lokalitě Černčice a objevení nové pozdně paleolitické lokality v Chotěvicích. Obě situace byly publikovány na stránkách AVČ (Čechák, Herčík et Suchopárová 2018; Čechák et al. 2019). Rovněž by v souvislosti s chystanou kolektivní monografií na téma východočeského pozdního paleolitu a mezolitu mělo dojít k dokumentaci vybraných artefaktů pocházejících z tohoto regionu.

Výsledky: Vzhledem k obtížné koronavirové situaci nebylo možné projekt uskutečnit v plné a původně plánované míře. Prozatím nedošlo k odeslání nálezů z Dobřenic na datování C14. Na druhou stranu úspěšně proběhla povrchová prospekce gravettské lokality Černčice, kde se podařilo zpřesnit rozsah a polohu paleolitického osídlení. Díky spolupráci s amatérským hledačem P. Křížkem byla objevena nová lokalita na Pardědubu u Skalice, odkud bylo prozatím získáno několik mladopaleolitických artefaktů. Publikovány byly tři příspěvky v recenzovaných periodikách.

Vyhodnocení depotů z doby laténské z Velkého Vřeštova a Lužan

Řešitelé: Mgr. Pavel Horník, Mgr. Kateřina Čecháková

Interní projekt č.: 202014

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: V roce 2012 získalo Muzeum východních Čech v Hradci Králové do svých sbírek velice cenný depot předmětů z pozdní doby laténské. V závěru roku 2019 získalo muzeum do sbírky další depot z pozdní doby laténské, tentokrát z Velkého Vřeštova. Obě lokality od sebe leží zhruba 2,5 km vzdušnou čarou. Společná je jim nejen stejná skladba některým předmětů, ale i poloha na periferii osídlení laténskou kulturou na úpatí zalesněného svahu. V rámci širokého kolektivu autorů probíhá zpracování obou depotů. Vzhledem k významu nálezu, předpokládají autoři publikaci v anglickém jazyce v zahraničním periodiku zařazeném v databázi WOS a publikaci v českém jazyce v některém z recenzovaných tuzemských periodik.

Výsledky: V roce 2020 provedl RNDr. Lukaš Kučera, Ph.D. (Katedra analytické chemie UP v Olomouci) analýzu původního obsahu bronzové nádoby z Velkého Vřeštova. Bohužel neodborný zásah nálezce depotu obsah nenávratně zničil a vyhodnocení nepřineslo žádná zjištění. Dále proběhla kresebná dokumentace vřešťovského depotu. Porovnáním některých komponent z obou depotů s nálezy z území Polska, Slovenska

a Německa se podařilo prokázat, že některé předměty se objevují v ustálené kombinaci, a to napříč středoevropským regionem. Dokonce tyto artefakty ve stejné kombinaci přežívají až do starší doby římské, a to i v oblastech, které v předchozím období nebyly pod sférou vlivu laténské civilizace. Na Katedře archeologie Univerzity Hradec Králové byla provedena prvková analýza jednoho z korálků depotu z Velkého Vřeštova. Oba depoty měly být prezentovány na konferenci Archeologie barbarů, nicméně vzhledem k pandemii covid-19 byla konference zrušena.

Osídlení východních Čech v době římské

Řešitel: Mgr. Pavel Horník

Interní projekt č.: 202015

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Dlouhodobý projekt je zaměřen na zpracování a publikaci archeologických nálezů z doby římské z prostoru východních Čech. V rámci projektu je dlouhodobě navázána spolupráce s jinými archeologickými pracovišti východních Čech. Projekt přispívá k poznání osídlení a pohřebního ritu vymezeného regionu v době římské. Nadále budou pokračovat práce na přípravě publikace pohřebiště z doby římské Hradec Králové – Slezské předměstí a jeho kulturně historické začlenění do rámce struktur pohřebišť a sídlišť ve východních Čechách - srovnání s významnými pohřebišti okruhu polabských Germánů.

Výsledky: Pokračovalo zpracování inventáře pohřebiště ze Slezského Předměstí. V recenzovaných periodikách byly publikovány samostatně, nebo ve spolupráci s dalšími autory, tři články a další dva jsou připraveny k publikaci.

Královéhradecko na přelomu střední a mladší doby bronzové

Řešitel: PhDr. Miroslav Novák, Ph.D.

Interní projekt č.: 202016

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Podnětem k zahájení tohoto interního projektu byl výzkum pohřebiště ve Hvozdnici u Hradce Králové, jehož moderní fáze proběhla mezi lety 2013 a 2018. Lokalita je v souvislosti s přelomem střední a mladší doby bronzové známa již od 30. let 20. století. Současný výzkum ovšem v tomto směru přinesl zásadní posun a další zpracování publikace je velmi perspektivní. V souvislosti s dílčími závěry z předchozích let bylo téma rozšířeno na Královéhradecko, protože se ukazuje, že se jedná o jednotlý svěbytný celek, tvořící zázemí soudobého hradiště v prostoru historického jádra Hradce Králové. Pro zodpovězení zásadních otázek vzniku jedné z nejvýznamnějších pravěkých kultur – lužické kultury, je tento region klíčový.

Výsledky: Bylo dokončeno laboratorní zpracování nálezů a rekonstrukce keramických nádob ze všech hlavních výzkumných sezón 2015, 2016 a 2018 ve Hvozdnici u Hradce Králové. Kresebně zdokumentovány byly všechny nálezy z roku 2018 a přibližně 20% nálezů z roku 2016. Souběžně s dokumentací probíhá také odborné vyhodnocení a tvorba katalogu. Do komplexního vyhodnocení všech hrobových celků nelze provést výběr vzorků pro analýzy C14. Zpracování nebylo dokončeno především z důvodu prostorových omezení a v důsledku pandemie covid-19. Plánovaná prezentace předběžných výsledků na oborové konferenci Archeologické výzkumy v Čechách proběhla pouze formou publikace anotace. Seminář v polském Biskupinu a konference Popelnicová pole a doba halštatská v Boskovicích byly bez náhrady zrušeny.

PROJEKTY S HISTORICKOU TEMATIKOU

Závěr mincovnictví denárového období ve světle depotu z Rybné nad Zdobnicí

Řešitel: PhDr. Vojtěch Brádlé

Interní projekt č.: 202006

Termín dokončení: 2020

Charakteristika: Problematika mincovnictví v českých zemích před reformou Václava II., kterou byla zavedena ražba pražského groše (1300), představuje jedno z nejkomplicovanějších témat v rámci dějin peněz na našem území. Ačkoliv se předpokládají určité sjednocující tendence, názory jednotlivých badatelů na otázky týkající se chronologie, typologie i místní proveniencí mincí se poměrně zřetelně liší. Důležitým pramenem, který může do příslušné diskuze podstatným způsobem promluvit, je brakteátový depot z Rybné nad Zdobnicí. Ten tvoří z velké části právě ražby, které mají reprezentovat poslední fázi předgrošového mincovnictví. Detailní typologický a metrologický rozbor souboru spolu se srovnáním s dalšími vhodnými nálezovými celky by měl přinést odpovědi na některé dosud nedořešené problémy.

Výsledky: V roce 2020 byly dokončeny práce na textu a doprovodných materiálech studie, komplexně zhodnocující rybenský depot. Veškeré podklady byly předány k provedení předtiskových prací. Po převzetí nalámané verze studie byly uskutečněny korektury a zapracovány poznámky. Po realizaci vlastního vydání v rámci muzejní řady Fontes Musei Reginaehradecensis (č. 24) byla publikace zkontrolována a zajištěno rozeslání výtisků spolupracujícím institucím a osobám.

Školní obrazy ve sbírce Muzea východních Čech v Hradci Králové

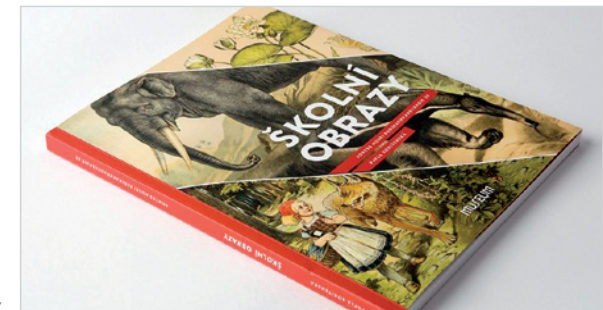
Řešitel: PhDr. Pavla Koritenská

Interní projekt č.: 202008

Termín dokončení: 2020

Charakteristika: Rozsáhlý soubor téměř dvou tisíc školních obrazů v MVČ HK se řadí na třetí místo v České republice, a to za sbírky specializovaných pedagogických muzeí v Praze a Přerově. Lze na něm sledovat vývoj této didaktické učební pomůcky v období 19. a 20. století. Řada těchto školních obrazů patří dnes k unikátům. Výzkumný úkol byl zaměřen na detailní zpracování souboru. Cílem bylo představit produkci vybraných nakladatelů této učební pomůcky 19. století a první čtvrtiny 20. století: K. S. Amerlinga, Pavla Jehličky, Bedřicha Tempského, Aloise Kreidla a Karla Jánského v návaznosti na Sbírkou MVČ.

Výsledky: V roce 2020 byly dokončeny práce na textu publikace shrnující výzkum vybraného souboru školních obrazů ze sbírky MVČ. Veškeré podklady byly předány k provedení předtiskových prací a následně proběhly poslední korektury studie v zalomeném textu. Po realizaci vlastního vydání v rámci muzejní řady Fontes Musei Reginaehradecensis 23 – Školní obrazy byla publikace zkontrolována a zajištěno bylo rozeslání výtisků spolupracujícím institucím a osobám. Tisk publikace byl podpořen Skupinou ČEZ. V prostorách MVČ byla realizována také výstava „Není obraz jako obraz“ jako doplňující projekt k publikaci. Výstava byla také připravena pro návštěvníky jako on-line produkt. Proběhly komentované prohlídky výstavy pro veřejnost a pro Klub seniorů.

Publikace Školní obrazy

2. Vědecko-výzkumná činnost

Reedice prací Ignáta Herrmanna „V pevnosti“ a „Něco ze vzpomínek hradeckých“

Řešitel: PhDr. Pavla Koritenská, Mgr. Josef Šrámek, Ph.D.

Interní projekt č.: 202009

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Reedice Herrmannových prací „V pevnosti“ a „Něco ze vzpomínek hradeckých“ doplní projekt nové expozice MVČ HK mapující historii města a úzce se pojí i s tematikou královéhradecké vojenské pevnosti a každodenního života ve městě 19. století. Vzpomínky spisovatele a novináře Ignáta Herrmanna (1854–1935) představují unikátní pramen pro poznání dějin města Hradce Králové v závěru jeho pevnostní éry. Obě zmíněné knihy jsou v současné době zcela nedostupné. Vyšly v roce 1929, resp. 1936, jako soukromý tisk a bibliofilie, a proto jsou širší veřejnosti téměř neznámé.

Výsledky: V roce 2020 probíhalo shromažďování odborné literatury a pramenů, kontrola přepisu původních textů. Řešitelé navrhli rozdělení reedice na dvě části, první část by zahrnovala Herrmannův text V pevnosti, druhá část Herrmannův text Něco ze vzpomínek hradeckých. Proběhla další jednání s rodinou Ignáta Herrmanna a byla projednána možnost rozšíření sbírky MVČ HK o materiály a předměty z pozůstatosti I. Herrmanna a jejich zařazení do expozice o historii města. Zpracován byl přínos osobnosti I. Herrmanna pro město Hradec Králové a zařazení do výstavního modulu mezi významné osobnosti v připravované expozici o historii města včetně výběru sbírkových předmětů. Publikován byl odborný článek o osobnosti spisovatele I. Herrmanna v Občasníku Studijní a vědecké knihovny Hradec Králové. Uveřejněny byly studie zaměřující se na historii Hradce Králové v 19. století, otištěné v knize „Lidé a hradby. Bastionové pevnosti a jejich život“, a ve sborníku „Documenta Pragensia 38. Město a jeho hradby“. Výsledky studia pevnostního města Hradce Králové v roce 1866 byly prezentovány na odborné mezinárodní konferenci „Města dobývaná, dobytá a okupovaná. Kontexty a důsledky neúspěšné obrany měst od středověku do 20. století“ v Archivu hlavního města Prahy.

Podnikatelská rodina Sehnoutka-Steinský a jejich odkaz ve východočeském regionu

Řešitel: Mgr. Klára Lukášová

Interní projekt č.: 202010

Termín dokončení: 2020

Charakteristika: Podnikatelská rodina Sehnoutka-Steinský, původem ze Smiřic, patřila mezi nejvýznamnější textilnické rody meziválečné éry. Komplex jejich textilních závodů v Černožicích, Hořicích a Hradci Králové (později rovněž síť prodejen Setka) lze označit za rodinný koncern, jehož ústředí bylo v Hradci Králové v paláci Steinských, který je dodnes dominantou Ulrichova náměstí. Výzkumný úkol se nezaměřuje pouze na aktivity této rodiny v oblasti textilního průmyslu, výroby a obchodu, ale snaží se podchytit také rodinné vazby (např. s textilnickým rodem Bartoňů) a osudy jednotlivých členů. Dále si klade za cíl zmapovat jejich stavební a kulturní odkaz nejen v samotném Hradci Králové, ale i v rámci celého východočeského regionu.

Výsledky: V roce 2020 pokračovalo studium písemností a dokumentů z fondů Obec Černožice, MNV Černožice a podnikového archivu fy Sehnoutka, uložených ve Státním okresním archivu v Hradci Králové. Dokončeno bylo zpracování historie jednotlivých závodů firmy (Černožice, Hořice, Hradec Králové) v kontextu vývoje bavlnářství ve východních Čechách. Došlo k vytvoření chronologického soupisu stavebních a podnikatelských aktivit rodiny Sehnoutka-Steinský. Probíhalo také studium materiálů z fondu Lina n. p. 1946–1966 (J. Sehnoutka – Hradec Králové), Hořice (2429), J. Sehnoutka – Černožice (2329), dále materiálů z fondu Varia Hradec Králové, Smiřice. Studium Pamětní knihy Černožic (1922–1974). Výstupem výzkumného úkolu byl článek Po stopách podnikatelské rodiny Steinský-Sehnoutka ve východočeském regionu. Královéhradecko 11/2020.

Jevy tradiční lidové kultury Královéhradeckého kraje. Identifikace a dokumentace vybraných výročních obyčejů

Řešitel: Mgr. Martina Vlčková

Interní projekt č.: 202011

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Cílem dlouhodobého projektu je dokumentace a identifikace dosud existujících projevů tradiční lidové kultury regionu Královéhradeckého kraje. K dispozici tak bude přehled o výskytu a stavu živých dokladů tradiční lidové kultury v daném regionu. Shromážděná data se využijí k doplnění interní databáze lidových zvyků Královéhradeckého kraje. Cílem však není vytvořit komplexní dokumentaci všech nemateriálních jevů tradiční lidové kultury sledovaného regionu, ale naopak zaměřit se na skutečně hodnotné a reprezentativní jevy, které by bylo možné zapsat na krajský seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury. Pro systematickou dokumentaci je pravidelně využíván program pro podporu tradiční lidové kultury v rámci výběrového dotačního řízení Ministerstva kultury České republiky.

Výsledky: V roce 2020 byly uskutečněny přípravné práce na nominaci stínání kohouta na krajský Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Královéhradeckého kraje. Zajištěna byla komunikace s obcemi, ve kterých se zvyk udržuje. Probíhalo studium literatury a pramenů k tématu obřadního zabíjení zvířat. Ověřováno bylo, zda se zvyk stínání kohouta ve sledovaných lokalitách nadále udržuje.

Prusko-rakouská válka v optice vojenské vědy a osobností branné moci republiky Československé

Řešitel: Mgr. Jan Hrubecký

Interní projekt č.: 202017

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Studie má za cíl pokrýt nahlížení na válku roku 1866 ve vojenské literatuře a vědě optikou armády první republiky a to jak důstojníky československé armády, kteří svoji kariéru započali po vzniku československého státu, tak legionáři, kteří v ní pokračovali, případně byli členy Komitétu pro záležitosti války 1866, eventuálně ještě přímými účastníky prusko-rakouského konfliktu.

Příkladem těchto osobností jsou:

Karel Janoušek – ruský legionář, jediný Čechoslovák, který dosáhl hodnosti leteckého maršála britského Královského letectva. Vězněn byl komunistickým režimem v letech 1948–1962. Během svých studií na Vojenské akademii v Hranicích ve 20. letech napsal práci o prusko-rakouské válce. Pojímání prusko-rakouského konfliktu vojenskou vědou první republiky není rovněž blíže akcentováno.

Čeněk Kudláček – ruský, francouzský a italský legionář, člen československé vojenské mise v Bolívii v letech 1934–1935, čs. vojenský atašé v Kanadě v letech 2. světové války. Od roku 1949 v exilu, do roku 1967 člen Rady svobodného Československa. Ve 20. letech organizoval v rámci studií na Vysoké škole válečné v Praze studijní cesty čs. důstojníků po bojištích prusko-rakouské války. O studijních cestách frekventantů Vysoké školy válečné coby budoucích vysokých štábních důstojníků čs. armády s tematikou prusko-rakouské války není mnoho známo.

Jaroslav Červinka – nejstarší československý legionář, dobrovolník ve válce roku 1866, posléze generálmajor carské armády, inspektor Záložního československého vojska v Rusku. Osobnost generála Červinky tvoří unikátní personální průsečík mezi rakouskou armádou ve válce roku 1866 a československými legiemi.

Studie má rovněž za cíl odpovědět na návštěvníky často kladenou otázku a to, do jaké míry byla výstavba čs. pevnostního systému v letech 1935–1938 ovlivněna válečnou zkušeností nástupových směrů pruských armád v roce 1866.

Výsledky: Nezbytný archivní výzkum je bohužel momentálně nemožný kvůli dlouhodobému uzavření Vojenského historického archivu – Vojenského ústředního archivu v Praze-Ruzyni. Důvodem jsou pandemická nařízení v rámci resortu Ministerstva obrany ČR. Probíhá výzkum odborných periodik, resp. Důstojnických listů, Vojenských rozhledů a Našeho vojska, které jsou přístupné v digitální studovně MO ČR. Vlivem pandemie covid-19 nebylo možné uskutečnit žádnou z plánovaných přednášek, které měly být plnohodnotnými výstupy směrem k veřejnosti.

Zbrojnice zámku Opočno – zbroje ze sbírky Colloredo-Mannsfeldů

Řešitel: Mgr. Stanislav Hrbatý

Interní projekt č.: 202018

Termín dokončení: 2021

Charakteristika: Zbrojnice zámku v Opočně patří mezi největší sbírky renesančních a ranně barokních militarií v České republice. Svým bohatým fondem patří mezi přední šlechtické sbírky královohradeckého regionu. Její fond obsahuje zhruba 3 000 položek militarií, z toho plátová zbroj zaujímá zhruba 450 kusů. Projekt má za úkol zmapovat historii sbírky zbraní Colloredo-Mannsfeld na zámku Opočno. Zpracovat a zhodnotit plátové zbroje nalézající se ve fondu. Jejich vzájemné srovnání, identifikace falz a romantických doplňků. Porovnání s přístupnými archivními prameny týkající se akvizic militarií. Dále pak srovnání v celorepublikovém kontextu dochovaných zámeckých zbrojnic. Tato práce výrazně přispěje k zhodnocení fondu militarií a pochopení akviziční činnosti šlechty na přelomu 19. a 20. století. Jako výstup je plánován souborný katalog tohoto fondu ve spolupráci s NPÚ. Projekt

je plánován jako tříletý (2019–2021). Náklady na vydání publikace by byly hrazeny z prostředků NPÚ.

Výsledky: V roce 2020 bylo zpracováno pro publikaci 42 hesel přileb z 16. a 17. století. Dále pak byly vyhotoveny dvě kresebné studie dochovaného vnitřního čalounění pěchotních přileb. Další odborná zpracování neprobíhala především z důvodu omezeného přístupu do archivů a knihoven. Vydání katalogu z prostředků NPÚ bylo odloženo.

PROJEKTY S PŘÍRODOVĚDECKOU TEMATIKOU

Lignikolní druhy vybraných lužních lokalit Podunajské nížiny

Řešitel: Bc. Tereza Tejklová

Interní projekt č.: 202001

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Projekt navázal na předchozí práce, které vyústily v první souhrnný článek o diverzitě a ekologii lignikolních hub Podunajské nížiny: Tejklová T. & Zíbarová L. 2018: A contribution to the knowledge of lignicolous fungi of Podunajská nížina Lowland (Slovakia). – *Catathelasma* 19: 1–80. V roce 2020 se podařilo publikovat navazující výsledky v článku Tejklová T. & Zíbarová L. (2020): A contribution to the knowledge of lignicolous fungi of Podunajská nížina Lowland (Slovakia) 2. – *Catathelasma* 21: 5–148. Ten shrnuje 438 taxonů, z nich 259 nebylo publikováno v 1. článku.

Mnohé lignikolní druhy – zejména pyrenomycety a kornatcovité houby, které jsou zaměřením projektu, jsou mykology často spíše opomíjeny, přestože mají nezastupitelnou roli v ekosystémech. Jejich studium má však tu výhodu, že jejich výskyt je méně závislý na aktuálním počasí, a právě i díky své malé prozkoumanosti přináší stále nové poznatky. I přes geografickou blízkost je mykobiota slovenských lužních lesů zásadně odlišná od té v Čechách. Zároveň se jedná o biotop

2. Vědecko-výzkumná činnost

akutně ohrožený nevhodným lesnickým hospodařením, klimatickými změnami a výstavbou rapidně rostoucí městské aglomerace.

Výsledky: Zaměřením projektu byl průzkum diverzity a ekologie lignikolních druhů hub na lužních lokalitách v Podunajské nížině. Prioritně měly být navštíveny lokality, které dosud nebyly mnou navštíveny a údaje z nich chybí, nebo jsou jen velmi kusé. Tento původní plán se vzhledem k nepříznivé epidemiologické situaci nepodařilo dodržet – podařilo se realizovat jeden výjezd ze tří plánovaných pouze s jednou terénní exkurzí.

Během návštěvy CHA Sihot' bylo dne 4. 3. 2020 učiněno 70 zápisů. Za část nevyužitých finančních prostředků předpokládaných pro projekt byla po dohodě s ekonomickým oddělením zakoupena literatura na determinaci lignikolních hub, např. Polypores of the Mediterranean region (2020; Bernicchia & Gorjón) či Monograph of Orbiliomycetes (Ascomycota) based on vital taxonomy. Part I + II (2020; Baral, Weber & Marson).

Publikační výstupy:

Tejtklová T. & Zíbarová L. (2020): A contribution to the knowledge of lignicolous fungi of Podunajská nížina Lowland (Slovakia) 2. – *Catathelasma* 21: 5–148.

Zíbarová L. & Tejtklová T. (2020a): Ztráty a nálezy I.: Větrovka svídková – *Vuilleminia macrospora*. – *Mykologické Listy* no. 145: 27–39.

Zíbarová L. & Tejtklová T. (2020c): Několik poznámek ke kornatce lilákové – *Peniophora lilacea*. – *Mykologické Listy* no. 146: 39–47.

Biodiverzita pavučinců (*Cortinarius*) ve východních Čechách

Řešitel: Bc. Tereza Tejtklová

Interní projekt č.: 202002

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Terénní průzkum vybraných lokalit v České republice zaměřený na výzkum rozšíření pavučinců (*Cortinarius*) se zvláštním zřetelem na podrod pahříb (*Phlegmacium*). Přestože se jedná o kritickou skupinu, druhy v ní jsou velmi pestře zbarvené a atraktivní i pro laickou veřejnost. I díky tomu je řada druhů sekvenována a sekvence zařazeny v mezinárodní genové databázi GenBank a je tedy možné je porovnat s vlastními nálezy. Tento průzkum navazuje na již získaná data z předchozích let. Sebrané položky vhodně doplní mykologický fond Muzea východních Čech. Projekt předpokládá spolupráci s RNDr. Janem Borovičkou, Ph.D. z Geologického ústavu AVČR a Ústavu jaderné fyziky AVČR, který využije sebraný materiál pro analýzy obsahu kovů.

Výsledky: Cílem projektu byl sběr údajů o výskytu pavučinců (*Cortinarius*), především z podrodu pahříb (*Phlegmacium*). Prioritně měly být navštíveny lokality ve východních Čechách, odkud jsou jen kusé informace o výskytu těchto druhů. Původní plán mohl být dodržen jen částečně; přestože bylo počasí značně deštivé, na východě Čech pavučince téměř nerostly a tak bylo nutné údaje o výskytu získat z celé republiky, kde to lokální podmínky umožnily. I díky pomoci externích spolupracovníků se podařilo shromáždit více než 260 údajů o nálezech z celé ČR. Díky tomu byl získán cenný srovnávací materiál pro sbírky Muzea východních Čech (řada druhů byla sbírána jako první doklad pro herbář HR) a materiál z širšího území použitelný pro publikování odborných článků s ohledem na rozšíření a ekologii pavučinců u nás.

Během návštěv bylo zaznamenáno více než 130 různých taxonů, což představuje opět zhruba jednu pětinu z druhů rostoucích na území ČR. Byl mezi nimi i jeden druh chráněný podle vyhlášky 395/1992 Sb., dva druhy navržené k novelizaci vyhlášky (interní materiály AOPK ČR a ČVSM 2017) a 26 druhů

(z 56, tedy téměř polovina) zařazených v Červeném seznamu (Holec et Beran 2006). K nejdůležitějším nálezům patří *Cortinarius nanceiensis* (Výří vrch), který je chráněným druhem podle vyhlášky 395/1992 Sb., *Cortinarius orellanus* (Ktiš) a *C. subtortus* (Černý potok, NPR Velká Niva), které jsou navrženy na doplnění vyhlášky o zvláště chráněných druzích (interní materiál AOPK ČR a ČVSM 2017). Nejcennějšími nálezy pak jsou *C. aureofulvus* (Kladenské Rovně), *C. balteatus* (V Poustkách), *C. bovinatus* (Kráví hora), *C. foetens* (V Poustkách), *C. luteo-ornatus* (Strážný), *C. phrygianus* (PR Miletínky), *C. subrubrovelatus* (Rájec), *C. subrugulosus* (Rájec, V Poustkách) a *C. terpsichores* (Kladenské Rovně). Na východě Čech byly opět navštíveny lokality Rájec a les V Poustkách, kde se v roce 2019 podařilo zaznamenat několik zajímavých nálezů a i v roce 2020 zde byla nalezena řada zajímavých a vzácných taxonů. Dále bylo ve větší míře navštíveno několik lokalit na Šumavě a v Pošumaví a v severních Čechách.

Publikační výstup:

Tejtklová T., Kramoliš J. & Borovička J. (2020): Vzácné a zajímavé pavučince ČR. *Cortinarius pseudoarcuratorum* – pavučinec slzivkovitý. – *Mykologické Listy* 145: 1–10.

Cortinarius rubellus

Permokarbonské paprskoploutvé ryby, jejich anatomie a taxonomie

Řešitel: RNDr. Stanislav Štamberg, CSc.

Interní projekt č.: 202003

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Studium zaměřené na zubní struktury paprskoploutvých ryb karbonu a permu Českého masívu s detailním popisem marginálních zubů na čelistech i zubů na dalších dermálních kostech spodní a svrchní čelisti. Využití fotografické dokumentace získané z elektronového mikroskopu. Různé typy zubních struktur poskytují informace o potravním zaměření jednotlivých druhů. Zvláštní pozornost je věnována zubním strukturám ryb čeledí *Aeduellidae* a *Amblypteridae*. Dosud získané vzorky z boskovické brázdy, vypreparované chemicky, dávají možnosti blíže osvětlit zubní struktury právě u těchto dvou čeledí, případně sledovat vývoj zubních struktur v průběhu ontogeneze. Předmětem studia je i bohatý materiál paprskoploutvých ryb z vnitrosudetské pánve a další obratlovci získané v našich pánvích během rozsáhlých výzkumů. V průběhu několika minulých let byla navázána spolupráce s řadou kolegů ve Francii a v Německu. V rámci výkopových prací na lokalitách Duryňska v Německu nebo Autunské pánve ve Francii byl získán materiál, který je nyní postupně zpracováván.

Výsledky: Studium zubních struktur karbonských a permských paprskoploutvých ryb z pánvi Českého masívu. Studium zahrnuje všechny dosud známé druhy z našich permokarbonských pánví a kromě pozorování makroskopických struktur, byly u většiny druhů ryb pořízeny o fotografie zubních struktur s použitím elektronového mikroskopu. Zvláštní pozornost pak byla věnována specializovaný zubům ryb čeledi *Amblypteridae* a *Aeduellidae*. Zcela mimořádný materiál, uložený v našem muzeu, který byl získán vyleptáním jemných zubních struktur, dovoluje osvětlit detailní struktury v upevnění zubů k čelistem, ale i vývoj zubních struktur během ontogenetického vývoje jedinců.

Studium paprskoploutvých ryb získaných v rámci programu Erasmus. Bylo pokračováno ve studii ryb z kolekce z pánve Brive ve Francii. Všechny dostupné anatomické struktury byly popsány a zakresleny spolu se zhotovením rekonstrukce lebky. Na základě porovnání s dalšími rybami z permokarbonských pánví Evropy byl stanoven nový rod a druh *Briveichthys chantepieum*. Publikace je nyní připravena k předání do tisku.

Paprskoploutvé ryby vnitrosudetské pánve – dokončeno zpracování rozsáhlého materiálu vázaného k paprskoploutvým rybám permských sedimentů vnitrosudetské pánve. Byl revidován druh *Paramblypterus vrastislaviensis*, zhotovena byla rekonstrukce lebky i celého těla. Další nalezené fosilní pozůstatky byly zahrnuty ke druhům *Paramblypterus zeidleri*, *Paramblypterus* sp. a *Paramblypterus* cf. rohani. Zcela nově byly z vnitrosudetské pánve popsány osteologické zbytky čeledi *Aeduellidae*. Rukopis doplněný četnými perokresbami a fotografickou dokumentací je připraven k publikování.

Studium další fauny získané během výzkumu paprskoploutvých ryb. Ve spolupráci se zahraničními kolegy bylo dokončeno zpracování mého mimořádného nálezu velkého obojživelníka z podkrkonošské pánve. Nález byl publikován jako nový rod a druh *Korkonterpeton kalnense*.

Další druh obojživelníka *Discosauriscus pulcherrimus*, dosud neznámý z podkrkonošské pánve, byl nově popsán z okolí Vrchlabí a je dokladem stejného stáří tzv. svrchního kalenského obzoru podkrkonoší a ruprechtického obzoru vnitrosudetské pánve.

Byly dokončeny tři publikační výstupy:

Štamberg S. (2020): Teeth of actinopterygians from the Permian-Carboniferous of the Bohemian Massif with special reference to the teeth of *Aeduellidae* and *Amblypteridae*. – *Bulletin of Geosciences* 95(4): 369-389.

Werneburg R., Štamberg S. & Steyer J.-S. (2020): A new stereospondylomorph, *Korkonterpeton kalnense* gen. et sp.

nov., from lower Permian of the Czech Krkonoše Piedmont Basin and a redescription of *Intasuchus silvicola* from the lower Permian of Russia (Temnospondyli, Amphibia). – *Fossil Imprint*, 76(2): 217–242, Praha.

Klembara J., Mikudíková M., Štamberg S. & Hain M. (2020): First record of the stem amniote *Discosauriscus* (Seymouriamorpha, Discosauriscidae) from the Krkonoše Piedmont Basin (the Czech Republic). – *Fossil Imprint*, 76(2): 243–251, Praha.

Geologické struktury a dynamika východních Čech

Řešitel: Mgr. Jan Juráček

Interní projekt č.: 202004

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Projekt základního výzkumu zaměřený na studium zlomů a dalších geologických struktur, analýzy paleonapětí a dynamicko-geologických poměrů (např. změny v odvodňování, paleoprostředí, katastrofické události) východních Čech a přilehlých oblastí ve všech regionálně zastoupených geologických útvarech od proterozoika po kvartér.

Výsledky: Pracovní cesty na Náchodsko a Trutnovsko (triasové sedimenty) a Ústeckoorlicko a Svitavsko (terciární sedimenty). V triasových sedimentech nalezeny hrance, zvrásnění a zlomové deformace (lom Krákorka). Sběry přírodnin (nové sbírkové předměty), fotodokumentace a geologická dokumentace lokalit (především měření orientace strukturálních prvků), průběžné hodnocení dat, popularizační on-line produkt na téma „Výprava do kraje dinosaurů“, příprava publikací. V terciárních sedimentech byl zjištěn pokles na Lanškrounsku, rekognoskovány byly lokality klastických sedimentů u Litomyšle. Sběry přírodnin, fotodokumentace, dokumentace geologických lokalit (hlavně měření orientace strukturálních prvků), průběžné hodnocení dat.

2. Vědecko-výzkumná činnost

Výzkum a dokumentace rodu *Taraxacum* se specializací na bahenní pampelišky (sekce *Palustria*) a červenoplodé pampelišky (sekce *Erythrosperma*)

Řešitel: Jaroslav Zámečník, DiS.

Interní projekt č.: 202005

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Pampelišky (*Taraxacum*) patří mezi taxonomicky velice komplikované a doposud nedostatečně probádané skupiny cévnatých rostlin. Botaniky byla tato skupina dlouhou dobu opomíjena a v herbářových sbírkách muzeí v ČR se nachází minimální množství dokladů, které jsou navíc nequalitně preparovány.

Bahenní pampelišky (sect. *Palustria*) patří mezi kriticky ohrožené a vymírající druhy vázané na zachovalé slatinné louky. Tato stanoviště jsou jedna z nejohroženějších v celé střední Evropě, ať již vlivem absence obhospodařování či globálními klimatickými změnami, které způsobují vysychání a nedostatek vody na těchto „trvale“ zamokřených stanovištích. Cílem práce je revize všech historických lokalit bahenních pampelišek na území ČR, publikační výstupy v podobě vědeckých a popularizujících článků, získání kvalitního herbářového materiálu pro doplnění muzejní sbírky a zvýšení její společensko-kulturní hodnoty. Výzkum na území ČR by měl také přinést výsledky v podobě záchranných programů pro jednotlivé druhy studované skupiny, neboť některé z nich jsou na hranici celosvětového vymření. Z důvodu studia sekce *Palustria* v celém areálu jsou realizovány v rámci „Taraxacum-Workshop“, ve spolupráci se specialisty z celé Evropy, také terénní exkurze do zahraničí. Znalost všech druhů a jejich rozšíření v rámci jednotlivých sekcí je nezbytná pro bezchybné vyhodnocení a popis druhů vědě doposud neznámých. Dále jsou v rámci projektu studovány červenoplodé pampelišky (sect. *Erythrosperma*), jejichž rozšíření v České republice není doposud uspokojivě známo.

Výsledky: V souvislosti s pandemickou situací v celé Evropě byly terénní exkurze výrazně omezeny. Nebyly realizovány

cesty do zahraničí a vzhledem k nemožnosti se ubytovat, ani terénní exkurze do vzdálenějších oblastí v ČR. Celkově bylo realizováno 12 terénních exkurzí, v rámci kterých byly pořízeny herbářové doklady, fotografie jednotlivých druhů, lokalit a fytoocenologické snímky. Výčet terénních exkurzí: 9. 4., Semice (okres Nymburk), Semická hůra, sect. *Palustria*. 16. 4., Skalice u Dobříše, Obory, Kamýk nad Vltavou, Smolotely (okres Příbram), sect. *Erythrosperma*. 18. 4., Rosovice-Sychrov (okres Příbram), sect. *Palustria*, Nečín, Daleké Dušníky (okres Příbram), sect. *Erythrosperma*. 21. 4. Obory, Velká nad Vltavou, Kamýk nad Vltavou (okres Příbram), sect. *Erythrosperma*. 24. 4., Hradištko II. (okres Kolín), PP Louky u rybníka Proudnice, Městec Králové (okres Nymburk), Štítarský rybník, sect. *Palustria* a *Celtica*, Vysoké Veselí (okres Jičín), sect. *Palustria* a *Celtica*. 25. 4. Kněžičky (okres Nymburk), NPP Kopicčácký rybník, sect. *Palustria*, 27. 4. Vysoké Chvojno (okres Pardubice): travnaté lesní cesty, sect. *Erythrosperma*. 28. 4. Ralsko-bezděžská tabule, Kuřívody a Horní Krupá (okres Česká Lípa), sect. *Erythrosperma*. 1. 5. Ralsko-bezděžská tabule, Náhlov, Svěbořice, Hamr na Jezeře (okres Česká Lípa), Čistá u Mladé Boleslavi, Plužná (okres Mladá Boleslav), sect. *Erythrosperma*. 2. 5. Ralsko-bezděžská tabule, Hradčany nad Ploučnicí, Kuřívody (okres Česká Lípa), Bělá pod Bezdězem (okres Mladá Boleslav), sect. *Erythrosperma*. 7. 5. Ralsko-bezděžská tabule, Hradčany nad Ploučnicí, Veselí nad Ploučnicí (okres Česká Lípa), sect. *Erythrosperma*. 9. 5. Staré Ransko (okres Havlíčkův Brod): travnatá pláž nad severním břehem rybníku Řeka, Krucemburk (okres Havlíčkův Brod), PR Řeka, Radostín u Vojnova Městce (okres Žďár nad Sázavou): obhospodařovaná vlhká louka, Radostín u Vojnova Městce (okres Žďár nad Sázavou), EVL Radostínské rašeliníště, sect. *Palustria*.

Pokračoval výzkum fyto geografického okresu Ralsko-bezděžská tabule. Doposud bylo nalezeno na 67 lokalitách 12 druhů *Taraxacum* sect. *Erythrosperma* (*T. proximum*, *T. aspectabile*, *T. parnassicum*, *T. lacistophylloides*, *T. lacistophyllum*, *T. danubium*, *T. disseminatum*, *T. scanicum*, *T. plumbeum*, *T. bellicum*, *T. cristatum*, *T. tenuilobum*). Vybrané druhy byly detailně fotografovány a na některých lokalitách byly pořízeny fytoocenologické snímky. Výzkum bude dokončen v roce 2021 a zjiš-

těné údaje budou následně publikovány v odborném tisku. Červenoplodým pampeliškám bylo věnováno i několik exkurzí do fyto geografického okresu Střední Povltaví. Na dosud navštívených lokalitách bylo zaznamenáno 13 druhů (*T. proximum*, *T. aspectabile*, *T. parnassicum*, *T. persicum*, *T. lacistophylloides*, *T. danubium*, *T. disseminatum*, *T. scanicum*, *T. plumbeum*, *T. bellicum*, *T. cristatum*, *T. pudicum*, *T. brachyglossum*). Dále proběhl podrobný monitoring vybraných lokalit s *Taraxacum* sect. *Palustria*, kde byly všechny nalezené druhy detailně fotografovány, dále byla sebrána fytoocenologická data.

Publikační výstupy:

Zámečník J. (2020): *Taraxacum aspectabile* – In: Lustyk P. & Doležal J. [eds], *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae*. XVIII. – Zprávy České botanické společnosti, Praha, 55: 123-124.

Zámečník J. (2020): *Taraxacum clandestinum* – In: Lustyk P. & Doležal J. [eds], *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae*. XVIII. – Zprávy České botanické společnosti, Praha, 55: 124.

Zámečník J. (2020): *Taraxacum sparsum* – In: Lustyk P. & Doležal J. [eds], *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae*. XVIII. – Zprávy České botanické společnosti, Praha, 55: 125.

Byly provedeny rozsáhlé práce na rukopise článku „Recentní nálezy bahenních pampelišek (*Taraxacum* sect. *Palustria*) v České republice. (Poznámky k rodu *Taraxacum* v České republice. III.), včetně kreseb listů všech druhů uvedených v práci, dále byly zpracovány komentáře pro vybrané druhy a mapy rozšíření. Byla dokončena rozsáhlá kresebná dokumentace vybraných druhů pro publikační výstupy (60 kreseb listů).

V botanické databázi PLADIAS (www.pladias.cz) byly zpracovány nebo doplněny následující druhy: *T. bavaricum*, *T. lissocarpum*, *T. pauckertianum*, *T. austrinum*, *T. uvidum*, *T. trilobifolium*, *T. proximum*, *T. parnassicum*, *T. lacistophylloides*, *T. lacistophyllum*, *T. scanicum*.

2. Vědecko-výzkumná činnost

V roce 2020 bylo fotodokumentováno, herbarizováno a uspořádáno celkem 74 výsevů z let 2018 až 2019 o počtu cca 1000 rostlin. Za velmi významnou kolekci lze považovat především kultivované druhy z území severovýchodního Předalpí (Slovinsko, Chorvatsko, Bosna) a dále pak druhy z Panonie (západní Slovensko a severovýchod Rakouska). Díky kultivaci se podařilo vypěstovat druhy, které jsou v přírodě na hranici celosvětového vyhynutí – *T. ambrosum* a *T. inundatum*.

Hradčanské stěny

Taraxacum parnassicum

Taraxacum arachnoideum

OSTATNÍ ODBORNÉ PROJEKTY S PŘÍRODOVĚDECKOU TEMATIKOU

Mykologický terénní výzkum východních Čech

Řešitel: Bc. Tereza Tejklová

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Terénní mykologický průzkum východních Čech.

Výsledky: V rámci mykologických průzkumů a dokumentace lokalit východních Čech byly navštíveny lokality – Běleč nad Orlicí, okolí Heřmanova Městce, PR Hořečky, PR Hraniční louka, Choceňsko, Přírodní park Les Včelný, PR Maštale, PR Neratovské louky, Novohradecké lesy, PP Písník u Sokolovce, okolí obce Rájec, PP Rašeliniště pod Předním vrchem, PR Roudnička a Datlík, lom Rožmitál a okolí, Rychnovsko, NPR Trčkov, PR Údolí Doubravy, PR U Kunštátské kaple, PP Velká louka, les V Poustkách.

V roce 2020 bylo zařazeno do muzejních sbírek 5932 položek herbářových položek hub. Bylo publikováno 6 článků (viz Tejklová T., Kramoliš J. & Borovička J. 2020, Tejklová T., Samková V. & Knauerová M. 2020; Tejklová T. & Zíbarová L. 2020; Zíbarová L. & Tejklová T. 2020a, 2020b, 2020c). V rámci projektu TAČR proběhla spolupráce na metodice Dvořák D., Hrouda P. (ed.), Antonín V., Beneschová J., Beran M., Běťák J., Borovička J., Burel J., Gaisler J., Holec J., Janda V., Kolényová M., Kout J., Kříž M., Matouš J., Salaš J., Ševčíková H., Tejklová T. & Zíbarová L. (2020): Metodika druhové ochrany hub. Ministerstvo životního prostředí, Praha. ([https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/rosliny_houby_nepuvodni_druhy/\\$-FILE/ODOIMZ-metodika_druhove_ochrany_hub-20210113.zip](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/rosliny_houby_nepuvodni_druhy/$-FILE/ODOIMZ-metodika_druhove_ochrany_hub-20210113.zip))

2. Vědecko-výzkumná činnost

Floristická dokumentace lokalit východních Čech

Řešitel: RNDr. Věra Samková, Ph.D.

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Terénní floristická dokumentace východních Čech.

Výsledky: Uskutečněno 25 exkurzí (PP Na Plachtě – zhotovení fytoocenologických snímků ve spolupráci s R. Prausovou, K. Štajerovou a V. Hromádkovou, lom Rožmitál, les Číbr u Černilova, PP Roudnička a Datlík, slepá ramena v Třebši, Hradec Králové – Slezské předměstí, les Morava u Lanžova, Stárv, Svobodné Dvory pískovna Bohdanecký rybník, Čeperka – písčina pod elektrickými dráty, Bukovina popílkoviště). Vedení exkurzí na floristickém minikurzu Východočeské pobočky České botanické společnosti v Olešnici v Orlických horách. Účast na on-line semináři muzejních botaniků (10. 11. 2020).

Projekt „Databáze chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů Hradce Králové“ (ve spolupráci s ostatními pracovníky PO) pro Magistrát města Hradce Králové bylo doplněno několik nálezů rostlin z PP Na Plachtě.

V roce 2020 bylo zařazeno do muzejních sbírek 110 herbářových položek rostlin, byly publikovány 2 práce v odbor-

Floristický minikurz v Olešnici v Orlických horách

ných časopisech (viz Samková [ed.] 2020, Samková 2020). Při terénních exkurzích bylo nasbíráno přibližně 200 položek rostlin. Je připravován článek o floristickém kurzu v Polici nad Metují.

Entomofaunistická dokumentace východních Čech

Řešitelé: RNDr. Bohuslav Mocek, Miroslav Mikát

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Sběr a dokumentace vybraných skupin hmyzu (mykoxylófační *Coleoptera*, *Lepidoptera*, *Diptera*, *Odonata*) na vybraných lokalitách východních Čech.

Výsledky: Bylo realizováno 25 exkurzí (Mikát) a 15 exkurzí (Mocek, mimo EVL Kladruby): Hradecko (městské lesy, písňík Marokánka, PP Na Plachtě, Běleč nad Orlicí, Svinary: lokalita Dehetník, Vysoká nad Labem), lom Rožmitál u Broumova, Pardubicko (Kunětická hora, popílkoviště Dříteč, PR Veská, Pohránov, písčiny u Čeperky). Podrobnější průzkum probíhal také v zámeckém parku v Heřmanově Městci (EVL pro cílový druh páchník hnědý) a v bývalém vojenském prostoru „Červeňák“ v katastru obce Nemošice. Z výše uvedených terénních exkurzí (včetně Kladrub) pochází část přírůstků získaných vlastním terénním výzkumem (600 exemplářů Mikát, 1500 exemplářů Mocek).

Zhotovování fytoocenologických snímků v PP Na Plachtě

Entomofaunistická dokumentace areálu Národní hřebčína v Kladrubech nad Labem

Řešitel: RNDr. Bohuslav Mocek

Termín dokončení: čtyřletý výzkumný úkol

Charakteristika: Cílem projektu (plánovaná doba řešení: 2018–2021) je zjištění biodiverzity a druhového složení entomofauny na území evropsky významné lokality Národní hřebčín v Kladrubech nad Labem. Výzkum je zaměřen na vybrané skupiny hmyzu, především mykoxylófažní *Coleoptera* (brouci), *Lepidoptera* (zejména motýli s denní aktivitou), *Diptera* (dvoukřídlí) a *Odonata* (vážky). Kromě standardních metod terénního průzkumu (smyk, sklepávání, prosev) jsou pro dokumentaci cílových skupin sběru používány odchytové pasti exponované po celé vegetační období (Malaiseho pasti, stromové pasti) nebo jednorázově (Moerickeho pasti, zemní

pasti). Vzorky ze všech druhů pastí konzervované v 75 % etylalkoholu jsou výběrově tříděny do řádů. Část lihových sběrů je repareována do formy exsikátu.

Výsledky: Terénní činnost byla zaměřena především na inventarizaci dendrofilní entomofauny části EVL Národní hřebčín v Kladrubech nad Labem, v souvislosti s realizací projektu „Revitalizace přírodního parku Mošnice“. Realizováno bylo 38 terénních exkurzí, prováděn byl individuální sběr a odchty do pastí. Bylo získáno 42 vzorků z lapacích zařízení, z nichž byl selektován a konzervován lihový materiál pro vytřídění cílových skupin.

Celkem bylo do nálezové databáze zapsáno 500 záznamů (faunistické doklady determinovaných druhů skupiny *Coleoptera* z výzkumu v Kladrubech n. L.).

Kladruby nad Labem, přírodní park Mošnice. Součástí biologického dozoru při asanaci mohutných soliterních dubů byl entomologický průzkum chráněných druhů brouků žijících v dutinách.

Hnízdní biologie ptáků v přirozených stromových dutinách

Řešitel: Mgr. Martin Paclík, Ph.D.

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Sběr popisných údajů o hnízdění ptáků ve stromových dutinách. Studium stromových dutin je opomíjeno kvůli nižší nabídce dutin v hospodářských lesích a vyšší technické náročnosti kontrol dutinových hnízd. Většina poznatků o dutinově hnízdících ptácích tak pochází ze studia umělých hnízdních budek, při němž ale hrozí zatížení výsledků metodickými artefakty.

Výsledky: V lesích v okolí Lázní Bohdaneč byla pomocí moderní videotechniky kontrolována hnízda dutinově hnízdících druhů ptáků. Terénní práce probíhaly cca 2krát týdně od poloviny dubna do poloviny června. Výsledkem je soubor hnízdních karet s historií každého sledovaného hnízda.

Výzkum je dlouhodobý, po nashromáždění dostatečného vzorku budou průběžně prováděny analýzy hnízdní úspěšnosti a dalších reprodukčních charakteristik. Publikacním výstupem za rok 2020 je níže uvedený článek v recenzovaném časopise.

Paclík M. (2020): Živá užovka obojková (*Natrix natrix*) jako potrava mláděte špačka obecného (*Sturnus vulgaris*) na hnízdě. – Acta Musei Reginaehradecensis S. A., 38: 45–47.

Pohled do hnízda špačka obecného (*Sturnus vulgaris*)

2. Vědecko-výzkumná činnost

PUBLIKACE

Jako vědecko-výzkumná instituce zapsaná na seznamu výzkumných organizací uplatnilo Muzeum východních Čech v Hradci Králové v roce 2020 do národního rejstříku vědeckých výsledků RIV (Rejstřík informací o výsledcích výzkumu a vývoje v ČR) publikační výstupy za rok 2019.

Do RIVu bylo celkem nahlášeno 42 výstupů (1 kniha, 2 kapitoly v knihách, 7 statí ve sborníku z čehož 1 je vedena ve WoS, 1 uspořádané konference, 3 uspořádané výstavy s kritickým katalogem, 1 uspořádaná výstava bez katalogu a 27 článků ve vědeckých časopisech, z toho 5 ve WoS či Scopus. Na těchto výsledcích se podílelo 12 muzejních vědců.

Přehled uplatněných výsledků v RIV za rok 2019

Druh výstupu	Počet
recenzovaný odborný článek	22
recenzovaný odborný článek – WoS	1
recenzovaný odborný článek – Scopus	4
kapitola v knize	2
kniha	1
stať ve sborníku	6
stať ve sborníku – WoS	1
uspořádání konference	1
výstava s kritickým katalogem	3
výstava bez katalogu	1
Celkem	42

Přehled uplatněných výsledků v RIV za rok 2019 dle vědeckých pracovníků

Vědecký pracovník	Kategorie	Cítační databáze
PhDr. Vojtěch Brádle	1 x recenzovaný odborný článek	x
Mgr. Petr Čechák, Ph.D.	2 x recenzovaný odborný článek	x
	1 x odborná kniha	x
Mgr. Pavel Horník	2 x recenzovaný odborný článek	x
	1 x stať ve sborníku	x
PhDr. Pavla Koritenská	1x recenzovaný odborný článek	x
	1 x stať ve sborníku	x
	1 x výstava s kritickým katalogem	x
Miroslav Mikát	1 x recenzovaný odborný článek	x
RNDr. Bohuslav Mocek	1 x výstava	x
Mgr. Martin Paclík, Ph.D.	1 x recenzovaný odborný článek	Scopus
RNDr. Věra Samková, Ph.D.	1 x recenzovaný odborný článek	x
RNDr. Stanislav Štamberg, CSc.	2 x recenzovaný odborný článek	Scopus
Mgr. Josef Šrámek, Ph.D	4 x recenzovaný odborný článek	x
	4 x stať ve sborníku	x
	1 x stať ve sborníku	WoS
	2 x kapitola v knize	x
	2 x výstava s kritickým katalogem	x
	1 x uspořádání konference	x
Bc. Tereza Tejklová	6 x recenzovaný odborný článek	x
	1 x recenzovaný odborný článek	Scopus
Jaroslav Zámečník, DiS.	1 x recenzovaný odborný článek	x
	1 x recenzovaný odborný článek	WoS

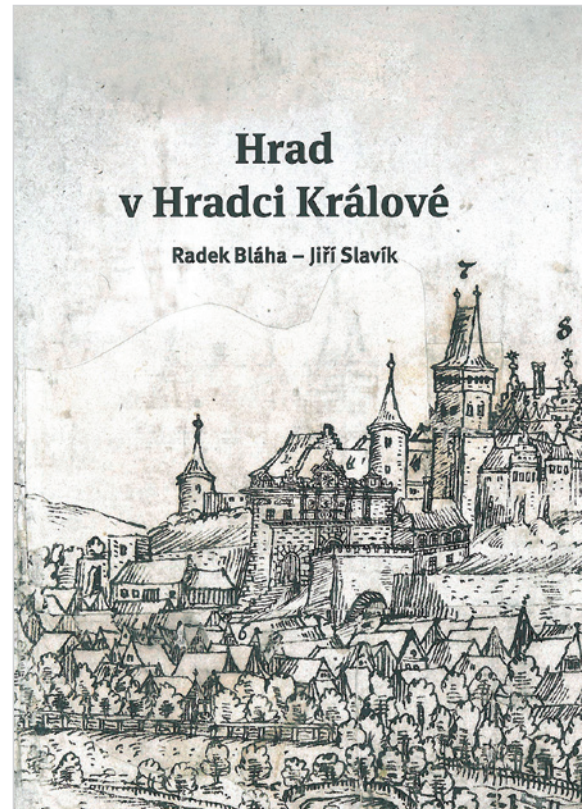
V následujícím seznamu publikačních výstupů jsou zahrnuty všechny s vrocením 2020 a výjimečně i publikace s vrocením 2019, které však vyšly až v roce 2020.

Recenzovaný odborný článek uvedený v citačních databázích WoS nebo SCOPUS

- Klembara J., Mikudíková M., Štamberg S. & Hain M. (2020): First record of the stem amniote *Discosauriscus* (Seymouriamorpha, Discosauriscidae) from the Krkonoše Piedmont Basin (the Czech Republic). – *Fossil Imprint* 76(2): 243–251.
- Štamberg S. (2020): Teeth of actinopterygians from the Permian–Carboniferous of the Bohemian Massif with special reference to the teeth of Aduellidae and Amblypteridae. – *Bulletin of Geosciences* 95(4): 369–389.
- Werneburg R., Štamberg S. & Steyer J. S. (2020): A new stereospondylomorph, *Korkonterpeton kalnense* gen. et sp. nov., from lower Permian of the Czech Krkonoše Piedmont Basin and a redescription of *Intasuchus silvicola* from the lower Permian of Russia (Temnospondyli, Amphibia). – *Fossil Imprint* 76(2): 217–242.

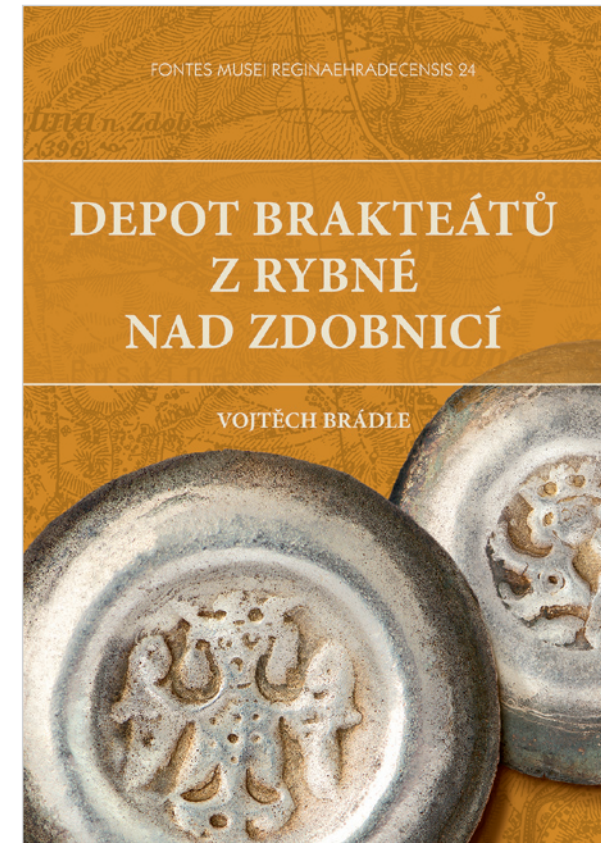
Odborná kniha

- Bláha R. & Slavík J. (2020): Hrad v Hradci Králové. Muzeum východních Čech v Hradci Králové, 167 p.
- Brádle V. (2020): Depot brakteátů z Rybné nad Zdobnicí. – *Fontes Musei Reginaehradecensis* 24. Hradec Králové.
- Dáňová H. & Pražáková M. [eds.] (2019): Uprostřed Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550. Průvodce výstavou. Hradec Králové.
- Kessler V. & Šrámek J. (2020): Tváře války. Velká válka 1914–1918 očima českých účastníků. Praha.
- Koritenská P. (2020): Školní obrazy. – *Fontes Musei Reginaehradecensis* 23. Hradec Králové.
- Vlčková M. (2020): Zlatý kolovrat II. Hradec Králové.

Kapitola v odborné knize

- Bláha R. & Sehnoutková P. (2020): Výtvarná keramika z archeologických nálezů východních Čech. In: Hlobil I. & Dospěl M. (eds.), *Uprostřed Koruny české. Kolektivní monografie NAKI II, Prostějov*, 153–164.
- Kessler V. & Šrámek J. (2020): Královéhradecká pevnost: Její postavení v dějinách města i ve vzpomínkách obyvatel. In: Hofman J. (ed.): *Lidé a hradby. Bastionové pevnosti a jejich život*. České Budějovice: 153–167.
- Pražáková M. (2020): Kotěra a muzeum. In: Hlobil I., Dáňová H., Mezihoráková K. & Prix D. (eds.): *Uprostřed Koruny české. Gotika a raná renesance východních Čech 1250–1550. Studie (díl I)*. Praha: 29–36.

- Šrámek J. (2020): „Domus S. Jacobi preurbii Grecensis cruciferorum de domo theutonico ordinis S. Marie“ aneb Po stopách královéhradecké komendy německých rytířů ve středověku. In: Chocholáč B., Malíř J., Reitinger L. & Wihoda M. (eds.): *Pro pana profesora Libora Jana k životnímu jubileu*. Brno: 621–633.

Článek ve sborníku

- Kessler V. & Šrámek J. (2019): Město v klauzuře aneb Pevnostní kapitola v dějinách Hradce Králové v 19. století. In: Fejtová O., Maříková M. & Pešek J. (eds.): *Documenta Pragensia* 38. Město a jeho hradby. Praha: 635–655.

2. Vědecko-výzkumná činnost

Kessler V. & Šrámek J. (2020): Krajina jako fixátor lidské paměti – příklad královéhradeckého bojiště z roku 1866. In: Jarošová L. & Tyranová J. (eds.): Krajina a lidé. Opava: 83–98.

Publikace v recenzovaném periodiku

Bláha R. & Sehnoutková P. (2020): Odkryv části zaniklé středověké vodoteče a jejího okolí v proluce u Novákových garáží v Hradci Králové. – Zprávy České archeologické společnosti, Supplément 116.

Bláha R. & Slavík J. (2019): Od kůlu k cihle. Opevnění města Hradce ve 13. a 14. století. – Documenta Pragensia XXXV: 319–334.

Bláha R. (2020): Nálezy 13. století z Pálenecké ulice a Čejkovy cesty v Kuklenách. – Archeologie východních Čech 19: 162–172.

Bláha R. (2020): Výzkum při rekonstrukci schodiště Bono Publico v Hradci Králové. Zprávy České archeologické společnosti – Supplément 116. Archeologické výzkumy v Čechách 2019. Praha 42.

Bláha R. (2020): Zprávy o starých archeologických nálezích na Velkém náměstí v Hradci Králové a jejich využití pro poznání vývoje města. – Královéhradecko 11: 17–28.

Bláha R., Horník P. & Novák M. (2020): Přírůstky archeologické sbírky AO MVČ v letech 2018 a 2019. – Archeologie východních Čech 19: 187–223.

Bláha R., Horník P. & Novák M. (2020): Přírůstky archeologické sbírky AO MVČ v letech 2018 a 2019. – Archeologie východních Čech 19: 187–223.

Brádle V. (2019): Část nálezů brakteátů ze Zlončic (okr. Mělník) v Muzeu východních Čech v Hradci Králové. – Numismatický sborník 33/2: 233–236.

Brádle V. (2019): Zmínka o starším nálezě uherského dukátu Zikmunda Lucemburského u Zlína. – Numismatický sborník 33/2: 242–243.

Brádle V. (2020): Poznámky k numismatickým sbírkám muzei Rychnovska I (Městské muzeum v Kostelci nad Orlicí). – Orlické hory a Podorlicko 27/1–2: 147–156.

Brádle V. (2020): Starý mincovní nález z okolí obce Šterusy?. – Denarius 8: 96–98.

Čechák P. (2019): 120 let od mamutího nálezě ve Svobodných Dvorech. – Archeologie východních Čech 18: 270–275.

- Čechák P. (2020): Ojedinelý doklad přítomnosti bošácké skupiny v Mokrovousech (okr. Hradec Králové). – *Archeologie východních Čech* 19: 151–161.
- Čechák P., Horník P. & Novák M. (2020): Sídliště z neolitu, neolitu a starší doby bronzové v Mokrovousích (okr. Hradec Králové). In: Sklenář, K. (ed.): *Archeologické výzkumy v Čechách 2019, Zprávy ČAS, Supplément* 116, 21. Praha.
- Čechák P. (2020): Tahle země není pro starý paleolit: revize a problematika nejstarších nálezů z východních Čech. – *Archeologie východních Čech* 19: 9–38.
- Doležal J. & Zámečník J. (2020): Nové nálezy chlupáčků (rod *Pilosella*) ve východních Čechách. Část III. – *Sudetské mezihoří*. – *Zprávy České botanické společnosti* 55: 207–219.
- Horník P. & Novák M. (2020): Bohaté hroby z doby stěhování národů a halštatské sídliště v Sendražicích (okr. Hradec Králové). In: Sklenář, K. (ed.): *Archeologické výzkumy v Čechách 2019, Zprávy České archeologické společnosti – supplément* 116, 32. Praha.
- Horník P. & Kmošek J. (2020): Spony z doby římské z Třebechovic pod Orebem (okr. Hradec Králové). – *Archeologie východních Čech* 19: 106–116.
- Horník P., Jílek J., Militký J. & Kmošek J. (2020): Sídliště z doby římské v Černčicích (okr. Náchod), doklad výroby kolínkovitých spon a nákončí opasku na přelomu starší a mladší doby římské? – *Archeologie východních Čech* 18: 50–74.
- Juráček J. (2020): Vývoj poznání tektoniky české křídové pánve. 4. část (1946–1968). – *Acta Musei Reginaehradecensis, s. A.*, 38: 55–96.
- Koritenská P. (2020): Být učitelem je poslání: Zdenka a Jaroslav Vojtěchovi. – *Královéhradecko* 11: 37–46.
- Lukášová K. (2020): Po stopách podnikatelské rodiny Steinský-Sehnoutka ve východočeském regionu. – *Královéhradecko* 11: 55–65.
- Lukášová K. (2020): Z historie panství Stárkov a Skály. Po stopách rodu Čertorejských z Čertorej. Krkonoše – *Podkrkonoší* 24: 301–307.
- Novák V., Brůha P., Kouklík O., Krásenský P., Michalega M., Mikát M., Moravec P., Růžička T., Šíma A., Týr V. & Zúber M. (2020): Faunistic records from the Czech Republic – 487. *Coleoptera: Tenebrionidae: Diaperinae*. – *Klapalekiana* 56: 139–140.
- Paclík M. (2020): Živá užovka obojková (*Natrix natrix*) jako potrava mláďete špačka obecného (*Sturnus vulgaris*) na hnízdě. – *Acta Musei Reginaehradecensis, s. A.*, 38: 45–47.
- Resl K. & Mikát M. (2020): Faunistic records from the Czech Republic – 498. (*Coleoptera: Carabidae*). – *Klapalekiana* 56: 304.
- Samková V. [ed.] (2020): Výsledky floristického kurzu České botanické společnosti v Nové Pace 30. června až 6. července 2013. – *Zprávy České botanické společnosti* 55: 279–360.
- Šrámek J. (2020): Cesta Josefa Simona k historii prusko-rakouské války. Dějepisectví válečného roku 1866 mezi monarchií a republikou. – *Královéhradecko* 11: 97–108.
- Šrámek J. (2020): Veřejné působení středoškolského profesora Josefa Simona za první Československé republiky. Příspěvek k „prostějovské“ etapě jeho života (1919–1933). – *Vlastivědný věstník moravský* 72/4: 313–325.
- Tejtklová T. & Zibarová L. (2020): A contribution to the knowledge of lignicolous fungi of Podunajská nížina Lowland (Slovakia) 2. – *Catathelasma* 21: 5–148.
- Tejtklová T., Kramoliš J. & Borovička J. (2020): Vzácné a zajímavé pavučince ČR. *Cortinari* *pseudoarculatorum* – pavučinec slzivkovitý. – *Mykologické Listy* 145: 1–10.
- Vích D., Jílek J., Volf J., Šída P., Holub M., Novák J., Biborski M. J., Biborski M. R., Horník P. & Militký J. (2020): Sídliště z doby římské v Cerekvici nad Loučnou. – *Archeologie východních Čech* 18 (2019), 75–204.
- Zámečník J. (2020): *Taraxacum aspectabile*. – In: Lustyk P. & Doležal J. [eds], *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XVIII.* – *Zprávy České botanické společnosti, Praha*, 55: 123–124.
- Zámečník J. (2020): *Taraxacum clandestinum*. – In: Lustyk P. & Doležal J. [eds], *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XVIII.* – *Zprávy České botanické společnosti, Praha*, 55: 124.
- Zámečník J. (2020): *Taraxacum sparsum*. – In: Lustyk P. & Doležal J. [eds], *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XVIII.* – *Zprávy České botanické společnosti, Praha*, 55: 125.
- Zibarová L. & Tejtklová T. (2020a): Ztráty a nálezy I.: Větvočka svídná – *Vuilleminia macrospora*. – *Mykologické Listy* no. 145: 27–39.
- Zibarová L. & Tejtklová T. (2020b): Poznámky ke kornatcům z rodů *Corticium* a *Marchandiomyces* v České republice. – *Mykologické Listy* no. 146: 23–38.
- Zibarová L. & Tejtklová T. (2020c): Několik poznámek ke kornatce lilákové – *Peniophora lilacea*. – *Mykologické Listy* no. 146: 39–47.

Publikace v nerezovaném periodiku

- Brádle V. & Brádllová M. (2020): Soumračník skořicový (*Spialia sertorius*). Nenápadný klenot Českého ráje. – *Od Ještěda k Troskám* 27(43)/2: 94–96.
- Doležal J., Halda J. P. & Samková V. (2020): Hodnocení činnosti Východočeské pobočky ČBS za rok 2019. – *Východočeský botanický zpravodaj* 22: 17–19.
- Koritenská P. (2020): 75 let Lékařské fakulty v Hradci Králové. – *Scan* 20/4: 9–10.
- Koritenská P. (2020): Hradec Králové ve fotografii. 1. část. Fakultní nemocnice v Hradci Králové. – *Scan* 20/1: 24–25.
- Koritenská P. (2020): Hradec Králové ve fotografii. 2. část. Fakultní nemocnice v Hradci Králové. – *Scan* 20/2: 30–33.
- Koritenská P. (2020): Hradec Králové ve fotografii. 3. část. Fakultní nemocnice v Hradci Králové. – *Scan* 20/3: 28–31.
- Koritenská P. (2020): Hradec Králové ve fotografii. 4. část. Fakultní nemocnice v Hradci Králové. – *Scan* 20/4: 26–27.
- Koritenská P. (2020): Regionální osobnosti: Ignát Herrmann. – *Občasník Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové* 13/2: 21–24.
- Lukášová K. (2020): Josef Němec jako nezlomný penzista a milující dědeček. – *Rodným krajem* 60: 42–44.
- Lukášová K. (2020): Příběh vídeňského atelieru Adéle a několik ukávek z fotoarchivu Muzea východních Čech v Hradci Králové. – *Sborník historické fotografie* 19: 47–52.
- Mocek B. (2020): Obnova pastevního lesa v Mošnici podpoří chráněnou a ohroženou stromovou faunu. – *Kladrubské noviny* 7-8 /2020: 3–6.
- Samková V. (2020): *Myosurus minimus*, *Senecio erucifolius*, *Verbascum blattaria*. – In: Kučera J. & Doležal J. [eds.], *Příspěvky ke květeně východních Čech* 10. – *Východočeský botanický zpravodaj* 22: 7–17.
- Šrámek J. (2020): Alžběta Rejčka: Kultury milovná dvojnásobná česká královna (1. 9. 1288 Poznaň – 18. 10. 1335 Brno).

2. Vědecko-výzkumná činnost

– Občasník Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové 13/2: 18–21.

Šrámek J. (2020): Jan Nepomuk Steinský: Účastník pruskorakouské války a zakladatel památkové péče na bojišti u Hradce Králové z roku 1866 (15. 6. 1848 Smiřice – 31. 7. 1922 Praha). – Občasník Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové 13/3: 11–15.

Šrámek J. (2020): Josef Simon: Pedagog, historik, divadelník a turista (5. 1. 1882 Klášterec nad Orlicí – 10. 7. 1966 Hradec Králové). – Občasník Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové 13/1: 15–17.

Šrámek J. (2020): Vzpomínky Františka Dytrycha z Osic na tažení v roce 1866 v řadách pěšího pluku č. 18. – Bellum 1866 29/2: 31–45.

Tejtklová T. (2020): Mykologický herbář. – Veronica 34(4): 28–29.

Konferenční abstrakta

Tejtklová T. & Zíbarová L. (2020): Pozoruhodné nálezy lignikolních hub z Podunajské nížiny. – Spravodajca Slovenskej mykologickej spoločnosti 52: 19–20.

Aktivní účast na konferenci

Gulich P. (2020): Urychlený přechod na on-line výstavnictví v rámci COVID-19 v prostředí krajského muzea – Petr Gulich, Muzeum východních Čech a Hradci Králové. 21. konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2020, on-line, 2. 12. 2020. Příspěvky k dispozici (náhrada za konferenční sborník). Prezentace aplikace PowerPoint (skipcr.cz).

Ostatní

Koritenská P. (2020): Hradec Králové a péče o zdraví na historické fotografii (kalendář 2021). Hradec Králové.

Koritenská P. (2020): Okolo Hradce aneb Hradečáci na kole. Hradec Králové.

Mocek B. (2020): 80 let Přírodovědeckého muzea v Hradci Králové. – Acta Musei Reginaehradecensis, s. A., 38: 99–102.

Mocek B. (2020): Karel Poláček (1920–2017) – východočeský entomolog a pedagog. – Acta Musei Reginaehradecensis, s. A., 38: 97–98.

Paclík M. (2020): Mikusiński G., Roberge J. M. & Fuller R. J. (eds) 2018: Ecology and Conservation of Forest Birds. Literární recenze na knihu, pp 121–123 In: Procházka P. (ed.) 2020: Z literatury.

Tejtklová T., Samková V. & Knauerová M. (2020): Za mykologem Josefem Slavičkem (1945–2019). – Mykologické Listy 145: 56–61.

Redakční činnost

Archeologie východních Čech 18

– příprava podkladů pro sazbu, realizace tiskem

Archeologie východních Čech 19

– příprava podkladů pro redakční radu a recenzenty
– realizace recenzního řízení
– tvorba rejstříku a podkladů pro sazbu
– korektury před sazbou
– realizace tiskem

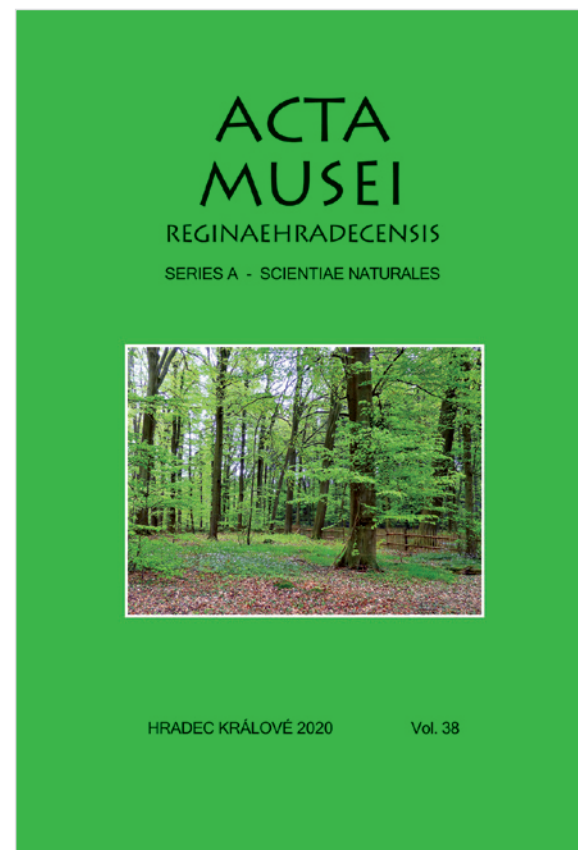
Archeologie východních Čech 20

– příprava podkladů pro redakční radu a recenzenty
– realizace recenzního řízení
– příprava celkových rejstříků pro AVČ 1–20

V roce 2020 byla úspěšně podána žádost o zapsání časopisu na seznam ERIH+ (European Reference Index for the Humanities). Časopis byl v září schválen a zařazen do databáze. Souběžně probíhá příprava k zápisu do databáze Scopus.

Acta Musei Reginaehradecensis, s. A.

Ročník 38 (2020) časopisu (ISSN 0231-9616 (print); ISSN 2571-1628 (online); ISBN 978-80-87686-36-2) byl publikován na konci roku 2020. Nové číslo obsahuje 6 původních článků z oborů zoologie, botaniky, mykologie a geologie. Zařazeny jsou též dvě biografie a příspěvek věnovaný 80letému výročí Přírodovědeckého muzea v Hradci Králové.

KONZULTAČNÍ A PORADENSKÁ ČINNOST

Archeologické oddělení

Během roku 2020 bylo vystaveno 140 odborných vyjádření pro orgány státní správy a samosprávy, a to především na adresu Odboru památkové péče Magistrátu města Hradec Králové.

Aktualizovány byly podklady k územním plánům obcí Brada-Rybníček, Hronov, Dolní Dobrouč, Leština u Světlé a Mokrovousy, Smrček, Sněžné; PSZ obce Holohlavy, Loučná Hora, Smidary, Stěžery; KPÚ obce Černožice, Lovčice u Nového Bydžova a Polánky nad Dědinou a JPÚ obce Dolní Přím.

Revize studie archeologických lokalit v trase R35 pro Ředitelství silnic a dálnic, včetně návrhu geofyzikální a detektorové prospekce.

V rámci agendy archeologické památkové péče bylo odbaveno 600 dopisů, uzavřeno 186 dohod a 29 rámcových objednávek.

Odborné konzultace a vedení studentských prací:

- Dobrovolný spolupracovník AO J. Skala – konzultace nálezů z Hradecka.
- Dobrovolný spolupracovník AO V. Dubánek – konzultace nálezů z Hradecka.
- Poskytnutí konzultace kolegyni z Jihomoravského muzea ve Znojmě na téma starší dokumentace žárových hrobů.
- Oponentura diplomové práce – Jana Schovánková: Pohřebiště lužických popelnicových polí v Měníku u Nového Bydžova (UHK).
- Oponentura dizertační práce – Lucie Novotná: Sídliště lužické kultury na k. ú. Holovousy v Podkrkonoší (FF UK).

Historické oddělení

Vypracován byl recenzní posudek na článek Nález brakteátů Přemysla II. Otakara a Václava II. z Vrátna (okr. Mladá Boleslav) pro Numismatický sborník, čtyři recenzní posudky pro historický časopis Královéhradecko na článek Činnost školního inspektora Gustava Wenera na středních školách v Královéhradeckém kraji v letech 1939–1945, na článek Kristian Stefan (1819–1892) – pedagog a vlastenec, na článek Přerovský rodák legionář Jan Gayer a Gayerova kasárna v Hradci Králové a na článek Zapomenutý textilní koncern. Po stopách podnikatelské rodiny Steinský-Sehnoutka ve východočeském regionu, recenzní posudky pro časopis Historia scholastica na článek Sociální a postpenitenciární starostlivost' o těžko vychovatelnou mládež na Slovensku v 70. letech – ako sa riešil „neexistujúci“ problém? a na článek Štátna a dobrovoľná sociálna starostlivosť o deti a mládež na území Slovenska v medzivojnovom období, recenzní posudek na článek Karl Dohlenschall a Policejní výstava v Opavě 1913 pro Časopis Slezského zemského muzea, řada B, recenzní posudek na článek Tíštěné prameny k poznání řeholní komunity na příkladu břevnovsko-broumovských benediktinů pro Východočeský sborník historický, recenzní posudek na článek Významní lékaři v dánsko-německé válce roku 1864 pro časopis Acta historica Universitatis Silesianae Opaviensis.

Vypracován byl lektorský posudek na připravované knihy Velké dny hradecké pevnosti za války 1866 a Komentáře papeže Pia II. ve třinácti knihách, svazek 1.

Vypracován byl posudek na bakalářskou diplomovou práci Digitalizace historických technik šermu (Historické techniky šermu a jejich digitalizace), obhajovanou na Katedře archivnictví a pomocných věd historických Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové.

Odborní pracovníci historického oddělení průběžně poskytovali konzultace ke studentským pracím na různá témata (kostel Božského srdce Páně v Hradci Králové, sokolské kaple a orchestry). Pracovník historického oddělení se účastnil jako oponent obhajob disertačních prací na Katedře historie Univerzity Palackého v Olomouci.

Přírodovědecké oddělení

Expertní posudky

Byly zpracovány: 1 expertní posudek zoologa, 4 expertní posudky entomologa, 1 entomologické podklady pro vyhlášení nových chráněných území, zpracování autorských textů jako podklad k informačním tabulím pro obec Běleč nad Orlicí a proběhlo několik terénních šetření (kromě smluvních zakázek):

- Byly vypracovány a aktualizovány entomologické podklady (přehledy ochránářsky významných druhů) pro vyhlášení nových zvláště chráněných území „Kopeck svatého Jana“ a „Březhradské písčiny“ na území města Hradce Králové pro Mgr. M. Hanouska (náměstek primátora, podnět k vyhlášení podán v kolegiu primátora 17. 2. 2020).
- Paclík M. (2020): Expertiza Hnízdění rorýse obecného a kavky obecné na objektu Gayerových kasáren v roce 2020 – pro účely Muzea východních Čech a Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. – Ms., 4 str.
- Entomofauna z pohledu kácení stromů a návrhu zadání krajinářské studie území bývalého vojenského prostoru „Červeňák“ – zpracování materiálů pro Magistrát města Pardubice, (B. Mocek, účast na terénních šetřeních – 13. 5., 3. 7. 2020)
- Mocek B. (2020): Lokalita Na Lužci v katastru Lázní Bohdaneč – významné přírodní stanoviště. – Ms., 4 str., Zpracováno pro Iniciativa Park Na Lužci (<https://www.parknaluzci.cz/>).

3. Odborná expertní činnost

- Mocek B. (2020): Entomologické posouzení projektu revitalizace odstaveného ramene Labe Semonice. – Ms., 6 str., Zpracováno pro Povodí Labe s. p.
- Mocek B. (2020): Biologické posouzení projektu „Podpora biotopu xylofágního hmyzu v zámeckém parku v Heřmanově Městci“. – Ms., 11 str., Zpracováno pro autora projektu – Ateliér Krejčířkovi s. r. o. (Zadavatel Domov pro seniory Praha).
- Zpracování autorských textů jako podklad k naučným tabulím pro obec Běleč nad Orlicí (z oborů geologie, pedologie, botaniky, mykologie, entomologie a ornitologie).

Smluvní terénní výzkumy

Přírodovědecký průzkum lomu Rožmitál u Broumova

Zadavatel: ZD Šonov – Lom Rožmitál u Broumova

Cílem přírodovědeckého průzkumu lomu Rožmitál během šestiletého období 2015–2020 bylo sledování vlivu postupující těžby na vegetaci a živočichy, a to jak vlivů přímých (likvidace stanovišť) tak zejména nepřímých (např. změna vodního režimu, prašnost doprovázená obohacováním půdy živinami apod.). Průzkum navázal na dřívější průzkumy z let 2000–2001 a 2008–2009, jejichž výsledky sloužily k zhodnocení rizik postupu těžby do 2. zóny CHKO a stanovení podmínek přírodě blízké rekultivace vrchu Homole. Terénní průzkum přináší nové poznatky o vývoji druhového složení flóry a fauny v lomu a umožňuje posoudit účinnost prováděné údržby (managementu) lokalit, které byly určeny pro kompenzaci vlivů těžby.

Výsledky průzkumů v letech 2015–2020 po jednotlivých oborech (geologie, mykologie, botanika, entomologie, zoologie) byly sepsány do 30 zpráv. Závěrečné zprávy za šestileté období byly zpracovány v roce 2020 v písemných zprávách:

Mikát M. (2020): Zpráva o entomologickém průzkumu v lomu Rožmitál a jeho okolí v roce 2020 s podklady k celkovému zhodnocení výsledků za roky 2015–2020. – Ms., 12 + 44 p., [Zpráva pro ZD Šonov, depon. in: ZD Šonov & Muzeum východních Čech, Hradec Králové].

Mocek B. (2020): Entomologický průzkum v lomu Rožmitál a okolí. Souhrnná zpráva za období 2015–2020. Pavouci (*Aranei*), vážky (*Odonata*), rovnokřídlí (*Orthoptera*), dvoukřídlí (*Diptera*). – Ms., 11 p., [Zpráva pro ZD Šonov, depon. in: ZD Šonov & Muzeum východních Čech, Hradec Králové].

Paclík M. (2020): Shrnutí výsledků faunistického průzkumu obratlovců lomu Rožmitál u Broumova v období 2015–2020 a porovnání s předchozí etapou průzkumu v období 2000–2014. – Ms., 16 p., [Zpráva pro ZD Šonov, depon. in: ZD Šonov & Muzeum východních Čech, Hradec Králové].

Samková V. (2020): Závěrečná zpráva z botanického průzkumu v lomu Rožmitál a jeho okolí za roky 2015–2020. – Ms., 35 p., [Zpráva pro ZD Šonov, depon. in: ZD Šonov & Muzeum východních Čech, Hradec Králové].

Samková V. (2020): Přírodovědecký průzkum lomu Rožmitál u Broumova v roce 2015–2020 a doporučení pro management území. – Ms., 10 p., [Zpráva pro ZD Šonov, depon. in: ZD Šonov & Muzeum východních Čech, Hradec Králové].

Tejtklová T. (2020): Závěrečná zpráva z mykologického inventarizačního průzkumu makromycetů lomu Rožmitál a jeho okolí za roky 2015–2020. – Ms., 36 p., [Zpráva pro ZD Šonov, depon. in: ZD Šonov & Muzeum východních Čech, Hradec Králové].

Entomologický průzkum v lomu Božanov

Zadavatel: RNDr. F. Bárta

Mocek B. (2020): Entomologický průzkum v lomu Božanov (CHKO Broumovsko) v roce 2020. – Ms., 7 str. Zpracováno pro účely hodnocení potenciálně dotčené plochy plánovaným odvalem zeminy.

Recenze odborných autorských článků a oponentské posudky

Pracovníci přírodovědeckého oddělení zpracovali v roce 2020 na vyzádání redakcí odborných časopisů nebo institucí – 1 recenzní posudek na odbornou knižní publikaci, 8 recenzních posudků na odborné články, 2 recenze odborného časopisu, 1 oponentský posudek na bakalářskou práci. Pracovnice přírodovědeckého oddělení byla v komisi při zkouškách ze znalosti hub na Krajské hygienické stanici v Hradci Králové (31. 8. 2020).

Recenze

Bakaev A.S., Kogan I. et Yankevich, D.: Nomenclature of some actinopterygians from the Permian of European Russia: correct dates of publication wanted. – Neues Jahrbuch für Geol. Und Paläontol., Staatliches Mus. Für Naturwiss., Stuttgart. (recenzent S. Štamberg)

Balašová H.: Vážky přírodní památky Boušovka. – 10 p., Východočeský sborník přírodovědný – Práce a studie (recenzent B. Mocek)

Bálková L. et Prausová R.: Nově nalezený všivec lesní pravý (*Pedicularis sylvatica* L. subsp. *sylvatica*) v přírodní rezervaci Mazurovy chalupy (okres Pardubice). – Východočeský sborník přírodovědný – Práce a studie (recenzent V. Samková)

Barták P.: Přehled výzkumů zástupců skupin Temnospondyli Zittel, 1888 a Lepospondyli Zittel, 1988 ze svrchního karbonu České republiky. – Acta Musei Moraviae, Scient. Geol. Brno. (recenzent S. Štamberg)

Landa J. et Opat M.: Průzkum pražské mykobioty v roce 2019. – Mykologický sborník 2019/3 (recenzent T. Tejtklová)

Mruzíková Z.: Kriticky ohrožené druhy v květeně CHKO Orlické hory. Acta Musei Reginaehradecensis. (recenzent V. Samková)

Opluštil S. Zajíc J. et Svoboda J.: Pralesy a jezera mladších prvohor aneb, když uhlí bylo zelené. Academia (knižní publikace) (recenzent S. Štamberg)

Prausová R., Doležal J. et Rejmánek M.: Změny druhové diversity cévnatých rostlin a charakteru vegetace v PR Buky u Vysokého Chvojna v průběhu posledních 90 let. – Acta Musei Reginaehradecensis. (recenzent V. Samková)

3. Odborná expertní činnost

Valečka J.: Transgresní, příbřežní vápence korycanských vrstev (cenoman) v centrální části české křídové pánve a diskuze týkající se vzniku této pánve. – Zprávy o geologických výzkumech. (recenzent J. Juráček)

Zahradník Z.: Úvodní text k fotografické knize D. Tanečka o Hradci Králové. – Garamon (recenzent B. Mocek)

Časopis Sylvia 2020/56 – 126 stran (recenzent M. Paclík)

Východočeský botanický zpravodaj 2020/22 – 23 stran (recenzent V. Samková)

Oponentský posudek bakalářské práce

Oponentský posudek na bakalářskou práci studentky z Přírodovědecké fakulty Univerzity Hradec Králové

T. Pšeničková: Biologické vlastnosti tolije bahenní (*Parnassia palustris*) a stav jejích historicky známých lokalit ve vybraných fytochorionech východních Čech. – 81 p., (oponentka V. Samková)

Odborné praxe studentů:

- Odborná praxe studentky E. Aubrechtové z Přírodovědecké fakulty UHK (60 hodin v červnu 2020)
- Odborná praxe studentky L. Komárkové z České lesnické akademie Trutnov (60 hodin v srpnu 2020)

VÝZNAMNÉ AKCE PRO VEŘEJNOST

Přírodovědecké oddělení

Akce a terénní exkurze v přírodě pro veřejnost

- 18. 6. 2020 – mykologickobotanická exkurze pro veřejnost do přírodní památky Roudnička a Datlík, účast 33 lidí (V. Samková, T. Tejklová).
- 3. 10. 2020 – mykologickobotanická exkurze pro veřejnost ke Stříbrnému rybníku, účast 35 lidí (V. Samková, T. Tejklová).
- 18. 10. 2020 – podzimní brigáda v PP Na Plachtě, brigáda v covid-režimu, s omezeným počtem 20 účastníků, hlavní pořadatel ČSOP Jaro Jaroměř.

Akce ve spolupráci s východočeskou pobočkou Společnosti trvale udržitelného života (STUŽ)

- 19. 5. 2020 – cyklistická přírodovědná exkurze za Naturou 2000 na Haltýře a písňík Marokánka, účast 47 lidí (M. Mikát, V. Samková).
- 20. 6. 2020 – exkurze do lomu Rožmitál a jeho okolí (CHKO Broumovsko), účast 17 lidí, seznámení účastníků s dvacetiletou spoluprací mezi Muzeem východních Čech a kamenolomem Rožmitál, ukázky přírodně blízkých rekultivací v prostoru lomu, exkurze po trase naučné stezky (M. Mikát, B. Mocek, V. Samková).

Mykologickobotanická exkurze do přírodní památky Roudnička a Datlík

Tematické akce a přednášky na přírodovědeckém oddělení, ve školách i mimo muzeum pro veřejnost

- 14. 1. 2020 – přednáška „Zajímavé nálezy z Orlických hor“ v Moravském zemském muzeu v Brně, účast 35 osob (T. Tejklová).
- 20. 1. 2020 – přednáška Houby a rostliny ve východních Čechách pro studenty MŠ, speciální ZŠ a Praktické školy v Hradci Králové, účast 25 studentů (V. Samková).
- 17. 2. 2020 – beseda „Od vojenského cvičiště po přírodní památku Na Plachtě“ v Knihovně města Hradce Králové ve Wonkové ulici, pořadatelem byla regionální pobočka STUŽ ve spolupráci s Knihovnou města Hradce Králové.

Exkurze do lomu Rožmitál a jeho okolí

Mykologickobotanická exkurze ke Stříbrnému rybníku

Přednáška „Od vojenského cvičiště po přírodní památku Na Plachtě“

3. Odborná expertní činnost

- Přednáška o historii PP Na Plachtě v Hradci Králové „Od vojenského cvičiště po přírodní památku – období 1985–1996“ (M. Mikát, B. Mikátová). V rozšířené písemné formě byla přednáška publikována jako příspěvek: Mikátová B. & Mikát M. (2020): Plachta v období dějinného přelomu (léta 1985–1995), p. 89–94. In: Za udržitelné Česko na místní úrovni. Sborník z přednášek projektu Make Europe Sustainable for All. Společnost pro trvale udržitelný rozvoj, východočeská pobočka, Hradec Králové, 136 pp., ISBN 978-80-904034-0-6.
- 5. 3. 2020 – příspěvek „Pozoruhodné nálezy lignikolních hub z Podunajské nížiny III“ pro veřejnost a členy Slovenské mykologické společnosti na Technické univerzitě ve Zvoleně, účast 35 osob (T. Tejklová).
- 9. 6. 2020 – přednáška „Saproxylofágní fauna v lokalitě Mošnice“ s ukázkami preparátů brouků v rámci veřejné besedy s občany Kladrub nad Labem k projektu „Revitalizace přírodní krajinařského parku Mošnice v Císařském hostinci v Kladrubech nad Labem (B. Mocek).
- 10. 9. 2020 – přednáška Zajímavosti ze světa hub v Šumperku, účast 28 osob (T. Tejklová).
- 24. 9. 2020 – přednáška Houbařův rok ve Svitavách, účast 25 osob (T. Tejklová).
- 16. 10. 2020 – online konference Kapradí 2020 v Trutnově, prezentaci o lomu Rožmitál a jeho spolupráci s muzeem připravil B. Mocek jako podklad pro předání ceny EVVO KÚ Královéhradeckého kraje za zásluhu o environmentální výchovu pro ZD Šonov.

PAMÁTKOVÁ TERÉNNÍ ČINNOST

Bylo provedeno 626 kontrol na stavebních akcích převážně v rámci okresu Hradec Králové, okrajově na Jaroměřsku, Rychnovsku a Královédvorskou. V případech, kdy probíhala stavební činnost na území se známými archeologickými nálezy, proběhl v rozsahu předmětné stavby záchranný archeologický výzkum.

Z rozsáhlejších výzkumů je možné jmenovat:

- výzkum v trase teplovodní přípojky k čp. 141 na Velkém náměstí v Hradci Králové s převážně vrcholně středověkými situacemi (jaro 2020),
- výzkum sídlištních situací ze 13. a 14. století na náměstí v Nechanicích,
- pokračování archeologického výzkumu středověkého sídliště ve Svobodných Dvorech,
- výzkum sídliště z doby římské v Novém Bydžově (doba římská, neolit, latén, raný středověk),
- trojice archeologických výzkumů při stavbě kanalizační sítě ve správním území obce Všešary. Při okraji obce Lípa byla prozkoumána část sídliště z doby halštatské a vícenásobný hrob ze starší doby bronzové. V Rosnicích byly odkryty sídlištní situace z doby halštatské. V Rozběřicích byl vedle pravěkého osídlení zdokumentován také hromadný hrob z války 1866,
- archeologický výzkum cyklostezky Prasek – Nový Bydžov s nálezem sídliště kultury s lineární keramikou a usedlostí ze 13. století,
- série menších archeologických zásahů při výstavbě kolonie rodinných domů v Libčanech se sídlištními nálezy z období neolitu, doby halštatské, doby římské a hroby lužické kultury doby bronzové.

Památková terénní činnost 2020

Období	Celkem dohledů	Rodinné domy	Pozitivní
1. čtvrtletí	121	13	8
2. čtvrtletí	158	30	7
3. čtvrtletí	188	35	7
4. čtvrtletí	159	17	9
CELKEM	626	95	31
%	100	15	5

Vedle terénní části archeologických výzkumů probíhalo i jejich zpracování. Vedle souborů získaných v roce 2020 pokračovalo také zpracování nálezů ze žárových pohřebišť z Hvozdnice z roku 2018, z výzkumu schodiště Bono Publico a z administrativního objektu v ulici Průmyslová z roku 2019.

Čtyřnásobný hrob únětické kultury v Lípě

Výzkum cyklostezky mezi Prasekem a Novým Bydžovem

3. Odborná expertní činnost

MYKOLOGICKÁ PORADNA

Byl zajištěn provoz Krajské mykologické poradny (za rok se členové mykologického klubu sešli 27krát v souladu s vládními nařízeními). Poradnu navštívilo 40 osob, přes e-maily a telefony bylo zodpovězeno dalších 100 dotazů. Determinace hub probíhala rovněž při podzimní výstavě hub. Byla připravena on-line přednáška T. Tejklové „Jarní houby na východě Čech“.

Příprava a instalace výstavy Houby živé, jedlé i jedovaté, která se konala 8. – 10. 10. 2020 v Muzeu východních Čech. Bylo vystaveno 416 druhů hub, akci navštívilo 418 návštěvníků. Při výstavě byla uspořádána vědomostní soutěž pro žáky základních škol. Po celou dobu výstavy byl zajištěn odborný výklad a určování donesených vzorků.

Aktivní účast na výstavách hub v Šumperku (10. – 12. 9. 2020) a ve Svitavách (24. 9. 2020).

REGIONÁLNÍ PRACOVIŠTĚ PRO TRADIČNÍ LIDOVOU KULTURU

Činnost pracoviště zajišťovala Mgr. Martina Vlčková. Pracoviště bylo posíleno o dalšího pracovníka na zkrácený úvazek. V rámci pracoviště byla podána žádost o výběrové dotační řízení na projekt „Putovní výstava oceněných krajskou cenou v oblasti tradičních lidových řemesel“, jehož cílem je prezentace a propagace výrobců oceněných krajskou cenou Zlatý kolovrat. Druhá žádost byla podána na projekt „Výroba forem na modrotisk – příprava nominace na krajský seznam nemateriálních statků“. V roce 2020 byla dokončena druhá část projektu „Vydání souhrnného propagačního materiálu nositelů krajského ocenění Zlatého kolovratu v letech 2002–2016“ a na jeho konci byla vydána publikace Zlatý kolovrat II, která představila 20 tvůrců oceněných touto cenou v letech 2008 až 2016. Projekt je financován programem pro podporu tradiční lidové kultury Ministerstva kultury České republiky. Nominace formíře pana Milana Bartoše a krajčářky Jany Štefkové na titul Nositel tradice lidových řemesel byly úspěšné. V září 2020 na

Výzkum cyklostezky mezi Prasekem a Novým Bydžovem

3. Odborná expertní činnost

slavnostním zahájení Dnů evropského dědictví v Olomouci převzali prestižní ocenění z rukou ministra kultury Lubomíra Zaorálka. Odborná komise pro tradiční lidovou kulturu doporučila zapsat na krajský Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Královéhradeckého kraje „České vodáctví – sociokulturní fenomén pobytu v přírodě spojený se splouváním vodních toků“. Pracoviště úzce spolupracovalo s Odborem kultury a památkové péče Královéhradeckého kraje, především v otázce krajského ocenění Mistr tradiční rukodělné výroby. Na základě doporučení odborné komise pro tradiční lidovou kulturu ocenila Rada Královéhradeckého kraje titulem Mistr tradiční rukodělné výroby paní Martinu Poliakovou z Trutnova v oboru tkalcovství, předení a zpracování vlny a lnu, paní

Janu Langovou z Vamberka v oboru ručně paličované krajky a Veroniku Tymelovou z Nového Hrádku za keramickou tvorbu. V průběhu roku proběhla fotodokumentace a videodokumentace několika oceněných řemeslníků z minulých let. Na muzejní facebook bylo připraveno několik příspěvků s velikonoční a vánoční tematikou. Proběhla excerptce periodika Kraj Královéhradecký v letech 1938–1945 se zaměřením na otázky lidových zvyků a obyčejů. Pro potřeby Ministerstva kultury pracoviště zpracovalo Plán implementace Konceptu účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR za rok 2019. Pracoviště zodpovídalo i četné badatelské dotazy. Spolupráce na tvorbě online adventního muzejního trhu.

Výroba forem na modrotisk, M. Bartoš

KNIHOVNY

Společenskovední knihovna

Do Souborného katalogu ČR bylo posláno celkem 866 nových záznamů. Průběžně byl doplňován knihovní fond veškerou dostupnou literaturou i periodiky. Nové přírůstky byly neodkladně zaevidovány podle současných knihovních pravidel. Zajišťována byla řádná evidence knihovního fondu: ve studijním fondu zpracováno 372 nových knihovních jednotek, celkem 46 685 knihovních jednotek, ve specializovaném fondu zpracováno 86 knihovních jednotek, celkem 11 445 knihovních jednotek. Pokračovala celková rekatalogizace fondu podle nových pravidel RDA – menší katalogizační úpravy u 428 knihovních jednotek.

Staré tisky byly přestěhovány do knihovního depozitáře v hlavní budově muzea. Zpočátku byla vlhkost v opraveném depozitáři vyšší než doporučené rozmezí pro tento druh dokumentů, ale po zakoupení a zapojení dvou odvlhčovačů se nadále vlhkost daří v předepsaném limitu udržovat.

V souladu s Knihovním řádem byly poskytovány veřejné služby celkem 7 badatelům, 3 badatelé knihovnu navštívili po přestěhování knih do hlavní budovy, i když oficiální zahájení badatelských služeb do konce roku 2020 ještě nezačalo. Bylo půjčeno 10 knihovních jednotek, kolegové si vypůjčili celkem 140 knihovních jednotek.

Zodpovězeno bylo 72 telefonických nebo elektronických dotazů.

Za účasti knihovnice MVČ proběhlo lednové jednání Komise knihovníků muzeí a galerií při AMG, z.s., konzultace v konferenci KOMIG, zářijová i listopadová schůzka výboru Knihovnické komise v Praze se uskutečnila on-line.

Průběžně byla zajišťována agenda spojená se skladem publikací, včetně rozesílání objednaných knih a výměn, které bylo komplikováno aktuálním místem uložení knih. Zajišťována

3. Odborná expertní činnost

byla správa čísel ISBN, hlášení vydaných knih do Národní agentury ISBN a do databáze vydaných knih České knihy a distribuce povinných výtisků.

- Archeologie východních Čech 18/2019 ISSN 1805-4676
- Archeologie východních Čech 19/2020, ISSN 1805-4676
- Acta musei reginaehradecensis, Series A, č. 38, ISSN 0231-9616 a ISBN 978-80-87686-36-2
- Královéhradecko 11/2020, ISBN 978-80-87686-38-6
- Dáňová H., Pražáková M. (eds.): Uprostřed Koruny české, ISBN 978-80-87686-32-4
- Brádle, V.: Depot brakteátů z Rybné nad Zdobnicí, ISBN 978-80-87686-33-1
- Dáňová H., Pražáková M. (eds.): In the Centre of the Lands of the Bohemian Crown, ISBN 978-80-87686-34-8
- Uprostřed Koruny české, ISBN 978-80-87686-35-5 (on-line)
- Koritenská, P.: Školní obrazy, ISBN 978-80-87686-24-9
- Muzeum v Hradci Králové na historických fotografiích, ISBN 978-80-87686-37-9
- Bláha, R., Slavík, J.: Hrad v Hradci Králové, ISBN 978-80-87686-39-3
- Vlčková, M.: Zlatý kolovrat II., ISBN, 978-80-87686-40-9

Depozitář Společenskovední knihovny

Přírodovědecká knihovna

Činnost přírodovědecké knihovny byla v roce 2020 omezena umístěním v provizoriu, v náhradních prostorách ve Stěžerách. V roce 2020 bylo evidováno 110 nových přírůstkových čísel do fondu knihovny (př. č. 2020/0001 – 2020/0110). Z toho jsou 4 přírůstková čísla monografií a 106 přírůstkových čísel periodik. Celkem je ve fondu přírodovědecké knihovny evidováno 21 690 knižních jednotek, z toho je 6441 publikací monografického charakteru a 15 249 periodik. Bylo zkompletováno a do vazby předáno 60 svazků periodik s instrukcí a vzorovými svazky. Průběžně byla prováděna kontrola a aktualizace adres (především výměnní partneři časopisu Acta Musei Reginaehradecensis). V roce 2020 bylo realizováno 33 standardních zápůjček z fondu knihovny PO MVČ a 1 zápůjčka v režimu MVS.

4. Projekty

REALIZOVANÉ PROJEKTY

ERASMUS+

V roce 2020 pokračoval projekt s názvem „Muzeum nové doby“ (č. 2019-1-CZ01-KA104-060795). Zaměstnanci v rámci projektu realizovali již pět úspěšných zahraničních mobilit. Bohužel poslední mobilita, která byla plánována na jaro 2020, nemohla být realizována z důvodu vyhlášení nouzového stavu v souvislosti se šířením onemocnění covid-19 způsobené novým koronavirem SARS-CoV-2. Z důvodu dlouhodobých protiepidemických nařízení byla zahraniční mobilita odložena na rok 2021.

GOTICKÉ A RANĚ RENESANČNÍ UMĚNÍ VE VÝCHODNÍCH ČECHÁCH

Projekt NAKI byl řešen ve spolupráci s Katedrou teorie a dějin umění Univerzity Palackého v Olomouci, Ústavem dějin umění Akademie věd České republiky a Národním památkovým ústavem (územní pracoviště v Josefově a Pardubicích). Vycházel z dlouhodobé potřeby systematicky řešit souhrnný odborný výzkum a zpracování výtvarného umění středověku a rané renesance v oblasti východních Čech. Dosud málo známý fond středověké a raně renesanční výtvarné kultury východočeského regionu byl představen v širokých kulturně historických souvislostech střední Evropy. Nově získané výsledky výzkumu v rámci projektu budou využitelné pro ochranu a prezentaci movitého i nemovitého kulturního dědictví sledovaného regionu. Tým badatelů sestavený z pracovníků uvedených institucí zaručoval komplexní přístup k řešení projektu a jejich vzájemnou mezioborovou spolupráci. Mezinárodním přínosem projektu byla spolupráce polskými specialisty.

V rámci projektu byla v roce 2020 řešena příprava a realizace výstavy s názvem Uprostřed Koruny české. Gotika a raná renesance ve východních Čechách 1250–1550, jednoho z hlavních cílů projektu. Výstava byla zahájena 6. 2. 2020 a konala se do 28. 6. 2020, část výstavy byla prodloužena do 26. 7. 2020. Zaplnila čtyři výstavní sály, které byly rozděleny tematicky nebo časově. Přinesla tak velmi komplexní pohled do kultu-

ry středověku na území východočeského regionu, zahrnující především Královéhradecký a Pardubický kraj. Náročná instalace se musela podřídit charakteru jednotlivých předmětů a požadavkům jednotlivých zapůjčitelů na jejich vystavení. Bohužel do průběhu konání výstavy zasáhla pandemie nákazy COVID-19, která s sebou přinesla uzavření muzeí od 13. 3. 2020 do 12. 5. 2020. Během této doby jsme se pokusili zpřístupnit výstavu alespoň virtuálně – připravili jsme pro návštěvníky našich webových stránek příspěvek pro pořad Toulavá kamera, on-line prohlídku výstavy, komentovanou prohlídku, dokument o výstavě a v neposlední řadě také krátká výuková videa pro školy, které připravilo lektorské oddělení. Návštěvnost těchto výukových videí, reflektovala především každodennost středověkého člověka, byla velmi úspěšná.

Ve dnech 5. 3. – 6. 3. 2020 byla ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci uspořádána vědecká konference k probíhající výstavě.

Zároveň byl k výstavě realizován edukační materiál formou průvodce v české a anglické mutaci.

PROJEKT EVIDENCE POMNÍKŮ 1866

Pro potřeby evidence a správy pomníků války 1866 byla vytvořena geodatabáze v prostředí software ArcGIS. Databáze v tuto chvíli obsahuje pomníky na Královéhradecku a čítá jich zhruba 400. Ve webovém prostředí je vytvořena jednoduchá stránka (aplikace), kde jsou pomníky vymapovány a je možné si k jednotlivým z nich přečíst kratší popis. Hlavní součástí projektu je použití Survey123 (ArcGIS) – formulářové aplikace, přes kterou je možné posílat hlášení o stavu pomníků při jejich kontrole. Daná hlášení stavu jsou zobrazena na další webové stránce, která slouží pro přehled stavu pomníků a jejich oprav. Zároveň při odeslání hlášení stavu pomníků je nastaveno, aby se odeslalo upozornění o novém stavu přes e-mail. V tuto chvíli je e-mailové upozornění prozatím vypnuto a teprve v budoucnu se bude řešit, na kterou adresu má být odesláno.

OPERAČNÍ PROGRAM VÝZKUM, VÝVOJ, VZDĚLÁVÁNÍ, MŠMT / DIGITÁLNÍ BRÁNA DO DĚJIN

MVČ zpřístupní v blízké budoucnosti zcela novou stálou expozici dějin města HK. Cílem projektu je vytvořit její interaktivní digitální dětskou verzi, která poslouží zejména ZŠ pro rozšíření výuky dějepisu o lokální témata a pro neformální vzdělávání v muzeu.

V prvním roce realizace se odborníci z řad historiků, pedagogů a IT specialistů zaměřili na přípravu IT zázemí a vývoj aplikace, odborných a edukačních materiálů pro žáky škol a jejich učitele, i poutavé pojetí provázející postavičky celou aplikací – Pavouka Muchomila Muzejního.

Partnerské školy:

- Biskupské gymnázium, církevní základní škola, mateřská škola a základní umělecká škola Hradec Králové
- Základní škola a Mateřská škola Josefa Gočára, Hradec Králové
- Základní škola, Hradec Králové, tř. SNP 694

DOTAČNÍ OKRUHY MINISTERSTVA KULTURY: OCHRANA MĚKKÝCH CÍLŮ

1. Analýza rizik a zabezpečení hlavní budovy Muzea východních Čech v Hradci Králové

V rámci projektu byla vyhotovena analýza rizik a zabezpečení objektu s návrhy personálních a technických opatření. Přínosem je získání rad, postupů a návodů k technickému řešení bezpečnosti budovy a navržená personální opatření. Analýza je v souladu s relevantními metodikami MV ČR zpracována odborníky z oblasti ochrany měkkých cílů s dlouholetou praxí tak, aby celý materiál byl užitečný a využitelný v praxi, tedy bude sloužit k doplnění vybavení a úpravám v chodu organizace.

2. Organizace a realizace cvičení k řešení mimořádné události v MVČ

V rámci realizace proběhla školení, nácviky a cvičení ke zvýšení bezpečnostního povědomí a přípravy personálu v rámci prevence. Nácviky byly zaměřeny na vzniklé mimořádné situace, útoky, ale i na první pomoc a práci s defibrilátorem.

Zaměstnanci tak nabyli vědomosti a osvojili si dovednosti ke zvýšení bezpečnostního povědomí a připravenosti na mimořádnou událost ve spolupráci se složkami Integrovaného záchranného systému, převzetí kontroly nad mimořádnou situací, neboť první minuty a připravenost na ně hrají zásadní roli pro zmírnění dopadů incidentu.

3. Zpracování, tisk a distribuce informačních a výukových materiálů

Došlo ke zpracování informačních a výukových materiálů v českém a anglickém jazyce, jejich tisku a distribuci návštěvníkům Muzea.

Návštěvník je tak lépe informován o bezpečném chování v budově Muzea a jeho okolí, a to jak prostřednictvím webových stránek, tak poutavě zpracovanými pokyny na letáčích.

DOTAČNÍ OKRUHY MINISTERSTVA KULTURY V RÁMCI PROGRAMU ISO: OCHRANA KULTURNÍCH STATKŮ

Vybavování a zkvalitňování restaurátorských, konzervátorských a preparátorských pracovišť

V rámci projektu byla nakoupena nová sušárna pro přesné vysoušení konzervovaných předmětů.

Veškeré předměty ve správě konzervátorského pracoviště Muzea, které prochází mokřým konzervačním procesem, musí být důkladně vysoušeny, aby nedocházelo k opětovné korozi materiálu. Tato část konzervačního procesu je velmi důležitá a náročná, předměty je nutné vysoušet i několik dnů. Proto je sušárna nedílnou součástí vybavení konzervátorských dílen.

DOTAČNÍ OKRUHY MINISTERSTVA KULTURY: PODPORA TRADIČNÍ LIDOVÉ KULTURY

Vydání souhrnného propagačního materiálu nositelů krajského ocenění „Zlatý kolovrat“ v letech 2002–2016, II. Část

Krajské ocenění Zlatý kolovrat prezentuje obrazová publikace určená široké veřejnosti. Ta zároveň propaguje tradiční řemeslnou výrobu spjatou s oblastí Královéhradeckého kraje. V roce 2020 byla vydána druhá reprezentativní publikace. Obsahem jsou profesní příběhy jednotlivých držitelů ceny Zlatý kolovrat od roku 2002 do roku 2016. Tato publikace navazuje na publikaci Zlatý kolovrat I., Výrobci ocenění Radou Královéhradeckého kraje v letech 2002–2007.

PROGRAM DOTACE Z ROZPOČTU MĚSTA HRADEC KRÁLOVÉ NA VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÉ PROJEKTY NA ZACHOVÁNÍ A OBNOVU PAMÁTKOVÉHO FONDU

Muzeum v Hradci Králové na historických fotografiích

Dotací bylo podpořeno druhé vydání publikace Jiřího Zikmunda a Zdeny Lenderové, která si klade za cíl představit čtenáři budovu muzea podle projektu architekta Jana Kotěry na historických fotografiích. První vydání bylo návštěvníky a obdivovateli této stavby velmi žádané. Historická fotografie ze sbírek muzea je nekonečnou studnicí poznání o životě, vývoji a urbanismu Hradce Králové a nejenak tomu je i s doklady výstavby naší jediné národní kulturní památky ve městě. Publikace zároveň představuje práce významných umělců té doby, které si Jan Kotěra přizval ke spolupráci na výzdobě muzea, a okolnosti, za kterých tyto výzdobné prvky vznikaly. Vydáním této knihy doplňujeme nabídku publikací o muzeu při příležitosti znovuotevření muzea po jeho rekonstrukci.

PODANÉ ŽÁDOSTI

GAČR VÁLEČNÝ PROŽITEK A KAŽDODENNOST PRUSKO-RAKOUSKÉ VÁLKY ROKU 1866

V roce 2020 byl Grantové agentuře České republiky podán návrh výzkumného projektu s názvem Válečný prožitek a každodennost prusko-rakouské války roku 1866 jako společný záměr týmu badatelů z Historického ústavu akademie věd České republiky a Muzea východních Čech v Hradci Králové. Cílem projektu byla analýza široké škály aspektů válečné zkušenosti z doby prusko-rakouského konfliktu roku 1866. Na základě rozboru pramenů osobní povahy, ale také lokálních kronik a dalších pramenů, bylo záměrem navrhovatelů zmapovat v českém dějepisectví doposud spíše přehlížený fenomén dobového válečného prožitku a každodennosti. Toto téma lze přitom označit v kontextu války 1866 za unikát i mimo rámec české historické vědy. Tým badatelů měl dle vlastní odborné profílce provést nejen rešerši a rozbor pramenů, ale následně také utřídit jednotlivá reflektovaná témata z oblasti každodennosti, mentálního světa, ale i například tělesnosti a genderu. Výsledkem projektu tak neměl být klasický popisný výklad dějin válečného střetnutí, ale primárně dobová lidská výpověď.

DOTAČNÍ OKRUHY MINISTERSTVA KULTURY V RÁMCI PROGRAMU ISO

1. Vybavení a zkvalitňování restaurátorského a konzervátorského pracoviště a vybavení depozitářů MVČ

Klimatické podmínky v budově jsou nestabilní, upravovat hodnoty klimatu (především relativní vlhkosti) je možné pouze přídatnými mobilními přístroji. Klimatické podmínky jsou kvůli kolísající relativní vlhkosti nevyhovující. Dva depozitáře, ve kterých jsou uloženy staré tisky, jsou umístěny taktéž v suterénu budovy. V této části projektu žádáme o odvlhčovače.

4. Projekty

V rámci botanické sbírky je cílem sjednocení formátu herbářových položek, jejich nalepení vyhovujícími papírovými páskami na odkyselený archivní papír a uložení do kvalitních kartonových krabic dle vědeckého systému. Postupně tímto způsobem bude zpracována celá herbářová sbírka cévnatých rostlin a bude uložena do právě budovaného moderního depozitáře.

Žádáme proto o:

- archy odkyseleného archivního papíru formátu A3 pro exsikáty rostlin
- kartonové krabice pro uložení herbářových položek hub
- kartonové krabice pro uložení herbářových položek rostlin

Restaurátorské a konzervátorské pracoviště komplexně ošetřuje sbírkové předměty z archeologických a historických sbírek muzea. Sbírkové předměty jsou zastoupeny všemi materiály. Pracoviště také monitoruje klimatické a technické podmínky v depozitářích a výstavních prostorech. Pracoviště se podílí na přípravě výstav a revizích výpůjček.

Z dotačního titulu také žádáme zakoupit:

- Protipožární skříň na nebezpečné hořlaviny
- Protipožární kombinovaná skříň na nebezpečné látky

2. Zabezpečení objektů, v nichž jsou uloženy předměty movitého kulturního dědictví, bezpečnostními systémy a mechanickými zábranami

V rámci projektu bylo požádáno o dotaci na níže uvedené položky:

HLAVNÍ BUDOVA MUZEA VÝCHODNÍCH ČECH

Systém generálního klíče

V návaznosti na aktivity Muzea východních Čech v Hradci Králové, které je nájemcem objektu, a které směřují k posílení bezpečnosti budovy, se řeší otázka řízeného vstupu do jednotlivých částí budovy. Jde nejen o posílení pasivní bezpečnosti sbírek a majetku umístěného v budově, ale také o oblast ochrany návštěvníků.

Tlačítko TOTAL STOP – úplné vypnutí el. energie v objektu

Z důvodu zvýšení odolnosti budovy proti požárnímu nebezpečí a zlepšení možností reakce na případný vzniklý požár, zamýšlí Muzeum východních Čech v Hradci Králové vybudování tlačítka tzv. „generální stop el. energie“.

MUZEUM VÁLKY 1866

Branka

Dotyčná branka svým provedením respektuje či spíše akcentuje provedení ochranných mříží na oknech původní budovy Muzea války 1866 z r. 1936 a jejím smyslem je zamezit nepovolanému přístupu na vyhlídkovou terasu přístavby Muzea, ze které je velmi snadný přístup na jeho střechu.

DOTAČNÍ OKRUHY MINISTERSTVA KULTURY: OCHRANA MĚKKÝCH CÍLŮ

1. Analýza rizik a zabezpečení budovy

Muzea války 1866

Muzeum východních Čech v Hradci Králové v souladu se svou strategií a vizí předkládá tento projekt jako významný prostředek k realizaci ochrany a zabezpečení měkkého cíle Muzea války 1866, jako svého oddělení. Obsahem projektu je vyhotovení analýzy rizik a zabezpečení objektu s návrhy personálních a technických opatření.

Cíl spatřujeme v získání rad, postupů a návodů k technickému řešení bezpečnosti budovy a navržených personálních opatření.

Výstupem projektu je tedy analýza v souladu s relevantními metodikami MV ČR zpracována odborníky z oblasti ochrany měkkých cílů s dlouholetou praxí tak, aby celý materiál byl užitečný a využitelný v praxi, tedy bude sloužit k doplnění vybavení a úpravám v chodu organizace.

2. Tvorba bezpečnostních procedur „invakuace“ a „lockdown“

Muzeum východních Čech v Hradci Králové v souladu se svou strategií a vizí předkládá tento projekt jako významný prostředek k realizaci ochrany a zabezpečení měkkého cíle Muzea východních Čech v Hradci Králové.

Obsahem projektu je vyhotovení bezpečnostní procedury „Invakuace“ a „lockdown“.

Cíl spatřujeme v získání unikátního postupu a plánu pro případy Invakuace a Lockdown jako vhodného bezpečnostního řešení.

Výstupem projektu jsou tedy bezpečnostní procedury v souladu s relevantními metodikami MV ČR zpracované odborníky z oblasti ochrany měkkých cílů s dlouholetou praxí tak, aby materiály byly užitečné a využitelné v praxi, tedy budou sloužit k doplnění vybavení a úpravám v chodu organizace.

3. Organizace a realizace cvičení k řešení mimořádné události v MVČ

Muzeum východních Čech v Hradci Králové v souladu se svou strategií a vizí předkládá tento projekt jako významný prostředek k realizaci ochrany a zabezpečení měkkého cíle – historické budovy Muzea na Eliščině nábřeží v Hradci Králové a Muzea války 1866 na Chlumu. Obsahem projektu jsou školení, nácviky a cvičení ke zvýšení bezpečnostního povědomí a přípravy personálu v rámci prevence. Nácviky a součinnostní cvičení jsou zaměřeny na vzniklé mimořádné situace, útoky, ale i na postupy dle nové procedury lockdown a invakuace.

Cíl spatřujeme ve zvýšení bezpečnostního povědomí a připravenosti personálu na mimořádnou událost ve spolupráci se složkami Integrovaného záchranného systému, převzetí kontroly nad mimořádnou situací, neboť první minuty a připravenost na ně hrají zásadní roli pro zmírnění dopadu incidentu.

Výstupem je přijetí funkčních opatření při vzniku mimořádné události, nácvik a součinnostní cvičení k řešení mimořádné události, proškolený personál v oblasti prevence.

4. Financování administrativního pracovníka

Muzeum východních Čech v Hradci Králové v souladu se svou strategií a vizí předkládá tento projekt jako významný prostředek k realizaci ochrany a zabezpečení měkkého cíle Muzea východních Čech v Hradci Králové.

Vzhledem k podávaným projektovým žádostem i současným aktivitám v Muzeu východních Čech týkajících se ochrany měkkých cílů preferujeme jednotného administrativního pracovníka, který se bude danou problematikou zabývat a bude o ni komplexně pečovat.

PODPORA ZÁJMOVÝCH KULTURNÍCH – MIMOMĚLECKÝCH AKTIVIT

Mykologická poradna, komentované vycházky pro veřejnost, přednášky pro veřejnost a výstava hub v Muzeu východních Čech v Hradci Králové v roce 2021

V rámci dotačního programu bylo požádáno o podporu mykologické poradny pro veřejnost, která je otevřena během roku v pondělí od 16 do 18 hodin v Muzeu východních Čech v Hradci Králové na Eliščině nábřeží. Zde jsou pro veřejnost určovány houby donesené (popř. doručené poštou) nebo z fotografií zaslaných emailem a podány informace o přinesených druzích hub. Kvůli poznávání hub, rostlin, jejich biotopů a ochraně lokalit budou uspořádány 3 exkurze pro veřejnost. Dále bude uskutečněno min. 5 přednášek. Výstava hub v Muzeu východních Čech v Hradci Králové – 26. ročník tradiční výstavy živých jedlých, nejedlých i jedovatých hub se uskuteční v říjnu 2021. V průběhu výstavy budou členové mykologického klubu seznamovat návštěvníky formou odborného výkladu s mykologií se zaměřením na ochranu přírody a prevenci otrav houbami. Součástí výstavy bude přednáška a doprovodný program – vědomostní a výtvarná soutěž. Rozhovory a zprávy o výstavě jsou zveřejňovány v médiích (rozhlas, tisk, televize) a na internetových stránkách.

V průběhu roku jsou podle zájmu pořádány další přednášky pro veřejnost nejen v Hradci Králové, ale i dalších městech.

KULTURNÍ AKTIVITY V OBLASTI PODPORY TRADIČNÍ LIDOVÉ KULTURY V ČESKÉ REPUBLICE NA ROK 2021 – PODPORA TRADIČNÍ LIDOVÉ KULTURY

1. Putovní výstava oceněných krajskou cenou v oblasti tradičních lidových řemesel

Příprava a realizace putovní výstavy držitelů krajského ocenění Zlatý kolovrat a na něj navazující Mistr tradiční rukodělné výroby. Výrobci budou představeni prostřednictvím profesních životopisů a fotodokumentace, vlastních výrobků. Výstavu doplní interaktivní prvky, DVD dokument a propagační tištěný materiál. Výstava podá působivý pohled na současnou řemeslnou tvorbu, která byla v minulosti na území Královéhradeckého kraje běžnou součástí každodenního života.

2. Výroba forem na modrotisk – příprava nominace na krajský seznam nemateriálních statků

Cílem projektu je vytvořit nominační návrh výroby modrotiskových forem pro krajský seznam nemateriálních statků. Výroba modrotisku je řemeslem, kterému se u nás věnují v současnosti pouze dvě dílny. Tiskařské formy jsou při výrobě modrotisku nutnou součástí. Bez forem by modrotisku nebylo. Práce posledních dvou formířů Milana Bartoše a Jaroslava Pluchy je naprosto zásadní pro kvalitní pokračování výroby modrotisku, tak jak jej známe a obdivujeme. Prozatím jsou posledními formíři, kteří umí formy na modrotisk vyrobit i opravit. Za svoje schopnosti byli oba pánové v roce 2020 oceněni titulem Nositel tradice lidových řemesel.

ERASMUS +

Žádost o akreditaci v programu Erasmus – vzdělávání dospělých

Žádáme o akreditaci instituce v rámci programu Erasmus – vzdělávání dospělých. Naší silnou potřebou je obecně získávat a dále rozvíjet mezinárodní kontakty a podněty a rozvíjet institucionální prostředí muzea o mezinárodní rozměr.

5. Spolupráce s dalšími institucemi

ARCHEOLOGICKÉ ODDĚLENÍ

Výměna literatury

V roce 2020 probíhala výměna literatury za časopis Archeologie východních Čech a další monografie vydané MVČ Spolupráce probíhá s cca 70 institucemi. Zastoupena jsou muzea, univerzity, ústavy akademií (DAI Frankfurt, SAV Nitra, PAN Wroclaw), státní úřady (Landesamt Dresden, NPÚ), okrajově též některé významnější soukromé subjekty působící v archeologii (Archaia Praha, Brno).

Východočeská regionální archeologická komise

Koordinace archeologické terénní činnosti v rámci Východočeské regionální archeologické komise (VRAK), kde jsou zastoupeny všechny organizace oprávněné k provádění archeologických výzkumů ve východních Čechách. Zasedání probíhá každý měsíc střídavě v MVČ a VČM v Pardubicích, případně on-line.

Program spolupráce s hledači detektorem kovů „Jak nalézat a neničit?“

Muzeum východních Čech v Hradci Králové koordinuje program s ostatními východočeskými institucemi a za konzultací s oběma Archeologickými ústavami AV ČR v Praze a v Brně.

Regionální sekce Klubu Augusta Sedláčka

S ohledem na epidemiologickou situaci proběhlo pouze jedno zasedání.

Státní pozemkový úřad

Konzultace pozemkových úprav pro Státní pozemkový úřad.

Komise archeologů při AMG za východočeský region

Mgr. Petra Sehnoutková je členkou výboru Komise archeologů při AMG za východočeský region. Připravovaný seminář komise byl zrušen.

Odbor územního plánování a stavebního řádu KÚ Královéhradeckého kraje

Aktualizace archeologické vrstvy územně analytických podkladů na mapovém serveru.

Univerzita Hradec Králové

Konzultace při zpracování archeologických nálezů z D11.

Archeologický ústav AV ČR v Brně

Výzkum středověkých militárií.

VŠCHT v Praze

Ing. Šárka Msallamová, Ph.D., Ústav kovových materiálů a korozního inženýrství. Analýzy materiálového složení sbírkových předmětů – depot seker ze starší doby bronzové z Kuklen.

Muzeum Vysočiny v Jihlavě

Mgr. Aleš Hoch, konzultace a zpřístupnění nálezů usní ze středověkých výzkumů.

Městská knihovna v Praze

Spolupráce při přípravě dokumentu, poskytnutí leteckých záběrů východočeských lokalit.

HISTORICKÉ ODDĚLENÍ

Arcibiskupství olomoucké

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Benediktinské arcidiecéze sv. Vojtěcha a sv. Markéty

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Biskupství královéhradecké

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Biskupství litoměřické

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Centrum mediévistických studií Filozofického ústavu Akademie věd České republiky a Univerzity Karlovy v Praze.

Pracovník historického oddělení působí jako volený a jmenovaný externí člen CMS (Fellows).

Cyklomuzeum – Areál Žireč

Probíhala spolupráce při realizaci výstavy „Okolo Hradce aneb Hradečáci na kole“ v MVČ HK a její propagaci. Vráceny byly zapůjčené sbírkové předměty.

Detektorová prospekce v Polánkách

Česká numismatická společnost, pobočka Hradec Králové

Průběžně probíhala komunikace ohledně odborné literatury, periodika Sběratelské zprávy a numismatického materiálu.

Česká televize

Proběhlo natáčení výstavy „Uprostřed Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550“ s jejími kurátory pro pořad „Toulavá kamera“ (vysíláno 8. 3. 2020).

České farmaceutické muzeum Kuks

Dohodnuta byla zápůjčka na výstavu „Poklady sbírek Královéhradeckého kraje“, vyřízena žádost a smlouva.

Český rozhlas

Realizována byla spolupráce při přípravě tematické rozhlasové reportáže o průběhu květnových událostí roku 1945 v Hradci Králové.

Divadlo Drak

Konzultováno bylo umístění nově objevené pamětní desky z 13. 5. 1928.

Františkánský klášter Hostinné

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Galerie moderního umění v Hradci Králové

Na výstavu „Uprostřed Koruny české“ bylo zapůjčeno pět defensorů pro zajištění správných klimatických podmínek ve výstavě.

Galerie výtvarného umění v Ostravě

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Garda města Hradce Králové

Průběžně probíhala spolupráce na vzpomínkových akcích k 154. výročí prusko-rakouské války roku 1866 a bitvy na Chlumu.

Historický ústav Akademie věd České republiky, v. v. i.

Pokračovala spolupráce při přípravě edice vzpomínkových pramenů na první světovou válku v letech 1914–1918, byla zakončena vydáním publikace Tváře války. Velká válka 1914–1918 očima českých účastníků.

Katedra historie Univerzity Palackého v Olomouci

Pracovník Historického oddělení se podílel na spolupráci v rámci obhajob disertačních prací jako oponent.

Klub konkretistů KK3 Hradec Králové

Podány byly informace o nerealizovaných projektech Josefa Gočára v Hradci Králové.

Komise místní samosprávy Hradec Králové Pražské Předměstí – sever

Realizována byla spolupráce na akci „Zažít město jinak“ (open air výstava fotografií).

Komitét pro udržování památek z války roku 1866, z. s.

Průběžně se uskutečňovala spolupráce na poli studia a popularizace dějin prusko-rakouské války a pietních vzpomínkových akcí na královéhradeckém bojišti.

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Pokračovala úzká spolupráce na poli ochrany tradiční lidové kultury.

Krkonošské muzeum ve Vrchlabí

Realizovány byly konzultace ohledně zpracování mincovního depotu z Janských Lázní a jeho převzetí do sbírky MVČ HK. Dohodnuta byla zápůjčka na výstavu „Poklady sbírek Královéhradeckého kraje“, vyřízena žádost a smlouva.

Lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Hradci Králové

Pokračovala dlouholetá spolupráce na seriálu článků s redakcí časopisu LF a FN HK Scan. Uskutečněna byla spolupráce na projektu 75 let Lékařské fakulty v Hradci Králové.

Město Hradec Králové

Pro odbor památkové péče byly připraveny pozitivní a negativní objekty: Wiplerova vila čp. 376, Klášter školských sester Notre Dame (nyní LDN) čp. 351, Učitelství ústav (nyní UHK) čp. 331, biskupský seminář a kostel sv. Jana Nepomuckého a čp. 263 v Klicperově ulici.

Město Chrudim

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Město Opočno

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Město Sobotka

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Městské muzeum a galerie Hořice

Poskytnuty byly konzultace k problematice správy numismatické sbírky, její evidence, k možnostem prezentace apod. Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“. Dohodnuta byla zápůjčka na výstavu „Poklady sbírek Královéhradeckého kraje“, vyřízena žádost a smlouva.

Městské muzeum a galerie Julie W. Mezerové v Úpici

Dohodnuta byla zápůjčka na výstavu „Poklady sbírek Královéhradeckého kraje“, vyřízena žádost a smlouva.

Městské muzeum a galerie Polička

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Městské muzeum a knihovna Čáslav

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

5. Spolupráce s dalšími institucemi

Městské muzeum Loreta v Chlumci nad Cidlinou

Dohodnuta byla zápůjčka na výstavu „Poklady sbírek Královéhradeckého kraje“, vyřízena žádost a smlouva.

Městské muzeum Moravská Třebová

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Městské muzeum Nové Město nad Metují

Dohodnuta byla zápůjčka na výstavu „Poklady sbírek Královéhradeckého kraje“, vyřízena žádost a smlouva.

Městské muzeum Nový Bydžov

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“. Dohodnuta byla zápůjčka na výstavu „Poklady sbírek Královéhradeckého kraje“, vyřízena žádost a smlouva.

Městské muzeum Polná

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Městské muzeum ve Dvoře Králové nad Labem

Proběhla spolupráce při přípravě žádosti o výběrové dotčení řízení v rámci programu MKČR na podporu tradiční lidové kultury. Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“. Dohodnuta byla zápůjčka na výstavu „Poklady sbírek Královéhradeckého kraje“, vyřízena žádost a smlouva.

Městské muzeum v Jaroměři

Dohodnuta byla zápůjčka na výstavu „Poklady sbírek Královéhradeckého kraje“, vyřízena žádost a smlouva.

Městské muzeum v Nové Pace

Dohodnuta byla zápůjčka na výstavu „Poklady sbírek Královéhradeckého kraje“, vyřízena žádost a smlouva.

Městské muzeum v Žacléři

Dohodnuta byla zápůjčka na výstavu „Poklady sbírek Královéhradeckého kraje“, vyřízena žádost a smlouva.

Metropolitní kapitula sv. Václava v Olomouci

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Moravská galerie v Brně

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Moravský zemský archiv v Brně

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou

V rámci pokračování studia numismatických sbírek regionálních muzeí Rychnovska byla konzultována problematika mincovních nálezů. Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“. Dohodnuta byla zápůjčka na výstavu „Poklady sbírek Královéhradeckého kraje“, vyřízena žádost a smlouva.

Muzeum Boženy Němcové v České Skalici

Dohodnuta byla zápůjčka na výstavu „Poklady sbírek Královéhradeckého kraje“, vyřízena žádost a smlouva.

Muzeum bratří Čapků ve Svatoňovicích

Dohodnuta byla zápůjčka na výstavu „Poklady sbírek Královéhradeckého kraje“, vyřízena žádost a smlouva.

Muzeum Brněnska

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Muzeum Broumovska

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Muzeum Náchodska

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“. Dohodnuta byla zápůjčka na výstavu „Poklady sbírek Královéhradeckého kraje“, vyřízena žádost a smlouva.

Muzeum Podkrkonoší v Trutnově

Konzultován byl tamní mincovní nálezový materiál. Dohodnuta byla zápůjčka na výstavu „Poklady sbírek Královéhradeckého kraje“, vyřízena žádost a smlouva.

Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Nakladatelství Garamon

Připravován byl stolní kalendář na rok 2021 „Hradec Králové a péče o zdraví na historické fotografiích“.

Národní archiv Praha

Spolupráce na projektu Specifický výzkum 2020 „Experimentální rekonstrukce obrazu z nepublikovaných negativů ze sbírek Muzea východních Čech v Hradci Králové“ – vybráno 240 negativů, poté zúženo na 60 negativů.

Národní galerie v Praze

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“. Vrácena byla výpůjčka na výstavu Stanislava Suchardy ve Veletržním paláci v Praze.

Národní knihovna České republiky

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Národní muzeum v Praze

Poskytnuty byly informace o vybraných nálezech pražských grošů ve sbírce MVČ HK. Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Národní památkový ústav, Územní odborné pracoviště v Josefově

Probíhala spolupráce na výstavě a dalších výstupech spojených s projektem Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550. Výzkum, interpretace, prezentace. Zpřístupněny byly předměty z výstavy „Uprostřed Koruny české“ k fotografické dokumentaci.

Národní památkový ústav, Územní odborné pracoviště v Kroměříži

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

5. Spolupráce s dalšími institucemi

Národní památkový ústav, Územní odborné pracoviště v Pardubicích

Zpřístupněny byly předměty z výstavy „Uprostřed Koruny české“ k fotografické dokumentaci.

Národní památkový ústav, Územní památková správa na Sychrově

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského v Praze

Průběžně probíhala spolupráce, odborné konzultace, výměna informací a materiálů v rámci řešení interního výzkumného úkolu Školní obrazy ve sbírce Muzea východních Čech v Hradci Králové a přípravě publikace věnované školním obrazům v rámci řady Fontes Musei Reginaehradecensis. Realizována byla spolupráce na převzetí putovní výstavy Komenský v komiksu na rok 2021.

Oblastní muzeum v Litoměřicích

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Projektant Libor Klubal, DiS. samostatný projektant, Náchod

Poskytnuty byly pozitiviv a negativy domu čp. 300 – Adalbertinum.

Regionální muzeum a galerie v Jičíně

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“. Dohodnuta byla zápůjčka na výstavu „Poklady sbírek Královéhradeckého kraje“, vyřízena žádost a smlouva.

Regionální muzeum Litomyšl

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Regionální muzeum v Chrudimi

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“. Zprostředkována byla výpůjčka předmětů na výstavu „Víra v umění – umění ve víře. Výtvarná kultura Chrudimska ve středověku“.

Římskokatolická farnost – arciděkanství Chrudim

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost – arciděkanství Pardubice

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost Bystré u Poličky

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost Červená Voda

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost – děkanství Broumov

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost – děkanství Heřmanův Městec

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost – děkanství Hostinné

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost – děkanství Jilemnice

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost – děkanství Kostelec nad Orlicí

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost – děkanství Lanškroun

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost – děkanství Ledec nad Sázavou

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost – děkanství Náchod

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost – děkanství Opočno

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost – děkanství Police nad Metují

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost – děkanství Rychnov nad Kněžnou

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost – děkanství Ústí nad Orlicí

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost – děkanství Vysoké Mýto

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost Horní Heřmanice

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost Chornice

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost Jaroměřice u Jevíčka

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost Jevíčko

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost Králíky

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

5. Spolupráce s dalšími institucemi

Římskokatolická farnost Kutná Hora – Sedlec

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost Lázně Bohdaneč

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost Opatov v Čechách

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost Ostřetín

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost Pohled

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost – probošství Litomyšl

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost Svitavy

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost Svojanov

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost Vamberk

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost Vrbatův Kostelec

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost Vysoké Veselí

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Římskokatolická farnost Žiželice

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Sdružení pro Vízmburk, z.s.

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Společenský magazín Salonky Hradec Králové

Poskytnuty byly fotografie starého města Hradce Králové k roku 1920.

Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu

Poskytnuty byly pozitivy a negativy sadů a parků z historické sbírky muzea pro vydávaný časopis.

Správa Kolowratského zámku

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Státní oblastní archiv v Zámruku

Realizována byla spolupráce na zápůjčkách na výstavu „Uprostřed Koruny české“.

Státní okresní archiv Hradec Králové

V součinnosti s vybranými pracovníky historického oddělení probíhala spolupráce při přípravě 11. čísla odborného recenzovaného historického časopisu Královéhradecko, a to jak v rámci redakční rady, tak autorsky ve věci obsahu. Uskutečněno bylo studium materiálů se vztahem k rodině Sehnoutka-Steinský a materiálů k dějinám ochotnického divadla.

Strahovský klášter

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

Na rok 2020 byl připraven cyklus odborných přednášek a komentovaných prohlídek výstav MVČ HK pro Klub seniorů, vzhledem k uzavření muzea byla realizována pouze část připraveného programu. Pracovníci historického oddělení spolupracovali ve věci tvorby autorského obsahu tří letošních čísel periodika Občasník Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové.

Třebechovické muzeum betlémů

Dohodnuta byla zápůjčka na výstavu „Poklady sbírek Královéhradeckého kraje“, vyřízena žádost a smlouva.

TV Metuje (Nové Město nad Metují)

Natáčení dokumentárního filmu z výstavy „Uprostřed Koruny české“ pro potřeby muzea a dokumentaci tohoto významného počínu.

Univerzita Hradec Králové

Proběhl výběr fotografií pro webové stránky UHK k 70. výročí konce 2. sv. války v Hradci Králové, spolupráce s Pedagogickou fakultou při přípravě programu k 100. výročí světové premiéry Čapkovy hry R. U. R. v Hradci Králové. Pracovník historického oddělení se podílel na spolupráci v rámci obhajob bakalářských diplomových prací jako oponent s Katedrou archivnictví a pomocných věd historických Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové.

Uměleckoprůmyslové museum v Praze

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Univerzita Palackého v Olomouci

Ve spolupráci s pracovníky univerzity byla připravena vědecká konference „Ve středu Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550“, konaná ve dnech 5. 3. – 6. 3. 2020.

Úřad pro zastupování státu ve věcech majtkových

Poskytnuty byly informace o numismatické části řešené pozůstalosti, určena vybraná platidla a medaile a provedeno rámcové ocenění.

Ústav dějin umění Akademie věd České republiky, v. v. i.

Ve spolupráci byla připravena výstava „Uprostřed Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550“. Prostřednictvím pracovníka historického oddělení pokračovala spolupráce na řešení projektu Grantové agentury České republiky Obraz/y v době Přemyslovců: kontexty a formy.

Vědecká knihovna Olomouc

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Vlastivědné muzeum v Olomouci

Proběhla spolupráce na výstavě „Okolo Hradce aneb Hradečáci na kole“. Byly vráceny sbírkové předměty.

Východočeské muzeum v Pardubicích

Realizována spolupráce na výstavě „Okolo Hradce aneb Hradečáci na kole“. Byly vráceny vybrané sbírkové předměty. Za účasti zástupce MVČ HK proběhla jednání redakční rady Východočeského sborníku historického. Byla vrácena zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

Základní umělecká škola Habrmanova, Hradec Králové

Dohledávány byly informace ke vzniku, autorství a osazení busty Komenského nad vchodem školy.

Západočeské muzeum v Plzni

Proběhla spolupráce na výstavě „Okolo Hradce aneb Hradečáci na kole“ v MVČ HK. Vráceny byly sbírkové předměty.

Zemský archiv v Opavě, pobočka Olomouc

Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

PŘÍRODOVĚDECKÉ ODDĚLENÍ

Východočeská pobočka České botanické společnosti

V rámci činnosti Východočeské pobočky České botanické společnosti se uskutečnily:

- na Přírodovědecké fakultě Univerzity Hradec Králové výroční členská schůze spojená s přednáškou I. Králíčka „Tádžikistán – přechod Fanských hor“ (28. 2., účast 26 lidí),

- botanická exkurze do Stárkovských bučin pod vedením J. Jíraska (23. 5., účast 10 lidí),
- botanická exkurze do Olešnice u Častolovic pod vedením J. Doležala (6. 6., účast 9 lidí),
- floristický minikurz v Olešnici v Orlických horách ve dnech 11. – 14. června 2020. Byl pořádaný Východočeskou pobočkou České botanické společnosti ve spolupráci se Správou CHKO Orlické hory. Kurzu se zúčastnilo 35 zájemců.
- dendrologická exkurze do zámeckého parku v Chlumci nad Cidlinou pod vedením Z. Blahníka (19. 9., účast 30 lidí).

Východočeská pobočka České společnosti entomologické

Terénní exkurze PR Slavická obora, PR Boušovka v CHKO Železné hory (18. – 20. 7. 2020) v rámci „Entomologických dní pořádaných Východočeskou pobočkou České společnosti entomologické (B. Mocek).

Česká ornitologická společnost

M. Paclík redigoval 56. ročník časopisu *Sylvia*. <https://www.birdlife.cz/co-delame/publikace/sylvia/obsahy-vyslych-cisel/sylvia-56-2020/>

Český svaz chovatelů

Mgr. Martin Paclík, Ph.D., je členem Rady plemenné knihy drůbeže a výboru Klubu chovatelů českých slepic, zapojení do programu záchrany Genových zdrojů ČR (česká slepice).

Ústav geoniky AV ČR

Dr. P. Roštinský, Ústav geoniky AV ČR, konzultace projektu týkající se geomorfologie a geologie Podorlicka.

Botanický ústav AV ČR, Průhonice

Spolupráce s RNDr. J. Štěpánkem v rámci studia rodu *Taraxacum* a s Mgr. Jindřichem Chrtkem, jun., CSc. v rámci studia rodu *Pilosella* a *Hieracium*.

Katedra Botaniky Přírodovědecké fakulty univerzity Palackého v Olomouci

Spolupráce s doc. RNDr. Bohumilem Trávníčkem, Ph.D. v rámci studia rodu *Taraxacum*.

Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity v Brně

Spolupráce s Ing. Jiřím Danihelkou, Ph.D. v rámci studia botaniky.

NÁVŠTĚVNICKÉ A VÝSTAVNÍ ODDĚLENÍ

Filozofická fakulta Univerzity Hradec Králové

Spolupráce na interaktivních prohlídkách fyzických výstav v rámci studentských stáží.

Fakulta elektrotechniky a informatiky Univerzity Pardubice

Spolupráce na interaktivních prohlídkách fyzických výstav v rámci studentských stáží.

6. Členství v mezinárodních a celorepublikových organizacích

ICOM

Muzeum východních Čech v Hradci Králové je členem Českého výboru Mezinárodního svazu muzeí.

AMG

Muzeum východních Čech v Hradci Králové je členem Asociace muzeí a galerií České republiky.

Mgr. Jan Juráček je členem České geologické společnosti, České asociace geomorfologů a Central European Tectonic Studies Groups.

RNDr. Věra Samková, Ph.D. je členkou České botanické společnosti, pracuje v kontrolní komisi ČBS.

RNDr. Stanislav Štamberg, CSc. je člen vědecké rady Globálního Geoparku UNESCO – Český ráj a dále člen redakční rady časopisu Geodiversitas – vydávaného Muzeem přírodních věd v Paříži.

Bc. Tereza Tejklová je členkou výboru České mykologické společnosti, členkou výboru Sekce pro výzkum diverzity a ochranu hub (makromycetů) při České vědecké společnosti pro mykologii a dále členkou redakční rady časopisů Mykologický sborník – vydávaného Českou mykologickou společností a Orlické hory a Podorlicko – vydávaného Muzeem a galerií Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou.

Doc. Mgr. Petr Grulich, Ph.D. je členem pedagogicko-psychologického panelu program ÉTA Technologické agentury České republiky.

7. Zahraniční spolupráce

ARCHIDIECEZIA WROCŁAWSKA

Archidiecezia Wrocławska se dohodnutou zápůjčkou artefaktu z počátku 16. století zapojila do realizace výstavy „Uprostřed Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550“. Vrácena byla zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

BENEDIKTINERSTIFT ADMONT

Benediktinerstift Admont byl osloven v návaznosti na přípravu výstavy „Uprostřed Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550“. Po skončení výstavy bylo domluveno vrácení cenného artefaktu souvisejícího s Albertem ze Šternberka, mj. biskupem litomyšlským.

GERMANISCHES NATIONAL MUSEUM IN NÜRNBERG

Spolupráce se uskutečnila v souvislosti s přípravou výstavy „Uprostřed Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550“. Významná zápůjčka spojená s osobou arcibiskupa Arnošta z Pardubic a Kladskem, které neodmyslitelně patří do zkoumané oblasti, byla vrácena ještě v průběhu konání výstavy v květnu roku 2020.

KURIA DIECEZJALNA ŚWIDNICA

Do projektu zahrnujícího přípravu výstavy „Uprostřed Koruny české, Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550“ se zapojila také Kuria Diecezjalna Świdnica. Dohodnuto bylo vrácení zápůjčky z výstavy „Uprostřed Koruny české“.

MUZEUM ZIEMI KŁODZKIEJ W KŁODZKU

Spolupráce byla navázána s muzeem v Kłodzku z důvodu přípravy výstavy „Uprostřed Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550“. Jmenované muzeum na ni poskytlo významné předměty, které jsou dokladem vyspělosti zkoumané oblasti východních Čech, k níž Kladsko v té době patřilo. Zápůjčka z výstavy „Uprostřed Koruny české“ byla vrácena zpět.

ŠTÁTNY ARCHIV V TRNAVE

Na základě dříve dohledaných dobových zpráv ve východočeských periodikách Orličan a Posel z Podhoří o mincovním nálezu z obce Šterusy (okr. Piešťany) byla zjišťována existence dalších k němu se vážících písemných materiálů v trnavském archivu.

VERWALTUNG STIFT STAMS

Rovněž tato instituce byla oslovena kvůli přípravě výstavy „Uprostřed Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550“, do níž se zapojila zápůjčkou artefaktu spjatého s osobou biskupa Jana Železného, který byl po skončení výstavy vrácen.

TU BERGAKADEMIE FRAIBERG, NATURHISTORISCHEN MUSEUMS SCHLOSS BERTHOLDSBURG SCHLEUSINGEN

Spolupráce s pracovníky Bergakademie ve Freibergu a Muzea ve Schleusingenu na zpracování fauny z Českých a Německých permokarbonských pánví.

MUSÉUM NATIONAL D'HISTOIRE NATURELLE

Spolupráce s kolegy z Muséum national d'Histoire naturelle v Paříži na zpracování permokarbonské fauny z pánve Brive ve Francii a z Boskovické brázdy.

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ MUZEUM – PRÍRODOVEDNÉ MÚZEUM

Spolupráce s kolegy ze Slovenského národného múzea na průzkumu mykobioty v lužních lesích Podunajské nížiny v okolí Bratislavy v rámci interního vědeckovýzkumného úkolu.

8. Výstavní a edukační činnosti

MUZEUM VÁLKY 1866

Muzeum války 1866 bylo z technických důvodů mimořádně do konce června 2020 uzavřeno. Důvodem byla instalace nové klimatizace do vstupní haly expoziční budovy. Návštěvníci i zaměstnanci se tak dočkali zpříjemnění podmínek, hlavně v letních měsících a za slunných dnů, kdy pod prosklenou střechou teploty dosahovaly nadlimitních hodnot. Zároveň byla mírně doplněna i stávající expozice. Její znovuootevření proběhlo na počátku července.

Sezona v muzeu války 1866 začala otevřením doplněné stálé expozice, zahájením výstavy o archeologii prusko-rakouského konfliktu, realizované ve spolupráci s UHK a přednáškou týkající se umění z války r. 1866. Umění prusko-rakouské války přiblížilo unikátní sbírkové předměty MVC, které návštěvníci mohli vidět o výročním víkendu 3. – 5. 7. 2020

v Muzeu války 1866. Kromě nich byly ke zhlédnutí též originální části výstroje a výstroje bojujících armád.

4. července 2020 bylo možné navštívit dobové vojenské ležení, s vojskem se vydat do místa nejkrutějších bojů v lese Svíb a dozvědět se o archeologickém zkoumání hrobů padlých vojáků.

Na podzim se návštěvníci mohli těšit na zpřehledněnou expozici, panelovou výstavu věnovanou archeologii konfliktů 19. století, také se mohli seznámit s uniformami, výzbrojí a výstrojí armád, které se 3. 7. 1866 střetly u Hradce Králové v největší polní bitvě, která se kdy odehrála na území České republiky. K dispozici byly také služby našich průvodců, kteří ochotně provedli areálem pomníků a válečných hřbitovů hradeckého bojiště.

Otevření doplněné stálé expozice

Přednáška v rámci otevření doplněné stálé expozice

Pietní akt u Baterie mrtvých

Pietní akt u Baterie mrtvých

8. Výstavní a edukační činnosti

HISTORICKÁ BUDOVA

Výstavní a edukační činnost muzea v roce 2020 byla značně poznamenána několika vlnami pandemie nemoci covid-19. Hned v prvních měsících roku byla zahájena hlavní výstava sezony „Uprostřed Koruny české – Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550“, která byla vyústěním tří roky trvajícího projektu, v němž se angažovaly mj. Univerzita Palackého v Olomouci, Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Národní památkový ústav a Ústav dějin umění Akademie věd České republiky, v. v. i. Současně s novými výstavními projekty, v prvních měsících roku 2020, muzeum prezentovalo výstavy zahájené v roce 2019 – například výstavu „Okolo Hradce aneb Hradečáci na kole“. Neméně reprezentativní byly výstavy „Poklady sbírek Královéhradeckého kraje“ a „Skoletí – 100 let sklářské školy v Železném Brodě“. Rodinami s dětmi byla nejvíce navštěvována výstava „Záchrankou kolem světa“ představující část sbírky modelů soukro-

mého sběratele se záchranářskou tematikou. V celé republice unikátní byla výstava ke stoletému výročí ústavy ČR a branného zákona „1920–2020: století československé ústavnosti a demokratické armády“. Polozapomenutá školní pomůcka byla představena výstavou „Není obraz jako obraz“. Ke 140. výročí od narození architekta Josefa Gočára byl zahájen výstavní cyklus Klubu konkrétníků – Konkrétní podzim. Počátkem října proběhla tradiční výstava živých a pěstovaných hub. Po celou dobu výstavy bylo možné si vylechnout odborný výklad a nechat si určit donesené vzorky. Sté výročí narození a desáté výročí úmrtí významné osobnosti církevního i občanského života Hradce Králové a celé hradecké diecéze připomněla výstava „Století Karla Otčenáška“. V závěru roku byla otevřena výstava „Pražský groš – příběh nejslavnější české mince“ mapující vývoj tohoto platidla. Tato sezona byla nejen pro návštěvníky velmi složitá kvůli opakovaným restriktivním opatřením vlády ČR.

Reportáž České televize z výměny rukopisů ve výstavě Uprostřed Koruny české

Vernisáž výstavy Uprostřed Koruny české

Vernisáž výstavy 1920–2020: století čsl. ústavnosti a dem. armády

Vernisáž výstavy Záchrankou kolem světa

8. Výstavní a edukační činnosti

EXPOZICE

MUZEUM VÁLKY 1866

Expozice poskytuje návštěvníkům základní informace o průběhu prusko-rakouské války a bitvy u Hradce Králové. Ukázka základní výstroje a výzbroje rakouské a pruské pěchoty, dělostřelectva, jezdeckta i dalších jednotek, je doplněna dobovou ikonografií. V roce 2020 byla expozice částečně inovována a doplněna.

PŘÍRODOVĚDECKÁ EXPOZICE – PŘÍPRAVNÉ A ORGANIZAČNÍ PRÁCE

V roce 2020 bylo zakoupeno 55 modelů hub tj. 33 druhů pro část expozice Proměny přírody a Třídíme přírodu. Bylo zakoupeno 8 ks preparátů exotických druhů různých řádů hmyzu (např. cikáda, kudlanka, saranče, svítilka, žahalka) k prezentaci v části Třídíme přírodu. Byl zhotoven odlitek z pryskyřice třetihorního předchůdce slonů *Deinotherium* podle originálu uloženého v Národním muzeu pro část Země v pohybu. Externím preparátorem bylo vypreparováno 5 ks obratlovců. Byla aktualizována část Třídíme přírodu – připomínky ke konkrétním prvkům, navrženo doplnění modelů.

ARCHEOLOGICKÁ EXPOZICE – PŘÍPRAVNÉ A ORGANIZAČNÍ PRÁCE

V roce 2020 pokračovaly práce na výtvarném řešení archeologické expozice ve spolupráci kurátora PhDr. Miroslava Nováka, Ph.D. s autorkou výtvarného řešení MgA. Kristýnou Täubelovou, Ph.D. Na přípravě textů a výběru sbírkových předmětů dále spolupracovali Mgr. Petr Čechák (paleolit), Mgr. Kateřina Čecháková (doba laténská), Mgr. Pavel Horník (doba římská a stěhování národů), Mgr. Radek Bláha (raný středověk až novověk). Proběhly konzultace k multimediálním prvkům a edukačnímu zázemí. Návrh expozice předpokládá úvodní část „Příběh krajiny“, páteřní časovou osu „Příběh kultury“ a s ní komunikačně propojených šest samostatných tematických odboček „Příběhy lidí“. V posledně jmenovaném okruhu a v edukačním zázemí došlo k opakovaným změnám v dispozicích, na které bylo nutno reagovat změnami ve výtvarném řešení.

EXPOZICE K DĚJINÁM MĚSTA HRADCE KRÁLOVÉ

V roce 2020 pokračovaly přípravné práce na plánovaných nových expozicích Muzea východních Čech v Hradci Králové. Na konci roku byl vysoutěžen dodavatel a zhotovitel expozic – Chládek a Tintěra a.s. Hned na začátku roku 2021 proběhne předání stavby a započne budování expozice.

Odborní kurátoři historického oddělení v průběhu roku 2020 připravili pro tuto část expozice finální texty audioprůvodců, textové podklady pro překlady, textové podklady pro grafické a textové panely, včetně výběru fotografií. Probíhal také další výběr sbírkových předmětů a fotodokumentace sbírkových předmětů pro expozici a projekt OPVVV. Dále byly dokončeny přípravné práce na středověké části expozice města Hradce Králové „Cesta k městu českých královen“, jejímž kurátorem je Mgr. Radek Bláha. Upřesňovány byly texty a výběr sbírkových předmětů. Průběžně probíhaly konzultace na výtvarném řešení a změny související se zadáním soutěže na realizaci expozice.

VÝSTAVY

OKOLO HRADCE ANEB HRADEČÁCI NA KOLE

1. 11. 2019 – 22. 3. 2020

Výstava byla určena především všem milovníkům cyklistiky. Návštěvníci se mohli těšit nejen na unikátní „velocipedy“, které lidé v průběhu historie jízdního kola vynalezli, ale především na kola z období první republiky, kdy se jízdní kolo stalo neodmyslitelnou součástí téměř každé hradecké rodiny a bylo také běžným dopravním prostředkem v okolních městech a obcích. Výstava byla pořádána ve spolupráci s Cyklomuzeem v Areálu Žireč.

OPERACE BARIUM – 2. SVĚTOVÁ VÁLKA A KRÁLOVÉHRADECKO

1. 11. 2019 – 5. 1. 2020

Výstava přiblížila dějiny odboje v Hradci Králové – utváření silné místní organizace Obrany národa, její rozbití a aktivizaci působením čs. paravýsadku Barium z Velké Británie. Výstava byla pořádána u příležitosti 75. výročí působení paraskupiny Barium v Hradci Králové, jenž je spojen s její rozsáhlou zpravodajskou sítí, zapojením se řady Hradečanů do protinacistického odboje a smrtí jejího velitele, nadporučíka Josefa Šandery.

TAJEMSTVÍ PTAČÍ SEKERY

1. 11. 2019 – 12. 1. 2020

Výstava návštěvníkům nabídla možnost spatřit unikátní stříbrem tuzovanou miniaturní sekeru – moravskou bradatíci z 9. století. Jednalo se o artefakt, který nemá ve střední Evropě období. Ojedinelá byla především výzdoba v podobě letících ptáčků.

UPROSTŘED KORUNY ČESKÉ. GOTICKÉ A RANĚ RENESANČNÍ UMĚNÍ VÝCHODNÍCH ČECH 1250–1550

7. 2. – 26. 7. 2020

Hlavní výstava sezóny byla obohacena o významné mezinárodní zápůjčky. Poprvé v novodobé historii představila ucelený pohled na bohatství regionu východních Čech v období od 13. do 16. století. Dosud málo známý fond středověké a raně renesanční výtvarné kultury východočeského regionu byl představen v širokých kulturně historických souvislostech střední Evropy.

Na výstavě bylo shromážděno přes 400 uměleckých předmětů zahrnujících sochy, deskové obrazy, celé středověké oltáře, knižní malbu, archíválie, umělecké řemeslo, archeologické památky a doklady každodennosti středověkého člověka. Nejrozsáhlejší konvolut uměleckých děl zapůjčilo Biskupství královéhradecké. Výstava sledovala i proměnlivé vztahy mezi východními Čechami a sousedními oblastmi, zejména

Slezskem. Soubor byl doplněn také o prestižní zápůjčky z Polska, Rakouska a Německa. Vůbec poprvé v historii muzea v Hradci Králové byla takto komplexně ukázána kultura regionu východních Čech od doby posledních Přemyslovců až do konce období vlády Jagellonské dynastie.

8. Výstavní a edukační činnosti

NENÍ OBRAZ JAKO OBRAZ

15. 5. 2020 – 25. 10. 2020

Výstava o školních obrazech, důležitých učebních pomůčkách, které byly od konce 19. století k nalezení v každé třídě českých škol, nabídla k vidění rozmanitost témat i různých formátů a výtvarná provedení. Návštěvníci se také seznámili s českými nakladateli a dalšími školními pomůckami, které při výuce používali učitelé v 19. a ve 20. století.

SKLOLETÍ / 100 LET SKLÁŘSKÉ ŠKOLY V ŽELEZNÉM BRODĚ

3. 7. 2020 – 25. 10. 2020

Tato první ryze česká sklářská škola působící na našem území a zároveň největší sklářská škola v Evropě, připravila reprezentativní výběr děl mapující tvůrčí úsilí posledního desetiletí doplněný ukázkami skla z období první republiky. Vystavené umělecké artefakty, realizované žáky podle jejich vlastních návrhů, prokazují zásadní vliv na výtvarnou, řemeslnou i technologickou úroveň českého sklářství. Výstava prezentovala díla v technikách broušeného skla, tavené skleněné plastiky, rytí skla a malování skla, hutního tvarování skla, zpracování technického skla a výroby skleněných figurek nebo skleněný šperk.

8. Výstavní a edukační činnosti

ZÁCHRANKOU KOLEM SVĚTA

31. 7. 2020 – 3. 1. 2020

Výstava hraček a modelů ze soukromé sbírky lékaře Anatolije Truhláře představila sanitní vozidla, vlaky, letadla a plavidla používaná pro transport pacientů, zdravotnického personálu a vybavení ve 40 zemích světa. Výstava byla součástí oslav výročí 40 let záchranné služby a 30 let letecké záchranné služby v Hradci Králové.

8. Výstavní a edukační činnosti

1920–2020: STOLETÍ ČESKOSLOVENSKÉ ÚSTAVNOSTI A DEMOKRATICKÉ ARMÁDY

1. 8. 2020 – 1. 11. 2020

Výstava připomněla 100. výročí podmínek nutných po vzniku československé armády: vydání ústavy ČSR a z ní vyplývajícího branného zákona, návratu ruských legií, splnutí legionářů a Domácího vojska v jeden celek a konce bojů o územní integritu republiky. Výstava také přiblížila čs. armádu 20. let, která si navzdory hrůzám světové války, finančním škrtkům a nepřízní politiků získala srdce národa. O dekádu později se pak stala symbolem odhodlání v protinacistickém boji.

KONKRÉTNÍ PODZIM – FENOMÉN GOČÁR

4. 9. 2020 – 30. 10. 2020

Klub konkretistů sdružuje umělce, kteří tvoří v duchu konkrétního umění, tzn., že jejich tvorba je nezobrazivá, neobsahuje příběhy, nezobrazuje přírodu, děj ani předměty. Umělci tvoří nejen v médiu malby, grafiky, objektu či sochy, ale pohybují se i v prostředí konceptu, videa či performance. Na počest Josefa Gočára, inspirováni jeho tvorbou, odkazem a vizí, uspořádali Klub konkretistů a hosté výstavní projekt v několika galeriích a exteriérech města prezentující nejen klasické přístupy, ale i současné trendy na poli vizuálního umění. Tradiční výstavní projekt Klubu konkretistů se v roce 2020 zaměřil na výročí narození architekta Gočára, který významně ovlivnil tvář moderního Hradce Králové.

POKLADY SBÍREK KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE

25. 9. 2020 – 21. 2. 2021

Výstava byla reprezentativním výběrem nejzajímavějších exponátů ze sbírkového bohatství devatenácti muzeí Královéhradeckého kraje a konala se ve spolupráci s Regionálním muzeem a galerií v Jičíně, které vydalo v roce 2018 stejnojmennou publikaci. Zastoupeny zde však byly i mnohé vzácné předměty, které v knize nenajdete. Výstavu doplnily také zajímavé fotografie a texty, které přiblížily historii jednotlivých muzeí.

8. Výstavní a edukační činnosti

PODZIMNÍ VÝSTAVA HUB

8. 10. 2020 – 10. 10. 2020

Počátkem října proběhla tradiční výstava živých a pěstovaných hub. Po celou dobu výstavy bylo možné si vyslechnout odborný výklad a nechat určit donesené vzorky. Bylo vystaveno 416 druhů hub, akci navštívilo 418 návštěvníků. Při výstavě byla uspořádána vědomostní soutěž pro žáky základních škol. Ukázky pěstovaných hub a sadeb poskytla firma jedlehouby.cz.

PRAŽSKÝ GROŠ – PŘÍBĚH NEJSLAVNĚJŠÍ ČESKÉ MINCE

10. 10. 2020 – 4. 4. 2021

Pražské groše můžeme bez nadsázky označit za nejslavnější peníze českých dějin. Jejich vznik je spojen s reformou Václava II. z roku 1300. Následně byly s určitými přestávkami raženy po dobu takřka dvou a půl století. Díky své kvalitě si našly cestu do oběhu téměř celé Evropy. Cílem této výstavy bylo ukázat jejich „příběh“ a zároveň tak prezentovat hned několik cenných mincovních depotů.

STOLETÍ KARLA OTČENÁŠKA

4. 12. 2020 – 4. 4. 2021

Výstava připomněla 100. výročí narození a 10. výročí úmrtí významné osobnosti církevního i občanského života Hradce Králové a celé královéhradecké diecéze – Karla Otčenáška. Životní osudy 23. sídelního biskupa, jemuž papež Jan Pavel II. roku 1998 udělil titul arcibiskupa, kopírovaly pohnutou dobu, v níž žil. Autorům se podařilo shromáždit dobové materiály, zejména fotografie, ale například i denní tisk či předměty, které s životem Karla Otčenáška úzce souvisí a veřejnost je dosud neměla možnost spatřit.

PŘEDNÁŠKY A AKCE PRO VEŘEJNOST

OPERACE BARIUM – 2. SVĚTOVÁ VÁLKA A KRÁLOVÉHRADECKO – KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY

3. 1. 2020

V rámci komentované prohlídky byla připomenuta kromě akce Barium, význačné odbojové akce úzce spjaté s Hradcem Králové – místem seskoku, rozsáhlá síť domácích spolupracovníků a smrt velitele skupiny, zároveň také několik významných výročí spjatých s československou armádou, a to sice 100 let od unifikace čs. branné moci a 80 let od bojů 1. čs. divize ve Francii.

HRADEC KRÁLOVÉ, KŘIŽOVATKA CEST V PRVNÍ POLOVINĚ 20. STOLETÍ

6. 1. 2020

Přednáška doc. Mgr. Petra Grulichy, Ph.D. pro OK ČKAIT Hradec Králové.

TAJEMSTVÍ PTAČÍ SEKERY – KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY

8. 1. 2020

Mgr. Bc. Petra Sehnoutková seznámila v rámci komentované prohlídky návštěvníky s unikátní stříbrnou tuzovanou miniaturní sekerou – moravskou bradaticí z 9. století. Návštěvníci se mimo jiné dozvěděli souvislosti vedoucí archeology v pátrání po jejím původu.

OKOLO HRADCE ANEB HRADEČÁCI NA KOLE – KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY

9. 1., 23. 1., 6. 2. (klub seniorů), 27. 2., 28. 5., 10. 9. 2020 (klub seniorů)

Při komentované prohlídce výstavy se návštěvníci přímo od kurátorky PhDr. Pavly Koritenské dozvěděli zajímavosti, které provázely vznik této expozice, nahlédli tak do zákulisí příprav a zazněl i příběh některých konkrétních předmětů. Vždyť kolo už od první republiky neodmyslitelně k Hradci Králové patří. Jediné, co výstava nedokázala zprostředkovat, byl vítr ve vlasech při jízdě na kole.

S VYSVĚDČENÍM DO MUZEA

31. 1. 2020

V pátek 31. ledna po celý den měli do muzea vstup zdarma děti, které s sebou přinesly aktuální vysvědčení. Mohly tak navštívit výstavu „Okolo Hradce aneb Hradečáci na kole“ a od 10:00 a 13:00 hodin se zúčastnit interaktivní soutěže ze světa cyklistických rekordů a zajímavostí ve stylu Riskuj!

UPROSTŘED KORUNY ČESKÉ – GOTICKÉ A RANĚ RENESANČNÍ UMĚNÍ VÝCHODNÍCH ČECH 1250–1550 – KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY

11. 2., 25. 2., 26. 2., 28. 2., 5. 3., 6. 3., 10. 3., 19. 5., 26. 5., 28. 5., 2. 6., 3. 6., 9. 6., 10. 6., 11. 6., 16. 6., 17. 6., 18. 6., 23. 6., 25. 6. (klub seniorů), 2. 7. 2020

V průběhu konání výstavy probíhaly v několika termínech také komentované prohlídky, které byly zaměřeny na různé oblasti. Návštěvníci se tak mohli seznámit s výtvarnou kulturou východních Čech v průběhu tří staletí, zasazením jednotlivých děl do historického kontextu, s podrobnostmi o mimořádném rozkvětu celé oblasti v období 14. století a následném úpadku za husitských válek nebo s charakteristikami a zvláštnostmi výtvarného umění východočeského regionu v době vrcholného a pozdního středověku, s důrazem na sochařské a malířské práce nahlížené v souvislostech širšího kulturního

8. Výstavní a edukační činnosti

prostoru střední Evropy. Opomenuty nezůstaly ani výrazné umělecké osobnosti, které ve východních Čechách působily a příběhy konkrétních uměleckých děl. Komentované prohlídky vedli autorky výstavy Mgr. Helena Dáňová, Ph.D., PhDr. Markéta Pražáková a historik umění Mgr. Milan Dospěl, Ph.D.

ZVONY, KRÍTITELNICE A KONVÁŘI – KONVÁŘSKÉ DÍLNY A PAMÁTKY V REGIONU VÝCHODNÍCH ČECH

18. 2. 2020

Přednáška představila nejnovější poznatky o činnosti konvářských dílen, mezi kterými vyniká huť královéhradeckého Ondřeje Žáčka, mimo jiné autora největšího dochovaného souboru zvonů u nás. Představila také technologii zvonařství, vývoj hudební, nápisové a výtvarné stránky v pozoruhodném období střídání slohů či otázky spolupráce zvonařských dílen. Přednášku vedl RNDr. Mgr. František John, Ph.D., kampanolog olomoucké diecéze.

STŘEDOVĚKÝ PANOVNICKÝ DVŮR A JEHO PILÍŘE

22. 2. 2020

Přednáška Mgr. Josefa Šrámka, Ph.D. pro workshop pořádaný Hradeckým dvorem Alžběty Richenzy, z.s., soukromá akce.

PRÁZDNINOVÉ HRÁTKY S MEDVĚDEM WRR...

3. 3. 2020

Nejen děti měly možnost setkat s medvědem. Jmenuje se Wrr, je pohádkový a moc statečný, protože dokázal zachránit celý knižní svět! Alespoň tak o tom vypráví ve své knížce „Medvěd Wrr. Po přečtení zavřít!“. V muzeu se zájemci potkali také s autory Michalem a Jaromírem, kteří se podělili o to, jak se taková knížka vlastně tvoří. Během programu bylo možné pro Medvěda namalovat vlastní dobrodružství, které by se třeba mohlo objevit v dalších knížkách. Každý návštěvník navíc obdržel medvědí vystřihovánky a soutěžilo se o zajímavé ceny.

JARO NEJEN V MUZEU (KLUB SENIORŮ)

5. 3. 2020

Pod vedením muzejní pedagožky Mgr. Marie Kozákové se účastníci akce dozvěděli, jak probíhaly přípravy na Velikonoce v minulosti a sami si pak vytvořili vlastní tradiční velikonoční dekoraci.

TURNAJ KRÁLOVNY ELIŠKY – MUZEJNÍ NEDĚLE

8. 3. 2020

Hradec Králové byl věnným městem českých královen a děti se podívaly na dvůr jedné z nich – Elišky Rejčky. Ve spolupráci s manželi Vodovými byla návštěvníkům představena nejen středověká móda, ale především život na královském dvoře, a to jak u stolu, tak na kolbišti. K vidění byly šaty bohatého velmože i zbroj chrabrého rytíře. Součástí programu byl dětský turnaj a výroba vlastního erbu.

MUSEUM

Prázdninové hrátky s Medvědem Wrr...

V úterý 3. března se v muzeu potkáte s medvědem. Jmenuje se Wrr, je plyšový a moc statečný, protože dokázal zachránit celý knižní svět! Alespoň tak o tom vypráví ve své knížce *Medvěd Wrr. Po přečtení zavřít!*

V muzeu se také potkáte s autory Michalem a Jaromírem, kteří se s vámi podělí o to, jak se taková knížka vlastně tvoří. Budete se moci vžít do kůže autorů a namalovat pro medvěda Wrr vlastní dobrodružství a zahrát si medvědovu karetní hru. Každý návštěvník navíc obdrží medvědí vystřihovánky a připravena je i soutěž o zajímavou hlavní cenu.

3. března 2020 od 10 a od 13 hodin

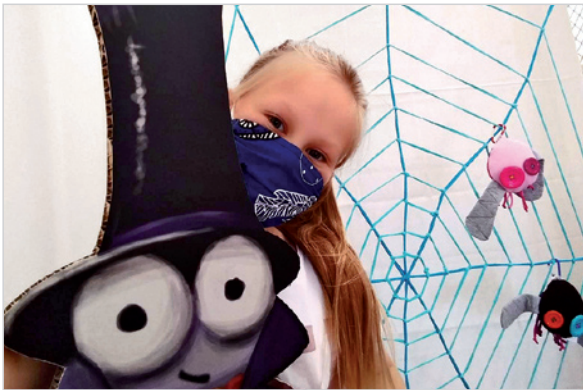
Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Eliščíno nábřeží 465
Vhodné pro děti od 6 let / Objednávky: info@muzeumhk.cz
Vstupné 80 Kč děti, 30 Kč dospělí / www.muzeumhk.cz

8. Výstavní a edukační činnosti

DĚTSKÝ DEN S MUZEEM A VEČERNÍM VÝSTUPEM NA TERASU MUZEA

1. 6. 2020

Muzeum připravilo při příležitosti Mezinárodního dne dětí speciální dětský program s tajemným překvapením. Představen byl dětský maskot Pavouk Muchomil Muzejní. Návštěvníci si mohli projít netradiční muzejní stezku s malou odměnou. Připraven byl i speciální fotokoutek, ve kterém bylo možné si udělat originální selfie. Po skončení dětské části programu měli zájemci jedinečnou možnost prohlédnout si večerní Hradec z místa, kde možná ještě nebyli. Po celou dobu byly zároveň zpřístupněny všechny výstavy a otevřena byla i muzejní kavárna.

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY BUDOVY MUZEA

3. 6. 2020 – 30. 9. 2020

Během června až září se návštěvníci mohli vždy ve středu a v neděli od 15:30 hodin účastnit komentovaných prohlídek budovy muzea. Návštěvníký okruh zahrnoval střešní terasu s vyhlídkou na město Hradec Králové a komentovanou prohlídku vybraných interiérů.

VYCHÁZKY ZA PŘÍRODOU PO MĚSTĚ

3. 6. 2020 – 24. 6. 2020

Během června se zájemci mohli díky speciálním exkurzím ve volné přírodě na okrajích Hradce Králové i v městských parcích dozvědět různé zajímavosti o místních zvířatech i rostlinách.

NENÍ OBRAZ JAKO OBRAZ – KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY

9. 6., 12. 6., 23. 9., 23. 9. 2020 (klub seniorů)

V rámci komentované prohlídky si návštěvníci nejen prohlédli výstavu, ale také se seznámili s novou publikací Muzea východních Čech – Školní obrazy, která představuje bohatou kolekci této učební pomůcky ve sbírce MVČ. Komentovanou prohlídku vedla kurátorka výstavy PhDr. Pavla Koritenská.

STŘEDOVĚKÉ VENKOVSKÉ KOSTELY VÝCHODNÍCH ČECH: KRAJINA, ŽIVOT, ARCHITEKTURA – PŘEDNÁŠKA

11. 6. 2020

Přednáška o venkovských kostelech, které jsou v řadě východočeských obcí nejstaršími památkami a nezaměnitelnými dominantami v krajině, představila nejzajímavější stavby v několika tematických okruzích. Přednášku vedli Ing. Arch. Eliška Racková a Ing. Jiří Slavík z Národního památkového ústavu, ÚOP Josefov.

ILUMINOVANÉ RUKOPISY VÝCHODNÍCH ČECH: OBJEDNAVATELÉ, TVŮRCI A UŽIVATELÉ – PŘEDNÁŠKA

25. 6. 2020

Přednáška představila iluminace nejzajímavějších rukopisů v plné šíři; zaměřila se nejen na unikátně dochovaný soubor chorálních knih z Hradce Králové, ale též na méně známé památky, jako jsou modlitební knihy z Kladska, které nebyly na výstavě „Uprostřed Koruny české – Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550“ zastoupeny v originále. Návštěvníci se seznámili i s nejnovejšími poznatky o činnosti dílen iluminátorů, kteří se na výzdobě podíleli. Přednášku vedla PhDr. Milada Studničková z Ústavu dějin umění AV ČR, která se českou knižní malbou dlouhodobě zabývá.

JEHLOVKA PROTI PŘEDOVCE U HRADCE KRÁLOVÉ V ROCE 1866 – PŘEDNÁŠKA

30. 6. 2020

Na přednášce Radka a Adama Balcárkových o výzbroji rakouské a pruské armády za války roku 1866 si návštěvníci mohli „osahat“ nejen rakouskou předovku Lorenz, ale i „záračnou“ pušku tehdejší doby – pruskou jehlovku systému Dreyse. Bonusem této přednášky byly fotografie z roku 1866, vojáci v historických uniformách či dámy v dobových šatech. Přednáška se konala v rámci vzpomínkových akcí k 154. výročí bitvy u Hradce Králové – Königgrätz 1866.

8. Výstavní a edukační činnosti

S VYSVĚDČENÍM DO MUZEA

30. 6. 2020

Muzeum opět uvítalo všechny školáky, nehledě na to, jaké známky zrovna dostali. Vstup s vysvědčením byl pro všechny děti zdarma. Děti si naposledy před prázdninami mohly vyzkoušet roli žáků v naší historické třídě a jak mohla vypadat výuka za první republiky.

ŠIJEME MOUCHY – LIMITOVANÁ EDICE

21. 7. 2020

Všichni, kdo chtěli zahnat nudu o prázdninách a nevěděli, co s volným časem, si mohli přijít vyrobit naprosto originálního plyšového mazlíka, který může být i módním doplňkem. Připraveny byly stříhy v různých barevných kombinacích a speciální sady knoflíků na oči. Každé z dětí si tak odneslo mouchu podle svých představ.

Pěťka z mravů aneb S vysvědčením do muzea

Jaká byla škola našich prarodičů? Kolik spolužáků měli ve třídě? Jak těžké je psát krasopisně a ještě k tomu na břídicovou tabulku? Děti čeká školní hodina s panem učitelem, kde si vyzkouší školu, jak ji neznají. Přítomen bude i školní inspektor. Vyžadována bude naprostá kázeň, protože školní tresty nebývaly jen klečení v koutě... Ale nebojte se, pěťku z mravů dostane jen ten, kdo si ji opravdu zaslouží. Školní hodina jako za první republiky bude plná zábavy a na konci vás čeká i historické vysvědčení. Oceníme malou odměnou, když přijдете dobově oblečení.

30. června 2020 10.00, 13.00 a 15.00 hod.

Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Eliščíno náměstí 465. Děti do 15 let v doprovodu dospělé osoby vstup zdarma. Dospělí 90 Kč (cena zahrnuje vstup do výstavních prostor).
Objednávky na edukace@muzeumhk.cz // www.muzeumhk.cz

PAMĚŤ TESANÁ DO KAMENE: VÝZNAM KRÁLOVÉHRADECKÉHO BOJIŠTĚ Z PRUSKO-RAKOUSKÉ VÁLKY 1866 POHLEDEM SEPULKRÁLNÍCH PAMÁTEK

3. 7. 2020

Přednáška Mgr. Josefa Šrámk, Ph.D. v Muzeu války 1866 při příležitosti 154. výročí prusko-rakouské války.

MÁME SE JICH BÁT? – PŘEDNÁŠKA

21. 7. 2020

Na přednášce Mgr. Josefa Hotového se zájemci dozvěděli, jaká nebezpečí v naší přírodě nám od živočichů reálně hrozí.

PROHLÍDKA SEVERNÍ ČÁSTI HISTORICKÉHO STŘEDU MĚSTA HRADEC KRÁLOVÉ

8. 8. 2020

Při exkurzi s archeologem MVČ Mgr. Radkem Bláhou zájemci navštívili například Gayerova kasárna a jejich okolí, prohlédli si četné pozůstatky severní části bývalé pevnosti, ať už se jednalo o stavby dochované v úplnosti, či v podstatných torzech nebo v půdorysných stopách. Prošli také historické jádro města, které navazuje na pravěké a raně středověké hradiště. Při další exkurzi pak zájemci navštívili dochované pozůstatky opevnění z 18. století, které jsou památkou na pevnost. Její výrazné terénní stopy se dochovaly v současných Jiráskových sadech. Kromě některých význačných staveb (chrám sv. Ducha) se z gotického období dochoval půdorys města i původní parcelace včetně půdorysné stopy areálů bývalého královského hradu a minoritského kláštera. Zejména na jižní straně jsou dobře patrné reliktů tří hradebních linií ze 14. – 16. století a dále pozůstatky Mýtské brány.

PROHLÍDKA LOKALITY CHUM

15. 8. 2020

Při exkurzi s archeologem muzea PhDr. Miroslavem Novákem, Ph.D. zájemci navštívili Chlum, nejvýraznější krajinnou dominantu Královéhradecka. Nedaleko Muzea války 1866 mohli vidět valy a příkopy pravěkého hradiště s několika vojenskými objekty připomínajícími bitvu roku 1866. Dále pak zhlédli několik hlubokých úvozových cest, které mohou být i středověkého původu, a středověký kostelík s několika pozdně středověkými a renesančními náhroby ve vsi. Na úbočí Chlumu navštívili místo s velkým kruhovým útvarem, který je řazen mezi neolitické kruhové svatyně – rondely.

1920–2020: STOLETÍ ČESKOSLOVENSKÉ ÚSTAVNOSTI A DEMOKRATICKÉ ARMÁDY – KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA

8. 9., 16. 9. a 6. 10. 2020

Zájemci se mohli dozvědět o procesu vzniku čs. armády a jejím fungování ve 20. letech či se zamyslet nad tím, zda bylo na vojně lépe za c. k. monarchie, nebo po 28. říjnu 1918. Návštěvníci se dozvěděli také to, kdo měl na armádu větší

8. Výstavní a edukační činnosti

vliv, zda československé legie, nebo rakousko-uherský vojáci. Na otázky odpověděl a výstavou provedl její kurátor Mgr. Jan Hrubecký.

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA MUZEA PRO DĚTI

9. 9. 2020

Začátkem září měly děti exkluzivní možnost navštívit komentovanou prohlídku interiérů budovy muzea se zábavným kvízem zakončenou vyhlídkou na město Hradec Králové. Na terase muzea si děti mohly užít krásný výhled a naučit se určovat světové strany.

SEZNAMTE SE: PILOT VRTULNÍKU LETECKÉ ZÁCHRANKY – DANIEL TUČEK A KAMIL ŠTOLPA

10. 9. 2020

Na přednášce se zájemci mohli dozvědět, jak se stát pilotem vrtulníku letecké záchranné služby, zjistili, jaké typy záchranných vrtulníků v České republice používáme, kde může, nebo nesmí vrtulník přistát, jak fungují brýle pro noční vidění, kdy

nemůže vrtulník vzlétnout a kolik paliva vrtulník spotřebuje. To vše zaznělo v přednášce pilotů Daniela Tučka a Kamila Štolpy konané ve spolupráci s DSA a. s.

MEZINÁRODNÍ NOC PRO NETOPÝRY

12. 9. 2020

Osvětová akce pro děti i dospělé, jejímž záměrem bylo přiblížit zajímavá a pro mnohé tajuplná zvířata - netopýry. Součástí programu byla vycházka spojená s ukázkami detekce netopýřích echolokačních signálů a nárazové sítě pro odchyt netopýřů. Spolupřadatelem byla Česká společnost pro ochranu netopýřů.

ZAŽÍT MĚSTO JINAK

19. 9. 2020

Akce KMS Pražské Předměstí-sever, open air výstavka fotografií o historii Pražského Předměstí. Komentovaná prohlídka výstavky Mgr. Radka Bláhy a PhDr. Jaroslavy Pospíšilové pro veřejnost.

SARKOFÁG PRO KRÁLOVNU – PŘED A PO

29. 9. 2020

Unikátní projekt skleněného sarkofágu pro dánskou královnu Margrethe II. byl završen jeho osazením do poslední volné boční kaple v katedrále v Roskilde, tradičním pohřebním místě dánských králů. Jedna ze světově největších skleněných plastik váží přes 4,5 tuny. Genezi mimořádného sklářského díla přiblížila projekce dokumentárního filmu Pavla Štingla s přednáškou autora sarkofágu a předního odborníka na tavné sklo Zdeňka Lhotského.

Komentovaná prohlídka muzea pro děti

Nabízíme DĚTEM exkluzivní možnost navštívit zábavnou komentovanou prohlídkou interiérů budovy muzea zakončenou vyhlídkou na město Hradec Králové. Vydejte se s námi tam, kam se zatím podíval jen náš muzejní pavouk Muchomil. Čeká vás speciální dětská komentovaná prohlídka muzejní budovy se zábavným kvízem. Podíváme se i na místa, která jsme návštěvníkům ještě neukazovali...

9. září 2020 od 15.00 a od 16.30 hodin

Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Eliščíno nábřeží 465. Akce je vhodná pro děti od 6 let a koná se za každého počasí. Délka prohlídky je 45–60 minut. Kapacita jedné prohlídky je 14 osob. Nutná rezervace na www.muzeumhk.cz. Akce je určena přednostně dětem. Vstup: děti 90 Kč, doprovod 90 Kč (s možností vstupu do všech výstav).

MUSEUM

8. Výstavní a edukační činnosti

NENÍ MĚSTO JAKO MĚSTO. URBANIZACE POHLEDEM HISTORICKÉ GEOGRAFIE

30. 9. 2020

Přednáška doc. Mgr. Petra Grulichy, Ph.D v Knihovně města Hradce Králové.

„...CELÉ KRÁLOVSTVÍ POKLOPILI PRUSKÝM ŠIŠÁKEM“: ČESKÁ PEVNOSTNÍ MĚSTA V PRUSKO-RAKOUSKÉ VÁLCE

7. 10. 2020

Přednáška Mgr. Josefa Šrámka, Ph.D. a Mgr. Vojtěcha Kesslera, Ph.D. v rámci konference Města dobývaná, dobytá a okupovaná: Kontexty a důsledky neúspěšné obrany měst od středověku do 20. století v Archivu hlavního města Prahy.

„POHLED NA NĚ BYL STRAŠNÝ, V OBLIČEJI ZAROSTLÍ, NA HLAVĚ ČÁKY, JAK TI ŽOLDNĚŘI, CO KRISTA PÁNA UKŘIŽOVALI.“ KNĚŽÍ, VÍRA A KONFESE VE VÁLCE ROKU 1866

9. 10. 2020

Přednáška Mgr. Josefa Šrámka, Ph.D. a Mgr. Vojtěcha Kesslera, Ph.D. v rámci konference Církev a národ: Role církve v procesu českého národního obrození v Radnicích.

MÉNĚ BĚŽNÉ JEDLÉ HOUBY

8. 10. 2020

Přednáška byla určena všem milovníkům hub, i těm, kteří by se chtěli naučit vedle hřibů sbírat třeba i ryzce, holubinky či dokonce slizáky. S méně sbíranými, přesto vynikajícími jedlými houbami zájemce ve své přednášce seznámila Bc. Tereza Tejklová.

DĚJEPIS A INFORMATIKA – ŽE TO NEJDE DOHROMADY?

19. 10. 2020

On-line přednáška doc. Mgr. Petra Grulichy, Ph.D. pro gymnázium v Poličce na téma digitální technologie v historických vědách.

SEZNAMTE SE: OPERÁTOR TÍŠŇOVÉ LINKY – VLADIMÍR ŠVÁBA A FILIP MALEŇÁK

29. 10. 2020

Účastníci on-line přednášky se mohli tentokrát dozvědět informace o tom, jak přivolat zdravotnickou záchrannou službu, co je pro operátory tísňové linky nejtěžší, kdy nevolat 112, proč některé sanitky nehoukají, jak vznikla a funguje mobilní aplikace Záchranka, či co nás čeká v budoucnu s rozvojem telemedicíny. Přednášku, konanou ve spolupráci s aplikací Záchranka a ZZS Královéhradeckého kraje, vedli zdravotničtí operátoři Vladimír Švába a Filip Maleňák. Přednáška byla streamovaná on-line.

SEZNAMTE SE: ZDRAVOTNICKÝ ZÁCHRANÁŘ PETR MARTINEC A ZUZANA HOLEČKOVÁ

3. 11. 2020

Další ze série zdravotnických přednášek tentokrát nabídla návod, jak se stát zdravotnickým záchranářem. Od zdravotnických záchranářů Zuzany Holečkové a Petra Martince se zájemci mohli dozvědět, zda mohou ženy řídit sanitku, jaké zásahy jsou pro záchranáře nejnáročnější, jaká je úloha inspektorů provozu nebo jaké vybavení dnes záchranáři používají. Řeč byla i o zvládnutí pandemie covid-19. Přednáška konaná ve spolupráci se ZZS Královéhradeckého kraje byla streamována on-line.

SEPULKRÁLNÍ PALIMSEST? TRANSLOKACE PAMÁTKY A VZPOMÍNKY NA PŘÍKLADU PADLÝCH Z BITVY U HRADCE KRÁLOVÉ NA PRUSKÉM ÚZEMÍ

13. 11. 2020

Přednáška Mgr. Josefa Šrámka, Ph.D. společně s Dr. Karolinou Čwiek-Rogalskou a Mgr. Vojtěchem Kesslerem, Ph.D. v rámci 19. zasedání k problematice sepulkrálních památek na Ústavu dějin umění Akademie věd České republiky.

SEZNAMTE SE: INSTRUKTOR RESUSCITACE A PRVNÍ POMOCI RADEK MATHAUSER

26. 11. 2020

Přednáška plánovaná k připomenutí 16. října jakožto Světového dne záchrany života se uskutečnila koncem listopadu. Zájemci se mohli dozvědět, jaké jsou nejčastější mýty o první pomoci, jak rozpoznat srdeční zástavu, jaké jsou nejdůležitější kroky řetězce přežití, kdy do pacienta nemusíme dýchat či proč nevytáhnout pacientům v bezvědomí jazyk. Přednáška proběhla formou on-line streamu a konala se ve spolupráci s Českou resuscitační radou.

XXXI. MUZEJNÍ ADVENTNÍ TRH 2020

29. 11. 2020 – 31. 12. 2020

Ve virtuálním řemeslném tržišti na www.adventvhradci.cz měli zájemci možnost se setkat s téměř dvěma desítkami řemeslníků, zpravidla nositelů prestižních ocenění: řemesla zapsaná či kandidující na seznam UNESCO, Nositelé tradice lidových řemesel ČR, Zlatý kolovrat či Mistr tradiční rukodělné výroby různých krajů z různých oborů. Řemeslníci, zapojení do projektu, byli návštěvníkům představeni skrze medailonky, ve kterých bylo zmíněno i spousta zajímavostí z jejich oboru. Na jednom místě se tak každý mohl potěšit, vánočně naladit a nákupem krásných dáreků si zpestřit Vánoce.

8. Výstavní a edukační činnosti

ON-LINE PRODUKTY ANEB PŘERODEM MYŠLENÍ K MODERNÍMU MUZEU 21. STOLETÍ

Muzeum východních Čech v Hradci Králové pojal pandemická omezení roku 2020 jako výzvu. Na počátku stálo tradiční muzeum, jehož kurátoři a pedagogové vnímali cokoliv digitálního v oblasti služeb veřejnosti s náležitým respektem a pocitem, že je nutné tyto věci nechat jiným, zajistit externími firmami a draze zaplatit, zkrátka že to „nejde“, anebo pouze obtížně.

Od března do prosince 2020 však pracovníci muzea dokázali z výchozí pozice nula připravit 4 interaktivní panoramatické 360° skeny fyzických výstav (7 sálů), dále soubor výhradně digitálních produktů – 3 multimediální fotovystavy, 4 multimediální exkurze, 5 interaktivních multimediálních geomap (GIS) využitelných i s mobilem v ruce v terénu. Vyrobili jsme 3 asynchronní a 3 synchronní (stream) přednášky pro veřejnost. Natočili i 11 audio pohádek pro děti a také 9 hraných výukových videí pro školy, kdy herci se ad hoc stali naši pracovníci. Toto spektrum doplnila spousta dalších produktů a v závěru roku skutečný digitální adventní trh s prodejem v extra e-shopu a s edukačním multimediálním obsahem. Celkem tak vzniklo na 50 produktů v 8 kategoriích informatiky.

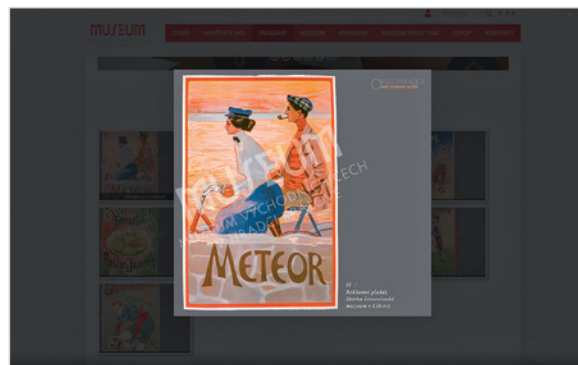
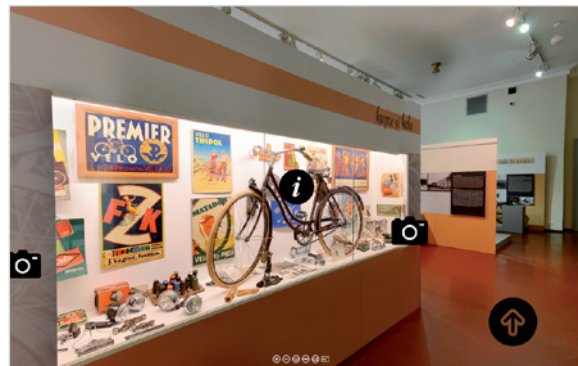
Návštěvnost on-line produktů dle Google Analytics byla cca 48 000 vstupů, z toho cca 28 000 návštěvníků se zdrželo déle.

PANORAMATICKÉ VÝSTAVY

OKOLO HRADCE ANEB HRADEČÁCI NA KOLE

Pro všechny milovníky cyklistiky jsme připravili jedinečný náhled výstavy, která byla v souvislosti s mimořádnou situací týkající se nákazy covid-19 uzavřena. Webová výstava přináší nejen pohled na unikátní „velocipedy“, které lidé v průběhu historie jízdního kola vynalezli, ale především na období první

republiky, kdy se jízdní kolo stalo neodmyslitelnou součástí téměř každé hradecké rodiny a bylo také běžným dopravním prostředkem v okolních městech a obcích. K vidění jsou kola pro cestu do práce, do školy, na výlet, za sportem nebo speciálně upravená kola pro řadu profesí. Výstava také představuje místní výrobce a prodejce kol, mechaniky a živnostníky, kteří se jízdním kolům věnovali v této pro naše město unikátní době.

UPROSTŘED KORUNY ČESKÉ. GOTICKÉ A RANĚ RENESANČNÍ UMĚNÍ VÝCHODNÍCH ČECH 1250–1550

Muzeum východních Čech v Hradci Králové v době svého uzavření, v souvislosti s pandemií covid-19, připravilo on-line prohlídku celé výstavy, která ve čtyřech sálech představila kulturní památky východních Čech.

V prvním se setkáme s nejstaršími doklady umělecké kultury převážně v podobě archeologických nálezů se zajímavou hypotetickou rekonstrukcí závěru presbýtere zaniklé stavby v areálu kláštera dominikánů v Hradci Králové. Druhý prostor – lapidárium nabídne návštěvníkům umění 14. a 15. století, zohlední tak rozkvět kultury regionu do husitských válek a ukáže, co zbylo po obrazoboreckých bouřích. Sál v prvním patře představuje umění konce 15. a počátku 16. století s dominantním vlivem slezské metropole Vratislavi a velkými utrakvistickými oltářními retáblí. Poslední část zahrnuje umělecké řemeslo včetně zlatnických prací, kovolictví, vyšívek, iluminovaných rukopisů, prvotisků a vzácných listin.

8. Výstavní a edukační činnosti

SKLOLETÍ – 100 LET SKLÁŘSKÉ ŠKOLY V ŽELEZNÉM BRODĚ

Ve spolupráci s první ryze českou sklářskou školou působící na našem území, a zároveň největší sklářskou školou v Evropě, jsme v muzeu nabídli reprezentativní výběr děl mapující tvůrčí úsilí posledního desetiletí. Zajímavým doplňkem pak byla ukázka skla z období první republiky. Výstava Skloletí je nyní zpřístupněna formou on-line panoramatické výstavy.

Vystavené umělecké artefakty, realizované žáky podle jejich vlastních návrhů, prokázaly zásadní vliv na výtvarnou, řemeslnou i technologickou úroveň českého sklářství. V současné době školu charakterizuje nejen umělecké sklo (škola zde prezentuje díla v technikách broušeného skla, tavené skleněné plastiky, rytí skla a malování skla, hutního tvarování skla, zpracování technického skla a výroby skleněných figurek nebo skleněný šperk a bižuterii), ale také další studijní obory: Produktový design (kreativní prototypy, modely) a technicky profilované obory Aplikovaná chemie a Technologie skla.

1920–2020: STOLETÍ ČESKOSLOVENSKÉ ÚSTAVNOSTI A DEMOKRATICKÉ ARMÁDY

Ve spolupráci s Československou obcí legionářskou a soukromými sběrateli vznikla zcela unikátní výstava věnovaná československé branné moci ve 20. letech minulého století. Výstava je nyní zpřístupněna formou on-line panoramatické výstavy.

Výstava 1920–2020: století československé ústavnosti a demokratické armády vznikla, jak název napovídá, u příležitosti 100. výročí sousledu několika událostí klíčových pro naši moderní státnost. Dne 29. 2. 1920 byla přijata ústava Československé republiky, která znamenala přerod ČSR z popřevratového provizoria do plně fungující parlamentní demokracie. Svou nadčasovostí symbolizovala hodnoty, které máme s první republikou po právu spojeny: vysoký stupeň demokracie, nevídanou modernitu a kořeny dnešního státoprávního uspořádání ČR. Během zbytku roku 1920 došlo k návratu většiny jednotek československých legií v Rusku. Vydání branného zákona, který přenesl demokratické principy ústavy do sféry ozbrojených sil, a návrat legií umožnily provést unifikaci-splynutí ex-c.k. jednotek a legií do nové československé armády. Jejím vývoji ve 20. letech je výstava věnována. Na výstavě se zásadním způsobem podílela Československá obec legionářská a řada soukromých sběratelů militárií československé provenience.

MULTIMEDIÁLNÍ VÝSTAVY

Reflektují aktuální témata, výročí a období.

SVOBODA PŘIŠLA V MÁJI

Události roku 1945 v Hradci Králové

Už 75 let uplynulo od chvíle, kdy v květnových dnech roku 1945 na evropském bojišti utichly zbraně vojáků druhého největšího válečného konfliktu v novodobých dějinách lidstva. Každá země, stejně tak jako ta naše, má svůj vlastní velký příběh a s ním i tisíce malých lokálních příběhů, které prožívali lidé v posledních válečných dnech. Připomeňte si s námi v on-line výstavě tyto okamžiky tak, jak je zachytili fotoaparáty i filmovou kamerou jejich přímí účastníci v Hradci Králové i proto, aby se nikdy nezapomnělo.

ARCHITEKT JOSEF GOČÁR A HRADEC KRÁLOVÉ

Připomenutí dvou výročí JG

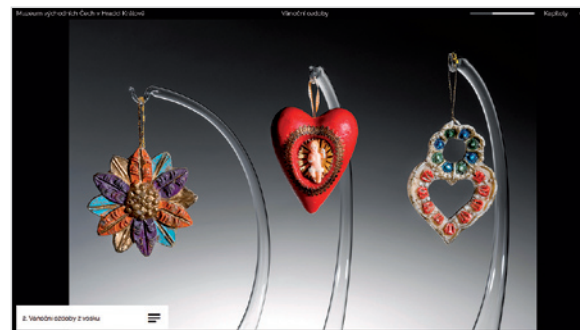
Jeden z nejvýznamnějších českých architektů Josef Gočár se nejvyšší měrou zasloužil o současnou moderní podobu Hradce Králové i o jeho dobový přívlastek "Salon republiky". Tohoto úkolu, kterému věnoval téměř čtyřicet let svého života, se zhostil impozantně. V roce 2020 si odborná i laická veřejnost připomínala dvě životní jubilea architekta Josefa Gočára – v březnu 140. výročí narození a v září 75. výročí jeho úmrtí. Virtuální výstava byla připravena pro Hradecký kulturní adventní kalendář 2020.

VÁNOČNÍ OZDOBY

V adventu

Muzeum východních Čech v Hradci Králové připravilo prezentaci historických vánočních ozdob ve spolupráci se sběratelkou Věrou Dvořáčkovou. Tradice výroby ozdob sahá hluboko do 19. století a souvisí s rozšířením tradice zdobení vánočních stromků. Ozdoby se v průběhu času výrazně proměnily, zpočátku se používala jablka, ořechy nebo cukroví, později se zdobilo ozdobami z papíru, tragantu, skleněného vlákna nebo leonského drátu. Skleněné foukané ozdoby se začínají u nás vyrábět v 2. polovině 19. století, ale rozkvětu dosáhly až o pár desítek let později. Výstava nabízí ohlédnutí za tradicí výroby vánočních ozdob z různých materiálů. Virtuální výstava byla připravena pro Hradecký kulturní adventní kalendář 2020.

DOKUMENTÁRNÍ FILM

UPROSTŘED KORUNY ČESKÉ. GOTICKÉ A RANĚ RENESANČNÍ UMĚNÍ VÝCHODNÍCH ČECH 1250–1550

Komentovaná prohlídka výstavy

Muzeum východních Čech v Hradci Králové připravilo na první polovinu roku 2020 rozsáhlou výstavu gotického a raně renesančního umění Uprostřed Koruny české. Od února 2020, kdy byla výstava zpřístupněna, ji až do uzavření muzea kvůli pandemii covid-19, vidělo téměř 2000 návštěvníků. V době karantény pak vznikaly virtuální pořady nabízející návštěvu alespoň prostřednictvím internetu.

Spolu s autorkou výstavy Mgr. Helenou Dánovou, Ph.D. a kurátorkou PhDr. Markétou Pražákovou se můžete, díky zaznamenané komentované prohlídce, setkat s nejstaršími doklady umělecké kultury od konce 13. století až do počátku 16. století. Výstava se konala v Muzeu východních Čech v Hradci Králové do 28. 6. 2020. Je hlavním výstupem projektu podpořeného programem Ministerstva kultury ČR NAKI II.: Gotické a raně renesanční umění ve východních Čechách. Výzkum, interpretace, prezentace.

8. Výstavní a edukační činnosti

UPROSTŘED KORUNY ČESKÉ. GOTICKÉ A RANĚ RENESANČNÍ UMĚNÍ VÝCHODNÍCH ČECH 1250–1550

Profesionálně zpracovaný dokument, detailně mapující výstavu

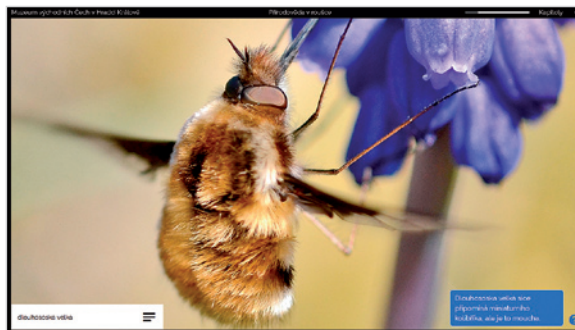
Výstava zaplnila v roce 2020 téměř celý interiér výstavní budovy Muzea východních Čech v Hradci Králové. Bohatství středověké krajiny východních Čech, která se ve 13. až 16. století nacházela doslova „uprostřed zemí Koruny české“, bylo v tomto rozsahu představeno vůbec poprvé. Výstava byla přístupná veřejnosti od 7. 2. 2020 pouze do 13. 3. 2020. Poté byla nuceně uzavřena kvůli pandemii covid-19 a první návštěvníci ji mohli vidět až od poloviny května 2020. Dokument nabízí podrobný exkurz do čtyř sálů, které detailně představují velkou část exponátů zapůjčených z Čech, Polska, Německa a Rakouska.

VIRTUÁLNÍ EXKURZE

PŘÍRODOVĚDA V ROUŠCE

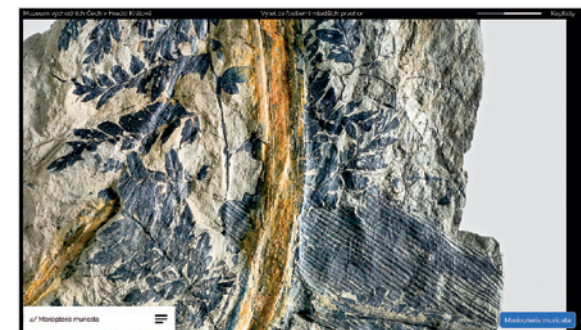
V době karantény trávíme více času v blízkém okolí našich domovů. Může to být šance povšimnout si přírodních zajímavostí, které máme přímo před nosem. Rozhodli jsme se vás na takové zajímavosti upozornit při procházce jarní „městskou“ přírodou. Pozornost přírodovědců totiž nepřitahují jen zachovalé přírodní biotopy.

Okolí našich domovů nám sice nemusí připadat tak atraktivní jako exotické krajiny nebo chráněná území, ale i zde můžeme narazit na přírodní zajímavosti. Výklad připravili geolog, paleontolog, botanička, mykoložka, dva entomologové a vertebratolog z Muzea východních Čech v Hradci Králové.

VÝLET ZA FOSILIEMI MLADŠÍCH PRVOHOR, ANEK KDYŽ JSME BYLI NA ROVNÍKU

Současná situace nás nutí zdržovat se raději doma, ale na druhé straně je nyní ta nejlepší příležitost připravit se na vycházku do přírody a v našem případě na výpravy za fosiliemi mladších prvohor. Krátká exkurze do světa dávno minulého vám ukáže rozmanitost tehdejšího života. Cesta vám zabere jen chvíli, ale zavede vás zpátky v čase a představí období před zhruba 300 miliony let.

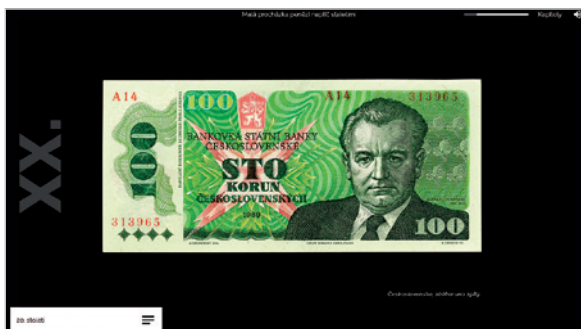

MALÁ PROCHÁZKA PENĚZI NAPŘÍČ STALETÍMI

V souvislosti se současnou epidemií koronaviru jsou často v médiích zmiňovány její ekonomické dopady. Během svých dějin lidstvo prošlo mnoha různými nepříznivými či vyložené krizovými obdobími, které se mimo jiné odrazily ve finanční sféře a na podobě v dané době používaných platidlech. To, jak

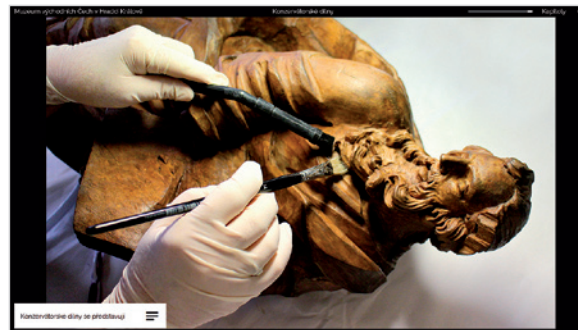
8. Výstavní a edukační činnosti

se podoba peněz na našem území měnila od jejich zavedení v 10. století až do moderní doby, ukazuje aktuálně připravená „malá procházka“. Vybraná platidla z numismatické sbírky Muzea východních Čech v Hradci Králové s doprovodným komentářem umožňují každému zájemci přehledně se seznámit s řadou důležitých milníků, jež se týkají domácích peněžních dějin.

KONZERVÁTORSKÉ DÍLNY

European Days of Conservation-Restoration in Museum of Eastern Bohemia in Hradec Králové. Konzervátorské dílny Muzea východních Čech v Hradci Králové se představily on-line v rámci Mezinárodních dní konzervování-restaurování, které pořádá organizace E.C.C.O. – European Confederation of Conservator-Restorers' Organisations.

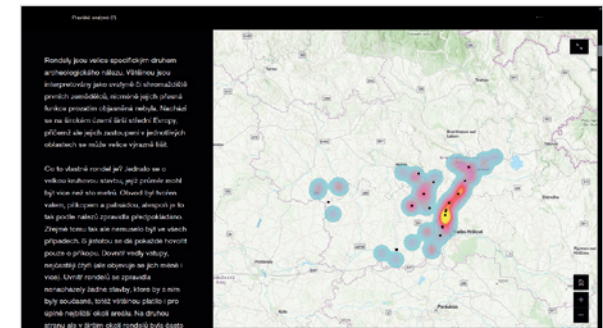
MAPY S PŘÍBĚHEM

PRAVĚKÉ SVATYNĚ (?)

I v karanténě se dá „chodit“ po památkách! Archeologové vám mohou ukázat, jak na to. Abychom vám ukrátili dlouhý čas doma, připravili jsme pro vás krátkou prezentaci na téma východočeských monumentálních konstrukcí z doby kamenné. Díky ní můžete z pohodlí domova navštívit 17 míst ve východních Čechách a prohlédnout si 19 těchto staveb! Autory této prezentace jsou naši archeologové Kateřina a Petr Čecháková, kteří spolupracovali se Štěpánem Kravcivem z Univerzity Hradec Králové.

Po kliknutí na odkaz na našem webu se můžete přenést do prezentace, která vám představí rondely, jak archeologové tyto svatyně (nebo snad šlo o něco jiného, jak se dozvíte) nazývají. Ty jsou staré přes 6 000 let, a i když už dnes fyzicky nestojí, jsou jejich stopy v krajině stále patrné. Právě region východních Čech je v rámci celé republiky tou vůbec nejbo-

hatší oblastí, ve které byly rondely stavěny. Ačkoli dnes neznáme jejich přesnou funkci, určitě šlo o důležité a zejména impozantní stavby, které určitě byly na první pohled v krajině patrné. To je nakonec vlastnost, kterou si částečně udržely do současnosti, jelikož většina z nich byla objevena jen díky výrazným projevům na leteckých snímcích.

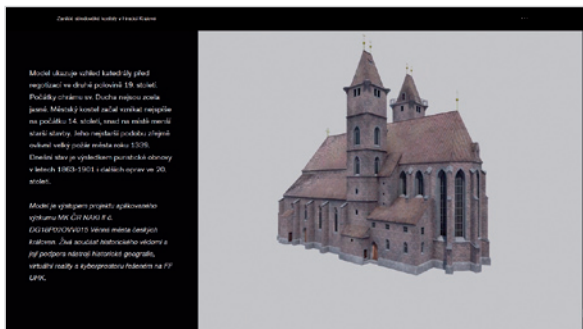
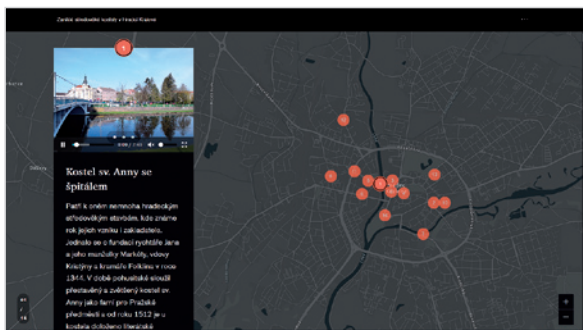
ZANIKLÉ STŘEDOVĚKÉ KOSTELY V HRADCI KRÁLOVÉ

Audio + využití pro mobilní telefony, GIS

Po pravěku hurá do středověku! Minule jsme vám představili rondely, tentokrát jsme zaměřili na stavby výrazně mladší. Připravili jsme si pro vás totiž prezentaci o středověkých kostelech. V další virtuální exkurzi, kterou pro vás opět uchytili naši archeologové, tentokrát ve spolupráci s panem Janem Lorencem a pěveckým sborem Schola Cantus Gregoriani,

8. Výstavní a edukační činnosti

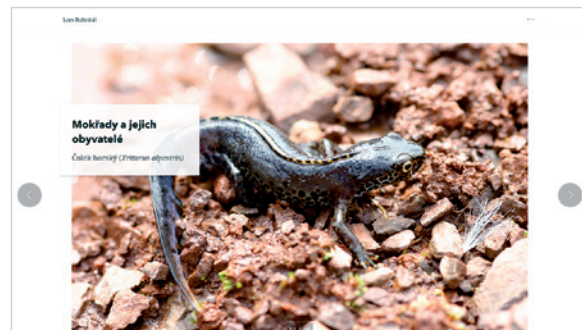
můžete navštívit zaniklé středověké kostely na území Hradce Králové a zaposlouchat se i do tónů tehdejší hudby. Kostely byly na území města stavěny během 11. až 16. století a tvořily důležitou součást Hradce Králové. V současnosti již žádný z nich na svém místě nestojí, nicméně, jak uvidíte, stále je možné dozvědět se o nich mnoho zajímavého.

LOM ROŽMITÁL

Na okraji Javořích hor byla 29. září 2011 otevřena v lomu Rožmitál u Broumova naučná stezka. Je výsledkem dlouholeté spolupráce přírodovědeckého oddělení Muzea východních Čech v Hradci Králové a Zemědělského družstva Šonov, které je provozovatelem lomu. Stezka návštěvníkům ukazuje na 1,5 km dlouhé trase flóru a faunu v lomu a okolí, úspěšnou obnovu vytěženého prostoru na Homoli. Nabízí možnost pozorovat dosavadní těžbu v činném lomu, ale také poskytuje výhledy na malebnou krajinu Broumovska. Stezka má celkem

sedm zastávek s obrazově bohatě ilustrovanými panely. K naučné stezce byl vydán 70 stránkový průvodce, ve kterém je text naučných tabulí doplněn o další informace a fotografie. Vzhledem k návštěvnícky úspěšnému provozu stezky není již tištěný průvodce k dispozici, proto vám nyní nabízíme i jeho elektronickou verzi.

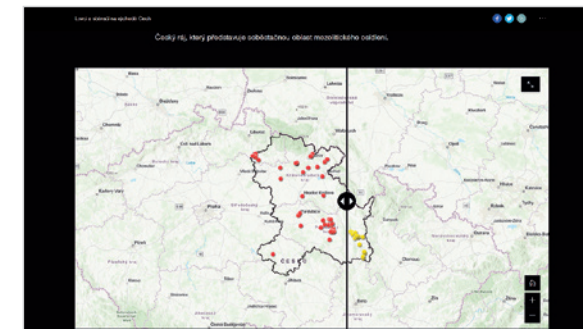
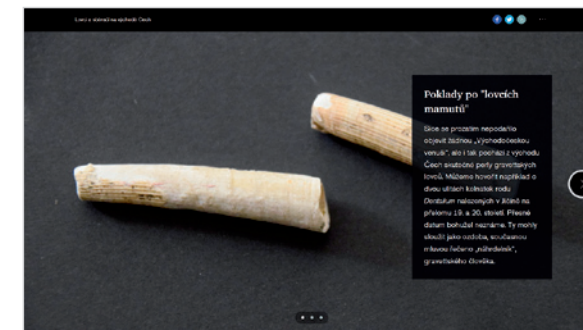

LOVCI A SBĚRAČI NA VÝCHODĚ ČECH

Doba ledová je doba ledová, to ví přece každý! Jak ale v té době vypadaly východní Čechy a kdo je vlastně obýval? V další virtuální exkurzi, kterou pro Vás připravili naši archeologové, se podíváme do té úplně nejvzdálenější minulosti člověka v našem kraji.

V jednom z krátkých článků z jara tohoto roku jsme se seznámili s artefakty z území nynějšího Hradce Králové, které po sobě zanechali lovci a sběrači z období paleolitu a mezolitu. Nyní

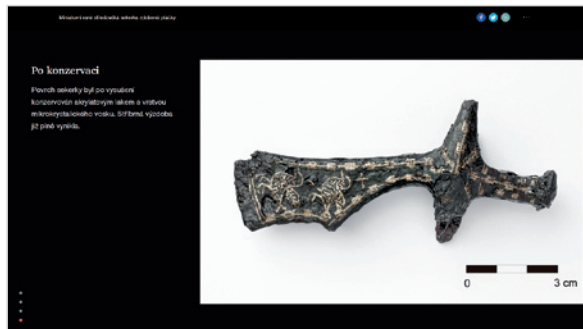
se podobným způsobem podíváme i na zbytek východních Čech. Po kliknutí na virtuální exkurzi se přeneseme zhruba půl milionu let do minulosti a ukážeme si, jak vypadaly východní Čechy v době před příchodem prvních zemědělců.

MINIATURNÍ RANĚ STŘEDOVĚKÁ SEKERKA ZDOBENÁ PTÁČKY

V další on-line virtuální exkurzi Vám archeoložka Mgr. Petra Sehnoutková z Muzea východních Čech v Hradci Králové představuje skutečný unikát! V roce 2019 byla ve východních Čechách objevena tzv. ptačí sekerka pocházející z raného středověku. Nestihli jste v našem muzeu její výstavu? Nevadí! V klidu domova se teď můžete ponořit do objevování tajů spojených s tímto unikátním předmětem!

Drobná bradatice je jedinečná svým miniaturním provedením a použitím stříbrné výzdoby s motivy ptáčků, křížku a hvězd. Není divu, že „ptačí“ sekerka vzbudila všeobecné nadšení. Jakou cestu prošla od svého nalezení až po vystavení do muzeu? Kdo byl jejím majitelem? Odkud se k nám dostala?

VIRTUÁLNÍ PŘEDNÁŠKY

HRADEČÁCI A JEJICH CESTOVÁNÍ V 1. POLOVINĚ 20. STOLETÍ

Dnešní doba bohužel dočasně cestování nepřeje. Pojdme na to na chvíli zapomenout a dozvědět se, jak to měli s cestováním složitě naši předkové před sto lety. Přednáška ředitele muzea, doc. Mgr. Petra Grulichy, Ph.D., posluchačům přiblíží poměry zejména v silniční, ale také v železniční a místní dopravě na Královéhradecku za první republiky.

Republika československá – automobilistův ráj?

Řídem, řídím, řídíme...

- 1922 – 1930 počet motorových vozidel v ČSR třicetinašobí.
- 1922 - 1 motorové vozidlo/1394 osob, 1936 - 1 motorové vozidlo/132 osob (Německo 49 osob, VB 21 osob, USA 4,5 osob).
- 1929 - 32 tis. osob. aut. + 26 tis. motocyklů, 1937 - 92 tis. osob. aut. + 70 tis. motocyklů.
- 1935 - 1 motorové vozidlo /104 obyvatel Čech, /154 obyvatel Moravy a Slezska, /364 obyvatel Slovenska, /941 obyvatel Podkarpatské Rusi.
- Pneu: Bata, Michelin Praha, Kudrnáč Náchod, aj.

JARNÍ HOUBY NA VÝCHODĚ ČECH

V současnosti je značná část z nás „uvězněna“ ve svých domovech, ale jaro se nedá zastavit... Nyní máte možnost nahlédnout do světa jarních hub a seznámit se s druhy na východě Čech hojnými i vzácnými, poznat výborné jedlé, ale i zákeřné jedovaté druhy. Všechny tyto houby Vám ve své přednášce Jarní houby na východě Čech představuje kurátorka mykologického fondu Bc. Tereza Tejtková.

Jarní houby na východě Čech

Virtuální přednáška

V současnosti je značná část z nás „uvězněna“ ve svých domovech, ale jaro se nedá zastavit... Nyní máte možnost nahlédnout do světa jarních hub a seznámit se s druhy na východě Čech hojnými i vzácnými, poznat výborné jedlé, ale i zákeřné jedovaté druhy. Všechny tyto houby Vám ve své přednášce Jarní houby na východě Čech představí kurátorka mykologického fondu Bc. Tereza Tejtková.

Virtuální přednáška

© 2020 Muzeum východních Čech v Hradci Králové

ODEBÍREJTE NOVINKY

Zadejte Vaši e-mail a nechte se zasílat aktuální přehled akcí a novinek

ANNA PROLETÁŘKA NEBO TŘEBA KRISTIÁN? JAKÝ BYL SKUTEČNÝ ŽIVOT ZA PRVNÍ REPUBLIKY?

Na svět se valí hospodářská krize způsobená pandemií covid-19. V domácích karanténách si pak mnozí krátí čas romantickými filmy z první republiky. Často máme tendenci k ní vzhlízet jako k době ekonomického úspěchu. Jaká byla doopravdy? To se dozvíte v dvoudílné přednášce doc. Mgr. Petra Grulichy, Ph.D.

SEZNAMTE SE: OPERÁTOR TÍŠŇOVÉ LINKY – VLADIMÍR ŠVÁBA A FILIP MALEŇÁK

Záznam živého streamu

Chcete se dozvědět, jak přivolat zdravotnickou záchrannou službu? Co je pro operátory tísňové linky nejtěžší? Kdy nevolat 112? Proč některé sanitky nehoukají? Jak vznikla a funguje mobilní aplikace Záchranka? Co nás čeká v budoucnu s rozvojem telemedicíny? Odpovědi dostanete v on-line přednášce zdravotnických operátorů Vladimíra Šváby a Filipa Maleňáka.

S ohledem na vládní opatření jsme se 29. října 2020 historicky poprvé pokusili přenést přednášku on-line, prostřednictvím živého přenosu nejen na webové stránce muzea, ale také na Facebooku a YouTube kanálu MVČ. Přednáška se konala ve spolupráci s aplikací Záchranka.

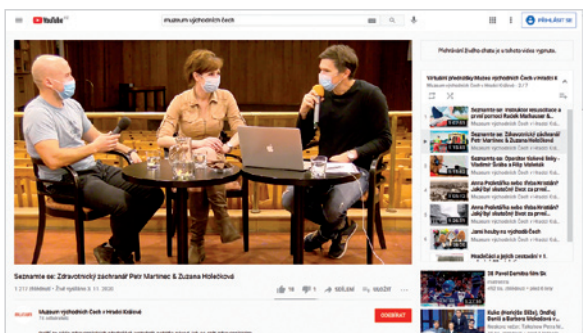
8. Výstavní a edukační činnosti

SEZNAMTE SE: ZDRAVOTNICKÝ ZÁCHRANÁŘ PETR MARTINEC A ZUZANA HOLEČKOVÁ

Záznam živého streamu

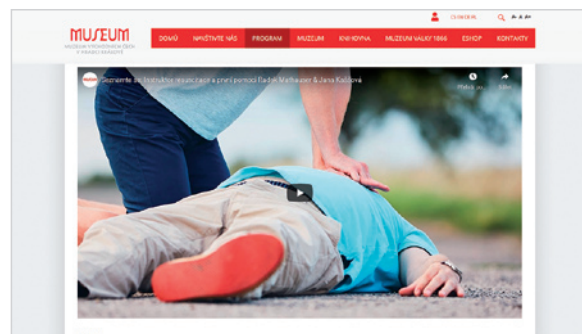
Další ze série zdravotnických přednášek tentokrát nabídla návod, jak se stát zdravotnickým záchranářem. Od zdravotnických záchranářů Zuzany Holečkové a Petra Martince jste se mohli dozvědět, zda mohou ženy řídit sanitku, jaké zásahy jsou pro záchranáře nejnáročnější, jaká je úloha inspektorů provozu nebo jaké vybavení dnes záchranáři používají. Řeč byla i o zvládnutí pandemie onemocnění covid-19 v prostředí, ve kterém se záchranáři denně pohybují. Přednáška se konala ve spolupráci se ZZS Královéhradeckého kraje.

SEZNAMTE SE: INSTRUKTOR RESUSCITACE A PRVNÍ POMOCI RADEK MATHAUSER

Záznam živého streamu

V poslední on-line vysílané přednášce se zdravotnicou tématikou jste se tentokrát od záchranářského instruktora Radka Mathausera a lékaře Anatolije Truhláře například dozvěděli, jaké jsou nejčastější mýty o první pomoci, jak rozpoznat srdeční zástavu, jaké jsou nejdůležitější kroky řetězce přežití, kdy do pacienta nemusíme dýchat nebo proč nevytáhnout pacientům v bezvědomí jazyk. Přednáška se konala ve spolupráci s Českou resuscitační radou a byla vysílána živě ve čtvrtek 26. listopadu 2020 nejen na webové stránce muzea, ale také na Facebooku a YouTube kanálu MVČ.

VÝUKOVÁ VIDEOA

LETEM SVĚTEM STŘEDOVĚKEM

Hraná osmidílnná výuková videosérie

Muzeum východních Čech v Hradci Králové připravilo osmidílnnou sérii výukových videí, která živou formou představují různé oblasti života středověkých lidí. Videoa jsou určena pedagogům jako didaktická pomůcka, stejně jako všem zvědavým školákům se zájmem o historii. Každý díl je věnován jednomu tématu: architektura, stolování, obrazy, dětství, náboženství, umění vojenství a opakování.

Videoa se opírají o exponáty výstavy Uprostřed Koruny české – Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550, které pomáhají přiblížit umění, kulturu a všednodennost v českém středověkém městě.

8. Výstavní a edukační činnosti

AUDIO POHÁDKY

POHÁDKY A BAJKY PRVNÍ REPUBLIKY

11 pohádek ze sbírky školních obrazů, které načetli muzejní pedagogové

Muzeum východních Čech v Hradci Králové v roce 2019 připravilo už druhé vydání publikace „Pohádky a bajky První republiky“. Ta je stále k dostání i v našem Muzejním obchodě. Nabízíme vám ale i verzi pro vaše uši. Jednotlivé pohádky vyprávějí naši muzejní pedagogové. Ke každé pohádce pro vás připravili i jednoduché úkoly. Každý týden vám tedy nabídneme k poslechu jednu pohádku a nejšikovnější řešitele rádi odměníme vstupenkami k nám do muzea. Školní obrazy s pohádkami a bajkami se objevovaly už od počátku 20. století. Byly využívány v řadě vyučovacích předmětů, a to nejen při výuce českého jazyka a literatury, ale také v prvouce, výtvarné výchově nebo při názorném vyučování. Výtvarně byl každý obraz rozdělen na tři části, podle kterých se děti měly učit samostatně vypravovat děj pohádky nebo bajky.

TESTY A KVÍZY, NÁVODY

VÁCLAV HAVEL – SKÁKAVÝ RÉBUS

Ke státnímu svátku 17. listopadu připravili edukátoři on-line skákavý rébus o prvním českém prezidentovi, Václavu Havlovi. Kvíz se týkal méně známých faktů o jeho rodu. Systém skákavého rébusu umožňuje dobře pracovat s chybou, takže nesprávná

možnost nedemotivuje, ale poskytuje možnost se po zpětné vazbě opravit.

CO VÍTE – NEVÍTE O ADVENTU?

Na závěr kalendářního roku byl připraven on-line adventní kvíz, který byl uvedený v rámci královéhradeckého adventu – společného projektu několika královéhradeckých kulturních institucí. Kvíz se týkal adventních zvyků a tradic. Odpovědi vyplnilo a odeslalo 206 zájemců.

MUŠÍ PLYŠOVÝ MAZEL

Z důvodu opětovného uzavření muzea byl místo konání dalšího workshopu „Šijeme mouchy“ natočen videonávod. Veřejnost si mohla v muzejním e-shopu zakoupit materiál a podle videonávodu si zhotovit plyšovou mouchu v pohodlí domova.

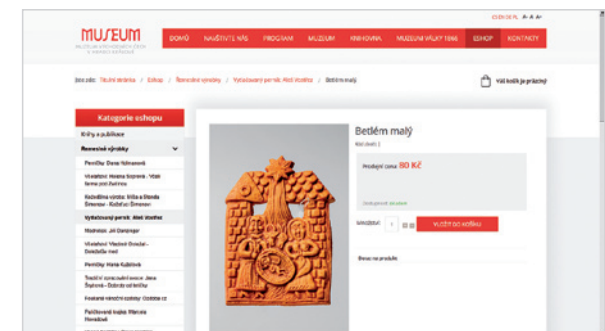

VIRTUÁLNÍ ŘEMESLNÉ TRŽIŠTĚ

XXXI. MUZEJNÍ ADVENTNÍ TRH 2020

Virtuální řemeslné tržiště bylo připraveno jako symbolická i reálná náhrada za 31. ročník tradičního Muzejního adventního trhu. Z původně cca 150 přihlášených lidových řemeslníků a tradičních výrobců jsme vybrali a oslovili téměř dvě desítky zpravdla nositelů prestižních ocenění: řemesla zapsaná či kandidující na seznam UNESCO, Nositelé tradice lidových řemesel ČR, Zlatý kolovrat či Mistr tradiční rukodělné výroby různých krajů z různých oborů a vytvořili pro Vás tento virtuál-

ní adventní trh s vánoční atmosférou. K dispozici byly audiovizuální medailony řemeslníků a také zajímavosti o tradici jejich řemesla v historii. Součástí tržiště byl také nákup prostřednictvím muzejního e-shopu, případně možnost nakoupit výrobky přímo na webech jednotlivých řemeslníků.

8. Výstavní a edukační činnosti

EDUKAČNÍ ČINNOST

Výstavní a edukační činnost byla výrazně poznamenána opatřeními na zamezení šíření nového typu koronaviru. Uzavření muzejní budovy v několika měsících roku na jedné straně omezilo množství tradičních edukačních aktivit, ať už muzejní neděle, nebo třeba edukační programy pro školy, na straně druhé ale tato situace iniciovala vznik početných on-line produktů, kterými edukační a výstavní oddělení vycházelo během nuceného uzavření muzea veřejnosti vstříc. V roce 2020 připravili muzejní edukátoři i přes komplikace s opakovaným omezením provozu muzea třináct doprovodných programů. Ty byly určeny převážně pro rodiny s dětmi, ale i pro širokou veřejnost.

V lednu se konala tradiční akce „S vysvědčením do muzea“. Dětské návštěvníky a jejich doprovod čekala speciální dětská verze komentované prohlídky výstavou „Okolo Hradce“. Na ni navazoval kvíz o ceny sestavený ze zajímavostí ze světa cyklistiky.

O jarních prázdninách návštěvníky čekala akce Prázdniny s medvědem Wrr. Autoři stejnojmenné knihy a stolní hry představovali návštěvníkům, jak vzniká kniha a práci ilustrátorů. Děti malovaly vlastní verze medvědových dobrodružství a na závěr je čekalo slosování o ceny věnované autory.

Na Mezinárodní den dětí se muzeum otevřelo dětem zdarma a edukátoři pro ně přichystali speciální stezku muzeem, na které byl představen nový dětský maskot – muzejní pavouk. Děti byly za svůj výkon odměněny a mohly pak spolu s dospělými hlasovat o pavoukově jménu. Ze všech odevzdaných návrhů bylo nakonec pro maskota vybráno jméno Muchomil. Dětský den si užilo na 82 dětí a 170 rodičů.

Během jarních a letních měsíců si návštěvníci mohli prohlédnout budovu muzea v komentovaných prohlídkách na objednání. Součástí trasy byla i po rekonstrukci budovy nově otevřená vyhlídková terasa. Celkem se prohlídky s výstupem na terasu uskutečnily 27x a zúčastnilo se jich 146 návštěvníků.

Muzeum se podílelo na doprovodném programu v rámci akce „Nábřeží umělců“, tematicky zaměřeném na dílo Josefa Gočára. Návštěvníci měli možnost si na stanovišti muzea složit nápadité origami ve tvaru kubistického křesla.

Jako doprovodná akce k výstavě „Uprostřed Koruny české“ proběhl koncert gregoriánského chorálu a rané polyfonie spojený s přednáškou a workshopem. Návštěvníci se dozvěděli o úskalích spojených s interpretací středověké hudby a na závěr se mohli přidat ke společnému zpěvu s účinkujícím sborem.

Poslední červnový den proběhla akce „S vysvědčením do muzea“ při níž děti naposledy usedly do lavic. Tentokrát se ale přenesly do dob první republiky a na vlastní kůži si vyzkoušely školu našich předků. Aktivně se této akci zúčastnilo 37 dětí a 17 dospělých.

Bez bitevní rekonstrukce a celkově v omezené podobě proběhla 4. července 2020 vzpomínková akce k 154. výročí bitvy u Hradce Králové. V jejím rámci se uskutečnilo odpoledne pro rodiny s dětmi. Na účastníky tohoto odpoledne čekala stezka vedená fáborky po výrazných dominantách bojiště, na kterých byly připraveny různé úkoly. Za jejich vyřešení potom každý dětský návštěvník obdržel drobné ceny.

V létě se pro rodiče s dětmi uskutečnil workshop „Šijeme mouchy“. Děti si mohly vyrobit plyšovou mouchu, která je nejlepší kamarádkou muzejního maskota pavouka Muchomila. Účastníci měli jedinečnou možnost si ji vyrobit podle svých představ a každá byla originálem. Mouchu si ušilo 17 dětí.

V rámci cyklofestiválu „Velká cena Hradce Králové“ muzeum organizovalo část doprovodného programu zejména pro děti. Inspirací aktivit byla výstava „Okolo Hradce aneb Hradečáci

na kole“. Děti si mohly poskládat puzzle z historických fotografií a vyřešit kvízy z historie cyklistiky.

Netradiční prohlídka budovy provedla děti i místy, kam se běžný návštěvník nedostane. Cestou na malé návštěvníky čekaly úkoly, jejichž řešením se děti dozvídaly informace o historii budovy. Jejich snažení bylo odměněno malou muzejní odměnou.

Muzeum se i roku 2020 připojilo svým programem k „Mezinárodní noci pro netopýry“. Na malé návštěvníky a jejich rodiče čekalo vyrábění s netopýří tematikou. Následně proběhla přednáška a vyrazilo se s echolokátorem do terénu poslouchat a pozorovat skutečné netopýry. Na několik odchycených exemplářů bylo možné se i z blízka podívat.

V měsících červnu a červenci se uskutečnil cyklus 4 vycházek „Za přírodou po městě“. Celkem se těchto vycházek účastnilo 31 návštěvníků.

EDICE ON-LINE PRODUKTY

POHÁDKY A BAJKY PRVNÍ REPUBLIKY

Prvním počinem z on-line produktů bylo pořízení audionahrávek pohádek a bajek z publikace Pohádky a bajky první republiky, vydané muzeem. Nahrávky byly umístěny na web a Facebook muzea, aby byly volně k dispozici široké veřejnosti.

LETEM SVĚTEM STŘEDOVĚKEM

Při příležitosti konání výstavy „Uprostřed Koruny české“ natočilo muzeum osmidílný cyklus výukových videí pojmenovaný „Letem světem středověkem“ určený zejména základním školám. Výuková videa se věnují různým tématům spojeným se životem ve středověku, jež odlehčenou formou dětem přibližují.

VIDEONÁVOD „ŠIJEME MOUCHY“

Z důvodu opětovného uzavření muzea byl místo konání dalšího workshopu „Šijeme mouchy“ natočen videonávod. Veřejnost si mohla v muzejním e-shopu zakoupit materiál a podle videonávodu si zhotovit plyšovou mouchu v pohodlí domova.

SKÁKAVÝ RÉBUS

Ke státnímu svátku 17. listopadu připravili edukátoři on-line skákavý rébus o prvním českém prezidentovi, Václavu Havlovi. Kvíz se týkal méně známých faktů o jeho rodu. Systém skákavého rébusu umožňuje dobře pracovat s chybou, takže nesprávná možnost nedemotivuje, ale poskytuje možnost se po zpětné vazbě opravit.

KRÁLOVÉHRADECKÝ ADVENTNÍ KALENDÁŘ – ADVENTNÍ KVÍZ

Na závěr kalendářního roku byl připraven on-line adventní kvíz, který byl uvedený v rámci královéhradeckého adventu – společného projektu několika královéhradeckých kulturních institucí. Kvíz se týkal adventních zvyků a tradic. Odpovědi vyplnilo a odeslalo 206 zájemců.

8. Výstavní a edukační činnosti

EDUKAČNÍ PROGRAMY PRO ŠKOLY

Výstavní a edukační oddělení v průběhu roku 2020 nabízelo řadu edukačních programů ve výstavách, programů zvykoslovných a celoročních. Z letošní nabídky si zájemci vybrali 12 různých druhů programů, které byly realizovány celkem 31x (viz graf).

Oproti minulému roku, kdy byla hlavní muzejní budova v rekonstrukci, se číslo realizovaných programů v podstatě nezměnilo. To je dáno dopady opatření na zamezení šíření koronaviru SARS-CoV-2. V měsících březnu až květnu, říjnu a listopadu nebylo možné edukační programy vůbec realizovat z důvodu uzavření muzejní budovy a přechodu žáků na distanční výuku. Návštěvnost ovšem byla negativně poznamenána i v červnu a prosinci, kdy sice bylo možné edukační program navštívit, školy ale z pochopitelných důvodů mimoškolní aktivity výrazně omezily.

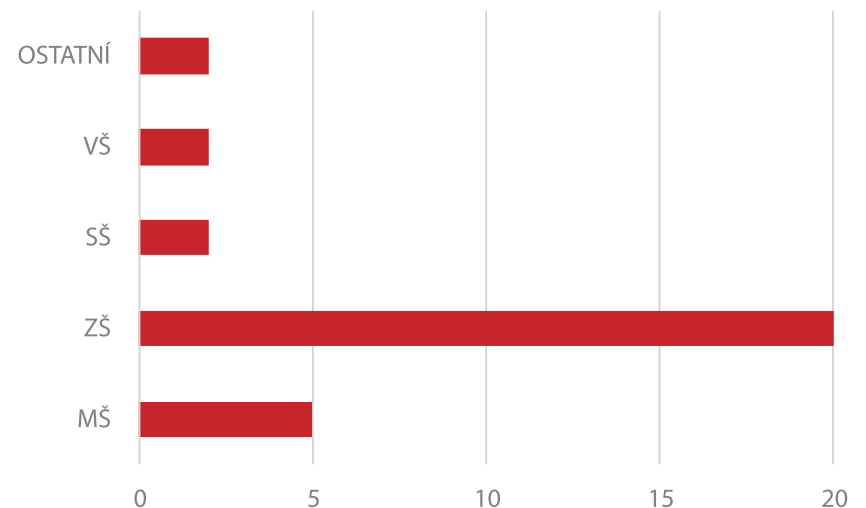
Z grafu vyplývá, že v roce 2020 trvala obliba zvykoslovných edukačních programů. Bohužel uzavření muzea a škol poznamenalo návštěvnost adventního edukačního programu a naprosto znemožnilo konání programu k Velikonocím. Veliký zájem byl rovněž o program k hlavní výstavě sezóny „Uprostřed Koruny české – Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550“. Navštívit tento edukační program bylo kvůli výše uvedeným skutečnostem možné pouze v několika prvních týdnech trvání výstavy. Výhodou bylo, že sezonní přírodovědecké programy konající se tradičně nejvíce v červnu a září se termínově vyhnuly omezením provozu muzea i škol, především díky tomu, že probíhaly venku a nevztahovala se na ně tak přísná omezení, a jejich nabídky tedy mohlo využít poměrně značné množství školních tříd.

Více než 80% návštěvnosti edukačních programů činily v roce 2020 třídy mateřských a základních škol. Typickým produktem, který mateřské školy hojně navštěvují, jsou zvykoslovné programy. Ty jsou rovněž oblíbené u škol základních. Základní školy si nicméně vybírají často i z nabídky edukačních programů k jednotlivým výstavám. Preference základních škol je poznamenána tím, že v roce 2020 nebyla ještě zpřístupněna expozice k dějinám Hradce Králové, a školy tak, pokud měly zájem o edukační program s historickou tematikou, mohly zvolit pouze programy ve výstavách. Hlavní výstava sezóny přilákala i kolektivy středoškolské a vysokoškolské. V roce 2020 se podařilo navázat spolupráci s OPS Skok do života, pro jehož klienty bylo realizováno několik edukačních programů (v grafu označeny jako „Ostatní“).

Počet realizací edukačního programu

Edukační programy dle stupně školy

8. Výstavní a edukační činnosti

MUZEJNÍ NEDĚLE

Muzejní neděle jsou tradičním cyklem akcí Muzea pro rodiny s dětmi. Návštěvníky při nich čeká bohatý interaktivní program, který je navázán buď na výstavy, nebo zvykoslovný rok. V první čtvrtině roku 2020 proběhly 2 muzejní neděle. Dalších 5 naplánovaných nemohlo proběhnout z důvodu vládního zákazu konání hromadných akcí. Celkem letošní Muzejní neděle navštívilo 36 dětí a 24 dospělých.

OKOLO HRADCE

9. února 2020

Interaktivní program spojený s komentovanou prohlídkou výstavy s její kurátorkou PhDr. Pavlou Koritenskou. Součástí programu byla i výroba originálních reflexních prvků.

TURNAJ KRÁLOVNY ELIŠKY

8. března 2020

Program proběhl ve spolupráci s manželi Vodovými, kteří návštěvníkům představili repliky středověkých šatů, nádobí, zbraní a věcí denní potřeby. Děti si vytvořily vlastní erby, vymyslely šlechtické jméno a zúčastnily se dětského rytířského turnaje.

PŘÍRODOVĚDECKÝ KROUŽEK

Pokud to situace dovozovala, pokračoval přírodovědecký kroužek ve své činnosti. Náplní tohoto kroužku je každotýdenní setkávání žáků, kteří mají hlubší zájem o přírodní vědy. Vzhledem k tomu, že kvůli epidemiologické situaci bylo možné uskutečnit setkávání pouze od ledna do března, omezila se činnost kroužku pouze na aktivity uvnitř budovy. Členové kroužku tak například zkoumali přírodniny, nebo preparovali organismy a studovali je pod mikroskopem. Bohužel se však nemohly konat přírodovědné vycházky a exkurze. V novém pololetí se uskutečnila pouze dvě další setkání kroužku, poté byla jeho činnost opětovně nuceně pozastavena.

KLUB SENIORŮ

V roce 2020 pokračovala spolupráce pracovníků muzea se Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové na přednáškách a komentovaných prohlídkách pro členy Klubu seniorů. Akce byly omezeny v průběhu dvou vln pandemie covid-19. Na půdě Studijní a vědecké knihovny nebo Muzea východních Čech se uskutečnily pouze programy, které platná vládní nařízení umožňovala.

TAJEMSTVÍ PTAČÍ SEKERKY

9. 1. 2020 v 10 hodin

Komentovaná prohlídka výstavy – Mgr. Bc. Petra Sehnoutková.

TAJEMSTVÍ PTAČÍ SEKERKY

23. 1. 2020 v 10 hodin / SVKHK

Přednáška – Mgr. Bc. Petra Sehnoutková.

OKOLO HRADCE ANEB HRADEČÁCI NA KOLE

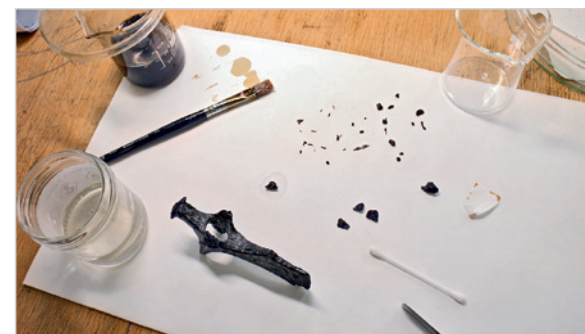
6. 2. 2020 v 10 hodin

Komentovaná prohlídka výstavy Okolo Hradce – PhDr. Pavla Koritenská.

PTAČÍ SEKERKA Z POHLEDU KONZERVÁTORKY

20. 2. 2020 v 10 hodin / SVKHK

Přednáška – Mgr. Andrea Černá.

JARO NEJEN V MUZEU

5. 3. 2020 v 10 hodin

Jarní workshop – Mgr. Marie Kozáková.

OKOLO HRADCE ANEB HRADEČÁCI NA KOLE

10. a 24. 9. 2020 v 10 hodin

Přednáška – PhDr. Pavla Koritenská.

NÁVŠTĚVA VÝSTAVY NENÍ OBRAZ JAKO OBRAZ

24. 9. 2020 v 10 hodin

Komentovaná prohlídka – PhDr. Pavla Koritenská.

POKLADY SBÍREK KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE

17. 12. 2020 v 10 hodin

Komentovaná prohlídka – Bc. Martin Jakoubek.

MUZEUM V MÉDIÍCH

ON-LINE A TIŠTĚNÁ MÉDIA

2. 1. 2020, HRADECKÝ DENÍK

Muzeum východních Čech se po stamilionové rekonstrukci opět otevřelo návštěvníkům:

Stalo se... listopad 2019, Příl. Hradecký týden.

– R 29, č. 1, s. 18.

29. 1. 2020, KLADSKÉ POMEZÍ.CZ

Uprostřed Koruny české – unikátní výstava v Hradci Králové

<https://kladskepomezici.cz/aktuality/uprostred-koruny-ceske-unikatni-vystava-v-hradci-kralove>

ÚNOR 2020, KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ –
TURISTICKÝ PORTÁL

Uprostřed Koruny české – unikátní výstava v Hradci Králové

<https://www.hkregion.cz/dr-cs/107759-uprostred-koruny-ceske-unikatni-vystava-v-hradci-kralove.html>

4. 2. 2020, KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Muzeum východních Čech otevře digitální bránu do dějin. Pomůže mu kraj

<http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/tiskove-centrum/aktuality1/muzeum-vychodnich-cech-otevire-digitalni-branu-do-dejin-pomuze-mu-kraj-313918/>

4. 2. 2020, RADNICE

Do muzea na novou výstavu Uprostřed Koruny české

<https://www.hrdeckralove.org/do-muzea-na-novou-vystavu-uprostred-koruny-ceske/d-71553>

5. 2. 2020, RADNICE

Za vysvědčení klání v muzeu – R. 23, č. 5, s. 3.

https://www.hrdeckralove.org/assets/File.ashx?id_org=4687&id_dokumenty=71578

5. 2. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Uprostřed Koruny české se ocitnete od pátku v hradeckém muzeu

https://hradecky.denik.cz/kultura_region/hradec-kralove-muzeum-vychodnich-cech-vystava-uprostred-koruny-ceske050220-hk.html

7. 2. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Uprostřed Koruny české

<https://hradecky.denik.cz/tipy-na-dnesek/uprostred-koruny-ceske-20200207.html>

8. 2. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Muzeum východních Čech vystavuje skvosty gotiky a renesance

https://hradecky.denik.cz/kultura_region/hradec-kralove-muzeum-vychodnich-cech-vystava-uprostred-koruny-ceske080220-hk.html

9. 2. 2020, RADNICE

Unikátní soubor východočeského gotického umění bude poprvé vystaven v rámci výstavy

Uprostřed Koruny české

<https://www.hrdeckralove.org/unikatni-soubor-vychodoceskeho-gotickeho-umeni-bude-poprve-vystaven-v-ramci-vystavy-uprostred-koruny-ceske/d-71011>

12. 2. 2020, RADNICE

Muzeum představuje gotiku východních Čech

– R 23, č. 6, s. 3

https://www.hrdeckralove.org/assets/File.ashx?id_org=4687&id_dokumenty=71622

20. 2. 2020, ORLICKÝ.NET

Výstava Uprostřed Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550 dozná prvních změn

https://www.orlicky.net/?id_zpravy=13684298901582194011

21. 2. 2020, MÍSTNÍ KULTURA.CZ

Výstava Uprostřed Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250–1550 dozná prvních změn

<https://www.mistnikultura.cz/vystava-uprostred-koruny-ceske-goticke-a-rane-renesancni-umeni-vychodnich-cech-1250-1550-dozna>

26. 2. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Výstava v hradeckém muzeu doznává změn

https://hradecky.denik.cz/kultura_region/hradec-kralove-muzeum-vychodnich-cech-uprostred-koruny-ceske-zmeny260220-hk.html

26. 2. 2020, NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV

ÚOP Josefov – Unikátní soubor východočeského gotického umění je poprvé vystaven v rámci výstavy Uprostřed Koruny české

<https://www.npu.cz/cs/uop-josefov/zpravy/51417-unikatni-soubor-vychodoceskeho-gotickeho-umeni-je-poprve-vystaven-v-ramci-vystavy-uprostred-koruny-ceske>

26. 2. 2020, RADNICE

Výstava ukáže další vzácné rukopisy. – R. 23, č. 8, s. 2

https://www.hrdeckralove.org/assets/File.ashx?id_org=4687&id_dokumenty=71729

2. 3. 2020, ČESKÁ TELEVIZE ČT24

V Hradci Králové se vystavují vzácné staleté spisy a listiny

<https://ct24.ceskatelevize.cz/3056788-v-hradci-kralove-se-vystavuji-vzacne-stalete-spisy-a-listiny>

4. 3. 2020, RADNICE

Muzeum ukáže královský dvůr. – R. 23, č. 9, s. 3

https://www.hrdeckralove.org/assets/File.ashx?id_org=4687&id_dokumenty=71838

8. Výstavní a edukační činnosti

9. 3. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Schola cantus gregoriani

<https://hradecky.denik.cz/tipy-na-kulturu/schola-cantus-gregoriani-20200309.html>

9. 3. 2020, TÝDENÍK HRADEČÁK

Výstavní změny Koruny české. V muzeu otočili stránku kodexu – Č. 5, s. 1

http://www.garamon.cz/userdownload/files/hradecak/Hradecak%2005_IN%202020.pdf

11. 3. 2020, HRADECKÁ DRBNA.CZ

Bazény, divadla a dokonce některá kina v Královéhradeckém kraji zůstávají otevřená. Kam vyrazit?

<https://hradecka.drba.cz/zpravy/5468-bazeny-divadla-a-dokonce-nektera-kina-v-kralovehradeckem-kraji-zustavaji-otevrena-kam-vyrazit.html>

11. 3. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Provoz muzea zůstává nepřerušen

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/hradec-kralove-muzeum-vychodnich-cech-provoz110320-hk.html

5. 4. 2020, ČRO HK

Pojďte do muzea a přitom zůstanete doma! Hradecké Muzeum východních Čech nabízí své výstavy online

<https://hradec.rozhlas.cz/pojdte-do-muzea-a-pritom-zustanete-doma-hradecke-muzeum-vychodnich-cech-nabizi-8176569>

6. 4. 2020, HRADECKÁ DRBNA.CZ

Do Muzea východních Čech v Hradci Králové můžete vyrazit online

<https://hradecka.drba.cz/zpravy/5745-do-muzea-vychodnich-cech-v-hradci-kralove-muzete-vyrazit-online.html>

6. 4. 2020, UHK.CZ

Muzeum východních Čech nabízí výstavy online, spolupracovala na nich Katedra pomocných věd historických a archivnictví FF UHK

<https://www.uhk.cz/cs/filozoficka-fakulta/ff/aktualne/muzeum-vychodnich-cech-zve-na-online-vystavy>

11. 4. 2020, HRADECKÁ DRBNA.CZ

Muzeum východních Čech chystá další virtuální prohlídky a přednášky

<https://hradecka.drba.cz/zpravy/kultura/5797-muzeum-vychodnich-cech-chysta-dalsi-virtualni-prohlidky-a-prednasky.html>

14. 4. 2020, ČESKÁ TELEVIZE ČT24

Muzeum v Hradci Králové pořádá virtuální exkurze do „městské“ přírody i pravěkých svatýň

<https://ct24.ceskatelevize.cz/kultura/3076196-muzeum-v-hradci-kralove-porada-virtualni-exkurze-do-mestske-prirody-i-pravekych>

15. 4. 2020, RADNICE

Muzeum ukazuje výstavy online. – R. 23, č. 14, s. 2

https://www.hradeckralove.org/assets/File.ashx?id_org=4687&id_dokumenty=72348

20. 4. 2020, TÝDENÍK HRADEČÁK

Muzeum východních Čech nabízí zajímavé virtuální a online exkurze – Č. 7, s. 3

http://www.garamon.cz/userdownload/files/hradecak/Hradecak%2007_IN_2020.pdf

22. 4. 2020, HRADECKÁ DRBNA.CZ

Nemáte je doma? Muzeum východních Čech hledá dobové předměty pro novou výstavu

<https://hradecka.drba.cz/zpravy/5914-nemate-je-doba-muzeum-vychodnich-cech-hleda-dobove-predmet>

23. 4. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Rozpoznejte tajemství hub

https://hradecky.denik.cz/kultura_region/hradec-kralove-muzeum-virtualni-prednaska-houby-tejklova230420-hk.html

26. 4. 2020, RADNICE

Muzeum východních Čech v Hradci Králové se pro veřejnost otevře už 12. května 2020

<https://www.hradeckralove.org/muzeum-vychodnich-cech-v-hradci-kralove-se-pro-verejnost-otevre-uz-12-kvetna-2020/d-72437>

27. 4. 2020, IDNES.CZ

Nálezce ptačí sekery z doby Velké Moravy dostane od kraje šedesát tisíc

https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/sekerka-velka-morava-nalez-kralovehradecky-kraj-odmena-nalezce-jicinsko-muzeum.A200427_141353_hradec-zpravy_tuu

27. 4. 2020, HRADECKÁ DRBNA.CZ

Bitevní ukázka k výročí bitvy na Chlumu 1866 letos nebude. Pietní část zůstává

<https://hradecka.drba.cz/zpravy/5960-bitevni-ukazka-k-vyroci-bitvy-na-chlumu-1866-letos-nebude-pietni-cast-zustava.html>

28. 4. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Nálezce vzácné železné sekery získá šedesát tisíc

<https://hradecky.denik.cz/z-regionu/basnice-nalez-vzacna-zelezna-sekera-odmena280420-jc.htm>

29. 4. 2020, ORLICKÝ TÝDENÍK

Muzeum východních Čech v Hradci Králové zve návštěvníky

<http://www.orlickytydenik.cz/muzeum-vychodnich-cech-v-hradci-kralove-zve-navstevniky/>

1. 5. 2020, ČRO HK

Historická budova Muzea východních Čech v Hradci Králové se pro návštěvníky otevře už 12. května

<https://hradec.rozhlas.cz/historicka-budova-muzea-vychodnich-cech-v-hradci-kralove-se-pro-navstevniky-8190573>

5. 5. 2020, RADNICE

Bitva letos nebude, pieta zůstane – R. 23, č. 17, s. 2

https://www.hradeckralove.org/assets/File.ashx?id_org=4687&id_dokumenty=72512

8. 5. 2020, HRADECKÁ DRBNA.CZ

Většina muzeí v hradeckém kraji otevře v úterý 12. května

<https://hradecka.drba.cz/zpravy/kultura/6053-vetsina-muzei-v-hradeckem-kraji-otevre-v-utery-12-kvetna.html>

11. 5. 2020, TÝDENÍK HRADEČÁK

Pomůžete s novou muzejní expozicí? – Č. 8, s. 1

http://www.garamon.cz/userdownload/files/hradecak/Hradecak%2008_IN_2020.pdf

11. 5. 2020, TÝDENÍK HRADEČÁK

Muzeum východních Čech je otevřeno, návštěvníkům nabízí zajímavý program – Č. 8, s. 1

http://www.garamon.cz/userdownload/files/hradecak/Hradecak%2008_IN_2020.pdf

11. 5. 2020, SALONKY HK.CZ

Muzeum východních Čech otevře pro veřejnost dveře dokořán

<https://salonkyhk.cz/zpravy/z-hradce/2020/kveten/muzeum-vychodnich-cech-otevre-pro-verejnost-dvere-dokoran/>

12. 5. 2020, MÍSTNÍ KULTURA.CZ

Muzeum východních Čech v Hradci Králové po znovuotevření pokračuje se dvěma výstavami a otevře třetí

<https://www.mistnikultura.cz/muzeum-vychodnich-cech-v-hradci-kralove-po-znovuotevreni-pokracuje-se-dvema-vystavami-a-otevre-treti>

13. 5. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Pomalu #otevíráme zní z muzeí i knihoven

https://hradecky.denik.cz/kultura_region/hradecko-muzeum-knihovna-kampan-otevirame130520-hk.html

15. 5. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Muzeum východních Čech v pátek otevře novou expozici školních obrazů

https://hradecky.denik.cz/kultura_region/hradec-kralove-muzeum-vychodnich-cech-vystava-neni-obraz-jako-obraz150520-hk.html

17. 5. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Není obraz jako obraz, prozradí výstava v hradeckém muzeu

https://hradecky.denik.cz/kultura_region/hradec-kralove-muzeum-vychodnich-cech-vystava-neni-obraz-jako-obraz170520-hk.html

18. 5. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Uprostřed koruny české – komentovaná prohlídka výstavy

<https://hradecky.denik.cz/tipy-na-kulturu/uprostred-koruny-ceske-komentovana-prohlidka-vystavy-20200518.html>

20. 5. 2020, HRADECKÝ DENÍK

Muzeum prodloužilo výstavu středověkého umění – R. 29, č. 116, s. 12

20. 5. 2020, RADNICE

Muzeum prodlužuje výstavy. – R. 23, č. 19, s. 4

https://www.hradeckralove.org/assets/File.ashx?id_org=4687&id_dokumenty=72671

20. 5. 2020, SALONKY HK.CZ

Není obraz jako obraz aneb Názorná školní pomůcka minulosti

<https://salonkyhk.cz/zpravy/kultura/2020/kveten/neni-obraz-jako-obraz-aneb-nazorna-skolni-pomucka-minulosti/>

23. 5. 2020, ČRO HK

Hned tři ocenění „Nositel tradice lidových řemesel“ letos putují do Královéhradeckého kraje

<https://hradec.rozhlas.cz/hned-tri-oceneni-nositel-tradice-lidovych-remesel-letos-putuji-do-8208975>

26. 5. 2020, OLOMOUCKÝ DENÍK.CZ

Recenze výstavy Uprostřed Koruny české

<https://olomoucky.denik.cz/ctenar-reporter/recenze-vystavy-uprostred-koruny-ceske-20200526.html>

27. 5. 2020, DOMAŽLICKÝ DENÍK.CZ

Recenze výstavy Uprostřed Koruny české

<https://domazlicky.denik.cz/ctenar-reporter/uprostred-koruny-ceske-20200527.html>

28. 5. 2020, SALONKY HK.CZ

Duo výtvarníků vytvořilo pavouka, nového dětského maskota muzea

<https://salonkyhk.cz/zpravy/kultura/2020/kveten/duo-vytvarniku-vytvorilo-pavouka-noveho-detskeho-maskota-muzea/>

28. 5. 2020, HRADECKÝ DENÍK

Maskotem muzea je pavouk. Jméno mu dají děti – R. 29, č. 123, s. 2

28. 5. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Hradecké muzeum vydalo své tajemství. Objevilo pavouka, který vedl ruku Kotěrovi

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/hradecke-muzeum-vydalo-sve-tajemstvi-objevilo-pavouka-ktery-vedl-koterovi-20200528.html

28. 5. 2020, IDNES.CZ

Hradecké muzeum má nového maskota, pavouka teprve pojmenují děti

https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/muzeum-vychodnich-cech-hradec-kralove-kralovehradecky-expozice-vystava-maskot-pavouk.A200528_549960_hradec-zpravy_kvi

28. 5. 2020, MÍSTNÍ KULTURA.CZ

Muzeum východních Čech v Hradci Králové má nového dětského maskota

<https://www.mistnikultura.cz/muzeum-vychodnich-cech-v-hradci-kralove-ma-noveho-detskeho-maskota>

8. Výstavní a edukační činnosti

30. 5. 2020, ŠUMPERSKÝ DENÍK.CZ

Recenze výstavy Uprostřed Koruny české

<https://sumpersky.denik.cz/ctenar-reporter/recenze-vystavy-uprostred-koruny-ceske-20200530.html>

31. 5. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Tip na pondělí 1. června: Muzeum východních Čech si připravilo dětský program s překvapením.

<https://hradecky.denik.cz/tipy-na-kulturu/detsky-den-s-muzeem-20200531.html>

31. 5. 2020, ČRO HK

Dětský den a také koncert filharmoniků připravilo Muzeum východních Čech v Hradci Králové

<https://hradec.rozhlas.cz/detsky-den-a-take-koncert-filharmoniku-pripravilo-muzeum-vychodnich-cech-v-8215560>

1. 6. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Nečekaný objev představuje většina vystavených exponátů, říká profesor Hlobil

https://hradecky.denik.cz/kultura_region/rozhovor-profesor-ivo-hlobil-historie-vystava-20200525.html

2. 6. 2020, SALONKY HK.CZ

Střecha muzea nabídne návštěvníkům nádherné vyhlídky na Hradec Králové

<https://salonkyhk.cz/zpravy/z-hradce/2020/cerven/strecha-muzea-nabidne-navstevnikum-nadherne-vyhličky-na-hradec-kralove/>

6. 6. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Potvrzeno. Stříbrná ptačí sekerka skutečně pochází z období raného středověku

<https://hradecky.denik.cz/veda-a-technika/basnice-nalez-vzacna-zelezna-sekera-pruzkum-pravost060620-jc.html>

6. 6. 2020, ČESKÉ NOVINY.CZ

Ptačí sekerka pochází z 9. – 10. století, potvrdil průzkum

<https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/ptaci-sekerka-pochazi-z-9-10-stoleti-potvrdil-pruzkum/1899410>

6. 6. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Recenze výstavy Uprostřed Koruny české

(vyšlo i v dalších mutacích po celé ČR)

<https://hradecky.denik.cz/ctenar-reporter/hradec-kralove-muzeumvc-vystava-uprostred-koruny-ceske-recenze-und060620-hk.html+>

17. 6. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

ŘSD ustupuje od odpočívky na bojišti 1866

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/rsd-ustupuje-od-odpocivky-na-bojisti-1866-20200617.html

18. 6. 2020, HRADECKÁ DRBNA.CZ

Hradec Králové chce investovat miliony do nových expozic Muzea východních Čech, novou soutěž vypíše v příštích dnech

<https://hradecka.drba.cz/zpravy/kultura/6456-hradec-kralove-chce-investovat-miliony-do-novych-expozic-muzea-vychodnich-cech-novou-soutez-vypise-pristich-dnech.html>

19. 6. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Nová expozice muzea bude stát miliony

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/hradec-kralove-muzeum-vychodnich-cech-expozice-investice190620-hk.html

21. 6. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Hradecké muzeum odhaluje život středověku

https://hradecky.denik.cz/kultura_region/hradec-kralove-muzeum-vychodnich-cech-stredovek-vyuka-video210620-hk.html

24. 6. 2020, IDNES.CZ

Parkování pod náměstím v Hradci dostává obrysy, archeologům už nevádí

https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/hradec-velke-namesti-podzemni-parkoviste-stavba-kralovehradecky.A200624_555180_hradec-zpravy_tuu

24. 6. 2020, RADNICE

Město hledá zhotovitele expozic v muzeu

– R. 23, č. 24, s. 1

https://www.hrdeckralove.org/assets/File.ashx?id_org=4687&id_dokumenty=72985

1. 7. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

FOTO, VIDEO: Muzeum chce mít lovce pokladů pod kontrolou

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/benatky-zniceny-hrob-bitva-1866-sadova-hledac-lovec-pokladu-maslojedy010720-hk.html

3. 7. 2020, NOVINKY.CZ

Bitva u Hradce poprvé po 28 letech nebude

https://www.novinky.cz/domaci/clanek/bitva-u-hradce-poprve-po-28-letech-nebude-40329456#utm_content=ribbonnews&utm_term=Muzeum%20v%C3%BDchodn%C3%ADch%20%C4%8Cech&utm_medium=hint&utm_source=search.seznam.cz

5. 7. 2020, IDNES.CZ

Pohybují se na hraně zákona, teď detektoráři pomohou s hledáním pokladů

Zdroj: https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/detektorovy-kovy-nalez-archeologove-muzeum-vychodnich-cech-hradec-kralove.A200702_557045_hradec-zpravy_pos

7. 7. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

FOTO: Kasárna se mění před očima.

Ale z popela celá nepovstanou. Zatím

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/kasarna-se-meni-pred-ocima-ale-z-popela-cela-nepovstanou-zatim-20200706.html

8. 7. 2020, IDNES.CZ

Dálniční záchodky nad hroby u Hradce zřejmě nebudou. ŘSD plán přehodnotí

https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/bitva-hradec-rsd-dalnice-d35-odpocivka-kralovehradecky.A200703_557252_hradec-zpravy_tu

13. 7. 2020, NOVINKY.CZ

Student vyvinul motocykl s překližkovou kapotou, odkazuje na Jawu i Václava Laurina

https://www.novinky.cz/auto/clanek/student-vyvinul-motocykl-s-preklizkovou-kapotou-odkazuje-na-jawu-i-vaclava-laurina-40330431#utm_content=ribbonnews&utm_term=Muzeum%20v%C3%BDchodn%C3%ADch%20%C4%8Cech&utm_medium=hint&utm_source=search.seznam.cz

13. 7. 2020, NOVINKY.CZ

Mít detektor kovů trestné není, ale hledání pokladu ano

https://www.novinky.cz/domaci/clanek/mit-detektor-kovu-trestne-neni-ale-hledani-pokladu-ano-40330388#utm_content=ribbonnews&utm_term=Muzeum%20v%C3%BDchodn%C3%ADch%20%C4%8Cech&utm_medium=hint&utm_source=search.seznam.cz

14. 7. 2020, MÍSTNÍ KULTURA.CZ

Královéhradecký kraj a jeho muzea navazují užší spolupráci s „detektoráři“

<https://www.mistnikultura.cz/kralovehradecky-kraj-a-jeho-muzea-navazuji-uzsi-spolupraci-s-detektorari>

16. 7. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Tipy na víkend 18. a 19. července.

Na zámecké trhy, nebo do muzea na Skloletí

<https://hradecky.denik.cz/tipy-na-vikend/tipy-na-vikend-18-a-19-cervence-na-zamecke-trhy-nebo-do-muzea-na-skloleti-20200716.html>

17. 7. 2020, HRADECKÁ DRBNA.CZ

V prostorách Muzea východních Čech je výstava s názvem Skoletí. Připomíná letošní 100. výročí existence sklářské školy v Železném Brodě

<https://hradecka.drbtna.cz/zpravy/kultura/6748-v-prostorach-muzea-vychodnich-cech-je-vystava-s-nazvem-skoleti-pripomina-letosni-100-vyroci-existence-sklarske-skoly-v-zeleznem-brode.html>

17. 7. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Podzemní parkoviště u archeologů narazilo

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/podzemni-parkoviste-u-archeologu-narazilo-20200717.html

5. 8. 2020, SALONKY HK.CZ

Muzeum ze soukromé sbírky nabízí stovky modelů záchranářských vozidel

<https://salonkyhk.cz/zpravy/kultura/2020/srpen/muzeum-ze-soukrome-sbirky-nabizi-stovky-modelu-zachranarskych-vozidel/>

6. 8. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Amatérský hledač našel u Skalice kus doby kamenné

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/amatersky-archeolog-na-hradecku-objevil-lokalitu-z-paleolitu-20200806.html

6. 8. 2020, AKTUÁLNĚ.CZ

Amatér objevil lokalitu z paleolitu, pazourek svědčí o tábořišti z doby lovců mamutů

<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/amater-objevil-lokalitu-z-paleolitu-pazourek-svedci-o-tabori/r~b1dd7ee2d7c811ea9d470cc47ab5f122/>

6. 8. 2020, VRCHLABINKY.CZ

Amatérský hledač předal archeologům paleolitický nále z Pardědubu

<https://vrchlabinky.cz/zpravy/z-kraje/2020/srpen/amatersky-hledac-predal-archeologum-paleoliticky-nalez-z-pardedubu/>

6. 8. 2020, SALONKY HK.CZ

Amatérský hledač předal archeologům paleolitický nále z Pardědubu

<https://salonkyhk.cz/zpravy/z-hradce/2020/srpen/amatersky-hledac-predal-archeologum-paleoliticky-nalez-z-pardedubu/>

6. 8. 2020, ČT24 – ČESKÁ TELEVIZE

Amatérský archeolog objevil na návrší Pardědub pravěkou lokalitu starou 20 tisíc let

<https://ct24.ceskatelevize.cz/veda/3156378-amatersky-archeolog-objevil-na-navrsi-pardedub-pravekou-lokalitu-starou-20-tisic-let>

6. 8. 2020, ČRO HK

Nový důležitý paleolitický nále z Pardědubu u Skalice. Takzvané jádro a dekortikační úštěp pazourku

<https://hradec.rozhlas.cz/novy-dulezity-paleoliticky-nalez-z-pardedubu-u-skalice-takzvane-jadro-a-8267256>

6. 8. 2020, IDNES.CZ

Hledač našel poblíž Hradce Králové vzácné úlomky pazourku z doby kamenné

https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/hledac-archeologie-pazourek-muzeum-vychodnich-cech-hradec-kralove-skalice-pardedub.A200806_091406_hradec-zpravy_kvi

7. 8. 2020, MÍSTNÍ KULTURA.CZ

Nový paleolitický nále z Pardědubu u Skalice

<https://www.mistnikultura.cz/novy-paleoliticky-nalez-z-pardedubu-u-skalice>

7. 8. 2020, NOVINKY.CZ

Koniček z klukovských let českému záchranáři zůstal dodnes

https://www.novinky.cz/muzi/clanek/konicek-z-klukovskych-let-ceskemu-zachranari-zustal-dodnes-40332661#utm_content=ribbonnews&utm_term=Muzeum%20v%C3%BDchodn%C3%ADch%20%C4%8Cech&utm_medium=hint&utm_source=search.seznam.cz

8. Výstavní a edukační činnosti

8. 8. 2020, HRADECKÁ DRBNA.CZ

Město hledá firmu, která by připravila expozici v Muzeu východních Čech

<https://hradecka.drbna.cz/zpravy/6934-mesto-hleda-firmu-kttera-by-pripravila-expozici-v-muzeu-vychodnich-cech.html>

9. 8. 2020, HRADECKÁ DRBNA.CZ

Amatérský archeolog objevil na Hradecu lokalitu z paleolitu

<https://hradecka.drbna.cz/zpravy/vzdelani/6935-amatersky-archeolog-objevil-na-hradecu-lokalitu-z-paleolitu.html>

9. 8. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Krajské město chce na novou výstavu muzea využít dotaci

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/hradec-kralove-muzeum-vychodnich-cech-vystava-expozice-dotace090820-hk.html

9. 8. 2020, IDNES.CZ

Houby nerostou a zoufalí houbaři berou omylem i jedovaté, říká mykoložka

https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/rozhovor-mykolozka-tereza-tejkllova-houby-jedovate-druhy-cesko.A200805_101309_domaci_brzy

12. 8. 2020, TÝDEN HISTORIE

Bitvy č. 4/2020 – Pracovník Historického oddělení MVČHK se podílel formou odborných konzultací a následných revizí textu na přípravě článku o bitvě u Hradce Králové 3. 7. 1866 pro monotematické číslo časopisu.

14. 8. 2020, IDNES.CZ

Nejdřív dětské hobby, pak vysněná práce.

Lékař vystavuje modely sanitek

https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/sanitky-anatolij-truhlar-vystava-zachranka-muzeum-vychodnich-cech-lekar-vrtulnik-rabbit.A200808_563836_hradec-zpravy_pos

7. 9. 2020, TÝDENÍK HRADEČÁK

Muzeum připomíná sté výročí armády – Č. 14, s. 1

http://www.garamon.cz/userdownload/files/hradecak/Hradecak%2014_IN_2020.pdf

7. 9. 2020, TÝDENÍK HRADEČÁK

Nové expozice za patnáct milionů – Č. 14, s. 2

http://www.garamon.cz/userdownload/files/hradecak/Hradecak%2014_IN_2020.pdf

11. 9. 2020, BLESK

Kozák březový: Jak ho poznat a na co pozor, až ho budete sbírat?

<https://www.blesk.cz/clanek/bydleni-hobby-houby/654331/kozak-brezovy-jak-ho-poznat-a-na-co-pozor-az-ho-budete-sbirat.html>

17. 9. 2020, BLESK

Kozák dubový je vzácný. Víte, co dělat, když ho najdete?

<https://www.blesk.cz/clanek/bydleni-hobby-houby/655109/kozak-dubovy-je-vzacny-vite-co-delat-kdyz-ho-najdete.html>

22. 9. 2020, ORLICKÝ TÝDENÍK

Na zdraví! Bylinky pro blížící se zimní a podzimní neduhy – s. 4

23. 9. 2020, MÍSTNÍ KULTURA

Muzeum východních Čech v Hradci Králové otevírá výstavu sezóny nazvanou Poklady sbírek Královéhradeckého kraje

<https://www.mistnikultura.cz/muzeum-vychodnich-cech-v-hradci-kralove-otevira-vystavu-sezony-nazvanou-poklady-sbirek>

25. 9. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Zhlédněte sbírkové bohatství našeho kraje

<https://hradecky.denik.cz/tipy-na-kulturu/zhlednete-sbirkove-bohatstvi-naseho-kraje-20200925.html>

27. 9. 2020, IDNES.CZ

Sklo letí v Železném Brodě už 100 let, ukazuje výstava hradeckého muzea

https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/vystava-muzeum-hradec-skola-sklarska-sklo-skloleti-100-let-zelezny-brod-kralovehradecky-sklarstvi.A200721_560361_hradec-zpravy_tuu

30. 9. 2020, ČKAIT

Oceněné stavby v soutěži Stavba roku Královéhradeckého kraje 2020

<https://www.ckait.cz/ocenene-stavby-v-soutezi-stavba-roku-kralovehradeckeho-kraje-2020>

30. 9. 2020, RADNICE

Muzeum se chlubí poklady – R. 23, č. 31, s. 4

https://www.hradeckralove.org/assets/File.ashx?id_org=4687&id_dokumenty=73683

7. 10. 2020, BLESK

Kozák habrový roste i za velkého sucha: Kde ho najít a co z něj připravit?

<https://www.blesk.cz/clanek/bydleni-hobby-houby/657580/kozak-habrovyy-rostee-i-za-velkeho-sucha-kde-ho-najit-a-co-z-nej-pripravit.html>

8. 10. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Kapela Heart of Dixie v hradeckém muzeu nezahraje

https://hradecky.denik.cz/kultura_region/kapela-heart-of-dixie-v-hradeckem-muzeu-nezahraje-20201008.html

9. 10. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Výstava Houby živé, jedlé i jedovaté

<https://hradecky.denik.cz/tipy-na-kulturu/vystava-houby-zive-jedle-i-jedovate-20201009.html>

9. 10. 2020, NUMISMATICI.CZ

Výstava Pražský groš v Muzeu východních Čech v Hradci Králové

<https://www.numismatici.cz/2020/10/09/vystava-prazsky-gros-v-muzeu-vychodnich-cech-v-hradci-kralove/>

12. 10. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Konzervátorské dílny

<https://hradecky.denik.cz/tipy-na-kulturu/konzervatorske-dilny-20201012.html>

12. 10. 2020, HRADECKÁ DRBNA.CZ

Muzeum, divadla i Filharmonie Hradec Králové se dnes rozzáří v rámci akce Kulturu nezastavíš

<https://hradecka.drbna.cz/zpravy/7605-muzeum-divadla-i-filharmonie-hradec-kralove-se-dnes-rozzari-v-ramci-akce-kulturu-nezastavis.html>

13. 10. 2020, SALONKY HK.CZ

Také v Hradci Králové rozsvítily „majáky kultury“ divadla či galerie

<https://salonkyhk.cz/zpravy/z-hradce/2020/rijen/take-v-hradci-kralove-rozsvitily-majaky-kultury-divadla-ci-galerie/>

13. 10. 2020, HRADECKÁ DRBNA.CZ

FOTO: V Královéhradeckém kraji se večer rozsvítila muzea, divadla i galerie

<https://hradecka.drbna.cz/zpravy/7614-foto-v-kralovehradeckem-kraji-se-vecer-rozsvitila-muzea-divadla-i-galerie.html>

14. 10. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Muzeum odvysílá přednášku na téma resuscitace a první pomoc

<https://hradecky.denik.cz/ostatni-tipy/muzeum-odvysila-prednasku-na-tema-resuscitace-a-prvni-pomoc-20201014.html>

24. 10. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Muzeum nabídne novou výstavu Pražský groš

https://hradecky.denik.cz/kultura_region/hradec-kralove-muzeum-vychodnich-cech-vystava-prazsky-gros-odklad241020-hk.html

28. 10. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Klicperovo divadlo se vrací ke streamování Podkrovi Live

<https://hradecky.denik.cz/tipy-na-kulturu/klicperovo-divadlo-se-vcaci-ke-streamovani-podkrovi-live-20201028.html>

6. 11. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Bronzový poklad na Hradecku může odkazovat na pravěké hradiště

<https://hradecky.denik.cz/z-regionu/bronzovy-poklad-na-hradecku-muze-odkazovat-na-praveke-hradiste-20201106.html>

8. 11. 2020, IDNES.CZ

Listopadové houbaření skýtá rizika. Přemrzlé houby jsou jako zkažené

https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/cesko-houby-jedovate-jedle-nejedle.A201106_190312_domaci_cern#utm_source=rss&utm_medium=feed&utm_campaign=domaci&utm_content=main

13. 11. 2020, 24 ZPRÁVY.COM

Tajemný kopec Pardědub u Hradce vydal vzácný bronzový poklad

<http://www.24zpravy.com/domaci/tajemny-kopec-pardedub-u-hradce-vydal-vzacny-bronzovy-poklad/472902-zpravy>

13. 11. 2020, IDNES.CZ

Tajemný kopec Pardědub u Hradce vydal vzácný bronzový poklad

https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/bronzovy-poklad-pardedub-hledac-hradec-kralove-kralovehradecky.A201112_150944_hradec-zpravy_kvi

15. 11. 2020, IDNES.CZ

Čapkův zahradnický oblek, kolo a další poklady ukáže hradecké muzeum

https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/kralovehradecky-muzeum-vychodnich-cech-hradec-vystava-poklady-sbirek-koronavirus.A201012_575945_hradec-zpravy_tuu

18. 11. 2020, ORLICKÝ TÝDENÍK

Podílejte se na tvorbě sbírek muzea

<http://www.orlickytydenik.cz/podilejte-se-na-tvorbe-sbirek-muzea/>

25. 11. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Virtuální Advent v Hradci Králové letos nahradí tradiční muzejní adventní trhy

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/virtualni-advent-v-hradci-kralove-letos-nahradi-tradicni-muzejni-adventni-trhy-2.html

25. 11. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Zajímaví lidé, kultura, káva a jazz. Práce v prostředí muzea je krásná

<https://hradecky.denik.cz/lide-odvedle/zajimavi-lide-kultura-kava-a-jazz-prace-v-prostredi-muzea-je-krasna-20201125.html>

26. 11. 2020, SALONKY HK.CZ

Tradiční adventní trhy v muzeu letos nahradí virtuální Advent v Hradci

<https://salonkyhk.cz/zpravy/z-hradce/2020/listopad/tradicni-adventni-trhy-v-muzeu-letos-nahradi-virtualni-advent-v-hradci/>

26. 11. 2020, HRADECKÁ DRBNA

Muzeum východních Čech nabídne adventní trhy online. Jak to bude fungovat?

<https://hradecka.drbna.cz/zpravy/spolecnost/8096-muzeum-vychodnich-cech-nabidne-adventni-trhy-online-jak-to-bude-fungovat.html>

28. 11. 2020, IDNES.CZ

Adventní kultura míří na internet, online budou i tradiční muzejní trhy

Zdroj: https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/advent-online-kultura-divadlo-koncerty-vystavy-hradec-kralove-muzeum-galerie.A201125_582670_hradec-zpravy_the

8. Výstavní a edukační činnosti

3. 12. 2020, ORLICKÝ TÝDENÍK.CZ

Adventní trhy letos nahradí virtuální Advent v Hradci

<http://www.orlickytydenik.cz/adventni-trhy-letos-nahradi-virtualni-advent-v-hradci/>

12. 12. 2020, SALONKY HK.CZ

V muzeu zaregistrují rekordní sbírku modelů záchranářské techniky

<https://salonkyhk.cz/zpravy/kultura/2020/prosinec/v-muzeu-zaregistruji-rekordni-sbirku-modelu-zachranarske-techniky/>

13. 12. 2020, HRADECKÁ DRBNA.CZ

Muzeum východních Čech v Hradci Králové chystá novou stálou expozici. K vidění bude v létě

<https://hradecka.drbna.cz/zpravy/8265-muzeum-vychodnich-cech-v-hradci-kralove-chysta-novou-stalou-expozici-k-videni-bude-v-lete.html>

14. 12. 2020, HRADECKÁ DRBNA.CZ

Nové Město nad Metují, Police i Hradec mají kulturní adventní kalendář. Každý den nabízí jiný zážitek

<https://hradecka.drbna.cz/zpravy/kultura/8294-nove-mesto-nad-metuji-police-i-hradec-maji-kulturni-adventni-kalendar-kazdy-den-nabizi-jiny-zazitek.html>

14. 12. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Muzeum východních Čech zve na čtyři zajímavé výstavy

<https://hradecky.denik.cz/ostatni-tipy/muzeum-vychodnich-cech-zve-na-ctyri-zajimave-vystavy-20201214.html>

14. 12. 2020, TÝDENÍK HRADEČÁK

Pozvánka na virtuální Advent v Muzeu východních Čech v Hradci – Č. 16, s. 2

http://www.garamon.cz/userdownload/files/hradecak/Hradecak-162020-vanocni_5fd9d3faf042c.pdf

15. 12. 2020, IDNES.CZ

Lékař má největší sbírku modelů sanitek, na výstavu přidal nové kousky

https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/kralovehradecky-sbirka-modely-sanitka-anatolij-truhlar-hradec-vystava-muzeum-rekord.A201215_133200_hradec-zpravy_tuu

15. 12. 2020, SALONKY HK.CZ

Sběratel Truhlář převzal certifikát o rekordu v počtu záchranářských modelů

<https://salonkyhk.cz/zpravy/z-hradce/2020/prosinec/sberatel-truhlar-prevzal-certifikat-o-rekordu-v-poctu-zachranarskych-modelu/>

19. 12. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Největší sbírka modelů sanitek a záchranářské techniky čítá 1777 exemplářů

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/hradec-kralove-muzeum-kniha-rekordu-modely-zachranarska-technika-sbirka191220-hk.html

21. 12. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Šéf letecké záchranky: Záchranářským vrtulníkem jsem letěl už jako žák

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/hradec-kralove-anatolij-truhlar-zachranarska-technika-modely-sbirka211220-hk.html

29. 12. 2020, HRADECKÝ DENÍK.CZ

Z evropských peněz se opravují kasárny i školní statek, další projekty se hledají

<https://hradecky.denik.cz/podnikani/z-evropskych-penez-se-opravuji-kasarny-i-skolni-statek-20201215.html>

31. 12. 2020, SALONKY HK.CZ

Muzeum východních Čech i přes složitou situaci navštívilo téměř 14 tisíc lidí

<https://salonkyhk.cz/zpravy/z-hradce/2020/prosinec/muzeum-vychodnich-cech-i-pres-slozitou-situaci-navstivilo-temer-14-tisic-lidi>

TELEVIZE

4. 2. 2020, STATUTÁRNÍ MĚSTO HRADEC KRÁLOVÉ

Uprostřed Koruny české – reportáž

<https://www.youtube.com/watch?v=IwD-AkUykM0>

6. 2. 2020, ČESKÁ TELEVIZE

Události v regionech – Uprostřed koruny české

<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10118379000-udalosti-v-regionech-praha/220411000140206-udalosti-v-regionech/obsah/748861-uprostred-koruny-ceske>

7. 2. 2020, ČESKÁ TELEVIZE ČT1

Události v kultuře – Reportáž o výstavě Uprostřed Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech 1250-1550

<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097206490-udalosti-v-kulture/220411000120207/obsah/749201-uprostred-koruny-ceske>

2. 3. 2020, ČESKÁ TELEVIZE

Události v regionech – Muzeum v Hradci Králové vystavuje vzácné spisy

<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10118379000-udalosti-v-regionech-praha/220411000140302-udalosti-v-regionech/obsah/754102-muzeum-v-hradci-kralove-vystavuje-vzacne-spisy>

8. 3. 2020, ČESKÁ TELEVIZE – TOULAVÁ KAMERA

Výstava Uprostřed Koruny české – od času 22:17

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1126666764-toulava-kamera/220562221500010/>

30. 4. 2020, TV NOVA

Nejstarší zvyky na čarodějnice: Trní před domem a házení košťát

<https://tn.nova.cz/clanek/jak-se-v-pali-carodejnice-nejznamejsi-tradice-a-zvyky.html>

19. 5. 2020, TV NOVA

Houbařům v květnu začíná sezóna.

Takhle to vypadá v lesích

<https://tn.nova.cz/clanek/podle-mykologu-je-nejsussi-jaro-za-posledni-roky-houby-nejsou-skoro-nikde.html>

27. 5. 2020, ČESKÁ TELEVIZE ČT24 – REGIONÁLNÍ ZPRÁVY

Ekologie orchideje střevecník pantoflíček

<https://ct24.ceskatelevize.cz/3106694-z-prirody-mizi-vzacny-strevcnik-pantoflicek-lide-rostlinu-nosi-na-sve-zahrady-presto-ze-je>

2. 6. 2020, ČESKÁ TELEVIZE– I-REPORTÉR

Muzeum východních Čech si přichystalo pro děti zábavné odpoledne k jejich svátku

<https://www.ceskatelevize.cz/ireporter/video/video/muzeum-vychodnich-cech-si-prichystalo-pro-deti-zabavne-odpoledne-k-jejich-svatku/>

16. 6. 2020, TV NOVA – TN.CZ

Lidé si už z lesů nosí košíky plné hub!

Těchto druhů je nejvíc, říká expertka

<https://tn.nova.cz/clanek/lide-si-uz-z-lesu-nosi-kosiky-plne-hub-techto-druhu-je-nejvic-rika-expertka.html>

1. 8. 2020, TV NOVA

Útoky hmyzu jsou stále častější! RADY a TIPY při bodnutí

<https://tn.nova.cz/clanek/utoky-hmyzu-jsou-stale-castejsi-rady-a-tipy-pri-bodnuti.html>

6. 8. 2020, ČESKÁ TELEVIZE ČT 24

Nový objev pravěké lokality – v čase 13:28

<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10101491767-studio-ct24/220411058030806>

29. 8. 2020, TV NOVA

Konečně zase rostou! Reportér TV Nova v lese našel spoustu hub

<https://tn.nova.cz/clanek/konecne-zase-rostou-reporter-tv-nova-v-lese-nasel-spoustu-hub.html>

17. 10. 2020, TV NOE

Poletuchy z Hradce Králové

<https://www.tvnoe.cz/porad/29317-poletuchy-na-skok-do-hradce>

17. 10. 2020, TV V1

Nejslavnější česká mince v Muzeu východních Čech

<https://vzpravy.cz/zpravy/hradecko/hradec-kralove/2783/nejslavnejsi-ceska-mince-v-muzeu-vychodnich-cech>

18. 10. 2020, TV NOVA

Rostou! Hub je dost, místo hřibů ale najdete žampiony a bedly

<https://tn.nova.cz/clanek/houby-rostou-misto-hribu-ovsem-najdete-zampiony-a-bedly.html>

28. 10. 2020, HRADECKÝ DENÍK

Livestream Klicperova divadla z Muzea východních Čech v Hradci Králové

<https://hradecky.denik.cz/tipy-na-kulturu/klicperovo-divadlo-se-vcaci-ke-streamovani-podkrovi-live-20201028.html>

31. 12. 2020, TV NOVA

Silvestrovské Televizní noviny – vstup v reportáži o tradicích na Silvestra a Nový rok

<https://tn.nova.cz/clanek/jak-na-novy-rok-tak-po-cely-rok-k-prvnimu-lednu-se-vaze-mnoho-pover.html>

ROZHLAS

7. 1. 2020, ČRO HK

Výročí roku 2020: Josef Gočár, Karel Čapek, Božena Němcová, TGM, zrod ústavy i armády, konec StB

<https://hradec.rozhlas.cz/vyroci-roku-2020-josef-gocar-karel-capek-bozena-nemcova-tgm-zrod-ustavy-i-armady-8132188>

17. 1. 2020, ČRO HK

Venku je docela hezky a tak zkuste třeba vyrazit na houby. I v zimě může být úlovek zajímavý

<https://hradec.rozhlas.cz/venku-je-docela-hezky-a-tak-zkuste-triba-vyrazit-na-houby-i-v-zime-muze-byt-8134678>

7. 2. 2020, ČRO HK

Uprostřed Koruny české. V Hradci Králové se můžete vrátit do časů gotiky a počátků renesance

<https://hradec.rozhlas.cz/uprostred-koruny-ceske-v-hradci-kralove-se-muzete-vratit-do-casu-gotiky-a-8145665>

26. 2. 2020, ČRO HK

Výstava Uprostřed Koruny české prošla první změnou. Kurátoři průběžně obrací listy vzácných rukopisů

<https://hradec.rozhlas.cz/vystava-uprostred-koruny-ceske-prosla-prvni-zmenou-kuratori-prubezne-obraci-8153539>

28. 2. 2020, ČRO HK

Fasádu Muzea východních Čech v Hradci Králové zdobí obří postavy žen. Symbolizují rozkvět města

<https://region.rozhlas.cz/fasadu-muzea-vychodnich-cech-v-hradci-kralove-zdobi-obri-postavy-zen-symbolizuj-8153277>

13. 3. 2020, ČRO PARDUBICE

Radioporadna – Jak chutně posílit imunitu? Zkuste hlívu, ucho nebo sibiřskou čagu

<https://pardubice.rozhlas.cz/jak-chutne-posilit-imunitu-zkuste-hlivu-ucho-nebo-sibirskou-cagu-8163145>

8. Výstavní a edukační činnosti

29. 3. 2020, ČRO HK A ČRO DVOJKA

Svatební pohár, ženský pás a husarská taška.

Poklady Muzea východních Čech v Hradci Králové

<https://www.mujrozhlas.cz/navsteva/svatebni-pohar-zensky-pas-husarska-taska-poklady-muzea-vychodnich-cech-v-hradci-kralove>

29. 3. 2020, ČRO HK

Poklady sbírek východočeských muzeí aneb

Co ukrývají chrámy múz v Královéhradeckém kraji

<https://hradec.rozhlas.cz/poklady-sbirek-vychodoceskych-muzei-aneb-co-ukryvaji-chramy-muz-v-8156097/5>

25. 5. 2020, ČRO HK

Z lesa si i na jaře můžete přinést zajímavý úlovek do kuchyně. Květen je obdobím májovek

<https://hradec.rozhlas.cz/z-lesa-si-i-na-jare-muzete-prinest-zajimavy-ulovek-do-kuchyne-kveten-je-obdobim-8209956>

23. 6. 2020, ČRO PCE

Radiopradna – Kropenatec zavalil mykologické poradny. Pozor, je to droga

<https://pardubice.rozhlas.cz/kropenatec-zavalil-mykologicke-poradny-pozor-je-droga-8234229>

2. 7. 2020, ČRO HK

Královéhradecký kraj se jako druhý v republice pokusí najít společnou řeč s takzvanými „detektoráři“

<https://hradec.rozhlas.cz/kralovehradecky-kraj-se-jako-druhy-v-republice-pokus-i-najit-spolecnou-rec-s-8241825>

9. 7. 2020, ČRO HK

Radiopradna – Houbařská sezóna

v Královéhradeckém kraji pomalu začíná

<https://hradec.rozhlas.cz/premira-deste-stejne-jako-velke-sucho-neni-pro-rust-hub-idealni-rika-mykolozka-8246916>

17. 7. 2020, ČRO HK

SKLOLETÍ v hradeckém Muzeu východních Čech aneb oslava 100 let sklářské školy v Železném Brodě

<https://hradec.rozhlas.cz/skloleti-v-hradeckem-muzeu-vychodnich-cech-aneb-oslava-100-let-sklarske-skoly-v-8253018>

20. 7. 2020, ČRO

Rádio Junior – Klub Rádía Junior

<https://junior.rozhlas.cz/vite-kde-se-vzalo-slovo-muchomurka-a-ktere-houby-voni-po-kokosu-nebo-rybach-8254353>

2. 8. 2020, ČRO HK

Záchrankou kolem světa. Uvidíte pohromadě 1 500 pokladů našeho největšího sběratele sanitní tematiky

<https://hradec.rozhlas.cz/zachrankou-kolem-sveta-uvidite-pohromade-1-500-pokladu-naseho-nejvetsiho-8264571>

9. 8. 2020, ČRO HK

Jediný model sanitky může u malého kluka rozhodnout o jeho profesní kariéře i celoživotním koníčku

<https://hradec.rozhlas.cz/jediny-model-sanitky-muze-u-maleho-kluka-rozhodnout-o-jeho-profesni-kariere-i-8264943>

1. 9. 2020, ČRO HK

V opravených Gayerových kasárnách získá hradecké Muzeum východních Čech novou budovu i badatelnu

<https://hradec.rozhlas.cz/v-opravenych-gayerovych-kasarnach-ziska-hradecke-muzeum-vychodnich-cech-novou-8283768>

12. 10. 2020, ČRO HK

Archeologové z Muzea východních Čech v Hradci Králové se poprvé vydali do terénu s detektoráři

<https://hradec.rozhlas.cz/arheologove-z-muzea-vychodnich-cech-v-hradci-kralove-se-poprve-vydali-do-terenu-8337519>

20. 10. 2020, ČRO PCE

Radiopradna – Podzim v lese: Která bedla je jedlá? A proč některé houby svítelkují?

<https://pardubice.rozhlas.cz/podzim-v-lese-ktera-bedla-je-jedla-a-proc-nektere-houby-svetelkuji-8344154>

4. 11. 2020, ČRO HK

Muzeum východních Čech je se svými příznivci v on-line kontaktu a chystá virtuální svět výstav

<https://hradec.rozhlas.cz/muzeum-vychodnich-cech-je-se-svymi-priznivci-v-line-kontaktu-a-chysta-virtualni-8354174>

4. 11. 2020, ČRO HK

Radiopradna – Podzim přeje „českému národnímu sportu“ aneb houbaření je naší velkou vášní, zábavou i gastronomií

<https://hradec.rozhlas.cz/podzim-preje-ceskemu-narodnimu-sportu-aneb-houbareni-je-nasi-velkou-vasni-8353946>

9. 11. 2020, ČRO HK

Pavla Koritenská: Žáci a učitelé jsou pořád stejní, jen rostou jejich možnosti přístupu k informacím

<https://hradec.rozhlas.cz/pavla-koritenska-zaci-a-ucitele-jsou-porad-stejni-je-rostou-jejich-moznosti-8358038>

28. 11. 2020, ČRO HK

Virtuální Advent v Hradci. Muzeum východních Čech připravilo online trh nositelů lidových tradic

<https://hradec.rozhlas.cz/virtualni-advent-v-hradci-muzeum-vychodnich-cech-pripravilo-online-trh-nositelu-8370356>

21. 12. 2020, ČRO HK – NA CESTÁCH S PETREM VOLDÁNEM
Mgr. Martina Vlčková, vystoupení v pořadu Na cestách s Petrem Voldánem věnovanému putování s betlémy.

<https://hradec.rozhlas.cz/cestovani-za-tradici-remeslem-a-dedictvim-doma-mame-mnoho-svetovych-unikatu-aneb-8388542>

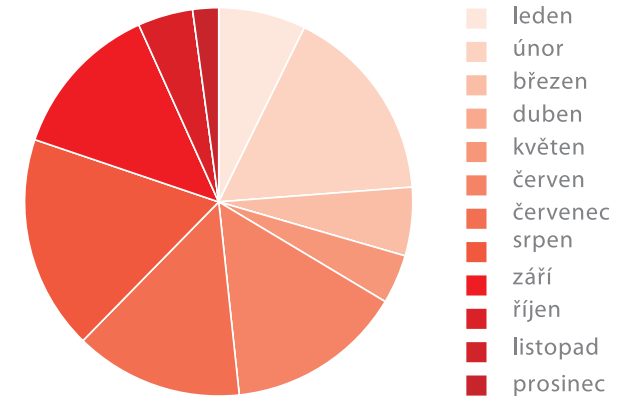
NÁVŠTĚVNOST

Tabulka návštěvnosti

(lokalita a druh vstupného / počet návštěvníků)

2020	Hlavní budova			Muzeum války 1866		Rozhledna Chlum	CELKEM		
	platící	neplatící ¹	programy	platící	neplatící ¹				
leden	1 073	145	5	-	-	-	1 223		
únor	2 203	263	307	-	-	-	2 773		
březen	817	67	74	-	-	95	958		
duben	-	-	-	-	-	311	-		
květen	570	119	-	-	-	481	689		
červen	1 929	544	-	-	-	812	2 473		
červenec	1 134	213	4	1 004	-	746	2 355		
srpen	1 531	463	-	1 000	8	960	3 002		
září	896	425	80	780	12	372	2 193		
říjen	466	259	-	48	-	314	773		
listopad	-	-	-	-	-	-	-		
prosinec	204	115	25	17	-	-	361		
CELKEM	10 823	2 613	495	2 849	20	4 091			
	13 931			2 869			28 000	ONLINE PRODUKTY	
	16 800							133	AKCE NA CHLUMU
	CELKEM							44 933	

Graf celkové roční návštěvnosti

1) • Děti do 6 let

- Držitelé průkazek společnosti NM, ICOM, AMG, Národní památkový ústav, ZTP/P a jejich doprovod
- Dětské domovy, SOS dětské vesničky
- Držitelé volné vstupenky MVČ
- Publicisté po předložení novinářského průkazu
- Průvodci cestovních kanceláří po předložení průkazu – pouze jako doprovod zájezdu
- Studenti UHK oborů Archeologie, Archivnictví, Historie, Počítačová podpora v archivnictví a Presentace a ochrana kulturního dědictví po předložení průkazu ISIC a studijního plánu pocházejícího ze systému UHK

IV. Hospodaření organizace

Výroční zpráva 2020 Muzea východních Čech v Hradci Králové

Personální oblast

Struktura a počty zaměstnanců

Rok		2019	2020
Celkový počet zaměstnanců (fyzických osob)		68	75
v tom se vzděláním	základním	–	–
	vyučených	4	5
	vyučených s maturitou	2	2
	úplným středním všeobecným	5	5
	úplným středním odborným	16	16
	vysokoškolským	28	34
	s vědeckou kvalifikací	13	13
	neuvedeným	–	–
Celkem		68	75

Pohyb zaměstnanců

Rok	2019	2020
Přírůstek zaměstnanců (osob)	9	12
Úbytek zaměstnanců (osob)	3	–
ukončení pracovního poměru (osob)	3	5
z toho odchod do plného (invalidního) důchodu (osob)	–	–

Stav přepočtených zaměstnanců byl dodržen.

Průměrné platové třídy, průměrné mzdy

Platová třída	Počet zaměstnanců (fyzický stav)	Průměr za třídu (Kč)	Průměrná mzda (Kč)	Počet zaměstnanců (fyzický stav)	Průměr za třídu (Kč)	Průměrná mzda (Kč)
	2019	2019	2019	2020	2020	2020
3	4	15 200	18 300	4	18 120	19 100
4	3	15 850	19 850	–	–	–
6	1	21 120	25 100	1	24 920	26 220
7	4	19 850	23 950	7	25 100	27 100
8	3	21 160	28 650	4	26 130	28 440
9	13	23 960	29 120	12	29 130	31 510
10	7	24 100	27 200	14	32 730	35 710
11	25	26 320	35 150	25	35 560	38 250
12	6	33 150	38 950	6	37 290	39 680
13	2	35 600	50 200	2	45 710	54 390
Celkem	68		29 740	75		33 370

Oblast výnosů organizace (Kč)

	VÝNOSY	Celkem k 31. 12. 2020	Plán na rok 2020	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2019	Plán na rok 2019	% plnění ročního plánu
602.0000	Výnosy z prodeje služeb VHČ	870 409,00	983 000,00	89%	916 011,23	937 000,00	97,76%
602.0300	Výnosy z prodeje služeb HLČ	163 692,45	135 000,00	121%	135 991,35	-	-
602.0301	Vstupné HLČ	937 745,00	1 500 000,00	63%	860 886,00	800 000,00	107,61%
602.0302	Archeologický výzkum HLČ	1 916 755,00	1 000 000,00	192%	1 766 877,00	2 200 000,00	80,31%
602****	Výnosy z prodeje služeb	3 888 601,45	3 618 000,00	107%	3 679 765,58	4 137 000,00	88,95%
602.0000	Výnosy z pronájmu VHČ	-	-	-	4 000,00	-	-
603.0300	Výnosy z pronájmu HLČ	6 000,00	-	-	192 851,27	-	-
603****	Výnosy z pronájmu	6 000,00	195 000,00	3%	196 851,27	170 000,00	115,79%
604.0300	Výnosy z prodaného zboží HLČ	423 255,07	-	-	165 911,30	-	-
604.0301	Výnosy z prodaného zboží – vlastní HLČ	-	-	-	210 781,20	-	-
604****	Výnosy z prodaného zboží	423 255,07	400 000,00	106%	376 692,50	400 000,00	94,17%
649.0300	Ostatní výnosy z činnosti HLČ	4 340,75	-	-	475,53	-	-
649.0311	Přijaté náhrady – pojišťovny	-	-	-	-32 271,88	-	-
649****	Ostatní výnosy z činnosti	4 340,75	30 000,00	14%	-31 806,32	60 000,00	-53,01%
662.0300	Úroky HLČ	-	-	-	13 573,24	-	-
662.0301	Běžný účet HLČ	47 835,87	-	-	103 692,86	-	-
662****	Úroky	47 835,87	130 000,00	37%	117 266,10	35 000,00	335,05%
663.0300	Kurzové zisky HLČ	22988,74	-	-	153,6	-	-
663****	Kurzové zisky	22988,74	-	-	153,6	-	-
672.0500	Transfery od zřizovatele HLČ	48 003 246,30	42 543 500,00	113%	46 703 500,00	44 705 500,00	104,47%
672.0601	Výnosy územních rozpočtů z transferů/ostatní	30 000,00	-	-	131 283,00	-	-
672.0604	Výnosy územních rozpočtů z transferů	2 669 500,80	2 330 000,00	115%	3 164 962,36	4 787 500,00	66,11%
672.0810	Projekty EU HLČ	4 879 918,17	-	-	277 704,59	260 000,00	106,81%
672.0820	Rozpouštění účtu 403 HLČ	330 707,98	313 000,00	106%	313 638,74	313 600,00	100,01%
672****	Výnosy vybran. místních vládních institucí	55 913 373,25	-	-	50 591 088,69	-	-
	Výnosy celkem za běžné kalendářní období	60 306 395,13	56 004 500,00	108%	54 930 011,42	54 555 000,00	100,69%

Výnosy a náklady

Oblast nákladů organizace (Kč)

	NÁKLADY	Celkem k 31. 12. 2020	Plán na rok 2020	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2019	Plán na rok 2019	% plnění ročního plánu
501.0000	Spotřeba materiálu VHČ	142,00	5 000,00	3%	4 825,67	5 000,00	97%
501.0300	Spotřeba materiálu HLČ	818 743,60	-	-	1 084 667,61	-	-
501.0310	Pohonné hmoty HLČ	-	-	-	14 718,91	-	-
501.0311	Pohonné hmoty – Benzín HLČ	38 682,18	-	-	54 045,78	-	-
501.0312	Pohonné hmoty – Nafta HLČ	85 780,08	-	-	89 700,38	-	-
501.0330	Čistící prostředky HLČ	86 053,04	-	-	48 162,98	-	-
501.0341	Kancelářský materiál – kancelářský papír HLČ	28 162,04	-	-	16 418,67	-	-
501.0342	Kancelářský materiál – kancelářské prostředky	48 945,99	-	-	35 113,02	-	-
501.0360	Prádlo HLČ	-	-	-	1 550,00	-	-
501.0370	Knihy, tisk, předplatné HLČ	1 647,27	-	-	13 736,35	-	-
501.0371	Knihy, tisk, předplatné / učební pomůcky HLČ	1647,27	-	-	-	-	-
501.0372	Knihy, tisk, předplatné / knihovna HLČ	84 707,65	-	-	76 338,50	-	-
501.0373	Knihy, odborná literatura pro zaměstnance HLČ	-	-	-	1 690,55	-	-
501.0380	Materiál pro opravu, údržbu, náhradní díly HLČ	76 647,10	-	-	108 553,09	-	-
501.0381	Materiál pro opravu, údržbu, náhradní díly – ICT	16 870,60	-	-	17 169,42	-	-
501.0382	Materiál pro opravu, údržbu, náhradní díly – Motor	11 927,41	-	-	19 719,49	-	-
501.0452	Materiál pro propagaci HLČ	70 619,70	-	-	51 649,38	-	-
501.0460	Léky a zdravotnický materiál	5 116,00	-	-	5 009,00	-	-
501.0461	JDDHM podrozvahová evidence	72 579,13	-	-	49 381,15	-	-
501.****	Spotřeba materiálu	1 448 271,06	1 860 000,00	78%	1 692 449,95	1 079 200,00	157%
502.0020	Pára a teplo VHČ	682 092,24	801 800,00	85%	670 652,35	673 000,00	100%
502.0040	Elektrická energie VHČ	13 782,65	35 000,00	39%	35 650,63	35 000,00	102%
502.0310	Voda a stočné HLČ	107 742,03	-	-	153 540,33	-	-
502.0311	Srážková voda HLČ	91 502,43	-	-	89 377,20	-	-
502.0320	Pára a Teplo HLČ	1 011 025,51	-	-	750 505,36	-	-
502.0330	Plyn HLČ	206 362,27	-	-	345 272,05	-	-
502.0340	Elektrická energie HLČ	609 460,82	-	-	488 815,63	-	-
502.****	Spotřeba energie	2 721 967,95	3 011 500,00	90%	2 533 813,55	2 937 800,00	86%
504.0300	Prodané zboží HLČ	334 560,74	-	-	123 318,68	-	-
504.0310	Prodané zboží vlastní HLČ	-	-	-	254 405,27	-	-
504.****	Prodané zboží	334 560,74	400 000,00	84%	377 723,95	350 000,00	108%

	NÁKLADY	Celkem k 31. 12. 2020	Plán na rok 2020	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2019	Plán na rok 2019	% plnění ročního plánu
507.0300	Aktivace oběžného majetku HLČ	-573 339,16	-	-	-1 056 607,40	-	-
507.****	Aktivace oběžného majetku HLČ	-573 339,16	-	-	-1 056 607,40	-	-
511.0031	Ostatní movitý majetek – stroje, přístroje a zařízení VHČ	27 224,00	5 000,00	544%	3 720,00	40 000,00	9%
511.0300	Opravy a udržování HLČ	87 169,80	-	-	135 545,08	-	-
511.0310	Opravy ICT (kopírky, tiskárny, telefony) HLČ	19 740,00	-	-	17 063,00	-	-
511.0320	Motorová vozidla (SPZ) HLČ	73 636,87	-	-	66 872,23	-	-
511.0330	Ostatní movitý majetek HLČ	59 368,00	-	-	11 906,40	-	-
511.0331	Ostatní movitý majetek – stroje, přístroje a zařízení	166 465,23	-	-	157 047,63	-	-
511.0340	Nemovitosti HLČ	184 166,87	-	-	59 290,58	-	-
511.****	Opravy a udržování	617 770,77	472 000,00	131%	451 444,92	280 900,00	161%
512.0300	Cestovné HLČ	40 051,00	-	-	98 242,00	-	-
512.0320	Zahraniční HLČ	5 519,25	-	-	259 493,54	-	-
512.****	Cestovné	45 570,25	523 300,00	9%	357 735,54	380 000,00	94%
513.0300	Náklady na reprezentaci HLČ	83 128,10	-	-	92 866,28	-	-
513.****	Náklady na reprezentaci	83 128,10	95 000,00	88%	92 866,28	50 000,00	186%
518.0000	Ostatní služby VHČ	32 400,00	30 000,00	108%	28 464,32	33 000,00	86%
518.0300	Ostatní služby HLČ	2 273 186,76	-	-	7 865 376,10	-	-
518.0302	Tisk, grafické úpravy (jiné než propagační)	867 257,37	-	-	1 267 035,91	-	-
518.0311	Telefonní poplatky – pevná síť HLČ	24 973,17	-	-	25 387,40	-	-
518.0312	Telefonní poplatky – mobilní síť HLČ	58 432,04	-	-	43 077,33	-	-
518.0313	Internet a datové spoje HLČ	15 226,08	-	-	15 392,06	-	-
518.0321	Revize, odborné prohlídky / Komíny HLČ	740,00	-	-	-	-	-
518.0323	Revize, odborné prohlídky / Elektrické zařízení	16 850,00	-	-	-	-	-
518.0324	Revize, odborné prohlídky / Hasící přístroje,	15 288,60	-	-	20 394,60	-	-
518.0325	Revize, odborné prohlídky / Výtahy HLČ	3 301,00	-	-	8 560,00	-	-
518.0326	Revize, odborné prohlídky / Tlakové nádoby	11 948,00	-	-	-	-	-
518.0327	Revize, odborné prohlídky / EPS, EZS, CCTV HLČ	52 105,00	-	-	28 511,00	-	-
518.0329	Revize, odborné prohlídky / Ostatní	0,00	-	-	5 737,12	-	-
518.0330	Vedení účetnictví HLČ	19 600,00	-	-	3 400,00	-	-
518.0350	Právní služby HLČ	91 500,00	-	-	69 000,00	-	-
518.0360	Poradenská činnost (daňová, účetní) HLČ	5 500,00	-	-	13 750,00	-	-
518.0370	Úklid HLČ	-	-	-	68 451,53	-	-
518.0380	Praní a opravy prádla HLČ	2 888,84	-	-	1 264,00	-	-

Výnosy a náklady

	NÁKLADY	Celkem k 31. 12. 2020	Plán na rok 2020	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2019	Plán na rok 2019	% plnění ročního plánu
518.0390	Ostraha, vrátnice, bezpečnostní služba HLČ	1 842 367,55	-	-	1 382 402,31	-	-
518.0400	Služby v oblasti PO a BOZP HLČ	90 000,00	-	-	93 000,00	-	-
518.0410	Nájemné HLČ	4 092 284,26	-	-	2 918 062,14	-	-
518.0411	Nájemné / Movité věci HLČ	0,00	-	-	2 841,00	-	-
518.0416	Nájemné / HW, kopírky, tiskárny HLČ	0,00	-	-	1 080,00	-	-
518.0420	Svoz odpadu HLČ	75 875,00	-	-	67 102,97	-	-
518.0450	Poplatky HLČ	234,84	-	-	1 410,00	-	-
518.0451	Poplatky banke HLČ	31 295,93	-	-	23 502,48	-	-
518.0452	Poplatky CCS HLČ	12 269,74	-	-	13 829,32	-	-
518.0460	Software – údržba, podpora HLČ	117 431,75	-	-	35 311,70	-	-
518.0470	Deratizace, dezinfekce HLČ	31 788,00	-	-	30 228,00	-	-
518.0480	Doprava a přepravné HLČ	1 018 089,49	-	-	786 936,00	-	-
518.0481	Doprava a přepravné – osob HLČ	-	-	-	3 900,00	-	-
518.0490	Poštovné, doručovatelské služby HLČ	68 600,24	-	-	63 424,00	-	-
518.0570	Poplatky za rozhlas a TV HLČ	7 560,00	-	-	7 560,00	-	-
518.0581	Náklady na služby spojené s propagací HLČ	47 425,97	-	-	280 526,23	-	-
518.0583	Údržba areálu HLČ	-	-	-	28 000,00	-	-
518.0585	DDNM – podrozvahová evidence HLČ	6 056,00	-	-	4 671,00	-	-
518.****	Ostatní služby	10 932 475,63	11 559 400,00	95%	15 207 588,52	15 718 700,00	97%
521.0300	Mzdové náklady HLČ	26 845 351,00	-	-	22 272 683,00	-	-
521.0330	Ostatní osobní náklady (DPČ, DPP) HLČ	1 374 350,00	-	-	1 120 400,00	-	-
521.0340	Náhrada mezd za DPN HLČ	163 916,00	-	-	84 868,00	-	-
521.****	Mzdové náklady	28 383 617,00	25 073 000,00	113%	23 477 951,00	22 901 000,00	103%
524.0310	Pojistné na veřejné zdravotní pojištění HLČ	2 432 021,00	-	-	2 024 837,00	-	-
524.0320	Pojistné na sociální pojištění HLČ	6 701 559,00	-	-	5 596 689,00	-	-
524.****	Zákonné sociální pojištění	9 133 580,00	8 016 400,00	114%	7 621 526,00	7 430 000,00	103%
525.0310	Povinné úrazové pojištění zaměstnanců	56 114,00	-	-	62 940,00	-	-
525.****	Jiné sociální pojištění	56 114,00	-	-	62 940,00	-	-
527.0300	Zákonné sociální náklady HLČ	1 756,00	-	-	1 752,00	-	-
527.0310	Povinný, základní příděl do FKSP HLČ	540 285,32	-	-	447 151,02	-	-
527.0330	Stravenky, náklady na stravování zaměstnanců	524 362,50	-	-	436 940,00	-	-
527.0340	Zdravotní prohlídky, prevence HLČ	13 710,00	-	-	16 610,00	-	-
527.0350	Náklady na OOPP HLČ	44 401,80	-	-	50 573,00	-	-

	NÁKLADY	Celkem k 31. 12. 2020	Plán na rok 2020	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2019	Plán na rok 2019	% plnění ročního plánu
527.****	Zákoné sociální náklady	1 124 515,62	1 100 000,00	102%	953 026,02	950 000,00	100%
528.0300	Jiné sociální náklady HLČ	–	–	–	1 250,00	–	–
528.****	Jiné sociální náklady	–	–	–	1 250,00	–	–
538.0310	Soudní poplatky HLČ	–	–	–	–	–	–
538.0320	Poplatky za využívání dálnic a vysokorychlostních silnic	10 500,00	–	–	7 500,00	–	–
538.0330	Správní poplatky HLČ	2 610,00	–	–	2 590,00	–	–
538.****	Jiné daně a poplatky	13 110,00	9 000,00	146%	10 090,00	9 000,00	112%
549.0000	Ostatní náklady z činnosti VHČ	–	–	–	–	–	–
549.0300	Ostatní náklady z činnosti HLČ	304 416,68	–	–	360 080,18	–	–
549.0310	Technické zhodnocení DPH do 40 tis. Kč HLČ	43 473,95	–	–	37 920,00	–	–
549.0370	Pojištění HLČ	315 701,72	–	–	27 410,50	–	–
549.0373	Pojištění – ostatní	860,00	–	–	1 348,00	–	–
549.****	Ostatní náklad z činnosti	664 452,35	600 000,00	111%	426 758,68	260 000,00	164%
551.0300	Odpisy dlouhodobého majetku – movitý HLČ	763 499,00	–	–	612 019,00	–	–
551.0301	Odpisy dlouhodobého majetku – movitý vlastní	6 354,00	–	–	19 164,00	–	–
551.0303	Odpisy dlouhodobého majetku – nemovitý HLČ	1 294 596,00	–	–	1 319 854,00	–	–
551.0310	Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku HLČ	61 980,00	–	–	33 263,75	–	–
551.0311	Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku vlastní	1 560,00	–	–	858	–	–
551****	Odpisy dlouhodobého majetku	2 127 989,00	2 109 800,00	101%	1 985 158,75	1 839 000,00	108%
558.0300	Náklady z drobného dlouhodobého majetku HLČ	–	–	–	–	–	–
558.0310	Drobný DHM HLČ	2 243 475,76	–	–	719 003,35	–	–
558****	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	2 243 475,76	–	–	719 003,35	–	–
563.0300	Kurzové ztráty HLČ	668,65	–	–	14 721,91	–	–
563.****	Kurzové ztráty	668,65	–	–	14 721,91	–	–
	Náklady celkem za běžné období kalendářního roku	59 357 927,72	56 004 500,00	106%	54 929 441,02	54 555 000,00	101%

Výnosy a náklady

REKAPITULACE ZA ČINNOST (Kč)

	2019	2020
Náklady celkem	54 929 441,02	59 357 927,72
Výnosy celkem	54 930 011,42	60 306 395,13
Hospodářský výsledek	570,4	948 467,41

KOMENTÁŘ

Výnosy

Celkové výnosy muzea dosáhly 60 306 395,13 Kč. Nejvýznamnější položkou na straně výnosů tvoří provozní příspěvek od zřizovatele ve výši 48 003 246,30 Kč.

Oproti plánu byl v průběhu roku zřizovatelem muzea navýšován provozní příspěvek na pokrytí navýšení platů od 1. 1. 2020, kofinancování projektu „Digitální brána do dějin“, úhradu nájemného za historickou budovu a zřízení nové pracovní pozice operátora GIS. V rámci navýšení příspěvku na provoz pokryl zřizovatel i náklady na neplacené záchranné archeologické výzkumy.

Významný zdroj výnosů muzea představují tržby za základní archeologický výzkum. Plán předpokládaných výnosů se v této položce podařilo naplnit na 192 % (1 916 755 Kč). Jedná se o výrazný nárůst oproti plánovanému rozpočtu, ale i proti skutečnosti z minulého období.

Naproti tomu se nepodařilo naplnit plán tržeb na vstupném. Hlavní příčinou byla mimořádná opatření spojená s covid-19 a uzavřením muzea pro veřejnost, včetně nemožnosti realizace tradičního adventního trhu s účastí návštěvníků. Dalším důvodem bylo posunutí termínu otevření Muzea Války 1866 kvůli instalaci klimatizační jednotky.

Významnou položkou v rozpočtu tvoří dotace. V roce 2020 muzeum obdrželo dotace v celkové částce 7 800 365,27 Kč. Všechny dotace byly poskytnuty na hlavní činnost muzea, a to

od Ministerstva školství ve výši 4 879 918,17 Kč, od Ministerstva kultury ve výši 2 669 500,80 Kč, od Královéhradeckého kraje na projekt Digitální brána do dějin ve výši 220 946,30 Kč a od Statutárního města Hradec Králové na vydání publikace Muzeum v Hradci Králové na historických fotografiích v částce 30 000 Kč.

Ministerstvo školství podpořilo muzeum v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj, vzdělávání na projekt Digitální brána do dějin. Tento projekt je částečně placen i z příspěvku od Královéhradeckého kraje.

Ministerstvo kultury podpořilo projekty na Ochranu měkkých cílů, na vydání souhrnného propagačního materiálu nositelů krajského ocenění Zlatý kolovrat II. část. Nejvýznamnější projekt od Ministerstva kultury byl Gotické a raně renesanční umění ve východních Čechách (NAKI), který probíhal od roku 2016 až do roku 2020.

V rámci programu ISO II/D obdrželo muzeum investiční dotaci od Ministerstva kultury na nákup sušárny pro vysoušení konzervovaných předmětů ve výši 93 000 Kč.

Všechny ukončené projekty byly řádně vyúčtovány.

Doplňková činnost je realizovaná zejména prodejem tepla z výměňkové stanice. V roce 2020 Správa nemovitostí Hradec Králové odebrala méně tepla, než bylo předpokládáno. Zároveň konzervátorské služby nebyly poptávány v takové míře jako v předcházejících letech.

Náklady

Celkové náklady muzea dosáhly 59 357 927,72 Kč. Nejvýznamnější položkou představují mzdové náklady ve výši 28 383 617 Kč a související odvody ve výši 9 133 580 Kč.

Významnou nákladovou položkou tvoří služby za 10 932 475,63 Kč. V této částce je zahrnuto i nájemné za 4 092 284,26 Kč. Výrazný nárůst této sumy je dán nájemným za historickou budovu na Eliščině nábřeží. Dále je to nájemné za prostory na Malém náměstí v Hradci Králové, v Čelákovcích a za areál bývalé školy v Rychnově nad Kněžnou.

Náklady za energie dosáhly 2 721 967,95 Kč. Jedná se o nárůst oproti roku 2019, ale přesto jde o menší částku oproti předpokladu. Na této situaci mělo zásadní podíl částečné uzavření muzea pro veřejnost z důvodu epidemie.

Za drobný dlouhodobý majetek bylo utraceno celkem 2 243 475,76 Kč. Přibližně polovinu z této sumy činí nákup tabletů a dalšího vybavení z dotace „Digitální brána do dějin“.

Oproti loňskému roku došlo k poklesu spotřeby materiálu na 1 448 271,06 Kč.

Odpisy dlouhodobého majetku činily 2 127 989 Kč a byly tvořeny odpisy ze svěřeného majetku. Pozvolný nárůst odpisů svědčí o nárůstu investičních výdajů v předcházejících obdobích.

Oproti předchozímu období došlo k výraznému poklesu na cestovním z důvodu pandemie covid-19. Celkem bylo vyčerpáno 45 570,27 Kč.

Náklady z doplňkové činnosti tvoří především nakoupené teplo. Další nákladové položky představují služby na zabezpečení licencované činnosti a náklady na údržbu a provoz výměňkové stanice.

Investice

V průběhu roku byl čerpán investiční fond na akvizici sbírkových předmětů do sbírkových fondů muzea ve výši 299 819 Kč.

V roce 2020 bylo realizováno celkem sedm investičních akcí. Byly zakoupeny dva automobily. Jeden dodávkový, jako náhrada za vyřazený stávající, a druhý osobní, deponovaný do Muzea války 1866. Již druhým rokem tak dochází k výraznému omlazení vozového parku muzea.

Neméně důležitou akcí byl nákup sušárny pro přesné vysoušení do budovy ve Stěžerech. Na oddělení přírodovědecké byl nakoupen stereomikroskop. Přístroj bude sloužit pro určování a preparaci bezobratlých.

V návaznosti projekt „Ochrana měkkých cílů“ byl rovněž realizován nákup defibrilátoru (AED). Došlo tak k funkčnímu propojení muzea a Integrovaného záchranného systému.

Pro zajištění optimálních klimatických podmínek v depozitáři fotografií ve Stěžerách byla pořízena klimatizační jednotka.

V rámci probíhající rekonstrukce Gayerových kasáren byl z investičního fondu muzea zafinancován nový rozvod optických kabelů.

Kompletní soupis ukončených investičních zakázek je uveden v tabulce „Ukončené investiční zakázky“.

Hospodářský výsledek

Muzeum dosáhlo kladného výsledku hospodaření ve výši 948 467,41 Kč. Výsledek z hospodaření z hlavní činnosti dosáhl 833 699,30 Kč a v doplňkové činnosti 114 768,11 Kč. Kladný výsledek hospodaření bude po schválení zřizovatelem převeden do rezervního fondu organizace.

Dotace

Dotace – Ministerstvo kultury	Kč
Vydání souhrn. propag. mat. ocenění Zlatý kolovrat II. díl	50 000,00
Zpracování, tisk a distribuce inform. a výuk. materiálů	95 370,00
Analýza rizik a zabezpečení HB MVČ	185 130,00
Organizace a realizace cvičení k řešení mimořádné údalosti	135 012,93
Gotické a raně renesanční umění ve východních Čechách. Výzkum, interpretace, prezentace. (NAKI)	2 203 987,87
Celkem	2 669 500,80

Dotace investiční – Ministerstvo kultury	Kč
Sušárna pro vysoušení konzervovaných předmětů	93 000,00
Celkem	93 000,00

Dotace – Ministerstvo školství a Královéhradecký kraj	Kč
Digitální brána do dějin	4 226 108,95
Digitální brána do dějin (dohadná položka)	874 755,52
Celkem	5 100 864,47

Dotace – Statutární město Hradec Králové	Kč
Muzeum v Hradci Králové na historických fotografiích	30 000,00
Celkem	30 000,00

Investice

Investiční dotace Královéhradeckého kraje

Přijatým usnesením Zastupitelstva Královéhradeckého kraje č. ZK/24/1918/2019 ze dne 9. 12. 2019 byl schválen investiční příspěvek na nákup sbírkových akvizic Muzea východních Čech v Hradci Králové ve výši 300 000 Kč.

Přijatým usnesením Zastupitelstva Královéhradeckého kraje č. ZK/2/20/2020 ze dne 14. 12. 2020 byl schválen investiční příspěvek na zabezpečení skladu v Josefově mřížemi ve výši 520 300 Kč.

Tvorba a čerpání peněžních fondů

Stav fondů (Kč)

Název fondu	PZ k 1. 1. 2020	tvorba fondu	čerpání fondu	KZ k 31. 12. 2020	krytí
FRIM	1 263 967,75	2 588 875,02	2 314 430,71	1 538 412,06	1 538 412,06
Rezervní fond	1 696 533,94	570,40	–	1 697 104,34	1 697 104,34
Fond odměn	515 994,70	–	–	515 994,70	515 994,70
FKSP	313 146,98	540 285,32	504 396,50	349 035,80	349 035,80

Finanční fondy organizace jsou plně kryty finančními prostředky.

Bankovní účty organizace (Kč)

Č. účtu	Název účtu	Stav k 31. 12. 2019 (Poč. st. sled. obd.)	Stav k 31. 12. 2020 (Kon. stavy)
2410100	BU KB 78-7777510247	10 721 572,77	9 760 765,35
2410200	BU EU KB 115-390250207	1 026 713,16	722 373,15
2430000	Běžný účet FKSP	242 041,33	256 806,32

V roce 2020 probíhaly v muzeu celkem tři veřejnosprávní kontroly. Organizaci nebyl stanoven odvod za porušení rozpočtové kázně.

Dne 15. 7. 2020 proběhla kontrola plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění a dodržování ostatních povinností plátce pojistného. Kontrolu provedla Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky. Nebyly zjištěny splatné závazky vůči VZP ČR. Bylo zjištěno porušení oznamovací povinnosti v několika málo případech.

Ve dnech 10. 8. 2020 až 13. 8. 2020 proběhla kontrola Královéhradeckým krajem. Předmětem kontroly byla následná finanční kontrola hospodaření příspěvkové organizace. Provedenou kontrolou nebylo zjištěno porušení rozpočtové kázně a nebyly zjištěny nedostatky, které by vedly k uložení opatření k nápravě.

Ve dnech 29. 10. 2020 až 30. 10. 2020 proběhla kontrola Ministerstva kultury. Předmětem kontroly bylo ověření využití účelové podpory v roce 2019, uznaných nákladů a finanční kontrola projektu: „Gotické a raně renesanční umění ve východních Čechách Výzkum, interpretace, prezentace“. Kontrolou bylo konstatováno, že finanční prostředky byly ve všech kontrolovaných položkách využity účelně.

Vnitřní kontrolní systém je zajišťován řídicími pracovníky v členění příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní, a to v jednotlivých finančních fázích. Probíhala předběžná kontrola při přípravě operací před jejich schválením, průběžná kontrola při sledování operací a následná kontrola již uskutečněných operací.

Kontrolní systém

Ukončené investiční zakázky

Zakázka 2020	Dodavatel	Kč
Klimatizační jednotka - Stěžery	A-Z Chlazení, s. r. o.	77 367,40
Sušárna pro přesné vysoušení	HELAGO-CZ, s. r. o.	134 000,24
Defibrilátor	ALFA-RESCUE s. r. o.	57 600,00
Dodávkový automobil	Autocentrum BARTH a. s.	485 000,00
Stereomikroskop	Olympus Czech Group, s. r. o.	54 171,00
Optické rozvody Gayerova kasárna	ELEKTRO-SDRUŽENÍ spol. s. r. o.	40 021,00
Osobní automobil	AUTO INZAT s.r.o.	329 752,07

Autoprovoz

Provoz vozidel včetně PHM, oprav a ostatních nákladů v roce 2020

Náklady	Kč
CELKOVÉ PROVOZNÍ NÁKLADY AUTODOPRAVY	207 341,52

Náklady	Ujeto km	Náklady na 1 km v Kč	PHM v Kč	Opravy a ostatní náklady v Kč
Škoda Octavia	643	4,63	1 297,93	1 677,69
Škoda Fabia	7 707	4,43	10 116,64	24 035,46
Ford Focus	9 237	3,16	16 016,17	13 185,28
Ford Transit	4 923	2,68	8 545,50	4 650,41
Citroën Berlingo	19 751	2,09	30 046,06	11 150,99
VW Transporter I.	2 236	1,45	3 246,94	-
VW Transporter II.	4 632	7,08	16 971,44	15 825,62
Peugeot Rifter	4 260	3,49	8 005,37	6 864,46
Peugeot Boxer	6 639	5,38	16 853,50	18 852,06
Celkem	60 028	-	111 099,55	96 241,97

DEPOZITÁŘ OPLETALOVA ULICE 334

Depozitáře Muzea východních Čech v Hradci Králové jsou umístěny v budově Gayerových kasáren, která je ve vlastnictví Královéhradeckého kraje. Z důvodu velmi špatného technického stavu stávající budovy vlastník rozhodl provést její rekonstrukci a modernizaci vnitřních prostor, včetně depozi-tářů, ve kterých budou instalovány posuvné úložné systémy. Rekonstrukce budovy probíhá od září roku 2019, a provádí ji, dle soutěže na zhotovitele rekonstrukčních prací, vyhlášenou Královéhradeckým krajem, vítězná firma BAK – GEOSAN, dle projektové dokumentace zpracované firmou TECHNICO Opava. Dokončení rekonstrukce budovy a její předání uživate-li je plánováno na červen roku 2021. Poté bude probíhat zpětné stěhování, zajištěné specializovanou stěhovací firmou. Odborná pracoviště, pracovny a sbírkové předměty se vrátí z náhradních pronajatých skladovacích prostor v Čelákovících, v Rychnově nad Kněžnou a ve Stěžerách.

HISTORICKÁ BUDOVA

Budova se nachází na Eliščině nábřeží a je využívána především k výstavní a prezentační činnosti. Vlastníkem historické budovy je město Hradec Králové. Rovněž tato budova prošla od 2. čtvrtletí roku 2018 do konce dubna 2019 rekonstrukcí, při které byl obnoven plášť celé budovy, byla natřena okna, dále byly obnoveny vitráže, sádrové a štukové omítky, sochy v průčelí budovy, před Muzeem zrestaurovaná kašna, obnovená byla příjezdová rampa a schodiště. Na střeše byla vybudována vyhlídková terasa. Po stavbě expozic a výstav byla budova 1. 11. 2019 znovu otevřena veřejnosti.

Vzhledem k pandemické situaci a nařízení vlády ČR byla budova několikrát v roce 2020 pro veřejnost uzavřena. Přesto se podařilo nabídnout návštěvnické veřejnosti většinu instalovaných výstav alespoň ve virtuální podobě. Vznikly tak desítky on-line produktů.

MUZEUM VÁLKY 1866 NA CHLUMU

Vlastníkem muzea a souvisejících pozemků je Muzeum východních Čech v Hradci Králové, resp. Krajský úřad Královéhradeckého kraje. Z hlediska technikálií budovy byla nejvýraznějším zásahem instalace nového vzduchotechnického systému, který má za cíl snížit teplotu ve vstupním vestibulu – horním výstavním sále, a tak přispět ke komfortu návštěvníků a zaměstnanců muzea. Klimatické podmínky před instalací vzduchotechniky byly náročné z důvodu konstrukčního řešení budovy muzea – orientaci vchodu na jih, kombinace proskleného stropu a tmavé kamenné dlažby kumulující teplo ze slunečního záření. Instalace si vyžádala též vytvoření nových prostupů ze střechy budovy a dále probourání nového servisního vstupu na střechu. Pro strojní jednotku byla využita místnost strojovny – dimenzovaná v původním projektu právě pro toto zařízení. Celou stavbu zdrželo vyhlášení nouzového stavu v první vlně pandemie covid-19 a přidružené logistické problémy. Stavba však byla zdárně dokončena společností Matex a jejími

subdodavateli a Muzeum se vrátilo počátkem června 2020 ke svému běžnému provozu. Stavbu financoval Krajský úřad Královéhradeckého kraje. Z hlediska běžných oprav budovy byla provedena v prosinci 2020 montáž nových radarů fotobuňky vstupních dveří. Kromě toho došlo k redispozici uskladnění zásob publikací pro muzejní pokladnu a materiálu pro muzejní pedagogiku, aby bylo možné efektivně využít místnosti zázemí budovy Muzea. Jde zejména o dílny, které jsou poprvé využívány jako garáž v souvislosti s nákupem služebního vozidla Dacia Duster. Související pozemky, které jsou ve správě Muzea východních Čech v Hradci Králové, byly pravidelně udržovány. Zejména byla zahájena celková revitalizace údržby zeleně v areálu centrálního bojiště bitvy u Hradce Králové.

SKLAD ARCHEOLOGICKÉHO MATERIÁLU VŠESTARY

Budova je ve vlastnictví Královéhradeckého kraje a Muzeum východních Čech v Hradci Králové ji využívá na základě smlouvy o výpůjčce od listopadu roku 2012. Archeologické pracoviště zde má deponován nálezový materiál a pomocný materiál k zajištění archeologických výzkumů.

DEPOZITÁŘ V RYCHNOVĚ NAD KNĚŽNOU

V areálu nemocnice v Rychnově nad Kněžnou využívá Muzeum východních Čech v Hradci Králové od roku 2014 prostory bývalého skladu civilní obrany jako depozitář. Budova je dvoupodlažní, není vytápěná a má nákladní výtah. V depozitáři jsou umístěny kamenné artefakty, materiál určený k tvorbě výstav, pomocný materiál a model mamuta. Po dobu rekonstrukce depozitární budovy v areálu Gayerových kasáren je zde uložena část mobiliáře pro uložení sbírek. Po rekonstrukci je plánováno přesunutí mobiliáře a veškerých kamenných artefaktů zpět do Hradce Králové.

Provoz a obnova budov

DEPOZITÁŘ VE STĚŽERÁCH

Muzeum východních Čech v Hradci Králové získalo k 1. 5. 2017 od Královéhradeckého kraje do užívání budovu bývalé školy v obci Stěžery, včetně přilehlých pozemků sloužících jako zahrada. V budově byly provedeny stavební úpravy dle požadavků HZS Královéhradeckého kraje z důvodu změny užívání stavby.

Po dobu rekonstrukce depozitáře muzea v objektu Gayerových kasáren je zde umístěna přírodovědecká podsbírka. Dále jsou v budově bývalé školy v obci Stěžery pracovníci přírodovědeckého oddělení, pracovníci oddělení ochrany a dokumentace sbírkových předmětů, pracovníci provozního oddělení, IT pracoviště a zástupce ředitele.

DEPOZITÁŘ V BÝVALÉ ŠKOLE V PŘÍRODĚ PANSKÁ HABROVÁ V RYCHNOVĚ NAD KNĚŽNOU

Od 1. 6. 2018 získalo Muzeum východních Čech v Hradci Králové do nájmu přízemní podlaží dvoupodlažní budovy v bývalé škole v přírodě – Panská Habrová v Rychnově nad Kněžnou.

Po dobu rekonstrukce depozitární budovy muzea v Gayerových kasárnách je v budově uložen mobiliář archeologického a historického oddělení.

Inventarizace majetku a závazků

Pro inventarizaci majetku a závazků byl vydán příkaz ředitele č. 18/2020 s termínem provedení inventur k 31. 12. 2020. Podkladem k inventurám byly seznamy evidovaného majetku z programu FAMA a majtkové a účetní sestavy z programu Ginis. Při inventarizaci majetku a závazků nebyly zjištěny inventarizační rozdíly.

Výroční zpráva 2020
Muzea východních Čech v Hradci Králové

© 2021 Muzeum východních Čech v Hradci Králové
Eliščino nábřeží 465, 500 03 Hradec Králové 3

Sestavil: Jaroslav Zámečník, DiS.
na základě podkladů jednotlivých oddělení
Grafická úprava a sazba: Jiří Šinták
Fotografie: Miroslav Beneš a archiv muzea
Tisk: Reprint s.r.o.

e-mail: muzeum@muzeumhk.cz
www.muzeumhk.cz

MUSEUM

MUZEUM VÝCHODNÍCH ČECH
V HRADCI KRÁLOVÉ

since 1880

www.muzeumhk.cz